شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان تۆت بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
16
يەكشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 4- — 5 C° بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

دوكلات

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بېيجىڭدا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دىڭگۈي خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 3-ئاينىڭ 14-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى بېيجىڭدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىدا 1997-يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىنى داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈش توغرىسىدا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، مەملىكەت ئىچى-سىرتىدىكى ئېزىز مېھمانلار، دوستلارنى 1997-يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتنىشىشقا قىزغىن تەكلىپ قىلدى.

ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا مەملىكەت ئىچىدىكى ئېزىز مېھمانلاردىن مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيۈەنجاڭى تۆمۈر داۋامەت، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد ۋە جۇڭگو سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش باش جەمئىيىتى، دۆلەت تاشقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى، دۆلەت تاۋار تەكشۈرۈش باش ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى؛ چەت ئەللىك مېھمانلاردىن ئەزەربەيجان، كانادا، قازاقىستان، قىرغىزىستان، مالايسىيا، پاكىستان، روسىيە، تۈركمەنىستان، ئۆزبېكىستان قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگودىكى ئەلچىلىرى تەكلىپكە بىنائەن قاتناشتى.

ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايون، بىڭتۇەن رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ئەسقەت كەرىمباي، جىن يۈنخۈي، لى دۇڭخۈي، يۈسۈپ ئەيسا، دەللىقان مامىقان، ئىسمائىل تىلىۋالدى قاتارلىق كىشىلەرمۇ قاتناشتى.

ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۈي رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆز قىلىپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى كارخانىلار ۋە كارخانىچىلارنىڭ يەرمەنكىگە قاتنىشىشىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات

— 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىدا بېرىلگەن

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ

ۋەكىللەر:

مەن ھازىر گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن يىغىنغا ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات بېرىمەن، قاراپ چىقىشىڭلارنى ھەمدە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىنىڭ پىكىر بېرىشىنى سورايمەن.

1. 1996 - يىللىق ئىچكى خىزمەتلەرگە نەزەر

1996 - يىلى - 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە كۆزلەنگەن كەلگۈسى نىشاننىڭ پروگراممىسى يولغا قويۇلغان 1- يىل. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، پائال ئىلگىرىلەپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىدا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈردى، ئەسىر ھالقىغان ئۇلۇغۋار پروگراممىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىشىنىڭ بېشى ئوبدان باشلاندى.

خەلق ئىگىلىكى ئېزچىل، تېز يۈكسەلدى، پۇل پاخاللىقى ئۈنۈملۈك تورمۇزلاندى

بۇ بۇلتۇردىن بۇيانقى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ گەۋدىلىك بىر ئالاھىدىلىكى. مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنىڭ تولىمۇ يۇقىرى بولۇشى ئالدىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان ئىقتىسادىي تەرەققىياتىمىزغا كاشىلا بولۇپ كەلگەن قىيىن مەسىلە ئىدى. بۇلتۇر ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بېرىلگەن دوكلاتتا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى % 14.8 تىن تەخمىنەن % 10 كە چۈشۈرۈش ئوتتۇرىغا قويۇلغانىدى، تىرىشىش ئارقىلىق، ئەمەلىيەتتە % 6.1 كە چۈشۈرۈلۈپ، تەڭشەش - تىزگىنلەشتە كۆزلەنگەن نىشاندىكىدىن كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە تۆۋەنلىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن پۈتكۈل ئىقتىسادىي ھەرىكەت مۇھىتى ياخشىلىنىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتى قوغدىلىپ، ئۆسۈم نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىش، كارخانىلارنىڭ تەننەرخى ۋە دۆلەت مالىيىسىدىن بېرىلىدىغان قوشۇمچە ياردەم پۇلىنى ئازايتىش ئۈچۈن شارائىت يارىتىلدى. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 6 تىرىليون 770 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق بولۇپ، ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 9.7 كۆپەيدى. يىللىق مالىيە كىرىمى خېلى كۆپ ئاشتى، يەرلىك مالىيىنىڭ كىرىمى چىقىمىدىن كۆپ بولدى، مەركەز مالىيىسىدىكى قىزىل رەقەم خام چوتتىكى نىشان ئىچىدە تىزگىنلەندى. پۇل

4 مىليون كىشى ئازايتىلدى. كەسپىي مائارىپتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلدى، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى ئوقۇغۇچىلاردىن كەسپىي مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقانلار % 56.8 كە يەتتى، تۈرلۈك كەسپىي ئوقۇتۇش ئاپپاراتلىرى 400 نەچچە مىڭغا يەتتى. ئالىي مائارىپنى باشقۇرۇش تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا يېڭى يۈكسىلىش بارلىققا كەلدى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ھەممە ساھە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىدىغان بولدى، ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە تەشۋىقات خىزمىتى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە كۈچەيتىلدى. مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىدا يېڭى نەتىجىلەر بارلىققا كەلدى، رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ قاپلاش دائىرىسى داۋاملىق كېڭەيتىلدى، ئەدەبىيات-سەنئەت، ئاخبارات- نەشرىياتچىلىق ساھەسىدە ۋە ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتىدا يېڭى يۈكسىلىش بارلىققا كەلدى. مەدەنىيەت، پەن- تېخنىكا ۋە داۋالاش بويىچە يېزىلارغا چۈشۈپ دېھقانلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىشى ئومۇميۈزلۈك ئالقىشقا ئېرىشتى. ئومۇمىي خەلقنىڭ بەدىنىنى چېنىقتۇرۇش ھەرىكىتى پەيدىنپەي قانات يايدۇرۇلدى. تەنھەرىكەتچى ئەزىمەتلىرىمىز 26-نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا ئەلا نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى پۇختا قەدەم بىلەن قانات يايدۇرۇلدى. مۇھىت مۇھاپىزىتىگە ئەھمىيەت بېرىلدى، بۇلغاش ئەھۋالى ئېغىر بولغان بىر تۈركۈم كارخانىلار تاقىۋېتىلدى ۋە ئىشتىن توختىتىلدى. تىرىشچانلىق، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋاملىق چوڭقۇرلاپ باردى، چوڭ ۋە مۇھىم دېلولارنىڭ بىر تۈركۈمى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلدى، مۇلازىملىق كەسىپلىرىدە ۋەدە بېرىش تۈزۈمى دەسلەپكى قەدەمدە قانات يايدۇرۇلدى. سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشى جەمئىيەت ئامانلىقى ئەھۋالىنى ياخشىلاشقا تۈرتكە بولدى. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى كادىر-ساقچىلىرى ۋەتەننى قوغداش، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ياردەم بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە يېڭى تۆھپە قوشتى.

شەھەر-يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشى يەنىمۇ ياخشىلاندى شەھەر-بازار ئاھالىسىنىڭ كىشى

% 9.7 كۆپەيدى. يىللىق مالىيە كىرىمى خېلى كۆپ ئاشتى، يەرلىك مالىيىنىڭ كىرىمى چىقىمدىن كۆپ بولدى، مەركەز مالىيىسىدىكى قىزىل رەقەم خام چوتتىكى نىشان ئىچىدە تىزگىنلەندى. پۇل مۇئامىلە ۋەزىيىتى تۇراقلىق بولدى، پۇلنىڭ تارقىتىلىشى تىزگىنلەندى. دۆلەتنىڭ تاشقى پېرېۋوت زاپىسى 100 مىليارد دوللاردىن ئاشتى، خەلق پۇلىنىڭ پېرېۋوت باھاسى مۇقىم بولدى. يېزا ئىقتىسادى ئىزچىل ۋە ئەتراپلىق تەرەققىي قىلدى. مەملىكەت بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 480 مىليارد كىلوگرامدىن ئاشتى، گۆش، سۇ مەھسۇلاتلىرى، مېۋە ۋە كۆكتات قاتارلىق ئاساسىي يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى خېلى كۆپ ئاشتى. ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى. ئاساسلىقى، يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىشكە دائىر سىياسەت ۋە تەدبىرلەر ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، گەرچە بىر قىسىم رايونلار ئېغىر تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچرىغان بولسىمۇ، لېكىن ھاۋارايى ئومۇمەن ئوبدان بولۇپ بەرگەنلىكى، ئاپەتكە قارشى تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى كۈچلۈك بولغانلىقى ئۈچۈن، ئاپەت كەلتۈرگەن زىيان ئازايتىلدى. پاختا ۋە ياغلىق دان تېرىلغۇ كۆلىمى ئازايغاچقا، ئۇلارنىڭ ھوسۇلى سەل كەملەپ كەتتى. يېزا - بازار كارخانىلىرى داۋاملىق راۋاجلاندى. سانائەت - قاتناش ئىشلەپچىقىرىشى سىجىل ئېشىپ باردى. پولات - تۆمۈر سانائىتىنىڭ تۈرى ۋە قۇرۇلمىسى يوشۇرۇن ئىمكانىيەتلەرنى ئىشقا سېلىش - تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئارقىسىدا ياخشىلاندى، پولات مەھسۇلاتى 100 مىليون توننىدىن ئاشتى. ئېنېرگىيە، قاتناش - ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف، رەڭلىك مېتال، سېمونت، خىمىيە سانائىتىنىڭ خام ئەشيا ماتېرىياللىرى، يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش مەھسۇلاتلىرى، پاراخوت، كېمە ۋە ئېلېكترونلۇق ئالاقە مەھسۇلاتلىرى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئاشتى. گېئولوگىيىلىك چارلاشتا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلدى. پۈتكۈل ئىجتىمائىي تۇراقلىق مۈلۈككە سېلىنغان مەبلەغ 2 تىرلىيون 360 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 18.2 ئاشتى، مەبلەغ قۇرۇلمىسى ياخشىلاندى، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار يەنىمۇ كۈچەيتىلدى. مەملىكەت بويىچە دۆلەتنىڭ يېڭىدىن باشلانغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ سوممىسىنىڭ % 43 تىن ئارتۇقراقىنى ئوتتۇرا ۋە غەربىي رايونلار ئىگىلىدى، جەنۇب بىلەن شىمالنى تۇتاشتۇرىدىغان چوڭ يول - بېيجىڭ - جيۇلۇڭ تۆمۈر يولىدا قاتناش باشلاندى. تېز سۈرئەتلىك تاشيول 1100 كىلومېتىردىن كۆپرەك ياسىلىپ ماشىنا قاتنىدى. گېنېراتورلارنىڭ ئومۇمىي توك چىقىرىش مىقدارى يېڭىدىن 15 مىليون كىلوۋاتتىن كۆپ ئاشتى، تېلېفون كوممۇتاتورلىرىنىڭ سىغىمى يېڭىدىن 20 مىليون توچكىدىن كۆپرەك ئاشتى. بەزى چوڭ تىپتىكى خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتلىرى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ تىجارەت باشلىدى. نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈر يولىنىڭ پۈتۈن لىنىيىسىدە رېلىس ياتقۇزۇلۇپ بولىندۇ، باۋشەن پولات-تۆمۈر شىركىتىنىڭ 3 - قەدەملىك كېڭەيتىلگەن قۇرۇلۇشى قاتارلىق چوڭ قۇرۇلۇشلار ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى، سەنشى ياڭچېڭ قۇدۇق بېشى ئېلېكتر ئىستانسىسى، گەنسۇنىڭ شۇلېخې رايونىدىكى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىق بىر تۈركۈم نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار يېڭىدىن باشلاندى. بۇ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، ئوتتۇرا، غەربىي رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش جەھەتتە مۇھىم رول ئوينايدۇ.

ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى پۇختا قەدەم بىلەن ئىلگىرى سۈرۈلدى، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسى داۋاملىق كېڭەيتىلدى ماكرو ئىگىلىك ساھەسىدىكى ئىسلاھات يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتى، يېڭى مالىيە، باج تۈزۈلمىسى ۋە پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمىسى داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. تاموژنا بېجىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسىنى تۆۋەنلىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىمپورت بېجىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش سىياسىتى تەڭشەلدى، ئېكسپورت بېجىنى قايتۇرۇش نىسبىتى تۆۋەنلىتىلدى. مەركەز مالىيىسىدە خېلى قىيىنچىلىق بولسىمۇ، لېكىن ئىقتىسادى ئارقىدا قالغان رايونلارغا مالىيىدىن يۆتكەپ چىقىم قىلىپ بېرىش مىقدارى يەنىلا كۆپ بولدى. شەھەر ھەمكارلىق بانكىلىرىنى قۇرغان چوڭ، ئوتتۇرا شەھەر 35 تىن كۆپىيىپ 100 گە يەتتى. يېزا پۇل مۇئامىلىسى ئىسلاھاتى ئومۇمىيۈزلۈك باشلاندى. پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئىشلىرى كۈچەيتىلدى. بۇلتۇر دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالمىقى چوڭراق بولغان بىر يىل بولدى، نۇقتىلاردا سىناق قىلىش خىزمىتى ئەتراپلىق قانات يايدى. بەزى شەھەرلەردە كاپىتال قۇرۇلمىسى سەرخىللاشتۇرۇش سىنىقى ئېلىپ بېرىلدى، كارخانىلارنىڭ بىر - بىرىگە قوشۇلۇش، ۋەيران بولۇش، خادىملىرىنى بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرۇش

3-ئاينىڭ 1-كۈنى گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 5-يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات» بەرمەكتە. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

ۋە ئىجتىمائىي فۇنكسىيىسىنى ئايرىش قەدىمى تېزلىتىلدى. دۆلەت نۇقتىلىق تۇتۇۋاتقان چوڭ تىپتىكى كارخانا ۋە كارخانا گۇرۇھلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش- سېتىش نىسبىتى ۋە پايدا - باج سوممىسى ئۆستى. كارخانىلارنىڭ مەبلەغنى كۆپەيتىش، قەرزنى ئازايتىش ئىشى يولغا قويۇلۇپ، بىر قىسىم كارخانىلارنىڭ قەرزگە بوغۇلۇش نىسبىتى تۆۋەنلىدى. بىرمۇنچە كىچىك تىپتىكى كارخانىلار جانلاندۇرۇلغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇشى ياخشىلاندى. چوڭلارنىڭ كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى ۋە داۋالىنىش كاپالىتى ئىسلاھاتى داۋاملىق چوڭقۇرلاشماقتا. ئوبوروت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى جەھەتتە، كۆپ خىل سېتىش ئۇسۇلى راۋاجلاندۇرۇلۇپ، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىشنى بىر-بىرىگە باغلاش ۋە تاۋارلارنى سېتىش ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئاشلىقنىڭ زاكاز بىلەن سېتىۋېلىش باھاسى ئۆستۈرۈلدى، دۆلەتنىڭ، جايلارنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ ئاشلىق زاپىسى خېلى كۆپ ئاشتى. بۇ ھال بۇنىڭدىن كېيىن كەم ئېلىنغان ھوسۇل ئورنىنى مول ھوسۇل ئېلىش يولى بىلەن تولۇقلاشتا، ئاشلىق بىلەن تەمىنلەشنىڭ مۇقىملىقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. تاشقى سودا ۋە تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش تۈزۈلمە ئىسلاھاتى داۋاملىق چوڭقۇرلاشماقتا، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمى پەيدىنپەي ئومۇملاشماقتا، ئېكسپورتنى ئۆز ئالدىغا باشقۇرۇش ھوقۇقىغا ئىگە ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىدىن بىر تۈركۈمى كۆپەيدى. خەلق پۇلى دائىملىق تۈرلەردە تېگىشكىلى بولىدىغان قىلىنىپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتى يەنىمۇ ياخشىلاندى. خەلقئارادا بازار رىقابىتى كەسكىنلەشكەن، مەملىكەت ئىچىدە ئېكسپورت بېجىنى قايتۇرۇش نىسبىتى تۆۋەنلەپ كەتكەن شارائىتتا، تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 289 مىليارد دوللاردىن ئارتۇق بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 3.2 ئېشىپ، ئىمپورت-ئېكسپورت ئاساسەن تەڭپۇڭلاشتى. خەلقئارا ساياھەت ئىشلىرىدا يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت 10 مىليارد دوللاردىن ئېشىپ كەتتى. چەت ئەل سودىگەرلىرى بىۋاستە مەبلەغ سېلىش ئىشىدا يۈكسىلىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى، ئەمەلىيەتتە تايىن تاپقىنى 40 مىليارد دوللاردىن ئارتۇق بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي ئىنشائاتقا ئاساسىي كەسپلەرگە ۋە ئوتتۇرا، غەربىي رايونلاردىكى تۈرلەرگە سېلىنغىنى كۆپەيدى. تاموژنا بېجىنى ئېلىش-باشقۇرۇش ۋە ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىشكىنى تېخىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىش ئارقىسىدا ئىگىلىكىمىزنىڭ ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ ئىشلىرىدا ۋە تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئىشلاردا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلدى پەن-تېخنىكا تۈزۈلمە ئىسلاھاتى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتى، 2000 دىن ئارتۇق دۆلەت دەرىجىلىك چوڭ -چوڭ پەن-تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى ھاسىل بولدى، پەن-تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمى تېزلەشتى، يۇقىرى تېخنىكا كەسىپلىرى تېز راۋاجلاندى. ئاشلىق، پاختىنىڭ يېڭى سورتلىرى ۋە يېزا ئىگىلىكىگە باپ كېلىدىغان بىر تۈركۈم ئىلغار ئەمەلىي تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇلدى. بۇلار يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى مىقدارىنىڭ ئېشىشىغا تۆرتكە بولدى. چارلاش-ئېچىش يېڭى تېخنىكىسى تەتبىق قىلىنىپ، شەرقىي قىسىم نېفىتلىكلىرىنىڭ مەھسۇلات مىقدارى مۇقىملاشتۇرۇلدى، غەربىي قىسىم نېفىت تەبىئىي گازنىڭ ئېچىلىشى تېزلىتىلدى. چوڭ سىغىملىق ئۈنۈملۈك ئالاقە سىستېمىسى قوللىنىلىپ، ئالاقە تېخنىكىسىنىڭ سەۋىيىسى ئۆستۈرۈلدى. مەجبۇرىي مائارىپ خىزمىتى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈلدى، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە، مەملىكەت بويىچە ناھىيە (شەھەر، رايون) لارنىڭ % 50 ىدە توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ ئاساسىي جەھەتتىن ئومۇملاشتۇرۇلدى، شۇ يىلى ياشلار ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئىچىدىكى ساۋاتسىزلاردىن

بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە يېڭى تۆھپە قوشتى.

شەھەر-يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشى يەنىمۇ ياخشىلاندى شەھەر-بازار ئاھالىسىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 4300 يۈەندىن ئارتۇق بولۇپ، ئەمەلىيەتتە، % 3.3 ئاشتى. يېزا ئاھالىسىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمى 1900 يۈەندىن ئارتۇق بولۇپ، ئەمەلىيەتتە، % 9 ئاشتى، بۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاھالە كىرىمى ئەڭ كۆپ ئاشقان بىر يىل بولدى. ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ تەمىناتى مول، باھاسى بىر قەدەر تۇراقلىق، بازاردىكى سېتىۋېلىش-سېتىش غول بولدى، ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمىي سوممىسى، ئەمەلىيەتتە، % 12.5 ئاشتى. شەھەر-يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى يىل ئاخىرىدا 3 تىرلىيون 850 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك بولۇپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىدىكىدىن 880 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك ئاشتى. شەھەر- بازارلاردا 7 مىليوندىن ئارتۇق كىشى يېڭىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتى. شەھەر-يېزىلاردا يېڭىدىن 1 مىليارد 100 مىليون كۋادرات مېتىر تۇرالغۇ ئۆي سېلىندى. شەھەر ئاھالىسىنىڭ مەھەللە مۇلازىملىقى ۋە داۋالاش - ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرى يەنىمۇ راۋاجلاندى. يېزىلاردا ساقلىقنى ساقلاش -يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدە يېڭى نەتىجىلەر بارلىققا كەلدى، داۋالاش-ساقلىقنى ساقلاش شارائىتى ياخشىلاندى. كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش نىشان قىلىنغان نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنىڭ قەدىمى تېزلىتىلدى، بىر يىل ئىچىدە يېزىلاردا نامرات ئاھالىدىن 7 مىليونى ئازايتىلدى.

بىز شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا بىر مۇنچە زىددىيەت ۋە مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت. ھۆكۈمەت خىزمىتىدىمۇ كەمچىلىك ۋە يېتەرسىزلىكلەر بار. ماكرو ئىگىلىكنىڭ تۇراقلىق ئۆلى تېخى مۇستەھكەم ئەمەس، ئىگىلىك قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق بولمايۋاتقان زىددىيەت گەۋدىلىك بولماقتا. يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى تېخى ئاجىزراق، پەن تېخنىكا ۋە مائارىپ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا تېخى ماسلىشالمايۋاتىدۇ. خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ۋە ئۈنۈمى يۇقىرى ئەمەس. نوپۇس ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بېسىمى ئېغىرراق. بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇشى قىيىن بولۇۋاتىدۇ، زىيىنى كۆپىيىپ كېتىۋاتىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش توختاپ قالغان ۋە يېرىم توختاپ قالغان كارخانىلار ۋە خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان خادىملار كۆپىيىۋاتىدۇ. دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆپرەك، دارامەت تەقسىماتىدىكى مۇناسىۋەتلەر تېخى راۋانلىشىپ كەتكىنى يوق. پاسسىپلىق، چىرىكلىك ئەھۋالى يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر، ھۆكۈمەت خادىملىرىنىڭ بىر قىسمىدا بيۇروكراتلىق، شەكىلۋازلىق ۋە كۆپتۈرمىچىلىك ئىستىلى ئەۋج ئېلىپ كېتىۋاتىدۇ، بەزى جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقى يەنىلا ياخشى ئەمەس. بۇ مەسىلىلەرگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز ۋە ئۇلارنى بۇنىڭدىن كېيىنكى خىزمىتىمىزدە زور كۈچ بىلەن ھەل قىلىشىمىز كېرەك.

ۋەكىللەر:

بۇ يىل دۆلىتىمىز شياڭگاڭغا ئىگىدارچىلىق ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنى چاقىرىدۇ. بۇ ئىككى چوڭ ئىش زور ۋە چوڭقۇر تەسىر قوزغايدۇ. بىز دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە ۋە ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنىڭ ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنىڭ ئۆزگىرىشىنى ھەقىقىي ئىلگىرى سۈرۈپ، سالماقلىق ئاساسىدا ئىلگىرىلەپ، خەلق ئىگىلىكىنى ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، جەمئىيەتنى ئەتراپلىق يۈكسەلدۈرۈشىمىز لازىم. ماكرو ئىگىلىك سىياسىتىنىڭ ئىزچىللىقى، مۇقىملىقى ۋە زۆرۈر جانلىقلىقىنى ساقلاپ قېلىشىمىز، مۇۋاپىق قىسىش ئاساسىدىكى مالىيە-پۇل سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى تىزگىنلىشىمىز لازىم؛ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساس بولۇش ئورنىنى كۈچەيتىشىمىز، ئىسلاھاتنىڭ، بولۇپمۇ دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىشىمىز، قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى ئاشۇرۇشىمىز، بازارلارنى پائال ئېچىپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىمىز لازىم؛ ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا چىڭ تۇتۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

پەيزاۋات ناھىيىسىدە كېۋەز تېرىلغۇ تەييارلىقى ياخشى ئىشلەندى

كۈنلۈك ئىش سەھەردىن (باشلىنار)
يىللىق ئىش باھاردىن (باشلىنار)

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇرېھىم نۇر، ئابلەت تۇر خەۋەر قىلىدۇ: قاتتىق يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان پەيزاۋات ناھىيىسى بىخۇدلۇق ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ، تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، بۇ يىل كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، كېۋەز تېرىلغۇ تەييارلىقىنى پۇختا ئىشلىمەكتە.

بۇ ناھىيە بۇ يىل 282 مىڭ مو كېۋەز تېرىشنى پىلانلىغانىدى. پىلاننى ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يىل بېشىدىلا ھەرقايسى يېزا-بازارلارنىڭ شۇجى، باشلىقلىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان پاختىچىلىق يىغىنى ئېچىپ، ئۇلار بىلەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى. پىلان ۋە تەدبىرلەرنى يېزا، كەنت، مەھەللىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنى قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا رىغبەتلەندۈردى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە 1-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى، دېھقانچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى ۋە بىر قىسىم پاختا ئىشلەپچىقىرىش ماھىرلىرى قاتناشقان مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىپ، كېۋەزنى مۇۋاپىق پەيتتە تېرىش، قويۇق تېرىش، پاكار ئۆستۈرۈش، بالدۇر ئېچىلدۇرۇش، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىپ، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ناھىيىدە بىر قارار، يېزىدا 16 قارار قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ 9600 دېھقان (قېتىم)نىڭ ۋە مەشغۇلاتچى خادىملارنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى.

بۇ ناھىيىدە توختىماي يەر تەۋرەۋاتقان ئەھۋالدىمۇ، ناھىيىدىكى رەھبەرلىك ۋە ئامما ئورۇنسىز تەشۋىشلەرنى يىغىپ، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن كېۋەز تېرىلغۇ تەييارلىقىغا ئاتلاندى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلار 2-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 3000 توننا تۆۋەتسىزلەندۈرۈلگەن ئورۇقلۇق چىگىت، 1000 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 1500 توننا خىمىيۋى ئوغۇتنى دېھقانلارنىڭ ئىشىك ئالدىغىچە يەتكۈزۈپ بەردى. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە 335 توننا سالىياركا، 7500 كىلوگرام دېھقانچىلىق دورىسى كەلتۈرۈلۈپ ۋە 2776 چوڭ-كىچىك تراكتور، 1311 ئورۇق سېلىش ماشىنىسى رېمونت قىلىنىپ، تەقلەپ قويۇلدى. دېھقانلارمۇ جىددىي تۇتۇش قىلىپ، 14 مىليون 200 مىڭ تاغار ئوغۇتنى ئېتىزغا يۆتكەپ بولدى، 130 مىڭ مو يەرنى ئوسا قىلدى. ئۇنۇمسىز 260 مىڭ مو يەرگە قۇم ۋە ئۇلپاك توپا تۆكۈپ، كېۋەز تېرىش ئۈچۈن تەييارلاپ قويدى.

خوتەن ناھىيىسىدە ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىش جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز غوبۇلقاسىم مەتنىياز خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىسى نۆۋەتتىكى ئاچقۇچلۇق پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىشنى جىددىي ئېلىپ بارماقتا.

خوتەن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 1-ئايدا ناھىيە بويىچە ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى ئېچىپ، ئالدىنقى يىلدىكى ئىشلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلىگەن ئاساستا پىلان-تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە كادىرلار، ئاممىنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون ھەم ۋىلايەتتە ئېچىلغان يېزا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى، بۇ يىللىق ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشقا يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە ناھىيىدىكى ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەردىن يېزا ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن قوللاشقا، دېھقانلارنىڭ بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى ئۈچۈن قولايلىق يارىتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى مەبلەغ جەھەتتىن دېھقانلارغا مەدەت بەردى. ناھىيىلىك تەمىنات-سودا كوپىراتىپى 2 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى خىمىيۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىسى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى، دېھقانچىلىق سايمانلىرىنى دېھقانلارنىڭ قولىغا يەتكۈزۈپ بەردى. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىدارىسى، پەن-تېخنىكا جەمئىيىتى قاتارلىق ئورۇنلار ناھىيە بويىچە 12 يېزا، بازاردا 60 قارار دېھقانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 120 مىڭ دېھقان، چارۋىچىغا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگەتتى.

دېھقانلارمۇ جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، بۇ يىل 2-ئاينىڭ 25-كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 152 مىڭ مو يەردىكى كۆزگى بۇغدايىنىڭ 85 مىڭ 800 موسىغا بىر قېتىم تىرنا سالدى ۋە ھەر بىر مو بۇغدايىنى 25 كىلوگرام خىمىيۋى ئوغۇت، 20 كىلوگرامدىن مەھەللىۋى ئوغۇت، كەپتەر مايىقى قاتارلىقلار بىلەن ئوغۇتلىدى. بۇ يىل كېۋەز تېرىلىدىغان 92 مىڭ مو يەرنى تۈزلەپ، ئېرىق-ئۆستەڭلەرنى راۋانلاشتۇردى. ھەر بىر مو كېۋەز يېرىگە 100 تاغاردىن چىرىتمە ئوغۇت تۆكتى ۋە كېۋەز تېرىلغۇسىغا يېتەرلىك خىمىيۋى ئوغۇت، ئورۇقلۇق چىگىتنى تەق قىلىپ قويدى. ناھىيىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىدارىسى، سۇ-ئېلېكتر ئىدارىسى، پەن-تېخنىكا كومىتېتى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ئەمەلىي يېتەكچىلىك قىلىپ، دېھقانلارغا ئىلھام بەردى.

مارالبېشى ناھىيىسى بۇ يىللىق كېۋەز تېرىش پىلانىنىڭ ۋاقتىدا، تولۇق ئورۇندىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 2-ئاينىڭ 18-كۈنىگىچە 36 مىڭ توننا خىمىيۋى ئوغۇت، 1800 توننا سۇلياۋ يوپۇق تەييارلىغاندىن باشقا، 4000 دىن ئارتۇق چوڭ-كىچىك تراكتور ۋە چاتما سايمانى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلدى، تراكتور شوپۇرلىرىنى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى ئاسراش، ئىشلىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: رېمونتتىن چىققان تراكتورلار.

ئەنۋەر خىزمەت، قادىرجان ئاۋۇت فوتوسى

بارىكاللا، ئىدىقۇت ئوغلى

— مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ياش خۇسۇسىي كارخانىچى ئەنۋەر ھاشىم توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ساتتار رېقىپ، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھامۇت

– تولا قولاق - مېڭەمنى يەۋەرمەي، خىزمىتىڭنى جىم ئىشلەپ، سىڭەن ئېنىگنى يە، كارخانا، زاۋۇت دېگەن ئېملەرنى دۆلەت ئۆزى پۇل خەجلەپ قۇرىدۇ، پايدا ئالسىمۇ، زىيان تارتسىمۇ ئۆزىگە ھېساب. خەق ھۆكۈمەتنىڭ تۆمۈر دېپىرىگە ئىسسىنى قوندۇرالماي ئاۋارە بولۇپ يۈرسە، بىر ئوبدان خىزمەتنى تاشلاپ نەلەردە سەرسان بولۇپ يۈرمەكچىدىڭ؟! – ھاشىم نىياز ئاكىنىڭ تەلەپپۇزى بۆلەكچىلا قاتتىق ئىدى.

–خۇدا بەرگەنگە شۈكرى دەپ لاغايلاپ يۈرۈۋېرىمدۇق، مەن تېخى ياش تۇرسام، بىرەر يېڭى ئىشنىڭ بېشىنى تۇتۇپ، ئۆزۈمنى دەڭسەپ كۆرگەننىڭ نېمىسى يامان؟ – ئەنۋەرمۇ ئۆز سۆزىدە چىڭ تۇردى.

– نېمىنى دەڭسەپ كۆرمەكچىسەن؟ ئۇنداق تەۋەككۇلچىلىك قىلىدىغان ئىشنى قىلغۇچى بولما، دېھقانلاردىن قەرز ئېلىپ كارخانا قۇرمەن دەيدۇ. تېخى. سەن دېھقان دېگەننىڭ ئەلمە-تەلمىسىنى بىلمەيسەن. مانا مەن بىر ئۆمۈر ئاشۇ خەق بىلەن ھەپىلىشىپ كەلگەن ئادەم. ئالغان قەرزىڭنى دېگەن قەرەلىدىن بىر مىنۇت كېچىكتۈرۈپ قويىدىغان بولساڭ، بوسۇغاڭغا كېلىپ يېشۋېلىپ مېڭەڭنى ئوچاق قىلىۋېتىدۇ. سەن تاپقان بالاغا ئۆيدىكى سەندىن باشقا 11 ئادەمنىڭ ھەممىسى قالىدۇ. ئايلىنىپ كېلىپ دەردىنىڭ يوغىنىغا يەنە مەن قالىمەن.

ھاشىم نىياز ئاكا گېپىنى تۈگىتىپ، پېشىنى قېقىپ چىقىپ كەتتى. ئەنۋەر ئۆينىڭ ئوتتۇرىسىدا نېمە قىلارىنى بىلەلمەي بىر مەھەل تېڭىرقاپ تۇرۇپ قالدى ھەمدە ئاستا كەينىگە بۇرۇلۇپ، ئۆزىنىڭ ئۆيى تەرەپكە قاراپ بىر بېسىپ، ئىككى بېسىپ يۈرۈپ كەتتى.

بۇ 1989-يىلى 5-ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى پېشىن مەزگىلىدە پىچان ناھىيە لەمجىن يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپىراتىپىنىڭ خىزمەتچىسى ھاشىم نىياز ئاكا بىلەن ئۇنىڭ چوڭ ئوغلى ئەنۋەر ئوتتۇرىسىدا بولۇپ ئۆتكەن پاراڭ ئىدى. ئەنۋەر يېزىنىڭ تۇپىلىق يولىدا قەدەملىرىنى تەستە يۆتكەپ ئاستا كېتىپ باراتتى. ھاۋانىڭ ئۇتتەك تەپتىدىن ئۇنىڭ باش-كۆزىدىن ئاچچىق تەر شورقىراپ قويۇلماقتا ئىدى. چىكىش خىياللار ئۇنىڭ قەدەملىرىنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇۋەتكەنىدى. دادىسىنىڭ قوپال سۆزلىرى ئۇنىڭ زەردىسىنى ئوبدانلا قايناتقان بولۇپ، ئۇنىڭ يۈزى قۇلاقلىرىغىچە قىزىرىپ كەتكەنىدى. ئۈمىد، ئىستەكلىرىنىڭ دادىسى تەرىپىدىن رەت قىلىنىشى ئۇنىڭغا ئەلەم قىلغانىدى. شۇنداقتىمۇ ئۇنىڭ دادىسىنى ئەيىبلەشكە، دادىسىغا قىيداشقا ھەققى يوق ئىدى. چۈنكى ئۇ دادىسىنىڭ 60 نەچچە يۈەن مائاشى بىلەن 12 جان كىشىنى بېقىپ ئوقۇتۇپ قاتارغا قوشقىچە قانداق دەردلەرنى تارتقانلىقىنى بەش قولدەك بىلەتتى. ئەنۋەر 27 يىللىق ھاياتىنى مۇشۇ ئانا تۇپراقتا، تۇپىلىق يوللاردا ئاشۇ ئىشچان ھەم ساددا دېھقانلار ئارىسىدا ئۆتكۈزدى، دېھقانلارنىڭ خۇشاللىقى ۋە دەرد - ئەلەملىرىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆردى. ئۇ دېھقاننىڭ بىر مو يەردە تەك تىكىپ، ئۇنى مېۋىگە كىرگۈزۈش ئۈچۈن قانچىلىك ئەجىر سىڭدۈرىدىغانلىقىنى ئوبدان بىلىدۇ. ئۇ كۆپ قېتىم دېھقانلارنىڭ خۇددى ئانا پەرزەنتىنى ئاسرىغاندەك بېقىپ ئۆستۈرگەن ئۈزۈملىرىنى كۆزدە قەيەرلەردىنمۇ پەيدا بولۇپ قالىدىغان قويمىچىلارنىڭ «چىرايلىق» سۆزلىرىگە ئىشىنىپ، ئۇلارغا «سېخىيلىق» بىلەن ئۆتكۈزۈپ قويۇپ، ئاخىرىدا پۇلىنىمۇ، ئۈزۈمىنىمۇ تاپالمىغان بىچارە دېھقانلارغا ئىچ ئاغرىتقان ۋە ئۇلارنىڭ ساددىلىقىغا ئېچىنغانىدى. مۇشۇ ئەھۋاللار ئەنۋەرنىڭ كاللىسىدا بىر شىركەت قۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ ئۈزۈمىنى بىر تۇتاش سېتىۋېلىپ، ئاندىن ئۇنى باشقا جايلارغا بىر تۇتاش يۆتكەپ ئاپىرىپ سېتىش ئىستىكىنى پەيدا قىلغانىدى. ئەلۋەتتە، پەقەت ھېسسىياتقا تايىنىپلا ئىش قىلغىلى بولمايدۇ. كارخانا قۇرۇش ئۈچۈن يېتەرلىك مەبلەغ، ئەمەلىي تەجرىبە، ئوبدان ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت ۋە دادىللىقمۇ بولۇشى كېرەك. ئۇ 40 نەچچە يۈەن مائاشى بىلەن ئۆزىنىڭ ئۆيىدىكى بەش جاننى بېقىشقا كۆزى يەتمىگەندىن كېيىن، ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا ئۈزۈمچى قاتارلىق جايلار بىلەن ئالاقىلىشىپ قۇرۇق ئۈزۈم سودىسى قىلىپ، بۇ ئىشنىڭ ئېپىنى ئانچە-مۇنچە ئۆگىنىپ قالغانىدى. بىراق ھازىر يانچۇقىدا بار 30 - 20 مىڭ يۈەن دەسمايە بىلەن 10-5 ئادەمنى ئىشقا سېلىپ، قۇرۇق ئۈزۈم سودىسى قىلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇڭا ئۇ بۈگۈن ئالاھىدە دادىسىنىڭ قېشىغا ئەقىل ۋە ياردەم سوراپ بېرىۋىدى، ئاڭلىغان جاۋابى بايىقىدەك بولدى، ئەمدى قانداق قىلغۇلۇق...

خىياللار بىلەن ئۆيىگە قانداق كېلىپ قالغانلىقىنى تۇيماي قالغان ئەنۋەر ئۆيگە كىرىپلا ئۆزىنى كارىۋاتقا تاشلاپ، يەنە چەكسىز خىيال دېڭىزىغا غەرق بولدى.

دادىسىنىڭ تاپا-تەنە ۋە بۇتتاشلىرى ئەنۋەرنى ئىرادىسىدىن قايتۇرالمىدى. ئۇ سەككىز يىل ئىشلىگەن يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپىراتىپىدىكى بوغالتىرلىق خىزمىتى بىلەن خوشلىشىپ دوست-بۇرادەرلىرى ۋە

پېڭسار ناھىيىسى قورۇلمىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، تۆۋرۈك كەسپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز مەمتىمىن ئوبۇل خەۋەر ... ھەر تەرەپلىمە يارىتىلەك بولۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ... بويىچە ۋۇسكا ئېسىپ ھۆددىگە ئېلىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز مەھتىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان، يېڭىسار ناھىيىسى ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلغان ئاساستا تەرەققىيات يولىنى توغرا تاللاپ، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، تۈۋرۈك كەسىپلەرنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى.

يېڭىسار ناھىيىسى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يار-يۆلەك بولۇپ كېلىۋاتقان نامرات ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولۇپ، تەبىئىي شارائىتى ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنىڭ ناچارلىقىدىن ئىقتىسادى تەرەققىي قىلالماي، خەلق ئۇزاقىچە نامراتلىقتىن قۇتۇلالمىغاندى. بۇ ناھىيىدە 1985-يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ساپ كىرىم 126 يۈەندىن تۆۋەن بولۇپ، نامرات نوپۇس پۈتۈن ناھىيە نوپۇسىنىڭ 56% نى ئىگىلەپ، 58% دېھقان ئائىلىسى نامراتلىق سىزىقىدىن تۆۋەن ھالەتتە تۇرمۇش كەچۈرۈپ كەلگەنىدى. بۇ خىل ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، قەشقەر ۋىلايىتى ۋە يېڭىسار ناھىيىسى دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى خىزمەتنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى قىلىپ تۇتۇپ، تۈرلۈك يوللار بىلەن ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىپ، 1993-يىل يىل ئاخىرىغا كەلگەندە ناھىيە بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمنى 512 يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 25 مىڭ 659 ئادەمنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇردى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان يەنە «يېزا ئىگىلىكنى تايانچ، بازارنى يېتەكچى، پەن-تېخنىكىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ، ئۈنۈمنى مەركەز، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى نىشان قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، ئاشلىقنى مۇقىملاشتۇرۇپ، پاختىنى ئاشۇرۇش، تۈۋرۈك كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، نامراتلارغا ھەر تەرەپلىمە يار-يۆلەك بولۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى، قاتلامۇ قاتلام تەربىيىلەش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، نامرات دېھقانلار (56 مىڭ ئادەم -قېتىم)نى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى (44 مىڭ ئادەم - قېتىم)نى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان يېزا ئىگىلىكى پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى؛ يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، «تونىنلىق ئاشلىق ئېتىزى» قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇپ، ئاشلىق، كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى يىلمۇيىل ئاشۇردى؛ كوللېكتىپ ئىگىلىكنى زورايتىپ، كوللېكتىپنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتىكى مۇلازىملىق ئىقتىدارىنى ئاشۇردى؛ يېزىلارنىڭ تەبىئىي شارائىتىغا قاراپ ئوخشاش بولمىغان كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، 74 مىڭ مو ئۈرۈكلۈك باغ بازىسى، 21 مىڭ 400 مو باداملىق باغ بازىسى بىنا قىلىپ، بۇلتۇر باغۋەنچىلىكتىن قىلىنغان ئومۇمىي كىرىمنى 15 مىليون يۈەندىن ئاشۇردى.

بۇ ناھىيە يەنە ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. ئۈچ يىل جەريانىدا 33 مىليون 291 مىڭ يۈەن پۇل، 8 مىليون 143 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 1 مىليون 730 مىڭ كۇب مېتىر توپا-تاش قېزىپ، 18 تۈرلۈك ناھىيە دەرىجىلىك سۇ قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى؛ 192 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئەسلىدىكى 27% تىن 46% كە يەتكۈزدى؛ 66 مىڭ 808 مو ئوتتۇرا-تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى؛ 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ناھىيىلىك مېۋە مەھسۇلاتلىرى زاۋۇتى قاتارلىق تايانچ كارخانىلاردا تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىپ، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى؛ ناھىيە دەرىجىلىك 13 رەھبىرىي كادىر 13 يېزىنى، 67 ئىدارە، ئورگان 67 نامرات كەنتنى، 724 كادىر 724 نامرات ئائىلىنى، 700 كەسپىي ئائىلە ۋە 798 پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزاسى 1498 نامرات ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ھەر تەرەپلىمە يار-يۆلەك بولۇش». تىن بويىچە ۋەزىپە ئۈستىگە ئېلىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا ياردەم بەردى. نەتىجىدە ئىقتىسادىي تەرەققىيات بىر قەدەر تېزلىشىپ، بۇلتۇر ناھىيە بويىچە سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 255 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1995-يىلدىكىدىن مۇقىم ئاشتى. يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ساپ كىرىم 770 يۈەنگە يېتىپ، 1993-يىلدىكىدىن 258 يۈەن ئاشتى. ئۈچ يىلدا 24 مىڭ 725 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ناھىيە بويىچە نامرات ئاھالىنىڭ 8.9% نىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان لوپ ناھىيىسىنىڭ يېزا-قىشلاقلىرىدىكى ئاياللارنىڭ تۇرمۇش ۋە قىممەت قارىشىدا زور ئۆزگىرىش بولدى، ئويغۇنىلغان يېزا ئاياللىرى ئۆزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى چىقىش قىلىپ كۆپ خىل كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتمەكتە.

سۈرەتتىكى بۇ ئايال بۇ ناھىيىنىڭ ھاڭگىيا يېزا ئۆستەڭئۈچى كەنت 2-مەھەللىسىدىكى مەرۋايىتخان بولۇپ، ئۇ ئۆتكەن يىلى 10-ئايدىن بۇ يىل 2-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 105 پارچە بورا توقۇپ سېتىپ، 2100 يۈەن كىرىم قىلدى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

... غەرق بولدى.

دادىسىنىڭ تاپا-تەنە ۋە بوتاشلىرى ئەنۋەرنى ئىرادىسىدىن قايتۇرالمىدى. ئۇ سەككىز يىل ئىشلىگەن يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپېراتىپىدىكى بوغالتىرلىق خىزمىتى بىلەن خوشلىشىپ دوست-بۇرادەرلىرى ۋە دېھقانلاردىن ئاز-ئازدىن پۇل قەرز ئېلىپ، 120 مىڭ يۈەن دەسمايە ۋە توققۇز ئادەم بىلەن «پىچان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى شىركىتى» دېگەن ۋىۋىسكا ئېسىلغان شىركەتنى قۇرۇپ رەسمىي ئىش باشلىدى. يىراق-يېقىندىكى كىشىلەر 27 ياشلىق بۇ يىگىتنىڭ زادى قانچىلىك ئىشلارنى تەۋرىتەلەيدىغانلىقىغا دەرگۇماندا بولۇشتى.

كۈنلەر، ئايلار، يىللار بىر-بىرىنى قوغلىشىپ ئۆلگىرىدىكىدەكلا ئۆتۈن-تىنىسىز ئۆتۈۋەردى. لەمجىنلىكلەرنىڭ كۆڭلىرى خۇددى بۇرۇنقىدەكلا يازلىقى تەك بىلەن كېۋەزنىڭ غېمىنى قىلىش، قىشلىقى تۈت كوچا ئېغىزىغا يىغىلىپ پاراڭ سېلىش بىلەن ئۆتمەكتە ئىدى. ئېسىلا دېگەن بىلەن ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ پارىڭىغا يېڭى بىر مەزمۇن قوشۇلغانلىقىغا خۇش ئىدى. ئەنۋەرنىڭ نېمە ئىشلارنى قىلىۋاتقانلىقى، نېمە ئىشلارنى قىلماقچى ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت «ئەڭ يېڭى ئاخبارات» ئاشۇ تۈت كوچا دوقمۇشىدىن ئاۋۋال ئۆي-ئۆيلەرگە، ئاندىن پۈتۈن ناھىيە ۋە ۋىلايەتكە تارقىلاتتى.

ئارىدىن سەككىز يىلغا يېقىن ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى. مۇشۇ سەككىز يىلدا ئەنۋەر ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقى، سەۋرچانلىقى، ئەقىل-پاراستى ۋە تىنىمسىز قاتراشلىرى ئارقىلىق شىركەتنى يىلمۇ يىل روناق تاپقۇزۇپ، بۈگۈنكى 8 مىليون 700 مىڭ يۈەن مۇقىم مۈلۈككە، قۇرۇق ئۈزۈمنى يۇرۇشلەشكەن ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەش ئۈسكۈنىلىرىگە ئىگە زامانىۋى شىركەت قىلىپ قۇرۇپ چىقتى. شىركەتنىڭ ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئىلگىرىكى توققۇز ئادەمدىن كۆپىيىپ 60 نەچچىگە يەتتى. دەسلەپ ئىش باشلىغان چاغدا ئىجارىگە ئېلىپ ئولتۇرغان كونا ئۆيلەر بىلەن خوشلىشىپ ئۈچ قەۋەتلىك يېڭى خىزمەت بىناسىغا كۆچۈپ كىردى. تېلېفون، فوتو تېلېگراف قوبۇل قىلىش قاتارلىق ئىلغار ئالاقىلىشىش ئۈسكۈنىلىرى ئۇنىڭ خىزمەت ئۈستىلى ئۈستىدىن ئورۇن ئالدى. ئالىي دەرىجىلىك پىكاپ ۋە يۈك ئاپتوموبىللىرىنى سېتىۋېلىپ مالنى خېرىدارلار دېگەن ۋاقىتتا يەتكۈزۈپ بېرىشكە ھەر ۋاقىت تەييار تۇردى. ئۇنىڭ ئىشلىرى يىلدىن يىلغا يۈرۈشۈپ پۈتۈن مەملىكەتتىكى 10 نەچچە ئۆلكىگە كېڭەيدى. ئۇ يەنە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىمپورت-ئېكسپورت ھوقۇقىغا ئىگە تاشقى سودا كارخانىلىرى بىلەن شېرىكلىشىپ، ئۆزلىرى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلىگەن قۇرۇق ئۈزۈمنى شياڭگاڭ، ھىندىستان قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلارغا چىقىرىپ، تۇرپان ئۈزۈمىنىڭ شان-شۆھرىتىنى دۇنياغا تونۇتتى. ئۇ شىركەتنىڭ ئۈنۈمبىرسال ئىقتىسادىي كۈچىنى ئېشىرىش ئۈچۈن 1993- ۋە 1994-يىللىرى جەمئىي 900 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ ئىككى ماي قاچىلاش پونكىتى قۇردى، ئۆتكەن يىلى 520 مو يەر سېتىۋېلىپ، 1 مىليون 820 مىڭ يۈەن خەجلەپ، زامانىۋى سۇغىرىش ئۈسكۈنىسى سېتىۋېلىپ، مېۋىلىك باغ بىنا قىلدى، خاندۇ، لوكچۈن، دىغار قاتارلىق يېزا (بازارلار)دا بەش قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش پونكىتى قۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قۇرۇق ئۈزۈم سېتىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. سەككىز يىلدا دېھقانلارنىڭ تەخمىنەن 15 مىڭ توننىدىن كۆپرەك قۇرۇق ئۈزۈمىنى سېتىۋېلىپ، يۇرتداشلىرىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە تېزرەك يېتىشى ئۈچۈن خالىس مۇلازىملىق قىلدى، دۆلەتكە جەمئىي 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك باج تاپشۇرۇپ، ئانا يۇرتىنىڭ گۈللەپ روناق تېپىشىغا ھەسسە قوشتى. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ماتاربىقا، پىچىم-پېيسىرلارغا ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا 70 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلىپ، ئۆزىنىڭ يىگىتلىك غۇرۇرىنى نامايان قىلدى. ئەنۋەر ھاشىمنىڭ نام-شەرىپى كارخانىنىڭ نامى بىلەن تەڭ ناھىيە، ۋىلايەت، پۈتۈن شىنجاڭغا تارالدى. 1994-يىلى ئۇ ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر خۇسۇسىي كارخانىچى، مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ياش خۇسۇسىي كارخانىچى بولۇپ باھالاندى. 1995-يىلى ئۇنىڭ كارخانىسى يەنە مەملىكەت بويىچە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى 500 كۈچلۈك خۇسۇسىي كارخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

كالىيلىق ئوغۇت كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرالايدۇ

ئابلىمىت مۇھەممەت

پېزائىگىلىك ساۋاتى

كېۋەز كالىينى نىسبەتەن كۆپ تەلەپ قىلىدىغان زىرائەت بولۇپ، تەجرىبىلەر ھەر 100 كىلوگرام چىگىتلىك پاختا ئېلىش ئۈچۈن كېۋەز تۇپراقتىن 4.5 - 4 كىلوگرام كالىي ئوكسىدى سۈمۈرۈۋالىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. كېۋەز يىلتىزىنىڭ تارقىلىش دائىرىسى چەكلىك بولغاچقا، تۇپراق ۋە ئورگانىك ئوغۇتتىكى ئۈنۈملۈك كالىي كېۋەزنىڭ ئېھتىياجىنى قامداپ كېتەلمەيدۇ. كېۋەز كالىي بىلەن يېتەرلىك تەمىنلەنمىگەندە گەرچە ئۇنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى نورمالدەك كۆرۈنسىمۇ، ئەمما كېۋەز ھوسۇلى ۋە سۈپىتى تەسىرگە ئۇچرايدۇ. كېۋەز تېرىقچىلىقىدا بەلگىلىك مىقداردا كالىيلىق ئوغۇت ئىشلىتىش ۋە ئازوتلۇق، فوسفورلۇق ئوغۇتلاردىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش كېۋەزنىڭ ئۆزۈۋېلىنىشىنى ئەڭپۈكلاشتۇرۇپ، توقۇلمىلىرىنى چىڭىتىپ، غولىنى مۇستەھكەملەپ، ئۇنىڭ تۈرلۈك ئاپەتلەرگە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدۇ. شۇڭا، كېۋەزگە ئورگانىك ئوغۇتلارنى يېتەرلىك بەرگەندىن سىرت، تۆۋەندىكى تەدبىرلەرنى قوللىنىش كېرەك.

1. شارائىتى بار جايلار تۇپراق ئەھۋالىغا قاراپ ھەر مو يەرگە 7-5 كىلوگرام كالىي سۇلفاتنى يەر ھەيدەشتىن بۇرۇن ئاساسىي ئوغۇت قىلىپ بېرىش كېرەك. كالىي سۇلفات تېپىلمىسا تەركىبىدە شور مىقدارى تۆۋەن يۇلغۇن چىرىندە توپىسىنى ئۇسا سۇيىدىن بۇرۇن ھەر مو يەرگە 1.5-1 توننىدىن ئاساسىي ئوغۇت قىلىپ بېرىش كېرەك. چۈنكى يۇلغۇن چىرىندە توپىسى تەركىبىدە 0.18% -0.48% كىچە ئۈنۈملۈك كالىي ئوكسىدى بولىدۇ.

2. چىگىتنى ئۈسۈملۈك كۈلىگە مىلەپ تېرىش كېرەك. ئۈسۈملۈك كۈلى تەركىبىدە 10% - 5% ئۈنۈملۈك كالىي، 3%-2% ئۈنۈملۈك فوسفور ئوكسىدى ۋە باشقا ئېلېمېنتلار بولىدۇ. ئۇ ياخشى ئۇرۇق ئوغۇتى بولغاندىن سىرت، چىگىتتىكى كېسەل مىكروبلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، مايسىنىڭ ساغلام ئۆسۈشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ.

3. كالىي دىھىدرو فوسفات ئېرىتمىسىنى غول - يوپۇرماقلارغا پۈركۈش كېرەك. كالىي دىھىدروفوسفات تەركىبىدە 30% كالىي ئوكسىدى بىلەن 50% فوسفور ئوكسىدى بار، كېۋەز چېچەكلەش مەزگىلىدە ئۇنىڭ 0.3% -0.5% لىك ئېرىتمىسى ھەر ھەپتىدە غول-يوپۇرماقلارغا ئىككى - ئۈچ قېتىمدىن تەكشى پۈركۈلسە كېۋەزنىڭ كالىي ۋە فوسفور بىلەن ئوزۇقلىنىشىنى تولۇقلاپ، ساغلام ئۆسۈپ- يېتىلىشكە تۈرتكە بولىدۇ. يوقىرىقى ئۇسۇللارنى قوللانغاندا، ھەر تۈپتىكى غوزا سانىنى 1-0.5 تال، ھەر بىر تال غوزا ئېغىرلىقىنى 0.4-0.2 گىرام ئاشۇرۇپ ھەر مو يەرنىڭ چىگىتلىك پاختا ھوسۇلىنى 50-35 كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش مۇلازىملىق سىستېمىسى تەدرىجىي مۇكەممەللەشمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش مۇلازىملىق سىستېمىسى تەدرىجىي مۇكەممەللەشتى.

نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كەنت دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەر خىل يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق ئورۇنلىرى 4417 گە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى خادىملىرى 24 مىڭغا، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكى ئىقتىسادىي گەۋدە 2260 قا يەتتى. ماي بىلەن تەمىنلەش نۇقتىلىرىدىن 720 سى قۇرۇلۇپ، ماي ساقلاش ئىقتىدارى 41 مىڭ تونىغا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ئورۇنلىرىدىن 3141 ى قۇرۇلۇپ، يىللىق رېمونت قىلىنىدىغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى 60 مىڭدىن ئاشتى. ئاساسىي قاتلاملاردىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى زاپچاسلىرى بىلەن تەمىنلەش نۇقتىلىرى 700 دىن ئېشىپ، تىجارەت سوممىسى 150 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات

(بېشى 1 - بەتتە)

كۈچەيتىشىمىز كېرەك. ھازىر ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالى ياخشى، سىياسەت مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت تىنچ، خەلقئارا شارائىتمۇ بىر قەدەر پايدىلىق. بىز ھەرقايسى تەرەپلەردىكى خىزمەتلەرنى تېخىمۇ تىرىشىپ ئوبدان ئىشلەپ، ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرۈشىمىز، ئۇ باشلاپ بەرگەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنى قەتئىي تەۋرەنمەي داۋاملىق ئالغا سۈرۈشىمىز كېرەك.

2. خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ياخشى ھالىتىنى ساقلاپ قېلىش

بۇ يىل خەلق ئىگىلىكىنى ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئىقتىسادنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنى تەڭشەش-تىزگىنلەش نىشانى %8 قىلىپ بەلگىلەندى، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى ئۆتكەن يىلقى ئەمەلىي ئۆرلەش نىسبىتىدىن سەل تۆۋەنلىتىش كۆزلەندى. بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندە كۆرسىتىلگەن بىر قانچە جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئالاھىدە ئوبدان ئىشلەشكە توغرا كېلىدۇ:

يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىشنى ئىقتىسادىي خىزمەتتە داۋاملىق تۇردە ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش كېرەك. دۆلىتىمىزدە ئاھالە جىق، يەر ئاز، تەبىئىي ئاپەت كۆپ بولۇپ تۇرىدۇ، شۇڭا، ھەرقانداق ۋاقىتتا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى قىلچە بوشاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. مول ھوسۇل ئالغاندىن كېيىن، ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك. يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق ئاشۇرۇپ، ئاشلىق ۋە كېۋەزنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، قۇرغاقچىلىق ۋە ھۆلچىلىك ئاپىتىدىن پائال مۇداپىئە كۆرۈپ، ئاشلىقتىن يەنە ياخشى ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈپ پاختا، ياغلىق دان، شېكەر، گۆش ۋە سۇ مەھسۇلاتلىرىنىڭ مۇقىم ئېشىپ بېرىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ ۋە بېلىقچىلىق كەسىپلىرىنىڭ ئەتراپلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، دېھقانلارنىڭ دارامىتىنى ئاشۇرۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىكتە ئىلغار ۋە تەلەپكە باپ تېخنىكىنى قوللىنىش جەھەتتە يوشۇرۇن ئىمكانىيەت ناھايىتى زور. يېزا ئىگىلىكى، يەن ۋە ماتېرىيالنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇش، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا قوشۇنىنى تۇراقلاشتۇرۇش، «ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشى»، سۇلياۋ يوپۇقنىڭ قاپلاش كۆلىمى، مۇۋاپىق ئوغۇتلاش، كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، شۇنىڭدەك يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەشنى قانات يايدۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە يېڭى يۈكسىلىش ھاسىل قىلىش كېرەك. ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش كېرەك. مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى داۋاملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، يېزىلاردىكى ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىملىق سىستېمىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم. ئاشلىق ئوبوروتى تۈزۈلمىسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئىسلاھ قىلىپ، قوغداش باھاسى تۈزۈمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاشلىقنى زاپاس ساقلاشنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوغداش كېرەك. «بىرنى ئاساس، كۆپنى قوشۇمچە قىلىش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش، دۆلەت ئىلكىدىكى ئاشلىق تارماقلىرىنى ئاساس قىلىش، ئاشلىقنى كۆپلەپ ئىستېمال قىلىدىغان ئورۇنلار ۋە تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى، يېزا ئىگىلىكى، بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش قاتارلىق تارماقلارنى قوشۇمچە قىلىش يولى بىلەن ئاشلىق ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئۇنىڭ بىلەن قامداش ئىشنى ئوبدان ئىشلەش، باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇش لازىم. «ئاساسىي ئوزۇق»قا ئۆلكە باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمى، «كۆكتات ۋە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر»گە شەھەر باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش كېرەك. جايلار ئاساسىي ئېتىز - ئېرىقلارنى ئاسراش تۈزۈمىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇشى لازىم. شەھەر ۋە يېزا قۇرۇلۇشىدا ئىمكان قەدەر يەرنى ئاز ئىگىلەش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەشنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم.

سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جىددىي بىر ۋەزىپە. يېقىنقى بىرنەچچە يىلدا ھۆلچىلىك ۋە قۇرغاقچىلىق ئاپىتى ئېغىرراق بولدى. بۇ بىز ئۈچۈن بىر سىگنال بولدى. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى يۈكسەلدۈرۈشىمىز كېرەك. مەركەز ۋە جايلارنىڭ سۇچىلىق قۇرۇلۇشى

تۇرالغۇ جاي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك. بۇ شەھەر-بازارلاردىكى ئاھالىنىڭ جىددىي تەلىپى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى مۇناسىۋەتلىك كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولۇپ، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ يېڭى نۇقتىلىرىنى يېتىشتۈرۈش ئىمكانىيىتىنى يارىتىپ بېرىدۇ.

ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش فاكچېيىنى ھەقىقىي تۈردە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئادەتتىكى پىششىقلىما سانائەت تۈرلىرىنى قاتتىق تىزگىنلەش، «چوڭ ھەم مۇكەممەل قىلىش، كىچىك ھەم مۇكەممەل قىلىش» خاھىشىنى ۋە تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش ئىشلىرىنى تۈگىتىش كېرەك. يېڭىدىن ئېلىپ بېرىلىدىغان قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۈستىدە مۇمكىنچىلىك نۇقتىسىدىن ئەستايىدىل تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتىگە ۋە كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش پىلانىغا ئۇيغۇن كېلىدىغانلىقى ياكى كەلمەيدىغانلىقىغا، مەھسۇلاتنىڭ بازىرى بار ياكى يوقلۇقىغا، سېلىنغان مەبلەغنىڭ مۇۋاپىق يوسۇندا قايتۇرۇۋېلىنىدىغانلىقى ياكى قايتۇرۇۋېلىنمايدىغانلىقىغا قاراش كېرەك. قۇرۇلۇشنى تەستىقلاش ئۆتكىلىنى ھەقىقىي تۈردە چىڭ ئىگىلەش، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئوشۇقچە بولغانلىكى قۇرۇلۇشلارنى زادى تەستىقلىماسلىق، قۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەرنىمۇ ئەستايىدىل ئېنىقلاپ چىقىش كېرەك. ھازىرقى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىدىن پايدىلىنىپ باشقىدىن تەشكىللەشكە، ئۆزگەرتىشكە ئىمكانىيەت يار بەرسە، يېڭى قۇرۇلۇشقا تۇتۇش قىلماسلىق لازىم. مەبلەغ سېلىش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، مەبلەغ سېلىشتىكى خەۋپ-خەتەرنى چەكلەش مېخانىزمىنى كۈچەيتىش كېرەك، پارلىق تىجارەت خاراكتېرلىك قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۈچۈن مەلۇم نىسبەتتە دەسمايە ھازىرلانغان بولۇشى لازىم. رايونلار بىر-بىرىنى قامال قىلىدىغان ۋە سىستېمىلار بىلەن رايونلار بۆلۈنۈپ كېتىدىغان ھالەتنى تۈگىتىش، كۆپ خىل شەكىلدە بىرلىشىپ مەبلەغ سېلىش، ھەمكارلىشىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم. بىناكارلىق بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. قۇرۇلما تەڭشەش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش پىلانلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، كارخانىلارنى شۇنداق يېتەكلەش كېرەككى، ئۇلار بازار ئېھتىياجىغا قاراپ يول تۇتۇپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، مەھسۇلات سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، يېڭى مەھسۇلاتلارنى يارىتىپ، داڭدار-ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلاتلارنى راۋاجلاندۇرۇپ، بازاردا رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدىغان بولسۇن، بازارلارنى، بولۇپمۇ يېزا بازارلىرىنى پائال ئېچىپ، شەھەر-يېزىلار ئۈچۈن خېرىدارلىق، تەلەپكە لايىق مەھسۇلاتلارنى يەتكۈزۈپ بېرىش كېرەك. مەھسۇلاتلىرى بازار تاپقان، ئۈنۈمى ياخشىراق بولغان كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش كېرەك. بەزى كەسىپلەرنىڭ ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتكەن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى قىسقارتىش ۋە تەڭشەش كېرەك. مۇلازىملىق، ساياھەتچىلىك ۋە ئۇچۇرچىلىق كەسىپلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئىستېمالنى مۇۋاپىق يېتەكلەپ، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئىستېمالنى بىر-بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، تەڭكەش راۋاجلىنىدىغان ئىمكانىيەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

مۇۋاپىق قىسىش ئاساسىدىكى مالىيە-پۇل سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويۇش كېرەك

دۆلەت مالىيىسىدە، بولۇپمۇ مەركەز مالىيىسىدە ھازىرمۇ خېلى قىيىنچىلىق بار. تۈرلۈك چارە-تەدبىرلەر بىلەن كىرىمنى كۆپەيتىپ، چىقىمنى تېجەپ، مالىيىدىكى قىزىل رەقەمنى پەيدىنپەي ئازايتىش، قەرز كۆلىمىنى تىزگىنلەش كېرەك. بىر تەرەپتىن، باج تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، باج سېلىقنى ئادىل قىلىش، باج يىغىش-باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، باج يىغىشتا قانۇنغا قاتتىق ئەمەل قىلىش، باج ئوغرىلاش، باج تاپشۇرۇشتىن قېچىش، باج تاپشۇرۇشتا كۆز بويامچىلىق قىلىش يوچۇقلىرىنى ئېتىپ، ئېلىشقا تېگىشلىك باجنى تولۇق ئېلىش لازىم؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مالىيە چىقىمىنى قاتتىق تىزگىنلەپ، چىقىمنى كىرىمنىڭ ئېشىش دەرىجىسىدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك خام چوتتا كىرىمگە قاراپ چىقىم قىلىش، قورساقنىمۇ ئىشلەش، قۇرۇلۇشنىمۇ ئېلىپ بېرىش لازىم. يەرلىك مالىيىدە كىرىم بىلەن چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش، ئىمكانىيەت قالدۇرۇش كېرەك.

مۇۋاپىق قىسىش ئاساسىدىكى پۇل سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، پۇل بىلەن تەمىنلەش مىقدارىنى مۇۋاپىق دەرىجىدە ئاشۇرۇپ بېرىش كېرەك. دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتى، رايونلار سىياسىتى، تېخنىكا تەرەققىياتى سىياسىتى ۋە كرېدىت پرىنسىپى بويىچە كرېدىت قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، قەرز پۇل بېرىش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن قۇرۇلۇشقا مەدەت

يېزىلارنىڭ سەھىيە ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ قاپلاش كۆلىمىنى كېڭەيتىش، شەھەر، يېزىلاردا، قاتناش، ئالاقە قاتارلىق جامائەت مۇئەسسەسلىرىنى ياخشىلاش، مەھەللە مۇلازىملىقىنى راۋاجلاندۇرۇش، خەلقنىڭ تۇرمۇشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىش كېرەك. قېرىلار ۋە مېيىپلەر خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

يېزىلاردا نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەش، شەھەر-بازارلاردا كىرىمى تۆۋەنلەرگە زۆرۈر ياردەم بېرىش - ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم مەسئۇلىيىتى، شۇنداقلا جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. بۇ يىل دۆلەت قوزغىغان قۇتقۇزۇش ئورنىغا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى، نامراتلارنى يۆلەش ئۈچۈن بېرىلىدىغان قەرز پۇلنى ۋە تەرەققىي قىلمىغان رايونلارنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئاجرىتىلغان مەبلەغنى خېلى كۆپ ئورۇنلاشتۇردۇ، جايلارمۇ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى كۆپەيتىشى لازىم. بۇ مەبلەغلەرنى ئۆز ئورنىغا ۋاقتىدا تولۇق يەتكۈزۈش، ئوبدان باشقۇرۇش، جايىدا ئىشلىتىش،نامرات يېزا، نامرات ئائىلىلەرگىچە ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش، شۇ نامرات يېزا، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇپ پۈتۈن كىيىنىش - قورساق تويغۇزۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىۋېلىشىغا ياردەم بېرىش كېرەك. ئۇنى باشقا ئىشلارغا يۆتكەپ ئىشلىتىۋېلىشقا بولمايدۇ. نامرات رايونلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، نامراتلىق ۋە قالاقلىق قىياپىتىنى تىرىشىپ ئۆزگەرتىشى كېرەك. نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ۋەزىپىسىنى پائال ئورۇندىغان ناھىيىلەرنى تەقدىرلەش كېرەك. ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ھەقىقىي تۈردە ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك. ئىشلەپچىقىرىشى توختاپ قالغان، يېرىم توختاپ قالغان كارخانىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە، ئىشسىزلارغا ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان خادىملارغا غەمخورلۇق قىلىش، ئۇلارنىڭ تۇرمۇش جەھەتتىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىش لازىم. ھازىر مەملىكەت بويىچە 100 دىن ئارتۇق شەھەردە ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمى ئورنىتىلدى، بۇ ئاھالىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش ئېھتىياجىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشتىكى مۇھىم تەدبىر، شۇنداقلا دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىجتىمائىي كاپالەت ئۇسۇللىرىدىن بىرى، ئۇنى پەيدىنپەي مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك.

ئىشقا ئورۇنلىشىش مەسىلىسىنى پائال ھەل قىلىش - خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ مۇھىم يولى. نۇرغۇن جايلار تۈرلۈك يوللارنى ئېچىپ، ئىشقا ئورۇنلىشىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشتە يېڭى يول تاپتى، بۇ تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش لازىم. يېزىلاردىكى ئوشۇق ئەمگەك كۈچلىرى ئالدى بىلەن يېزا ئىقتىسادىنىڭ چوڭقۇرلۇق ۋە كەڭلىك تەرىپىگە يۈرۈش قىلىشى لازىم. بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ شەھەرگە ۋە ئىقتىسادى تەرەققىي قىلغان رايونلارغا يۆتكىلىشى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئېھتىياجى، لېكىن ئاھالىنىڭ كۆپلەپ يۈرۈشۈپ تۇرۇشى ئۆز نۆۋىتىدە بەزى ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنىمۇ پەيدا قىلىدۇ، بۇ ساھەدىكى يېتەكلەش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، تەرتىپلىك يۈرۈشىدىغان قىلىش كېرەك. تېخنىكىنى ۋە باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىۋالغان دېھقانلارنىڭ ئۆز يۇرتىغا قايتىپ ئىگىلىك تىكلەپ، ئۆز جايىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىش يولىدا كۈچ چىقىرىشىغا ئىلھام بېرىش كېرەك.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر ۋە يېزا ئاھالىسىنىڭ كىرىمى خېلى تېز ئاشتى، تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. لېكىن تەقسىماتتا بەزى نامۇۋاپىق ئەھۋاللارمۇ مەۋجۇت. دۆلەتنىڭ سىياسىتى بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ۋە بىر قىسىم رايونلارنىڭ ئالدىن بېيىشىغا يول قويۇش، ئاخىردا ئورتاق بېيىش نىشانىغا يېتىشتىن ئىبارەت. تەقسىمات مۇناسىۋىتىنى پەيدىنپەي راۋانلاشتۇرۇپ، بەزى كەسىپلەردە شەخسلەرنىڭ كىرىمى ھەددىدىن ئارتۇق كۆپ بولۇپ كېتىۋاتقان مەسىلىنى ھەل قىلىش، مائاشتىن باشقا كىرىمنى ئېنىقلاش-تەرتىپكە سېلىش كېرەك. باج سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، شەخسىي تاپاۋەت بېجى ئېلىش-باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش، باجنى ۋەكالىتەن تۇتۇپ قېلىش، ۋەكالىتەن تاپشۇرۇشنى يولغا قويۇش، قانۇنىي ئىگىنىڭ چىقىمى بىلەن شەخسنىڭ كىرىمنى ئىككى تەرەپتىن مەلۇم قىلىش تۈزۈمىنى يولغا

تىزگىنلەش لازىم.

سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جىددىي بىر ۋەزىپە. يېقىنقى بىرنەچچە يىلدا ھۆلچىلىك ۋە قۇرغاقچىلىق ئاپىتى ئېغىرراق بولدى. بۇ بىز ئۈچۈن بىر سىگنال بولدى. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى يۇكسەلدۈرۈشىمىز كېرەك. مەركەز ۋە جايلارنىڭ سۇچىلىق قۇرۇلۇشى فوندى بەرپا قىلىپ، سېلىنمىنى كۆپەيتىش كېرەك. دەرىجىگە ئايرىپ مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، چوڭ - چوڭ دەريالارنى تىزگىنلەشتە دۆلەتنى ئاساس قىلىش، ئوتتۇرا ۋە كىچىك دەريا ئېقىنلىرى ۋە كۆللەرنى تىزگىنلەشتە جايلارنى ئاساس قىلىش كېرەك. شەھەرلەردە كەلكۈننىڭ ئالدىنى ئېلىشقا شەھەرلىك ھۆكۈمەت مەسئۇل بولۇشى لازىم، يېزىلاردا دېھقانلارنى ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش ۋە كىچىك دەريا ئېقىنلىرىنى تىزگىنلەش ئىشىغا ئۇيۇشتۇرۇش كېرەك. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدا يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپتىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ھەر تەرەپلىمە تىزگىنلەشنى يولغا قويۇش، دەريانىڭ يۇقىرى ئېقىنىدا نەملىك ۋە تۇپراقنى ساقلاش، سۇ ئامبارلىرىنى ياساش ئىشلىرىنى ئوبدان يولغا قويۇش، ئوتتۇرا ۋە تۆۋەن ئېقىنلىرىدا توغانلارنى مۇستەھكەملەش، دەريا يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇش، كەلكۈندىن بىخەتەر ئۆتۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. سۇ مەنبەلىرىنى ئېچىش، ئۇنىڭدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىش ۋە ئۇنى باشقۇرۇش ئىشىنى كۈچەيتىش، سۇنى ھەقلىق ئىشلىتىشنى پەيدىنپەي يولغا قويۇش، سۇنى تېجەپ ئىشلىتىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. تېجەشلىك سۇغىرىش ۋە قۇرغاقچىلىقتا چىدامىلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، قۇدۇق كولاش، سۇنى توسۇپ يىغىش، ياندۇرۇپ سۇغىرىش، يامغۇر سۈيىنى توپلاپ ئېقىتىش ۋە سۇنىي يامغۇر ياغدۇرۇش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىش، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش بىلەن قۇرغاقچىلىققا قارشى كۆرەش قىلىشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش، ھازىر بار سۇ ئىنشائاتلىرىنى ئاسراش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك.

يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ، بولۇپمۇ ئوتتۇرا، غەربىي رايونلاردىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ئىشىنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىش، سودا - سانائەت - يېزا ئىگىلىكى بىر پۈتۈنلۈككە ئايلانغان سانائەت سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش لازىم. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى شۇنداق يېتەكلەش كېرەككى، ئۇلار نىسپىي مەركەزلەشسۇن، تېخنىكا تەرەققىياتىغا، مۇھىت مۇھاپىزىتىگە ۋە بايلىقنى تېجەپ ئىشلىتىشكە ئەھمىيەت بېرىدىغان، مەھسۇلات سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى ئۆستۈرىدىغان بولسۇن.

ۋەكىللەر! مەن ئەمدى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش مەسىلىسىنى تەكىتلىمەكچىمەن. ئۆتكەن يىلى دېھقانلارنىڭ كىرىمى خېلى تېز زور ئاشتى، لېكىن بەزى جايلاردا دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرىدىغان ئەھۋاللار باش كۆتۈرۈپ قالدى، بۇنىڭغا يۇكسەك دەرىجىدە دىققەت قىلىش لازىم. دېھقانلارنىڭ ئەمەلىي كۆتۈرۈش ئىقتىدارىنى توغرا مۆلچەرلەش، دېھقانلارنىڭ مۇۋاپىق سېلىقىدىن باشقا تۈرلۈك مەبلەغ توپلاش، ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى يولغا قويۇشنى قاتتىق مەنئى قىلىش، ئەمەلىيەتكە سىغمايدىغان «ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش»، «دەرىجىسىنى كۆتۈرۈش» پائالىيەتلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش لازىم. ئاساسىي قاتلاملارمۇ قوشۇنلارنى خىل، مەمۇرىي ئورۇنلارنى ئىخچام قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، چىقىمنى ئازايتىشى لازىم. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى بىر نۆۋەت تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش ئىشىنى ئېلىپ بېرىپ، نازارەت ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش، دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلغانلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

مۇۋاپىق مەبلەغ سېلىش كۆلىمىنى ساقلاپ قېلىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك ئىقتىسادنىڭ يۇكسىلىشكە ئۆرلەپ بولۇش ئېھتىياجى بىلەن مالىيە كۈچى، ماددىي كۈچ جەھەتتىكى ئىمكانىيەتلەرنى ئەتراپلىق نەزەرگە ئېلىپ، بۇ يىل پۈتكۈل ئىجتىمائىي تۇراقلىق مۈلۈككە سېلىنىدىغان مەبلەغنى تەڭشەش-تىزگىنلەش نىشانى 2 تىرىليون 530 مىليارد يۈەن، مەبلەغ سېلىش نىسبىتى % 32 قىلىپ بەلگىلەندى. مەبلەغ سېلىشتا داۋاملىق تۆردە يېزا ئىگىلىكى ۋە سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا، دۆلەت نۇقتىلىق يۆلەيدىغان ئاساسىي مۇئەسسەسە، ئاساسىي سانائەت ۋە تۈۋرۈك كەسىپلەرگە، ئوتتۇرا، غەربىي رايونلارغا، تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىشىغا، پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپقا كۆپرەك ئېتىبار بېرىش كېرەك. مەبلەغنى مەركەزلەشتۈرۈپ مۇھىم نۇقتىلارغا، قۇرۇلۇشنىڭ پۈتكۈزۈلۈشىگە، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەشتە كۆرۈنەرلىك رول ئوينايدىغان بىر تۈركۈم دۆلەت نۇقتىلىق قۇرۇلۇشىنى پۈتتۈرۈش لازىم. كەسىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشتا، كەسىپلەرنىڭ رايونلار بويىچە جايلاشتۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان بىر تۈركۈم قۇرۇلۇشلارنى باشلاش لازىم. ئۈچ بوغۇز قۇرۇلۇشىدا ۋە شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا، ئېقىن توسۇش ئىشىمۇ بۇ يىل يولغا قويۇلىدۇ، ئۇنى پۇختا ئۇيۇشتۇرۇش، پۇختا ئىشلەش، كۆچمەنلەرنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك. ئادەتتىكى

مىقدارىنى مۇۋاپىق دەرىجىدە ئاشۇرۇپ بېرىش كېرەك. دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتى، رايونلار سىياسىتى، تېخنىكا تەرەققىيات سىياسىتى ۋە كىرىدىت پرىنسىپى بويىچە كىرىدىت قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، قەرز پۇل بېرىش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن قۇرۇلۇشقا مەدەت بېرىش كېرەك. دۆلەت بانكىسى تىرىشىپ تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشى لازىم. ئاكسىيە ۋە قەرەللىك مال بازىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، خەۋپ-خەتەر ئېڭىنى ئاشۇرۇش لازىم.

ھازىر پۇل پاخاللىقى بېسىمى يەنىلا مەۋجۇت، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشىنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. باھا مۇناسىۋىتىنى راۋانلاشتۇرۇش ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە. بۇنىڭدا ھەم ئاكتىپ، ھەم پۇختا ئىش كۆرۈش كېرەك. بۇ يىل باھاسى تەڭشىلىدىغان تۈرلەرنى ۋە نىسبىتىنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك، ھەرقايسى ساھەنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىغا قاراپ چەكلىك نىشان بەلگىلەش، چوڭ داۋالغۇش يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش لازىم. باھانى تەڭشەش-تىزگىنلەش نىشان قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، بازار ۋە مال باھاسىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم.

مالىيە-ئىقتىساد ئىنتىزامىنى قاتتىق تەرتىپكە سېلىش، مالىيە كىرىم-چىقىم تەرتىپىنى قېلىپلاشتۇرۇش لازىم. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، خام چوت ئىچىدىكى ۋە سىرتىدىكى مەبلەغنى بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىش كېرەك. پۇل مۇئامىلە تەرتىپىنى ياخشىلاپ، قانۇنسىز پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنى ۋە قانۇن-نىزامغا خىلاپ تىجارەت پائالىيەتلىرىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، پۇل مۇئامىلە مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش كېرەك. راسچوت قىلىش ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، ئىناۋەتلىك قەرز تۈزۈمىنى قوغداش كېرەك. كارخانىلارنىڭ مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بوغالتىرلىق ئىش ئورنىنىڭ تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى پەيدىنپەي ئورنىتىش كېرەك. مۇتەخەسسىسلىك نازارەتنى كۈچەيتىش لازىم. كەلسە-كەلمەس ھەق ئالىدىغان، كەلسە-كەلمەس سېلىق چاچىدىغان، كەلسە-كەلمەس پۇل يىغىدىغان ئىشلارنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سەۋىيىسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش كېرەك ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايونلارنىڭ، شاڭخەيدىكى پۇدۇڭ يېڭى رايونىنىڭ ۋە باشقا ئوچۇق رايونلارنىڭ مەملىكەت بويىچە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتتىكى رولىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئىچكى بازار بىلەن خەلقئارا بازاردىن ۋە ئىچكى بايلىق بىلەن تاشقى بايلىقتىن تېخىمۇ ئوبدان پايدىلىنىپ، تاشقى سودىنىڭ ئىزچىل ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىمپورت بىلەن ئېكسپورتنىڭ ئاساسىي تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاش كېرەك. بازارنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈش ستراتېگىيىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئەسلىدىكى بازارلارنى مۇستەھكەملەش ۋە كېڭەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تىرىشىپ يېڭى بازار ئېچىپ، يۇقىرى قوشۇلما قىممەتلىك مەھسۇلاتلارنى، بولۇپمۇ يۈرۈشلۈك ماشىنا-ئېلېكتىر ئۈسكۈنىلىرىنى ئېكسپورت قىلغۇچىلارنى ئىلھاملاندۇرۇش كېرەك. تېخىمۇ كۆپ ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا ئېكسپورتنى ئۆز ئالدىغا باشقۇرۇش ھوقۇقى بېرىش، ئېكسپورت بېجىنى قايتۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. تاشقى سودا ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمىنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇش كېرەك. ئىقتىساد، پەن-تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەر بويىچە خەلقئارا ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، ئەقلىي كۈچ كىرگۈزۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. «97 جۇڭگو ساياھەت يىلى»نى ئوبدان ئۆتكۈزۈش لازىم.

تاشقى مەبلەغدىن داۋاملىق پائال، مۇۋاپىق ۋە ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش، تاشقى مەبلەغ سالغۇچىلارنى يېزا ئىگىلىكىنى ھەر تەرەپلىمە تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئاساسىي مۇئەسسەسە بايلىقتىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ساھەلىرىگە، يۇقىرى تېخنىكا كەسپىگە ۋە ئوتتۇرا، غەربىي رايونلارغا مەبلەغ سېلىشقا رىغبەتلەندۈرۈش لازىم. خەلقئارا قائىدىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان چارىلەرنى ئىزدەپ تېپىپ، ئىچكى بازار رىقابىتىنىڭ تەرتىپىنى قوغداش كېرەك. چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارغا قارىتىلغان مۇلازىمەتلىك باشقۇرۇش ۋە نازارەتنى كۈچەيتىش، باج يىغىش ۋە باشقۇرۇش، توختامنى ئىجرا قىلىش ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى قوغداش ئىشىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ چىڭ تۇتۇش كېرەك.

شەھەر-يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى داۋاملىق ياخشىلاش كېرەك ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا، شەھەر-يېزا خەلقىنىڭ دارامىتىنى پۇختا قەدەم بىلەن ئاشۇرۇپ بېرىش، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىدىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا كۈچ چىقىرىش كېرەك. شەھەر-بازارلاردىكى تۇرالغۇ ئۆيلەرنى تاۋارلاشتۇرۇش ئىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش، «ئەمىنلىك تۇرالغۇ قۇرۇلۇشى»نىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى تۆۋەنلىتىش، ئاھالىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاش كېرەك.

باج سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، شەخسىي تاپاۋەت بېجى ئېلىش-باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش، باجنى ۋەكالەتەن تۇتۇپ قېلىش، ۋەكالەتەن تاپشۇرۇشنى يولغا قويۇش، قانۇنىي ئىگىنىڭ چىقىمى بىلەن شەخسنىڭ كىرىمىنى ئىككى تەرەپتىن مەلۇم قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش كېرەك. قانۇنلۇق كىرىمنى قوغداش، قانۇنسىز كىرىم قىلىشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، ھەددىدىن ئارتۇق كىرىمنى تەڭشەش لازىم.

3. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى جەھەتتە تېخىمۇ زور قەدەم تاشلاش

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى بۇ يىلقى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى، شۇنداقلا ھۆكۈمەت خىزمىتىنىڭ ئالاھىدە مۇھىم ۋەزىپىسى.

دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ % 60 تىن كۆپرەكى دۆلەت كارخانىلىرىدىن كېلىدۇ. شەھەر-بازاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدۇ. ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر، ئاساسىي سانائەت ۋە يۇقىرى تېخنىكا كەسپلىرى ساھەسىدە دۆلەت كارخانىلىرى مۇتلەق ئۈستۈنلۈككە ئىگە. دۆلەت ئىقتىسادىي ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى. نۆۋەتتە بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرى ھەقىقەتەنمۇ ئوخشاش بولمىغان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ. ئۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبلىرى شۇكى، بىرىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى ۋە ئىدىيىۋى كۆز قاراش بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشالماي قالدى. نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ تېخنىكا تەرەققىياتى ئاستا، ئىگىلىك باشقۇرۇشى قالاق، ئۇلار بازارغا، سېتىشقا سەل قاراپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئېلىپ بېرىشتا بازارغا چىندىن يۈزلەنگىنى يوق. ئىككىنچىدىن، قۇرۇلمىلارنى تەڭشەش بازار ئېھتىياجىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئۇيغۇنلىشالماي قالدى. كۆپ ساندىكى مەھسۇلاتلاردا ئىلگىرى تەمىنلەش تەلەپنى قاندۇرالماي كەلگەن بولسا، ھازىر تەمىنلەش بىلەن تەلەپ تەڭپۇڭلىشىپ ھەتتا تەمىنلەش تەلەپتىن ئېشىپ كېتىپ، بازار رىقابىتى كۈندىن-كۈنگە كەسكىنلەشتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئۇزاقتىن بېرى «چوڭ ھەم مۇكەممەل قىلىش، كىچىك ھەم مۇكەممەل قىلىش» يولىنى تۇتۇش ۋە قارىغۇلارچە تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش نەتىجىسىدە، بەزى ساھەلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتتى، يەنە كېلىپ ياخشىلارنى ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلىش، ناچارلارنى قاتاردىن چىقىرىش مېخانىزمى يېتەرلىك بولمىغاچقا، قاتاردىن چىقىرىشقا تېگىشلىك بولغانلارنى قاتاردىن چىقىرىش قىيىن بولدى، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىش زىددىيىتى تېخىمۇ گەۋدىلىنىپ قالدى. بەزى كارخانىلارنىڭ بايلىق مەنبەلىرى يېتىشمىگەنلىكى ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىشنى داۋاملاشتۇرۇشى قىيىنغا چۈشۈۋاتىدۇ. ئۈچىنچىدىن، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ، بولۇپمۇ كونا كارخانىلارنىڭ ۋە كونا سانائەت بازىلىرىنىڭ تارىخىي يۈكى ۋە ئىجتىمائىي يۈكى ئېغىر، ئارتۇق خادىمى كۆپ. بۇ ھال ئۇلارنىڭ بازار رىقابىتى ئىقتىدارىنى چەكلەپ قويىدى. بۇ مەسىلىلەر كۆپ يىللاردىن بۇيان يىغىلىپ قالغان مەسىلىلەردۇر، شۇنداقلا ھەر جەھەتتىكى زىددىيەتلەرنىڭ ئومۇمىي ئىنكاسىدۇر. يولداش جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ئالاقىدار بولغان زور ئىقتىسادىي مەسىلە، شۇنداقلا سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ تەقدىرىگە ئالاقىدار بولغان زور سىياسىي مەسىلە. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالمىقى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلدى. قوللىنىلغان بەزى تەدبىرلەر ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى. ھازىر ئىقتىسادىمىز جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىش ھالىتىنى ساقلاپ كېلىۋاتىدۇ، ئىقتىسادىي ئىسلاھات داۋاملىق چوڭقۇرلىشىۋاتىدۇ، ھەرقايسى تەرەپلەر كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ تەخىرسىزلىكى ۋە مۇشكۇللۇقى توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە ئورتاق تونۇشقا كەلدى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىشقا ئىشەنچىمىز تامامەن كامىل، قۇربىمىز يېتەرلىك. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش تەلىپى بويىچە ئىسلاھاتنى نۇقتىدا سىناق قىلىش تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش ئىشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، پۈتكۈل دۆلەت ئىقتىسادىنى ئوبدان گۈللەندۈرۈشنى كۆزلەپ، ئىسلاھ قىلىش، باشقىدىن تەشكىل قىلىش، ئۆزگەرتىش ئىشلىرى بىلەن باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، چوڭلىرىنى ئوبدان تۇتۇپ، كىچىكلىرىنى جانلاندۇرۇپ، نىشانلىق ھالدا تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى جەھەتتە ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشقا تىرىشىش كېرەك.

(ئاخىرى ئەتىكىساندا)

بۇ يىل 1 -ئاينىڭ 30 - كۈنى، ئامېرىكا گوۋۇيۈەنى «دۆلەتلەرنىڭ 1996 - يىللىق كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالى توغرىسىدا دوكلات»نى ئېلان قىلىپ، جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىنى ھەدەپ بۇرمىلىدى ۋە ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلدى،شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە دۇنيادىكى 190 دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايوننى ئەيىبلىدى. لېكىن، ئىزچىل تۈردە «كىشىلىك ھوقۇقنىڭ قوغدىغۇچىسى» دېگەن سالاپەت بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ كەلگەن ئامېرىكا ھۆكۈمىتى، بۇ دوكلاتتا ئۆز دۆلىتىدە ساقلىنىۋاتقان ئېغىر دەرىجىدىكى كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سالدى، تىلغا ئېلىپمۇ قويمىدى.

ئۆزىگە «كىشىلىك ھوقۇق چوڭ دۆلىتى» دەپ تەمەننا قويىدىغان ئامېرىكا دۇنيادا كىشىلىك ھوقۇقى ئەھۋالى ئىنتايىن ناچار دۆلەت.

1. ئاساسىي قانۇندىكى قوغداش ئۆلچىمى خەلقئارا ئۆلچەمدىن تۆۋەن

ئامېرىكا كىشىلىك ھوقۇقنى ۋە ئاساسىي ئەركىنلىكنى ئاساسىي قانۇن ئارقىلىق قوغداش دەرىجىسى دۇنيا بويىچە ھەقىقىي تۆۋەن دۆلەت. بىرىنچىدىن، ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندا باراۋەرلىك ھوقۇقى توغرىسىدا ئەتراپلىق بەلگىلىمە يوق. ھەممىگە ئايانكى باراۋەرلىك — كىشىلىك ھوقۇقنىڭ يادروسى، شۇنداقلا ب د ت نىڭ كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى ھۆججىتى ۋە كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى ئەمەلىيىتىنىڭ ئاساسىي ئىمىسى.لېكىن، 1787 - يىلى ئېلان قىلىنغان ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە 1789 - يىلى قوشۇلغان «كىشىلىك ھوقۇق قانۇن لايىھىسى» دە «باراۋەرلىك ھوقۇقى» توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىلمىغان، ھەتتا ئۇنىڭدىن «باراۋەرلىك» دېگەن سۆزنىمۇ تاپقىلى بولمايدۇ. ئۇنىڭ ئەكسىچە ئەينى ۋاقىتتا تۈزۈلگەن ئاساسىي قانۇندا سېستىق نامى پۇر كەتكەن قۇللۇق تۈزۈمى ۋە ئىرقىي كەمسىتىشنى ساقلاپ قېلىشقا دائىر ماددىلار بەلگىلىنىپ، نېگىرلار، ئىندىئانلار، ئاياللار ۋە نامراتلار «كىشىلىك ھوقۇق»نىڭ سىرتىدا قالدۇرۇلغان. 1923 - يىلى ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئەر - ئاياللارنىڭ باراۋەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈش توغرىسىدىكى ئاساسىي قانۇننىڭ تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن لايىھىسى 60 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن كېيىن شتاتلىق پارلامېنتنىڭ تەستىقلىشىغا ئېرىشەلمىگەنلىكى تۈپەيلىدىن 1982 - يىلى بىكار قىلىنغان. ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندا ھازىرغا قەدەر مىللەتلەر باراۋەرلىكى، ئەر - ئاياللار باراۋەرلىكى ۋە پۇقرالارنىڭ ھوقۇق باراۋەرلىككە دائىر پرىنسىپال بەلگىلىمىلەر چىقىرىلمىدى.

ئىككىنچىدىن، ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندا ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقىنىڭ «كىشىلىك ھوقۇق»نىڭ تەركىبىي قىسمى ئىكەنلىكى ئېتىراپ قىلىنمىغان. ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندىكى «كىشىلىك ھوقۇق قانۇن لايىھىسى» ۋە باشقا ئالاقىدار ماددىلارنىڭ كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرى پۇقرا ھوقۇقى، سىياسىي ھوقۇق كاتېگورىيىسىدىن ھالقىپ كېتەلمىدى. «دۇنيا كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسى» ۋە «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي،مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى»دا جاكارلانغان ۋە ئېتىراپ قىلىنغان ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي، مەدەنىيەت ھوقۇقلىرىدىن ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىغا قاتنىشىش، خىزمەت تاللاش قاتارلىق ئىنتايىن ئاز ساندىكى ھوقۇقلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا مۇتلەق كۆپ قىسمى ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندا ئېتىراپ قىلىنمايدۇ ۋە قوغدالمايدۇ.

ئۈچىنچىدىن، ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇندا كىشىلىك ھوقۇق مەزمۇنى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەر كەمتۈك بولۇپلا قالماستىن، بەلكى

ئامېرىكىنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا نەزەر

رېن يەنشى

چوڭچۇتىدۇ. ئامېرىكىنىڭ بىر نەچچە نۆۋەتلىك زۇڭتۇڭ سايلىمىنىڭ نەتىجىسىدىن قارىغاندا، پۇلنى كۆپ خەجلىگەن تەرەپنىڭ سايلامدا غەلىبە قىلىشى ئامېرىكىنىڭ ئومۇمىي سايلىمىدىكى ئادەتتىكى ئىش. پۇلنى ئاز خەجلىگەن تەرەپنىڭ سايلامدا غەلىبە قىلىشى ئاز كۆرۈلىدىغان ئىش. خۇددى ئەنگلىيىدە چىقىدىغان «مۇستەقىللىق گېزىتى»نىڭ 1996 - يىل 1 - ئاينىڭ 28- كۈندىكى سانىدا كۆرسىتىلگەندەك پۇل «ئاقسارايغا كىرىشنىڭ ئاچقۇچى».

3. بەختەرلىك كاپالىتىگە ئىگە بولمىغان دۆلەت

ئامېرىكا دۇنيادا زوراۋانلىق جىنايەتلىرى ئەڭ ئېغىر دۆلەت بولۇپ، ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2 مىليون قېتىم زوراۋانلىق جىنايىتى يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. 6000 كىشى زوراۋانلىق جىنايەتلىرىنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرايدۇ. 24 مىڭ كىشى قەستلەپ ئۆلتۈرۈلىدۇ. ئامېرىكا فېدېراتسىيە تەكشۈرۈش ئىدارىسى ۋە ئەدلىيە مىنىستىرلىكى 1995 - يىلى 8 - ئايدا ئېلان قىلغان بىر دوكلاتتا ئامېرىكىدا ھەر ئىككى مىنۇتتا بىر قېتىم بىرىنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈش ۋەقەسى، ھەر يەتتە مىنۇتتا بىر قېتىم زوراۋانلىق جىنايى ھەرىكىتى يۈز بېرىپ تۇرىدۇ، دېيىلگەن. 1996 - يىلى ئامېرىكا قىتئەسى تەرەققىيات بانكىسى ئېلان قىلغان بىر دوكلاتتا مۇنداق دېيىلگەن: ئامېرىكىدا ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدە ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن زوراۋانلىق ۋەقەلىرىدە ئۆلىدىغانلارنىڭ نىسبىتى سەككىز كىشى، ھەتتا 10.9 كىشى ئارىلىقىدا بولۇپ، جۇڭگونىڭ 10 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ. ئامېرىكىدا باسقۇنچىلىق جىنايەتچىلىرىنىڭ نىسبىتى دۇنيادا 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ. ھەر يىلى 500 مىڭ قېتىم باسقۇنچىلىق دېلوسى يۈز بېرىدۇ. دېمەك، ھەر بىر مىنۇتتا بىر قېتىم باسقۇنچىلىق دېلوسى يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ تەتقىقات ئورنى 1996 - يىلى ئېلان قىلغان دوكلاتتىن مەلۇم بولۇشىچە، جىنايەتنىڭ ھەر يىلى ئامېرىكىغا كەلتۈرگەن ئىقتىسادىي زىيىنى 500 مىليارد دوللارغا يېتىپ، ئامېرىكىنىڭ 1995 - يىلىدىكى ھەربىي چىقىمىنىڭ ئىككى ھەسسىسىگە تەڭلەشكەن.

ئامېرىكا دۇنيادا 1 - نومۇرلۇق «قورال -ياراغ دۆلىتى» بولۇپ شەخسلەردە 220 مىليون دانە قورال - ياراغ بار، دېمەك ھەممە ئادەمدە دېگۈدەك بىردىن قورال - ياراغ بار. قوراللىق باندىتلار زورلۇق- زومبۇلۇق قىلىپ تۇرىدۇ، قوراللىق بالايىئاپەت تۇغدۇرۇش ۋەقەلىرى ئۈزۈلمەيدۇ، شۇ سەۋەبتىن نۇرغۇن بىگۇناھ كىشىلەر ئېتىپ ئۆلتۈرۈلىدۇ. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ھەر يىلى 1 مىليون قېتىم قوراللىق قاتىللىق ۋەقەسى يۈز بېرىپ تۇرىدىكەن، 20 مىڭدىن ئارتۇق كىشى ئېتىپ ئۆلتۈرۈلىدىكەن. 10 مىڭدىن ئارتۇق كىشى ئۆزىنى مىلتىق بىلەن ئېتىپ ئۆلۈۋالىدىكەن. 200 دىن ئارتۇق كىشى مىلتىقتىن ئوق چىقىپ كېتىپ ئۆلىدىكەن.

ئامېرىكا ئاھالە بويىچە ھېسابلىغاندا ساقچى ئەڭ كۆپ دۆلەتنىڭ بىرى، ئاھالە بويىچە ھېسابلىغاندا تۈرمىدىكى جىنايەتچىلەر ئەڭ كۆپ دۆلەتلەرنىڭ بىرى. ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكى 1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئېلان قىلغان بىر پارچە تەتقىقات دوكلاتىدىن قارىغاندا، 1995 - يىلى ئامېرىكىدا جازا مۇددىتى ئۆتەۋاتقانلار 5 مىليون 360 مىڭغا يەتكەن بولۇپ، ھەر 100 ئامېرىكىلىق ئىچىدە ئۈچ كىشى تۈرمىدە ئىكەن. ئامېرىكا پۇقرالار ئەركىنلىكى ئىتتىپاقىنىڭ تۈرمە پىلانلاش باياناتچىسى ئامېرىكا دۇنيادا بارغانسېرى كۆپىيىۋاتقان كىشىلەرنى تۈرمىگە قاماۋاتقان بىردىنبىر

ئامېرىكىدا 9 مىليون 520 مىڭ ماكانسىز بار ئىكەن. ماكانسىزلارنىڭ % 43 ى زەھەرلىك چېكىملىك چېكىدىكەن. % 26 ىنىڭ نېرۋىسى نورمال ئەمەس ئىكەن. % 8ى ئەيدىز كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان ياكى ئەيدىز كېسەللىكى ۋىرۇسىنى ئېلىپ يۈرىدىكەن. % 40 ى ھاراقكەش ئىكەن، ھەر يىلى قىش كەلگەندە ئامېرىكىدا مىڭدىن كۆپرەك ماكانسىز كوچا - رەستىلەردە سوغۇقتىن توڭلاپ ئۆلۈپ قالىدىكەن، ھەتتا ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتونمۇ ماكانسىزلارنىڭ ئامېرىكىدا «ئەڭ باش ئاغرىتىدىغان ۋە كىشىنى ئەڭ ئوسال قىلىدىغان ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالغانلىقى»نى ئېتىراپ قىلىشقا مەجبۇر بولدى.

5. ئىرقىي كەمسىتىش چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ كەتكەن

ئامېرىكىدىكى ئىرقىي كەمسىتىش دۇنياغا مەشھۇر. يەرلىك ئىندىئانلارنىڭ نەسلىنى قۇرۇتۇش، نېگىر قۇللارنى سېتىش ئاساسىدا نېگىرلارنى قانلىق قۇل قىلىش، ئامېرىكا تارىخىدىكى ھەر قانچە يۇيغان بىلەن چىقىپ كەتمەيدىغان ئىككى چوڭ داغ بولۇپ قالدى.

ئامېرىكىدا نېگىرلار قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر باشتىن ئاخىر 2 - دەرىجىلىك پۇقرا ھېسابلىنىپ كەلدى. نېگىرلار ئامېرىكا ئومۇمىي ئاھالىسىنىڭ% 12 نى ئىگىلەيدۇ، لېكىن ھەر دەرىجىلىك سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلگەن خىزمەت ئورۇنلىرىدىكىلەر ئاران % 5 نىلا ئىگىلەيدۇ. كېڭەش پالاتاسىدىكى ئورنى ئاران % 1 نىلا ئىگىلەيدۇ. 1995 - يىلى ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ئاياللار ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر ئومۇمىي ئاھالىنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ% 57 نى ئىگىلىسىمۇ، لېكىن چوڭ شىركەتلەرنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك جىڭلىلىرىنىڭ% 97 ى ئاق تەنلىك ئەرلەر ئىكەن. دېمەك سېلىشتۇرۇپ كۆرىدىغان بولساق نېگىرلارنىڭ ئىشسىزلىق نىسبىتىنىڭ ئاق تەنلىكلەرنىڭ ئىككى ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز. نېگىرلار، لاتىن ئامېرىكىسلىقلارنىڭ ئەۋلادلىرى، ئىندىئانلارنىڭ نامراتلىق نىسبىتى % 30 تىن يۇقىرى بولۇپ، ئاق تەنلىكلەرنىڭ ئۈچ ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدىكەن، نېگىر بالىلارنىڭ نامراتلىقتا ياشاۋاتقانلىرى ئاق تەنلىك بالىلارنىڭ تۆت ھەسسىدىن كۆپرەككە باراۋەر كېلىشى مۇمكىن ئىكەن.

ئەدلىيىدە ئىرقىي كەمسىتىش ئىنتايىن ئېغىر، نېگىرلار ۋە لاتىن ئامېرىكىسلىقلار ئەۋلادلىرى قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر ئامېرىكا ئاھالىسىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمىغا يەتمىسىمۇ، لېكىن ئۇلار ئارىسىدىكى جىنايەتچىلەر ئامېرىكىدىكى قاماق جازاسى بېرىلگەن بارلىق جىنايەتچىلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنى، تۈرمىدىكى بارلىق جىنايەتچىلەرنىڭ% 70 نى ئىگىلەيدۇ. نېگىرلار ئامېرىكا ئاھالىسىنىڭ % 12 نى ئىگىلىسىمۇ لېكىن ئامېرىكىدىكى نېگىر جىنايەتچىلەر جىنايەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ% 54.2 نى، ئۆلۈم جازاسى بېرىلگەن جىنايەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ% 40 ىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. 1991- يىلى ئېلان قىلىنغان ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ سانى دۇنيادىكى

ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن، باشقىلار ئۆلتۈرۈۋەتكەن ۋە ئۆزى ئۆلۈۋالغان بالىلارنىڭ نىسبىتى جەھەتتە دۇنيادا ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. 1997- يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا فېدېراتسىيىسىنىڭ سەھىيە ئەمەلدارى ئېلان قىلغان دوكلاتقا قارىغاندا، تەكشۈرۈلگەن 26 يۇقىرى كىرىملىك سانائەتلەشكەن دۆلەت ئىچىدە ئامېرىكىدىكى بالىلارنىڭ سۇيىقەست بىلەن ئۆلتۈرۈلۈشكە ئۇچراش نىسبىتى باشقا 25 دۆلەتنىڭ نىسبەت يىغىندىسىدىنمۇ تۆت ھەسسە يۇقىرى بولغان، بالىلارنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش نىسبىتى باشقا دۆلەتلەردىكى بالىلارنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش نىسبىتىنىڭ يىغىندىسىدىن ئىككى ھەسسە يۇقىرى بولغان؛ مىلتىق بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن بالىلارنىڭ سانى باشقا دۆلەتلەردە مىلتىق بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن بالىلار ئومۇمىي سانىنىڭ ئاز كەم 11 ھەسسىسىگە باراۋەر كەلگەن.

ئامېرىكىدا بالىلارنى خورلاش ئەھۋالى ئېغىر. تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ئامېرىكىدا 3 مىليون بالا خورلىنىدىكەن ياكى ياخشى كۈتۈشكە ئېرىشەلمەيدىكەن. ئامېرىكا بالىلارنى ئاسراش فوندى جەمئىيىتىنىڭ 1996 - يىلىدىكى ماتېرىيالىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ھەر كۈنى 8493 بالا خورلىنىدىكەن ياكى مۇۋاپىق كۈتۈشكە ئېرىشەلمەيدىكەن. ئامېرىكىدا ھەر يىلى خورلىنىش ۋە ئەتراپلىق كۈتۈلمەسلىك تۈپەيلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن تۆت ياشتىن تۆۋەن بالا 1800 دىن كۆپرەككە يەتكەن. بۇنىڭغا ئوخشاش سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن 4 - 17 ياشقىچە بولغان ئۆسمۈرلەرنى قوشقاندا، ھەر يىلى خورلىنىش ياكى ئەتراپلىق كۈتۈلمەسلىك تۈپەيلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن ئۆسمۈر بالا 2000 دىن كۆپرەككە يەتكەن.

7. باشقا دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى -تەرۇز يەتكۈزۈش

ئامېرىكىنىڭ كىشىلىك ھوقۇق جەھەتتە خەلقئارادىكى نامىمۇ ئانچە چىرايلىق ئەمەس. ئامېرىكا دۆلەت قۇرۇلغاندىن بۇيانقى 200 نەچچە يىلدا سىرتقا قارىتا جەمئىي 70 نەچچە قېتىم ئۇرۇش قوزغىدى ۋە تاجاۋۇز قىلدى. ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ مىلتىق ۋە توپلىرىدا ئۆلۈپ كەتكەن چەت ئەللىك پۇقرالارنىڭ سانىنى ئېلىپ بولغىلى بولمايدۇ. ئامېرىكا دۇنيادا يادرو قورالى ئىشلەتكەن بىردىنبىر دۆلەت. دۇنيادا ئېلىپ بارغان يادرو سىنىقىنىڭ قېتىم سانى ئەڭ كۆپ ۋە يادرو قوراللىرى ئەڭ كۆپ دۆلەت. ئامېرىكىنىڭ ھەربىي خىراجەت چىقىمى دۇنيادا 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ. 1994 - يىلى 274 مىليارد 300 مىليون دوللار بولۇپ روسىيە، جۇڭگو، ھىندىستان قاتارلىق سەككىز دۆلەتنىڭ ھەربىي خىراجەت چىقىمى يىغىندىسىنىڭ ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەكىگە تەڭلەشكەن.

ئۇزاقتىن بۇيان ئامېرىكا دۇنيانىڭ جاي - جايلىرىدا نۇرغۇن ھەربىي بازىلارنى قۇرۇپ، بۇ بازىلاردا نەچچە يۈزمىڭ ئەسكەر تۇرغۇزۇپ،شۇ جايلاردىكى نۇرغۇن ئاھالىلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈشتەك جىنايى ھەرىكەتلەرنى ئۆتكۈزدى. 1995 - يىلى ئامېرىكىلىق ئۈچ ئەسكەر ياپونىيىنىڭ چوڭشىڭ ئارىلىدا 12 ياشلىق ئوقۇغۇچىغا نۆۋەت بىلەن باسقۇنچىلىق قىلىش ۋەقەسى يۈز بەردى. 1996 - يىلى ئامېرىكىلىق بىر ئەسكەر كورىيىلىك بىر ئايالنى ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈۋېتىش ۋەقەسى يۈز بەردى، بۇ ۋەقەلەر يېقىندا يۈز بەرگەن ۋەقەلەرنىڭ مىسالى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1967 - يىلىدىن بۇيان، كورىيىدە تۇرۇشلۇق ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ شۇ جايدىكى پۇقرالارغا باسقۇنچىلىق قىلىش، ئۇلارنى ئۇرۇش، ئۆلتۈرۈشكە ئوخشاش دېلولار 34 مىڭ 900 گە يەتكەن، دېمەك ھەر كۈنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئۈچ

ئېتراپ قىلىنمايدۇ ۋە قوغدالمايدۇ.

ئۈچىنچىدىن، ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا كىشىلىك ھوقۇق مەزمۇنى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەر كەمتۈك بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنىڭدا ئېيتىلغان كىشىلىك ھوقۇقلارنىڭ قوغدىلىشىمۇ ئىنتايىن چەكلىك. «پۇقرالار ۋە سىياسىي ھوقۇق خەلقئارا ئەھدىنامىسى»دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ «ھوقۇقنى يولغا قويۇشتا زۆرۈر بولغان قانۇن چىقىرىش ياكى باشقا تەدبىرلەرنى قوللىنىش» مەجبۇرىيىتى بولسىمۇ، ئامېرىكىنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا بەزى شەخسلەر ھوقۇقلىرىلا مىسال كەلتۈرۈلگەن، ھۆكۈمەتتىن بۇ ھوقۇقلارغا دەخلى-تەرۇز يەتكۈزمەسلىك تەلەپ قىلىنغان، دۆلەت مەجلىسى ياكى فېدىراتسىيە ھۆكۈمىتىگە پائال تەدبىر قوللىنىپ بۇ ھوقۇقلارنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە قوغداش ياكى بۇ ھوقۇقلار دەخلى - تەرۇزغا ئۇچرىغاندا تولۇقلاش، قۇتقۇزۇش چارىسىنى قوللىنىش توغرىسىدا ھوقۇق بېرىشمۇ تەلەپ قىلىنمىغان.

2. پۇل دېموكراتىيىسى

ئامېرىكا ئۆزىنى دېموكراتىيىنىڭ نەمۇنىسى دەپ قاراپ، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەردە ئۆزىنىڭ دېموكراتىيە تۈزۈمىنى خالىغانچە بازارغا سالماقتا. لېكىن كىشىلەرگە مەلۇمكى 200 نەچچە يىللىق تارىخقا ئىگە ئامېرىكىنىڭ بۇ خىل دېموكراتىيىسىدىن ھازىرغىچە بايلارلا بەھرىمەن بولۇپ كەلمەكتە.

ئامېرىكىنىڭ دېموكراتىيە سىياسىتى ئەزەلدىن «بايلارنىڭ ئويۇنى»دىنلا ئىبارەت بولۇپ كەلدى. ئامېرىكا جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدىن تارتىپ ھازىرغىچە ئۇنى ئامېرىكىدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يۇقىرى قاتلام سىياسىي ئورۇنغا ئىگە كىشىلەر، جۈملىدىن زۇڭتۇڭ، مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ، ئىچكى كابىنېت ۋە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئەزالىرى ئاھالىنىڭ 5% نى ئىگىلەيدىغان باي ئائىلىلەر ئىگىلەپ كەلدى. پۇقراچىلىققا ئەڭ ئەھمىيەت بېرىدىغان دۆلەت مەجلىسىمۇ ئەمەلىيەتتە «بايلارنىڭ دۆلەت مەجلىسى، بايلارنىڭ ھۆكۈمرانلىقى، بايلارنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەيدۇ». 1994 - يىلى 4-ئايدىكى «ۋاشىنگتون پوچتىسى گېزىتى»نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسىنىڭ ئاز دېگەندىمۇ تۆتتىن بىر قىسمىدىن ئارتۇق (28 نەپەر ئەزاسى مىليونېر ئىكەن؛ ئاۋام پالاتاسىدىمۇ 11.5% تىن يۇقىرى (50 نەپەر) ئەزاسى مىليونېر ئىكەن. دۆلەت مەجلىسىدىكى مىليونېرلارنىڭ نىسبىتى ئاز دېگەندىمۇ ئامېرىكا جەمئىيىتىدىكى مىليونېرلار نىسبىتى (0.5% كە يەتمەيدۇ)نىڭ 30 ھەسسىسىدىن يۇقىرى ئىكەن. 1994 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا سايلانغان جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىدىن بولغان كېڭەش پالاتاسى ئەزالىرىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمى ئاز دېگەندىمۇ 1 مىليون دوللارلىق مال-مۈلۈككە ئىگە بايلار ئىكەن.

ئامېرىكىنىڭ دېموكراتىيىسى تېگى - تەكتىدىن ئېيتقاندا «ھەميان دېموكراتىيىسى»، ئامېرىكىدا دۆلەتنىڭ ھوقۇقلۇق ئاپپاراتلىرىدا ئىشلىمەكچى بولغانلارنىڭ ئالدى بىلەن نۇرغۇن پۇل خەجلىشىگە توغرا كېلىدۇ؛ پۇل بولمىسا زۇڭتۇڭ، پارلامېنت ئەزاسى قاتارلىق مەنسەپلەرگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1994 - يىلى سايلام رىقابىتىگە قاتنىششقا ئېرىشكەن كېڭەش پالاتاسىنىڭ نامزاتلىرى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4 مىليون 500 مىڭ دوللاردىن پۇل خەجلىگەن، بۇ 1976 - يىلدىكى خىراجەتنىڭ 600% دىنمۇ كۆپ، 4 مىليون 500 مىڭ دوللار پۇلنى توپلاش ئۈچۈن نامزاتلارنىڭ ھەر ھەپتىدە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 15 مىڭ دوللاردىن ئالتە يىل پۇل توپلىشىغا توغرا كېلىدۇ. زۇڭتۇڭ سايلام رىقابىتى خىراجىتىنىڭ كۆپلۈكى كىشىنى تېخىمۇ

بولۇپ، ھەر 100 ئامېرىكىلىق ئىچىدە ئۈچ كىشى تۈرمىدە ئىكەن. ئامېرىكا پۇقرالار ئەركىنلىكى ئىتتىپاقىنىڭ تۈرمە پىلانلاش باياناتچىسى ئامېرىكا دۇنيادا بارغانسېرى كۆپلىگەن كىشىلەرنى تۈرمىگە قاماۋاتقان بىردىنبىر دۆلەت، دېدى.

ئامېرىكىدا تۈرمە ناھايىتى كۆپ، مەملىكەت بويىچە 4000 دىن ئارتۇق تۈرمە بار. لېكىن تۈرمىلەرنىڭ سانى ۋە سىغىمى تۈرمىدىكى جىنايەتچىلەر سانىدىن ئارقىدا قالماقتا. نۇرغۇن تۈرمىلەر جىنايەتچىلەر بىلەن توشۇپ كەتكەن بولۇپ، ئىلاجسىزلىقتىن جىنايەتچىلەرنى تۈرمىگە ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ نەزەربەنت قىلماقتا. تۈرمىلەرنىڭ زۆرۈر تازىلىق مۇئەسسەسلىرى كەمچىل بولغانلىقتىن، تۈرمىنى دۈشمەنلىك كەيپىياتى قاپلاپ، تۈرمە زوراۋانلىق، باسقۇنچىلىق ۋە كېسەللىك سورۇنى بولۇپ قالدى. ئامېرىكىدىكى تۈرمىلەر جىنايەتچىلەر ئۈچۈن مەكتەپ، جىنايەتچىلەرنىڭ قاماق مۇددىتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەندىن كېيىن، قايتا جىنايەت ئۆتكۈزۈش نىسبىتى 40% تىن ئاشىدۇ. ۋاشىنگتون ئالاھىدە رايونى ئۆسمۈر جىنايەتچىلەرنى باشقۇرۇش ئورنىدىن قويۇپ بېرىلگەن ئۆسمۈر جىنايەتچىلەرنىڭ ئالاھەزەل 75% ى قايتىدىن جىنايەت ئۆتكۈزگەن. ھازىر قاماقتىكىلەرنىڭ 45% ى ئۈچ قېتىم ياكى ئۈچ قېتىمدىن ئارتۇق تۈرمىگە كىرگەنلەر.

4. نامراتلىق، ئاچارچىلىق ۋە ماكانسىزلىق

ئامېرىكا دۇنيادا ئەڭ باي دۆلەت، لېكىن، ئۇنىڭدا ئېغىر دەرىجىدە ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈش مەۋجۇت بولغانلىقتىن، نامراتلىق، ئاچارچىلىق، ماكانسىزلىق ئامېرىكا جەمئىيىتىدىكى بىر چوڭ ئىللەت.

ئامېرىكا غەرب دۆلەتلىرى ئىچىدە نامراتلار بىلەن بايلارنىڭ پەرقى ئەڭ چوڭ دۆلەتلەرنىڭ بىرى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ھازىر ئامېرىكىدىكى ئەڭ باي ئائىلە پۈتۈن مەملىكەتنىڭ 40% بايلىقىنى ئىگىلەيدىكەن. ئامېرىكا نوپۇسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئىدارىسىنىڭ ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، 1994 - يىلى ئامېرىكىدا ئەڭ باي بولغان 20% ئائىلىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئەڭ نامرات بولغان 20% ئائىلىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمىنىڭ 14.7 ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدىكەن. «ۋاشىنگتون پوچتىسى گېزىتى»نىڭ 1996- يىلدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، 1974 - يىلى چوڭ شىركەتلەرنىڭ زۇڭسەيلىرىنىڭ كىرىمى ئادەتتىكى ئىشچىلار كىرىمىنىڭ 35 ھەسسىسىگە توغرا كەلگەن. 1995 - يىلىغا كەلگەندە، ئۇلارنىڭ ئىش ھەققى ئىشچىلار ئىش ھەققىنىڭ 120 ھەسسىسىگە تەڭلەشكەن. نيۇ - يوركتا 36 مىڭدىن ئارتۇق مىليونېر بار، شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە 36 مىڭ نامرات ئەخلەت ساندۇقلىرىدىن ئوزۇقلۇق ئىزدەپ تېپىپ يېيىش بىلەن كۈن ئۆتكۈزىدىكەن.

ئامېرىكىدا نامراتلار ئۈزلۈكسىز كۆپەيمەكتە. ئامېرىكىدا چىقىدىغان «خىرىستىئان دىنى ئىلمىي رىسالىسى گېزىتى»نىڭ 1995 - يىلدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، 1973- يىلدىن بۇيانقى 22 يىلدا ئامېرىكىدا 80% ئائىلىنىڭ ئەمەلىي كىرىمى تۆۋەنلەپ كەتكەن ياكى بىر ئىزدا توختاپ قالغان. پۇقرالارنىڭ ئەمەلىي تۇرمۇش سەۋىيىسى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتكەن، مەلۇم جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئۇلار ئىقتىسادىي كاپالەتتىن ئايرىلىپ قالغان. شىياگىدا چىقىدىغان «كەڭ بۇلۇڭلۇق ئەينەك» ئايلىق ژۇرنىلىنىڭ 1995-يىلى 1 - ئايدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ھازىر ئامېرىكىدا نامراتلارنىڭ سانى ئاز كەم 50 مىليونغا يېتىپ، ئامېرىكا ئاھالىسىنىڭ ئاز كەم بەشتىن بىر قىسمىغا تەڭلەشكەن.

ماكانسىزلار ئامېرىكا جەمئىيىتىدىكى ئىللەتلەرنىڭ كارتىنىسى. ئامېرىكا ھۆكۈمەت تەرەپ ئېلان قىلغان دوكلاتتا ئېيتىلىشىچە، 80- يىللارنىڭ كېيىنكى مەزگىللىرىدە ئامېرىكىدا 7 مىليون ماكانسىز بولۇپ، ئامېرىكا ئاھالىسى ئومۇمىي سانىنىڭ 2.8% نى ئىگىلىگەن. ستاتىستىكىغا قارىغاندا،

جىنايەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 40% ىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. 1991- يىلى ئېلان قىلىنغان ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ سانى دۇنيادىكى ھەرقانداق دۆلەتنىڭكىدىن ئېشىپ كەتكەن، ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان بۇ ئۆسمۈرلەرنىڭ ھەممىسى يەنە كېلىپ نېگىرلاردىن ئىبارەت. ئامېرىكا مەملىكەتلىك زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش تەتقىقات ئورنىنىڭ ئېيتىشىچە، ئامېرىكىدا زەھەرلىك چېكىملىك چېكىدىغانلارنىڭ 80% ى ئاق تەنلىكلەر ئىكەن. لېكىن زەھەرلىك چېكىملىك چېكىپ قولغا ئېلىنغانلارنىڭ ئاران يەتتە پىرسەنتىلا ئاق تەنلىكلەر ئىكەن. نېگىرلار بولسا 28% نى ئىگىلەيدىكەن. بۇنىڭدىن نېگىرلار ۋە رەڭلىك ئىرقتىكىلەرنى كەمستىشنىڭ ئامېرىكىدا «ئەزەلدىن بار بولغان جىنايەت» ئىكەنلىكىنى، بۇ «پاجىئە خاراكتېرلىك مەسىلە»نىڭ تاكى بۈگۈنكى كۈنگىچە قەدەر ئامېرىكا جەمئىيىتىنى پاراكەندە قىلىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز.

6. ئاياللار، بالىلارنىڭ ئەھۋالى كىشىنى ئەندىشىگە سالىدۇ

جىنسىي كەمستىش ئامېرىكا جەمئىيىتىدە ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كېلىۋاتقان مەسىلە بولۇپ، ھېلىمۇ يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر ۋە ئومۇميۈزلۈك. ئامېرىكىدا ئەر - ئاياللارنىڭ ئوخشاش ئىشقا ئوخشاش ھەق بېرىلمەيدۇ. ئاشخانىلاردا كۈتكۈچى بولۇپ ئىشلىگەن ئاياللارنىڭ ئىش ھەققى ئەرلەر ئىش ھەققىنىڭ 75% نى ئىگىلەيدۇ. ئەر ئالىملارنىڭ ئىش ھەققى ئادەتتە ئايال ئالىملارنىڭكىدىن 24% - 35% يۇقىرى؛ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەردە ئىشلەيدىغان خىزمەتچى خادىملار ئىچىدە ئاياللارنىڭ ئىش ھەققى ئەرلەر ئىش ھەققىنىڭ ئاز كەم يېرىمىغا توغرا كېلىدۇ. 1993-يىلى ئامېرىكىدا ئاياللارنىڭ نامراتلىق نىسبىتى 14.9% كە يېتىپ، ئەرلەرنىڭكىدىن 1.5 ھەسسە ئېشىپ كەتكەن. ئامېرىكا ياشانغان ئاياللار ئىتتىپاقىنىڭ 1996 - يىلى ئېلان قىلغان بىر پارچە دوكلاتىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ئىشقا ئورۇنلاشقان ئاياللار ئومۇمىي سانىنىڭ 60% نى ئىگىلەيدىغان 55 ياشتىن يۇقىرى ياشانغان ئاياللارنىڭ 73% ى نامراتلىق سىزىقىدىن تۆۋەن ھالەتتە تۇرماقتا ئىكەن. ئۇلارنىڭ كىرىمى ئوخشاش قۇرامدىكى ئەرلەرنىڭ كىرىمىنىڭ 66% ىگىلا توغرا كېلىدىكەن. ئامېرىكىدا ئاياللارغا قارىتىلغان زوراۋانلىق جىنايىتىنىڭ كۆپلۈكى كىشىنى چۆچۈتىدۇ. «لوس ئانژېلېس ۋاقتى گېزىتى»نىڭ 1995 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىكى ماقالىسىدە ئېيتىلىشىچە، ئامېرىكىدا ھەر يىلى 6 مىليوندىن ئارتۇق ئايال تاياق يەيدىكەن. 4000 نەپەر ئايال ئۆلتۈرۈلىدىكەن. ھەر 18 سېكۇنتتا بىر قېتىم ئائىلە زوراۋانلىق ۋەقەلىرى يۈز بېرىپ تۇرىدىكەن، ھەر ئۈچ ئايال ئىچىدە بىر كىشى ئۇنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرايدىكەن. ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن تەخمىنەن 2000 - 4000 ئايال ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈلۈۋېتىلىدىكەن. ئامېرىكا جىنسىي زوراۋانلىق دېلولىرى جەھەتتە دۇنيادا ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىكەن. ئامېرىكا روب ستاس شىركىتىنىڭ 1995 - يىلى ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 76% ئايال ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ئورۇنلىرىدا جىنسىي پاراكەندىچىلىكنىڭ ئومۇميۈزلۈك مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى پاش قىلغان، 62% ئايال ئۆزلىرىنىڭ جىنسىي پاراكەندىچىلىككە ئۇچرىغانلىقىنى ئېيتقان. ئامېرىكا ئالىي مەكتەپ ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ 1993 - يىلى ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، ئامېرىكىنىڭ مەكتەپلىرىدە جىنسىي پاراكەندىچىلىك ئىنتايىن ياماراپ كەتكەنىكەن. 80% قىز ئوقۇغۇچى جىنسىي پاراكەندىچىلىكنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرايدىكەن.

ئامېرىكىدا بالىلارنىڭ ئەھۋالى تېخىمۇ ئوسال، ئامېرىكا بالىلارغا قارىتىلغان زوراۋانلىق ئەڭ كۆپ سانائەتلەشكەن دۆلەت. مىلتىق بىلەن

كورىيىدە تۇرۇشلۇق ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ شۇ جايدىكى پۇقرالارغا باسقۇنچىلىق قىلىش، ئۇلارنى ئۇرۇش، ئۆلتۈرۈشكە ئوخشاش دېلولار 34 مىڭ 900 گە يەتكەن، دېمەك ھەر كۈنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئۈچ قېتىمدىن كۆپرەككە يەتكەن.

ئامېرىكا دۇنيادا ئەڭ چوڭ قورال - ياراغ سودىگىرى. ئامېرىكىدا چىقىدىغان «دەۋر ھەپتىلىك ژۇرنىلى»نىڭ 1994 - يىل 12 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىكى سانىغا بېسىلغان ماقالىدە ئېيتىلىشىچە، 1989 - يىلدىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ چەت ئەللەرگە ساتقان قورال - ياراغلىرىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 82 مىليارد 400 مىليون دوللارغا يېتىپ، دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەر قورال - ياراغ ئېكسپورت سوممىسىنىڭ يىغىندىسى (66 مىليارد 800 مىليون دوللار)دىن ئېشىپ كەتكەن. ھازىر ئامېرىكىنىڭ قورال-ياراغ ئېكسپورت سوممىسى دۇنيا قورال - ياراغ ئېكسپورت بازىرى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 70% نى ئىگىلەيدىكەن. گېرمانىيىدە چىقىدىغان «چولپان» رەسىملىك ژۇرنىلىنىڭ 1995 - يىلى 11 - سانىغا بېسىلغان بىر ماقالىسىدە ئېيتىلىشىچە، سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن بۇيان، ئامېرىكىنىڭ قورال - ياراغ ئېكسپورت سوممىسى دۇنيا قورال-ياراغ بازارلىرى سوممىسىدا ئىگىلىگەن ئومۇمىي سوممىسىنىڭ تۆتتىن ئۈچ قىسمىنى ئىگىلىگەن. 146 دۆلەت ئامېرىكىدىن قورال - ياراغ سېتىۋالىدىكەن. ئامېرىكا ساتقان قورال - ياراغلار «ئۇرۇش قوزغاش ۋە مۇقىمسىزلىقنى پەيدا قىلىش ئىشلىرىدا بارغانسېرى كۆپلەپ ئىشلىتىلمەكتە ئىكەن». «بۈگۈنكى ئامېرىكا گېزىتى»نىڭ 1994 - يىلدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، 1993 - يىلى دۇنيا مىقياسىدا يۈز بەرگەن 48 قېتىملىق مىللىي توقۇنۇشنىڭ 39 قېتىمىدا ئالاقىدار تەرەپلەر ئامېرىكىنىڭ قورال - ياراغ ۋە جابدۇقلىرىغا ئېرىشكەن. شۇڭا كىشىلەرنىڭ ئامېرىكىنى «دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ ئۆلۈم ئېكسپورت سودىگىرى» دېيىشى ئەجەبلىنەرلىك بولمىسا كېرەك.

ئامېرىكا دۇنيادا ئاساسلىق كېرەكسىز نەرسىلەرنى ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەت. دۆلەت ئىچىدە بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش مەجبۇرىيىتىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇش ئۈچۈن، ئامېرىكا دائىرىلىرى ۋە كاپىتالىستلار ئەخلەتلىرىنى ھېچقانداق ۋاستە تاللاپ ئولتۇرمايلا چەت ئەللەرگە، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە چىقارماقتا. بۇ زەھەرلىك ئەخلەت - چاۋارلار بۇ دۆلەتلەرنىڭ مۇھىتىنى كۈندىن - كۈنگە ئېغىر دەرىجىدە بۇلغاپ، بۇ دۆلەتلەردىكى خەلقلەرنىڭ تەن سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزمەكتە.

ئامېرىكا «كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدا دوكلات»دا باشقا دۆلەتلەرنى خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق ئۆلچىمىگە خىلاپلىق قىلدى، دەپ ئاغزى-ئاغزىغا تەگمەي ئەيىبلىسىمۇ، لېكىن ئۆزى ب د ت ماقۇللىغان بىر نەچچە ئاساسلىق خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى ئەھدىنامىلەرگە، جۈملىدىن «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات، مەدەنىيەت ھوقۇقى توغرىسىدىكى خەلقئارا ئەھدىنامە»، «ئىرقىي ئايرىمىچىلىق جىنايى ھەرىكەتلىرىنى مەنئى قىلىش ۋە جازالاش توغرىسىدىكى خەلقئارا ئەھدىنامە»، «ئاياللارغا قارىتىلغان بارلىق شەكىلدىكى كەمستىشلەرنى تۈگىتىش ئەھدىنامىسى» ۋە «بالىلار ھوقۇقى ئەھدىنامىسى» قاتارلىقلارغا كىرىشنى تاكى بۈگۈنكى كۈنگىچە قەدەر رەت قىلىپ كەلمەكتە.

ئامېرىكا خەلقئارا ئۆلچەملەرنى ئېتىراپ قىلىشنى رەت قىلىپ، ھەممىلا يەردە باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز يەتكۈزۈشتەك زوراۋانلىقلارنى سادىر قىلىپ، ئۆزىنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدا ئەيىبلەشكە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغان دۆلەتكە ئايلاندۇرۇپ قويدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 4 - مارت تېلېگراممىسى)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

(维吾尔文)　(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
17
دۈشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:

ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 2°C — 6°C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش، ئېچىش داۋامىدا نېفىتلىك بىلەن جايلار بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىپ، ئورتاق تەرەققىي قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جىلى يۈنىڭ** 1- ئاينىڭ 31-كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن نېفىتلىك بىلەن جايلارنىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدىن ئۇقۇشىچە، تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش، ئېچىش باشلانغان سەككىز يىلدىن بۇيانقى يەرلىك بىلەن ھەمكارلىشىش ئەمەلىيىتى ئۆزئارا قوللاش، ھەمكارلىشىش، بىرلىكتە راۋاجلىنىشنىڭ يېڭى دەۋردىكى نېفىتلىك بىلەن يەرلىك مۇناسىۋىتىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى بولۇپ قالغانلىقىنى كۆرسەتكەن.

تارىم نېفىت بىرلەشمە جېڭى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۈچ ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاستنىكى 21 ناھىيە، شەھەرگە مۇناسىۋەتلىك. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ جايلار ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون. نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئوبدان بىر تەرەپ قىلىش، نېفىتلىكنىڭ تەرەققىياتىنى شىنجاڭ بىلەن، بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن، بىرلەشمە جەڭ باشلىقى بىلەنلا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە جۇڭگو نېفىت-تەبىئىي گاز باش شىركىتى نېفىتلىك بىلەن جايلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشتا «ساھەنىڭ ئاساسىي كۈچىگە تايىنىش، ئىجتىمائىي ئاساسقا تايىنىش، بىر تۇتاش پىلانلاش، ئورتاق راۋاجلىنىش»تىن ئىبارەت 20 خەتلىك فاڭجېننى تۈزۈپ چىقتى. تارىم نېفىتلىكى بىرلەشمە جېڭى باشلىنىش بىلەنلا جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا نېفىتلىككە ياردەم بېرىش ئىشخانىسى قۇرۇلدى. «نېفىتلىك راۋاجلانسا بىزمۇ راۋاجلىنىمىز، نېفىتلىك ئۈچۈن تۆھپە قوشىمىز» دېگەن شوئار ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، تەكشۈرۈش-ئېچىش ئۈچۈن ئوبدان شارائىت ھازىرلاندى. سەككىز يىلدىن بۇيان جايلار نېفىت تەكشۈرۈش، ئېچىش ئۈچۈن ئەمگەك، تۇرمۇش ۋە داۋالاش جەھەتلەردىن مۇلازىملىق قىلدى، ئىشلەپچىقىرىش ھەمكارلىقى، تۇرمۇش مۇلازىملىقى، ئىجتىمائىي كاپالەتتىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپ بىر گەۋدە قىلىنغان نېفىتلىككە ياردەم بېرىش ۋەزىيىتىنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈردى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم قوماندانلىق شتابىغا ئايرىپ بەردى ھەم چاپالىق كۆچۈرۈش خىزمىتىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۈستىگە ئېلىپ، نېفىتلىك ئىشچى-خىزمەتچىلىرىگە ياخشى خىزمەت ۋە تۇرمۇش مۇھىتىنى يارىتىپ بەردى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى 1990- يىلدىن بۇيان نېفىت بىرلەشمە جېڭىنى 170 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى ئاشلىق، ياغ ھەم قوشۇمچە يېمەكلىك بىلەن تەمىنلىگەن.

نېفىت تەكشۈرۈش، ئېچىش قوماندانلىق شتابىمۇ يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىغا تۈرتكە بولۇشنى ئۆز ۋەزىپىسى دەپ بىلىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇردى، ھەمكارلىشىش ساھەسىنى كېڭەيتتى. ترانسپورت، بىناكارلىق، ماشىنىلارنى رېمونت قىلىش، ماددىي ئەشيا سېتىۋېلىش، داۋالاش، ئامانلىق ساقلاش، ئوت ئۆچۈرۈش ھەم تۇرمۇش مۇلازىملىقى قاتارلىق جەھەتلەردە «ئالدى بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭغا يار-يۆلەك بولۇش، كېيىن پۈتۈن شىنجاڭغا يار-يۆلەك بولۇش، ئالدى بىلەن شىنجاڭغا يار-يۆلەك بولۇش، كېيىن ئىچكى ئۆلكىلەرگە يار-يۆلەك بولۇش» پرىنسىپى بويىچە يەرلىك كارخانىلارنىڭ نېفىت بازىرىغا كىرىشى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاپ بەردى. سەككىز يىلدا قوماندانلىق شتاب 250 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ 416.5 كىلومېتىر يول ياسىدى. 500 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ تەكلىماكان قۇملۇقىنى كېسىپ ئۆتىدىغان تاشيول ياسىدى، بۇ تاشيول جەنۇبىي شىنجاڭ خەلقىگە «بەخت ئېلىپ كەلگەن يول» دەپ تەرىپلەندى. ئۆتكەن يىلى يەنە 20 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ بۈگۈر ناھىيىسىنىڭ شەرقىدىكى تۆت يېزىنىڭ توك بىلەن تەمىنلىنىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. نېفىت قوماندانلىق شتابى يەنە 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ يەرلىك، بىڭتۇەننىڭ سېمونت زاۋۇتى، قۇم، تاش ماتېرىياللىرى زاۋۇتى قاتارلىق ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنى قۇرۇشنى قوللىدى. ئورتاق راۋاجلىنىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، قوماندانلىق شتاب قەرزدار بولۇپ قالغان ئەھۋالدىمۇ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئاكتىپ ئىشلىدى. بىر قانچە يىلدىن بۇيان «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»غا 1 مىليون 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلدى. 464 نېفىت ئىشچى-خىزمەتچىسى ئائىلىسى 637 ئوقۇشسىز قالغان ئاز سانلىق مىللەت بالىغا ئۈزلۈكسىز ياردەم بەردى. كورلا، كۇچا، توقسۇ، نىيە قاتارلىق جايلاردا تۆت ئۈمىد باشلانغۇچ مەكتىپى قۇردى.

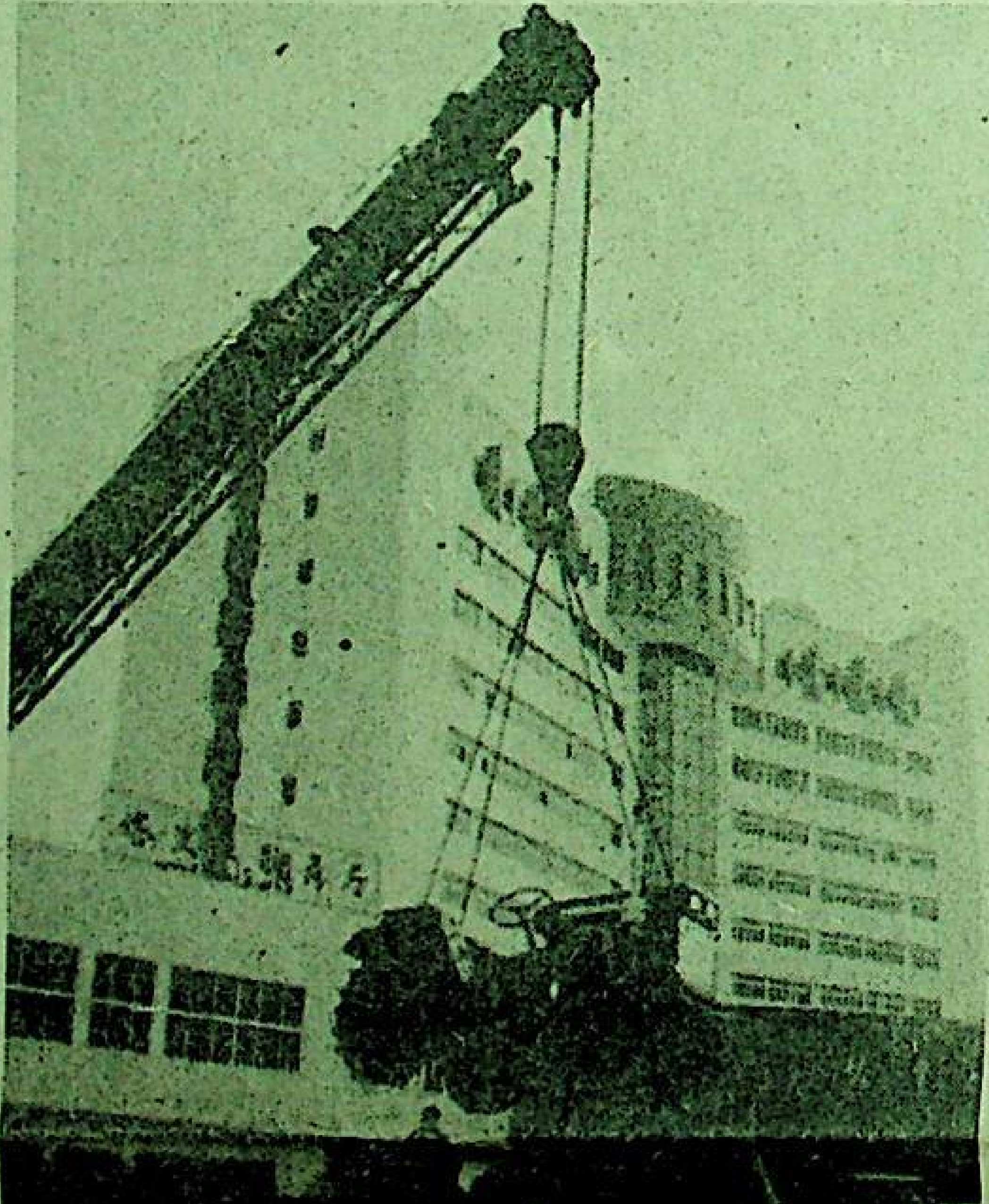

ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى، چارۋىچىلىق نازارىتى ھەم مېيتاگلىن خەلقئارا ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتى كانادادىن شاخ - شۇمبا ئۇششاقلاش تېخنىكىسى كىرگۈزدى. شىنجاڭ ئۆكتەبىر زاۋۇتى مېيتاگلىن خەلقئارا ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتىنىڭ شاخ - شۇمبا ئۇششاقلاشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن 16 كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور ئىئانە قىلدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە ئاقسۇدا ئېچىلغان كېۋەز غوزا قۇرتىنى بىر تۇتاش تىزگىنلەش - يوقىتىش نەق مەيدان يىغىنىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى:

تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرىنى تىزگىنلەش - يوقىتىش جېڭىنى ياخشى قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق كېۋەز غوزا قۇرتىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تىزگىنلەش-يوقىتىش قوماندانلىق شتابى 6-مارت ئاقسۇدا نەق مەيدان يىغىنى چاقىرىپ، جايلاردىن تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرىنى تىزگىنلەش-يوقىتىش جېڭىنى ياخشى قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىن مۇنداق ھېسابلىدى: نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىچىلىق ۋەزىيىتى ياخشى بولۇپ، كېۋەز ھوسۇلى يىلدىن يىلغا ئېشىۋاتىدۇ. لېكىن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كېۋەز كۆلىمىنىڭ ئۈزلۈكسىز كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، كېۋەز غوزا قۇرتى تېز يامراپ، پاختىچىلىققا چوڭ زىيان سالىدىغان خەۋپكە ئايلاندى. بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەب بىرىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا كېۋەز غوزا قۇرتىنىڭ قىشتىن ئۆتۈش نىسبىتى يۇقىرى بولۇپ، ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن ئېشىپ كەتتى. 25 ناھىيە-شەھەردىكى 2000غا يېقىن نۇقتىنى توك ياتقۇزۇش، قورچاق يوقىتىش خىزمىتىنىڭ سۈرئىتى كېچىكتى، قەدەم تەكشى بولمىدى.

يىغىن بۇ يىل كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشتا تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئىشنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇشنى ئالاھىدە تەكىتلىدى:

- كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرىنى تىزگىنلەش-يوقىتىشقا قوماندانلىق قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش، مۇكەممەللەشتۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، بىرلەشمە مۇداپىئە كۆرۈش، بىر تۇتاش تىزگىنلەشنى قانات يايدۇرۇش، مۇشۇ ئاساستا مەسئۇلىيەت، تەشكىللەش، تېخنىكا تەدبىرىنىڭ كۈچلۈك بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش. تەشكىل، رەھبەرلىك، ماددىي ئەشيا، تەدبىر، ئالدىنى ئېلىش-يوقىتىش قوشۇنىدىن ئىبارەت «بەشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى» چىڭ تۇتۇش كېرەك.

- كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرىنى تىزگىنلەش-يوقىتىشنىڭ 1-جېڭىنىڭ تولۇقلىما خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش، بۇنىڭدا ئەتىيازدا قىرلارنى تۈزلەپ قورچاق يوقىتىشنى كۆزنى تەكشۈرۈپ، ئالدىنى ئېلىپ يوقىتىش جەھەتتىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك كۆزىتىش، ئالدىنى ئېلىش-يوقىتىش قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ماددىي ئەشيا تەييارلىقىنى بالدۇر، پۇختا ئىشلەپ، كېۋەزلىكلەردە ھاشارات زىيىنى ئېغىرلاشقان ھامان دورا ئارقىلىق يوقىتىشنى باشلاش كېرەك.

- ھاشارات ئەھۋالىنى قەرەللىك دوكلات قىلىش تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇش لازىم. 4-ئايدىن باشلاپ ناھىيە (شەھەر) يېزا-بازارلار ھەر ئاينىڭ 5-، 15-، 25-كۈنلىرى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق ئۆسۈملۈك ئاسراش پونكىتلىرىغا، ۋىلايەت، ئوبلاستلار ھەر ئاينىڭ 6-، 16-، 26- كۈنلىرى ئاپتونوم رايونلۇق ئۆسۈملۈك ئاسراش پونكىتىغا ھاشارات ئەھۋالى، ئالدىنى ئېلىش-يوقىتىش، تەشكىللەش تەدبىرلىرىنى، ماددىي ئەشيا تەييارلىقى ۋە ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئەينەن دوكلات قىلىشى كېرەك.

كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور
ئىشلە قىلدى.
چېن خۇيبو فوتوسى

شىلگىرىكى يىللاردىكىدىن ئېشىپ كەتتى. 25 ناھىيە-شەھەردىكى 2000غا يېقىن ئوقەتنى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، كېۋەز غوزا قۇرتىنىڭ قىشتىن ئۆتكەن قورچاق سانى ھەر كۋادرات مېتر يەردە بىردىن 4.5 كىچە بولغانلىقى، بەزى ئېتىزلاردا ھەر كۋادرات مېتر يەردە 80 نەچچىگە يەتكەنلىكى ئىسپاتلاندى. بۇ ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان ئەھۋال. ئىككىنچىدىن، بۆلتۈر قىشتىن بۇيان جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى ۋە تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن يۇقىرىراق بولغاچقا، ئۇ كېۋەز غوزا قۇرتى قورچاقلىرىنىڭ قىشتىن ئۆتۈۋېلىشىغا، ئەتىيازدا تېز كۆپىيىشىگە پايدىلىق شارائىت ھازىرلاپ بەردى. ئۈچىنچىدىن، ھاۋارايى، تېرىقچىلىق تەدبىرلىرىنىڭ مۇۋاپىق بولماسلىقى قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرى ۋە ئايرىم ئورۇنلارنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى يېتەرلىك بولماسلىقى تۈپەيلىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىل كېۋەز تېرىلىدىغان ئېتىزلارنى كۆزدە شۇدىگەر قىلىش،

خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش، بولىغدا ئەتىيازدا قىرلارنى تۈزلەپ قورچاق يوقىتىشنى چىڭ تۇتۇش، مۇھىم ئوقەتنى بۆلتۈر كېۋەز، قوناق، ئاپتاپپەرەس، شوخلا، مۇچ ھەم كۆزگى بۇغداي تېرىلغان ئېتىزلارغا قارىتىش، يوچۇق قالدۇرماسلىق، شەكلىۋازلىق قىلماسلىق، قېزىۋېلىنغان ھاشارات قورچاقلىرىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كېۋەز تېرىلىدىغان يەرلەرنى چوڭقۇر چوڭ تراكتور بىلەن 20 سانتىمېتىردىن يۇقىرى چوڭقۇرلۇقتا ئاغدۇرۇپ، غوزا قۇرتى قورچاقلىرىنى يەر قاتلىمىغا كۆمۈۋېتىپ، قاناتلىنىشىنى توسۇش كېرەك.

— ئەتىياز پەسلىدە ئالدىنى ئېلىش-يوقىتىش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلەپ، 2-جەڭنى ياخشى قىلىش، كېۋەز غوزا قۇرتىنى ئىمكان قەدەر ئېتىز سىرتىدا تىزگىنلەش لازىم.

— ئېتىزدا ئالدىنى ئېلىش-يوقىتىشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. بىر تەرەپتىن كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرىنى

ئەمەلىيلىقى ۋە ... مەسىلىلەرنى ئېنىق دوكلات قىلىشى كېرەك.

يىغىندا ئاقسۇ، قەشقەر، خوتەن قاتارلىق ۋىلايەتلەر تەجرىبە تونۇشتۇردى.

... پېرىش ئۆزىنىڭ خىزمىتىنى دەسلەپكى قەدەممە شەكىللەندۈردى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى كورلا شەھىرىنىڭ كۆنچى دەرياسى بويىدىكى مەنزىرىلىك جايىنى ئۆزلۈكىدىن

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، چارۋامالLARنى قوغداش ئىشى دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ لىشۇ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، چارۋامالLARنى قوغداش خىزمىتىدە دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. چارۋىچىلىق نازارىتىنىڭ 3-ئاينىڭ باشلىرىدىكى مەلۇماتىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدا 4 مىليون 79 مىڭ 500 تۇياق قىشلىق تۆل ئېلىنىپ، بۆلتۈرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 802 مىڭ 200 تۇياق ئاشقان، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى 96.4 % كە يېتىپ، ئالدىنقى يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن بىر پوئىنت يۇقىرى بولغان.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شىمالىي شىنجاڭدىكى چارۋىچىلىق رايونلىرىدا، خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بايىنبۇلاق يايلىقىدا بۆلتۈر قىشتىن بۇيان ئارقا-ئارقىدىن قېلىن قار يېغىپ، 132 مىليون مو يايلاق، 11 مىليوندىن كۆپرەك چارۋا، 300 نەچچە مىڭ كىشى ئاپەتكە ئۇچراپ، چارۋىچىلارنىڭ نورغۇن ئۆيى، قوتانلىرى ئۆرۈلگەن ۋە قىسمەن چارۋىچىلار ئۆلگەن، يارىلانغان. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايون ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر تېزدىن ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋامالLARنى قوغدىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، مۇئاۋىن شۇجىلىرىدىن جاڭ ۋېنيۈ، جۇشىڭتاۋلار خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى باشلاپ، ئالتاي، تارباغاتاي قاتارلىق ئاپەت ئېغىر بولغان رايونلارغا بېرىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى تەشكىللىدى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى، ئاپەتكە ئۇچرىغان چارۋىچىلاردىن ھال سورىدى. ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى ئەۋەتكەن خىزمەت گۇرۇپپىلىرىمۇ جايلارنىڭ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە ھەمكارلاشتى. ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىق رايونلىرىغا 3 مىليون يۈەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، چارۋامالLARنى قوغداش راسخوتى، 16 مىليون يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل، 14 مىليون 400 مىڭ يۈەن تەبىئىي ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى ئاجراتتى، يەنە 2500 توننا ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش دىزېل مېيى ئاجرىتىپ بەردى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى 73 % چارۋامالLARغا يەم-خەشەك بېرىلدى، 6 مىليارد 184 مىليون كىلوگىرام يەم-خەشەك، 98 مىليون 500 مىڭ يۈەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋامالLARنى قوغداش راسخوتى ئىشلىتىلدى.

يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە بىردەك ھەرىكەتكە كېلىش، ھەرقايسى ساھەدىكىلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، چارۋامالLARنىڭ زىيانغا ئۇچرىشى ئازايتىلدى. قىشلىق تۆل ئېلىش ۋەزىيىتى ئىلگىرىكى يىللارنىڭكىدىن ياخشىراق بولدى.

ئەتىيازلىق چارۋىچىلىق ئىشىنى ياخشى تۇتايلى

قىسقا ئوبزور

يىلنىڭ ئىشى ئەتىيازغا باغلىق. چارۋامالLARنى يايلاققا كۆچۈرۈش ۋە تۆل ئېلىش، تۆل ئاسراش مەركەز قىلىنغان ئەتىيازلىق چارۋىچىلىق ئىشىنى ياخشى ئىشلەش – بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىدا مەھسۇلاتنى، كىرىمنى ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى، ھەردەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشكە چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىق ۋەزىيىتى بىر قەدەر جىددىي بولماقتا، بۆلتۈر يىل ئاخىرىدىن بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە نۇرغۇن چارۋىچىلىق رايونلىرىدا شۇرغان، قار ئاپىتى يۈز بېرىپ، يايلاقلارنى قېلىن قار قاپلىغانلىقتىن چارۋامالLARنى بېقىش ئىنتايىن قىيىنغا چۈشتى، كادىرلار ۋە ئامما پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرغان، چارۋامالLARنى قوغدىغان، زىياننى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرگەن بولسىمۇ، لېكىن ھازىرغا قەدەر ئالتاي، تارباغاتاي، ئىلى، بايىنغولىن قاتارلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يايلاقلار قار ئاستىدا ياتىدۇ. ئەتىيازدا ھاۋا يەنە سوغۇق بولۇشى مۇمكىن، بۇ ھال ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىغا پايدىسىز تەسىر ئېلىپ كېلىدۇ.

نۆۋەتتىكى ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتىنىڭ پايدىلىق ۋە پايدىسىز تەرەپلىرىنى توغرا تونۇپ، ئۈمىدسىزلىنىش ۋە قارىغۇلارچە ئۈمىدۋار بولۇشتەك خاھىشلارنى تۈگىتىپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنى ئۇيۇشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش كېرەك. جايلار چارۋامالLARنى يايلاققا كۆچۈرۈش خىزمىتىنى يەرلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىر تۇتاش قوماندانلىقى ئاستىدا پىلانلىق، تەشكىللىك ئىشلەپ، زىيان كۆرۈلۈشتىن ساقلىنىش كېرەك. ئوت-چۆپ قاتارلىق ماددىي ئەشيالارنى ساقلاش، توشۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەتىيازدا چارۋامالLARغا يەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. قوتانلارنى ۋاقتىدا رېمونت قىلىپ، كۆمۈرنى يېتەرلىك تەييارلاپ، تۆل ئېلىش، تۆل ئاسراشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. پۇل مۇئامىلە، ماددىي ئەشيا، مېتېئورولوگىيە تارماقلىرى چارۋىچىلىققا مۇلازىمەتلىك قىلىشنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى كېرەك.

«15-مارت» ئالاھىدە ھەرىكىتى قانات يايدۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇشىلىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچىدە «15-مارت» ئالاھىدە ھەرىكىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق، ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى 3-ئاينىڭ 8-، 9-كۈنلىرى ھەر مىللەت ئىستېمالچىلارغا ئومۇمىيۈزلۈك مۇلازىمەتلىك قىلدى. تۆت سەييارە ئەرز-شكايەت ئاپتوموبىلى، ئىككى تەشۋىقات ئاپتوموبىلىنى كوچىلارغا چىقاردى، «تيانشان» ئورلۇك ماللار ماگىزىنى، «تيانشان» سودا سارىيى، دۆلەك كۆۋرۈك مىللىي سودا سارىيى، سودا شەھىرى، خۇادۇ سودا سارىيىنىڭ ئالدىدا ئىستېمالچىلارنىڭ نەق مەيداندا ئەرز-شكايەت قىلىش ئۇقتىسىدىن بەشنى تەسىس قىلدى؛ ئاپتونوم رايونلۇق ۋە شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ئىستېمالچىلار ئۈچۈن ئۈچ ئەرز-شكايەت تېلېفونى تەسىس قىلدى، تېلېفون نومۇرى: 2811919، 2814589، 2810230 ئارقىلىق 6002 ئېلىنىدۇ.

مەلۇماتقا قارىغاندا، مۇشۇ ئىككى كۈندە ئاپتونوم رايونلۇق ۋە شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ئاممىنىڭ 74 قېتىم ئەرز-شكايىتىنى قوبۇل قىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە نەق مەيداندا 30 نەچچىسىنى بىر تەرەپ قىلىپ ئىستېمالچىلارنى 58 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالغان.

* *

3 - ئاينىڭ 13-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچى دۆڭكەن ئەخلەت مەيدانىدا 34 ئاپتوموبىل بىلەن توشۇپ كېلىنگەن يالغان، ساختا، ناچار تاۋار كۆيدۈرۈۋېتىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ ۋېيجۈن** فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بۆلتۈر ئىستېمالچىلارنى 2 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر راشىدىن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بۆلتۈر ئىستېمالچىلارنى 2 مىليون 726 مىڭ 340 يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى.

بۇ جەمئىيەتلەر ئۆتكەن يىلى ھېيت-بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ ئاممىغا «ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»، «ناتوغرا رىقابەتكە قارشى تۇرۇش قانۇنى»غا ئائىت 20 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ۋەرىقى تارقاتتى. ئاممىغا 700 ئادەم (قېتىم) قانۇن-نىزاملاردىن مەسلىھەت بەردى؛ 110 خىلدىن ئارتۇق ساختا-ناچار تاۋارلارنى كۆرگەزمىگە قويۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ساختا-ناچار تاۋارلارنى پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، باج، مال باھاسى، بىمەكلىكلەرنى كارانتىن قىلىش تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، ئىجتىمائىي نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى؛ 310 پارچە ئەرز قوبۇل قىلىپ، زىياننى تۆلىتىپ بېرىش، مالنى ئالماشتۇرۇپ بېرىش ئۇسۇلى ئارقىلىق ئىستېمالچىلارنى ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى.

ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدايلى

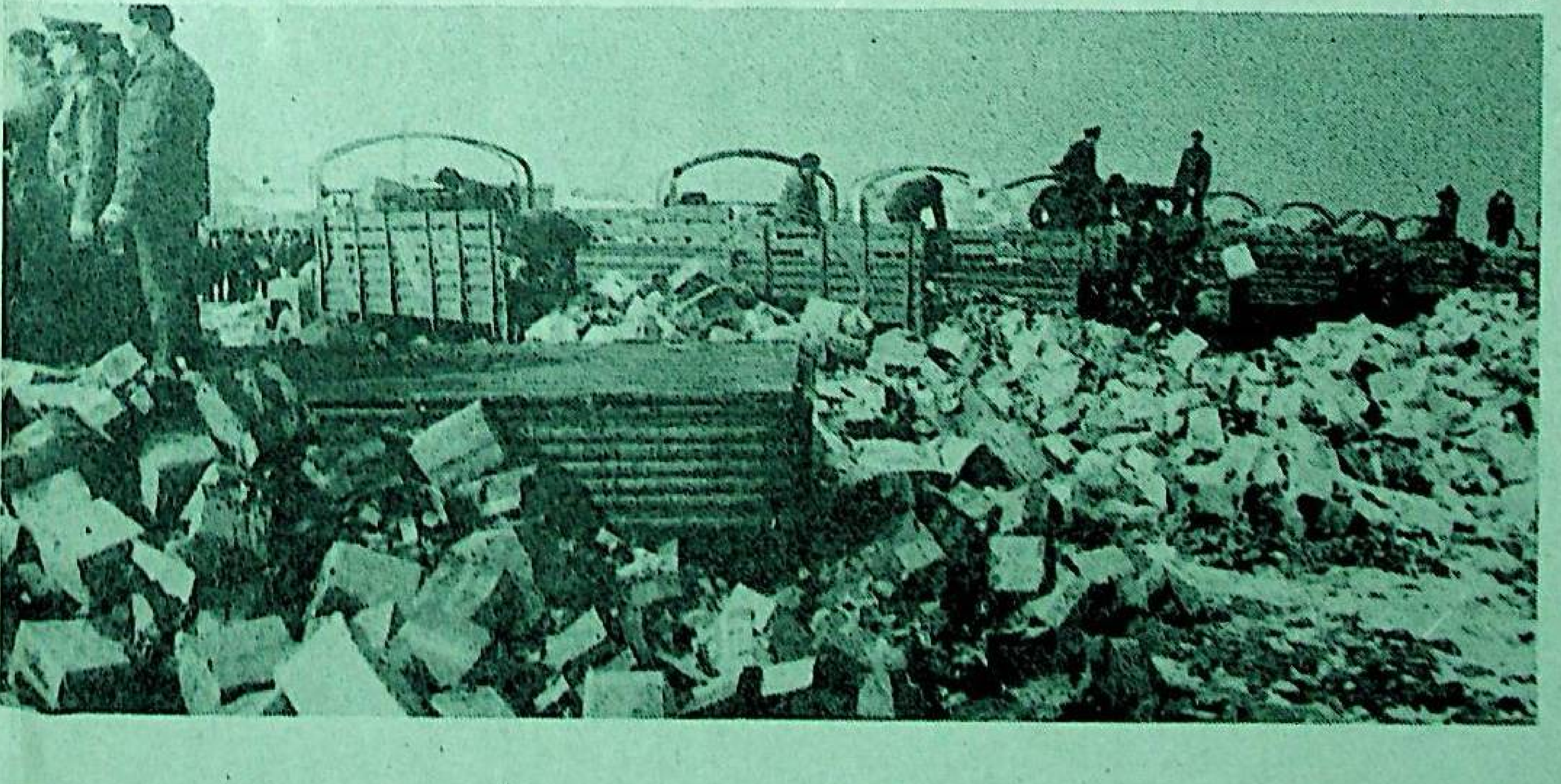

ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات

— 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىدا بېرىلگەن

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى **لى پېڭ**

(بېشى تۈنۈگۈنكى ساندا)

بىرىنچى، كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، چوڭ تىپتىكى كارخانىلارنى ۋە كارخانا گۇرۇھىنى ياخشىلاش چوڭ تىپتىكى دۆلەت كارخانىلىرى — خەلق ئىگىلىكىنىڭ تايانچىسى. دۆلەت ئالدى بىلەن كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، 1000 كارخانىنى ئوبدان تۇتۇشنى بەلگىلىدى، بۇلتۇر بانكىلار ئۇنىڭ ئىچىدىكى 300 گە يېقىن كارخانىنى مەبلەغ بېرىپ قوللاپ، ئىناۋەتلىك قەرز نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، بىر قەدەر ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلغانىدى، بۇ يىل ئۇنى 511 كارخانىغىچە كېڭەيتىمەكچى. رايون ھالقىغان، ساھە ھالقىغان، سانائەت، تېخنىكا ۋە سودا ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن چوڭ تىپتىكى كارخانا گۇرۇھلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ھەمدە ئالاقىدار كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە قىلىش ئۈچۈن، دۆلەت 57 كارخانا گۇرۇھىنى نۇقتىدا سىناق قىلىشنى ئۇيۇشتۇردى، بۇنى بۇ يىل 120 گە كېڭەيتىمەكچى. سىناق نۇقتىسى قىلىنغان كارخانا گۇرۇھىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشتا تەدبىر كۆرۈش ھوقۇقىنى چوڭايتىش، ئۇلارغا ئىمپورت-ئېكسپورتنى ئۆز ئالدىغا باشقۇرۇش ھوقۇقىنى بېرىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ پاي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ ۋە قېلىپلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئالغا سۈرۈش كېرەك. ھەرقايسى رايونلار ۋە تارماقلارمۇ ئۆزئارا ماسلىشىپ، ياخشىلىرىنى ۋە قابىللىرىنى يۆلەپ، نۇقتىلىق كارخانىلارنى ئوبدان تۇتۇشى كېرەك.

ئىككىنچى، كىچىك تىپتىكى دۆلەت كارخانىلىرىنى يەنىمۇ جانلاندۇرۇش مەملىكەت بويىچە 240 مىڭدىن ئارتۇق كىچىك تىپتىكى دۆلەت كارخانىسى بار. ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنى شەھەر ۋە ناھىيىلەر باشقۇرىدۇ، ئىسلاھات ئېشىنى يولغا قويۇشتا يەرلىك ھۆكۈمەتلەر تەشكىلاتچىلىق قىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بەزى رايونلار باشقىدىن تەشكىل قىلىش، بىرلەشتۈرۈش، قوشۇۋېتىش، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويۇش، ئىجارىگە بېرىش، باشقۇرۇشنى ھۆددىگە بېرىش ۋە سېتىۋېتىشكە ئوخشاش شەكىللەرنى قوللىنىپ، كىچىك تىپتىكى زور بىر تۈركۈم دۆلەت كارخانىلىرىنى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلدى. بۇ يىل بۇ جەھەتتىكى ئىسلاھات قەدىمى تېزلىتىلمەكچى. بەزى جايلار كىچىك تىپتىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىر ئاز پاي قوشتى. بىر قىسىم ئومۇمغا خاس پاي ھوقۇقىمۇ ساقلاپ قېلىندى. بۇ، كارخانىنى باشقىدىن تەشكىل قىلىش، ئۆزگەرتىش ۋە مېخانىزمنى يېڭىلاشقا پايدىلىق بولدى. مال - مۈلۈكنى باھالاش ۋە تەكشۈرۈپ باشقۇرۇش ئىشلىرىنى چىڭىتىپ، دۆلەت مۈلكىنى زايە بولۇپ كېتىشتىن ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

ئۈچىنچى، ۋەيران بولۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش، ئۆزئارا قوشۇلۇپ كېتىشكە ئىلھام بېرىش، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈش دۆلەت كارخانىلىرىنى رەتكە سېلىش — قايتىدىن تەشكىل قىلىش يولىنى تۇتۇپ، مۈلۈكنى يېڭىباشتىن ئۇيۇشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بىر نەچچە يىلدىن بېرى، دۆلەت ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ 58 شەھەردە كارخانىنىڭ كاپىتال قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىپ، سىياسەت جەھەتتىن مەدەت بېرىپ، كارخانىلارنى باشقىدىن تەشكىل قىلىش ۋە قۇرۇلمىنى تەڭشەش ئىشىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ يىل سىناق نۇقتىسى قىلىنىدىغان شەھەر 110 غا كۆپەيتىلىدۇ، ئۆزئارا قوشۇلۇپ كېتىش، ۋەيران بولۇش — كارخانىلارنىڭ ياخشىلىرىنى تاللاش، ناچارلىرىنى شاللاشنىڭ مۇھىم يولى. سىناق نۇقتىسى قىلىنغان شەھەرلەردە قوشۇلۇپ كەتكەن، ۋەيران بولغان كارخانىلارنىڭ تۇرۇپ قالغان ۋە تۆلىنىپ قالغان ھېسابىغا ئىشلىتىلىدىغان ئېھتىيات فوندىنى بۇ يىلدىن باشلاپ يىلمۇيىل كۆپەيتىپ بېرىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ ۋەيران بولۇش ئىشىنى

ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى تۈگىتىشنى كۈچەيتىپ، تۈرلۈك ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇلارنى ئازايتىش كېرەك.

ئالتىنچى، كارخانىلارنىڭ زىياننى تۈگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئوبدان تۇتۇش ھازىر قىيىنچىلىقى كۆپ، زىيىنى جىق كارخانىلارنىڭ كۆپ قىسمى توقۇمىچىلىق، كۆمۈر، ماشىنىسازلىق، ئورمانچىلىق سانائىتى ۋە ھەربىي سانائەت قاتارلىق ساھەلەرگە مەركەزلەشكەن. بۇ ساھەلەردىكى كەڭ كادىر ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، كارخانىنى ياخشىلاش يولىدا جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۆمۈر سانائىتى ساھەسىدە دۆلەتنىڭ نورمىلىق قوشۇمچە ياردەم پۇلى بېرىش ۋە ئۆسۈمى كۆتۈرۈۋېتىلىدىغان قەرز پۇلى بېرىش ياردىمى ئاستىدا، كۆپ خىل ئىگىلىكنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئارتۇقچە خادىملارنى بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرۇش، زىياننى ئازايتىش جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. بۇ يىل يەنە ئايرىم ساھەلەرنى تاللاپ، مۇشۇ چارىدىن پايدىلىنىپ ئۇلارنىڭ قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىش كېرەك. مەركەز ۋە جايلار زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلارغا دەرىجە بويىچە مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇشى، كارخانىغا قايسى ئورۇن مەسئۇل بولغان بولسا، زىياننى تۈگىتىشكىمۇ شۇ ئورۇن مەسئۇل بولۇشى كېرەك. ھەرقايسى ساھە ۋە كەسىپلەردە ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ئوبدان يولغا قويغان، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ بارىدىغان بىر تۈركۈم كارخانىلار بار. بۇ كارخانىلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش كېرەك. ئەگەر تېخىمۇ كۆپ كارخانىلار ئۆزلىرىنىڭ تارىختىكى ئەڭ ياخشى سەۋىيىسىگە يېتەلىسە، بۇنىڭ بىلەنلا قالماي، ئۆز ساھەسى بويىچە ئەڭ ياخشى سەۋىيىگە يېتەلىسە، دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ قىياپىتىدە ناھايىتى چوڭ ئۆزگىرىش بارلىققا كېلىدۇ.

ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. بۇ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى شۇنداقلا كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ زۆرۈر شەرتى بۇ يىل ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىرلىككە كەلگەن ئاساسىي كۈتۈنۈش سۇغۇرتا تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئومۇملىشىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش كېرەك، شۇنىڭ بىلەن بىرگە شارائىتى يار بېرىدىغان كارخانا ۋە ساھەلەردە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قوشۇمچە كۈتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى بەرپا قىلىش چارىسىنى مۇھاكىمە قىلىش كېرەك. داۋالاش كاپالىتى تۈزۈمى ئىسلاھاتىدا 50 نەچچە شەھەرنىڭ نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى نۇقتىلىق ئوبدان تۇتۇش لازىم. ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى ۋە ئىش ئۈستىدە زەخىملىنىش سۇغۇرتىسىنى داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. تۈرلۈك ئىجتىمائىي سۇغۇرتا فوندىنى ئوبدان باشقۇرۇپ، مۇلازىمىتىلىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

باشقا جەھەتتىكى ئىسلاھاتلارنىمۇ پائال ئېلىپ بېرىش كېرەك. ئوبوروت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، زەنجىرسىمان تىجارەت، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمى ۋە تەقسىم قىلىش - يەتكۈزۈپ بېرىش قاتارلىق زامانىۋى تىجارەت شەكىللىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك. ئالىي سودا سارايلىرىنى سېلىشنى قاتتىق تىزگىنلەش، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىگە قولايلىق تۇغدۇرىدىغان سودا تورلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. بازار تەرتىپىنى رەتكە سېلىش، ناتوغرا رىقابەتكە قارشى تۇرۇش، تۈرلۈك بازارلارنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك. ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ھۆكۈمەتنىڭ ئىقتىسادنى باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش كېرەك. دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ۋە تىجارەتكە سېلىش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە داۋاملىق ئىزدىنىپ، دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىشىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىش، دۆلەت مۈلكى قىممىتىنى ساقلاپ قېلىش ۋە ئاشۇرۇش، دۆلەت مۈلكىنى زايە بولۇپ كېتىشتىن ساقلاش لازىم. ئاۋىئاتسىيە،

خەلقئارادا ئىلغار بولۇۋاتقان چارىلەردىن پايدىلىنىپ، ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداش كېرەك. ئىلىم - پەن تەتقىقاتى ئىنسانلارنىڭ دۇنيانى بىلىشتىكى مۇھىم يولى، شۇنداقلا تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ بۇلىقى، ئاساس تەتقىقاتىنى، بولۇپمۇ ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ساھەلەردىكى ئاساس تەتقىقاتىنى كۈچەيتىپ، دۆلىتىمىز ئۈستۈنلۈككە ئىگە بەزى ساھەلەردە يېڭىلىق يارىتىشقا تىرىشىش لازىم. پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەشكىلىي قۇرۇلمىنى سەرخىللاشتۇرۇپ ۋە خادىملارنىڭ بۆلۈپ ئورۇنلىشىشىنى ياخشىلاپ، ھازىر بار پەن - تېخنىكا كۈچىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئىلىم - پەننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ئىلمىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، خۇراپاتلىقنى تۈگىتىپ، ئىلىم - پەننى ئۆگىنىدىغان، ئىلىم - پەنگە ئەھمىيەت بېرىدىغان، ئىلىم - پەننى تەتبىق قىلىدىغان مەدەنىي كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

مائارىپ خىزمىتى جەھەتتە دۆلەتنىڭ مائارىپ فاڭجېنىنى ئەتراپلىق ئىجرالاشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنى ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتلەردىن كامالەت تاپقۇزۇش لازىم. ئاساسىي مائارىپنى داۋاملىق مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇش، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ئالغا سۈرۈپ، پۈتۈن بىر يىلدا ياشلار ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئىچىدىكى ساۋاتسىزلاردىن يەنە 4 مىليون كىشىنى ئازايتىش لازىم. نامرات رايونلارنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا يار - يۆلەك بولۇش كېرەك. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ مۇدىرلىرى ۋە ئوقۇتقۇچىلىرى قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، يۇقىرى مەكتەپكە كىرىش ئىمتىھانى تۈزۈمىنى پائال ئىسلاھ قىلىش لازىم. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەددىدىن زىيادە ئېغىر دەرس يۈكىنى يېنىكلىتىش كېرەك. كەسىپ مائارىپى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ مۇھىم تۈۋرۈكى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسىپ مائارىپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، يۇقىرى دەرىجىلىك كەسىپ مائارىپىنى ئىسلاھ قىلىش، قايتا تەشكىللەش، تۈزۈمىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق پائال راۋاجلاندۇرۇش لازىم. يېزىلاردىكى مەجبۇرىي مائارىپتىمۇ كەسىپ مائارىپىغا ئائىت مەزمۇنلارنى كۆپەيتىپ، ھازىر ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش، مۇلازىمەتلىك ۋە باشقۇرۇشنىڭ 1 - سېپىدە يارامىلىق خادىملار كەم بولۇۋاتقان ھالەتنى ئۆزگەرتىش كېرەك. ئىشقا ئورۇنلىشىش ۋە خىزمەت ئۈستىدە بىلىم ئاشۇرۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، چوڭلار مائارىپىنى كەسىپ مائارىپى بىلەن بىرلەشتۈرۈش لازىم. ئالىي مائارىپتا باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مائارىپ بايلىقىنىڭ تەقسىملىنىشىنى بىرلىشىش، تەڭشەش، قوشۇۋېتىش، بىللە قۇرۇشقا ئوخشاش شەكىللەر ئارقىلىق سەرخىللاشتۇرۇپ، سەۋىيىنى ئۆستۈرۈش، ئۈنۈم ھاسىل قىلىش، تەرەققىياتقا ئىنتىلىش لازىم. بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش، ھەق تاپشۇرۇش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش ئىشىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇنداش، ئوقۇش ياردەم پۇلى، ئوقۇش قەرز پۇلى ۋە ئوقۇش مۇكاپات پۇلى تۈزۈمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك، دەرس سىستېمىسىنى ئەستايىدىل ئىسلاھ قىلىپ، ئوقۇتۇش مەزمۇنىنى يېڭىلاپ، ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش لازىم. ئىجتىمائىي كۈچلەرنى مەكتەپ ئېچىش - مەكتەپ باشقۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈش ۋە يېتەكلەش كېرەك. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا داۋاملىق ئەھمىيەت بېرىش، مەكتەپ ئارقا سەپ تەمىناتى جەھەتتىكى مۇلازىمەتنىڭ ئىجتىمائىيلىشىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

مەدەنىيەت خىزمىتى جەھەتتە ئەدەبىيات - سەنئەت، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە، ئاخباراتچىلىق - نەشرىياتچىلىق ۋە پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتى قاتارلىق تۈرلۈك

كارخانىلارنىڭ تۇرۇپ قالغان ۋە توپلىنىپ قالغان ھېسابىغا ئىشلىتىلگەن ئېھتىيات فوندىنى بۇ يىلدىن باشلاپ يىلمۇ يىل كۆپەيتىپ بېرىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ ۋەيران بولۇش ئىشىنى قانۇنغا قاتتىق ئەمەل قىلىش ئاساسىدا بىر تەرەپ قىلىش، مۈلۈكنى سېتىشتىن كىرگەن كىرىمنى ئاۋۋال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئىشلىتىش، ئاندىن قەرزنى قايتۇرۇش كېرەك. ۋەيران بولغان كارخانىلار چىندىن تاقىلىشى، قەرز تۆلەشتىن قېچىپ يالغان ۋەيران بولىدىغان ئىشنى قىلماسلىقى كېرەك. كارخانىلارنى بىر - بىرى بىلەن قوشۇلۇپ كېتىشكە ئىلھاملاندۇرۇش، سىناق نۇقتىسى قىلىنغان شەھەرلەردە قوشۇۋېتىلگەن كارخانىلارنىڭ بانكا قەرزىنى قايتۇرۇشتا، دىرنى بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا قايتۇرۇش، ئۆسۈم ھېسابلاشنى توختىتىش چارىسىنى قوللىنىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ بىرلىشىپ، بىر - بىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى قوبۇل قىلىش ئارقىلىق ئىگىلىك كۆلىمىنى كېڭەيتىشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ بىر - بىرى بىلەن قوشۇلۇشى ۋە بىرلىشىشىدە ئىختىيارىيلىق پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىش كېرەك. شەرتكە ئۇيغۇن كەلگەن، زىيان تارتقان بىر قىسىم كارخانىلاردا مەھسۇلاتقا قاراپ ئادەم بەلگىلەش، خادىملارنى قىسقارتىپ ئۈنۈم ئاشۇرۇشنى يولغا قويۇش شەرتى ئاستىدا، قەرز ئۆسۈمىنى مۇۋاپىق كېمەيتىپ ياكى كەچۈرۈم قىلىپ، ئارتۇق خادىملارنىڭ بۆلۈنۈپ ئورۇنلىشىشىغا ۋە ئىش ئورنىدىن چۈشكەن خادىملارنىڭ قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا ياردەم بېرىش كېرەك. جايلار كونكرېت ئەھۋالغا بىرلەشتۈرۈپ، يەرلىك مالىيە، كارخانا ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت فوندىنىڭ ھەر بىرىدىن بىر ئاز پۇل ئاجرىتىپ، قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىش فوندى تەسىس قىلىش كېرەك. ئىشقا ئورۇنلىشىش يوللىرىنى كەڭ ئېچىش، ئىشقا ئورۇنلىشىش يولىدىكى تەربىيىنى كۈچەيتىش، ئىش ئورنىدىن چۈشكەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كەسىپ تاللاش كۆز قارىشىنى ئۆزگەرتىشكە يېتەكلەش ۋە ئۆزى ئىش تېپىشىغا ئىلھام بېرىش كېرەك.

ئۈچىنچى، كۆپ يوللار بىلەن مەبلەغنى كۆپەيتىپ، قەرزنى ئازايتىش قەرز نىسبىتىنىڭ ھەددىدىن زىيادە يۇقىرى بولۇشى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان مۇھىم بىر ئامىل. كارخانىلارنىڭ قەرز يۈكىنى يېنىكلىتىشكە ياردەم بېرىش ئۈچۈن، دۆلەت بىر قاتار سىياسەت - تەدبىرلەرنى قوللانماقچى. بىرىنچى، «پۇل ئاجرىتىشنى قەرز بېرىشكە ئۆزگەرتىش»تىن شەكىللەنگەن قەرزنى پەيدىنپەي دۆلەت دەسمايىسىگە ئايلاندۇرۇش، بۇنى كۆمۈر، سۇچىلىق، سۇ ئېلېكتر ۋە ھەربىي سانائەتتىن ئىبارەت تۆت ساھەدە بۇ يىل ئايلاندۇرۇپ بولۇش لازىم. باشقا ساھەلەردىمۇ بۇ ئىش چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. ئىككىنچى، 1989 - يىلىدىن كېيىنكى ئاساسىي قۇرۇلۇشنى تىجارەت خاراكتېرىدىكى فوندىدىن شەكىللەنگەن قەرزنى پەيدىنپەي دۆلەت دەسمايىسىگە ئايلاندۇرۇش. ئۈچىنچى، بەزى چوڭ تىپتىكى كارخانىلار ۋە كارخانا گۇرۇھىنى تاللاپ، پاي چېكى ياكى ئالماشتۇرغىلى بولىدىغان زايوم تارقىتىش يولى بىلەن مەبلەغ توپلاش. تۆتىنچى، شارائىتى يار بەرگەن جايلار ئۆزى دەرىجىلىك مالىيىنىڭ مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، بەزى تايانچ كارخانىلارنىڭ دەسمايىسى يېتىشمەسلىك قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەرسە بولىدۇ. بەشىنچى، كارخانىلار تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆز مالىيە كۈچىگە تايىنىپ، جامائەت فوندىنى ۋە دەسمايىنى پائال تولۇقلىشى، مەبلەغدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئۆز كارخانىسىنىڭ قەرز نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىشى كېرەك.

بەشىنچى، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ھەقىقىي كۈچەيتىش ئىلمىي باشقۇرۇش- كارخانىلارنى ياخشىلاشنىڭ ئاساسى، شۇنداقلا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، ئىگىلىك ئىشلىرى ۋە باشقۇرۇشنىڭ ياخشى بولماسلىقى نۆۋەتتە نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ ئۈنۈمىنىڭ ياخشى بولمايۋاتقانلىقىدىكى مۇھىم سەۋەبتۇر. كارخانىلار كۆز قاراشنى پائال ئۆزگەرتىپ، ھەقىقىي تۈردە بازارغا يۈزلىنىپ، رىقابەتلىشىش شارائىتىغا باپ كېلىدىغان ئىچكى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئاساسىي خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، ئىشلەپچىقىرىش، تېخنىكا، تەننەرخ، سۈپەت، مالىيە، سېتىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى باشقۇرۇش ئىشلىرىنى ئەتراپلىق كۈچەيتىپ، تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى، سېتىشتىن كېيىنكى مۇلازىمىتىنى ياخشىلاپ، مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش يوللىرىنى كېڭەيتىش كېرەك. كارخانىلارنى ياخشىلاشتا ئۇبدان رەھبەرلىك بەنزىسى بولۇشى كېرەك. كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەرتىپكە سېلىش ۋە قۇرۇش ئىشىنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش، ئىشچان، پىگىلىق يارىتىش روھىغا ئىگە، ئىگىلىك باشقۇرۇشقا ماھىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسى بىلەن جاپادىمۇ، راھەتتىمۇ بىللە بولالايدىغان يارامىلىق كىشىلەرنى رەھبەرلىك بەنزىلىرىگە سەپلەش لازىم. جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، دېموكراتىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ دېموكراتىك باھالاش ۋە نازارەت قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. بىخەتەر باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ۋە تىجارەتكە سېلىش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە داۋاملىق ئىزدىنىپ، دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىشىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىش، دۆلەت مۈلكى قىممىتىنى ساقلاپ قېلىش ۋە ئاشۇرۇش، دۆلەت مۈلكىنى زايە بولۇپ كېتىشتىن ساقلاش لازىم. ئاۋىئاتسىيە، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، رەڭلىك مېتال شىركىتىدىن ئىبارەت پاي چېكىنى دۆلەت كونترول قىلىدىغان ئۈچ شىركەتنىڭ نۇقتىدا سىناق قىلىش ئىشىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىش ھەمدە ئېلېكتر كۈچى، مېتاللۇرگىيە قاتارلىق سانائەت سىستېمىسىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش كېرەك. كەسپلەر جەمئىيىتى، سودا ئۇيۇشمىسى قاتارلىق ۋاستىچى تەشكىلاتلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ مۇلازىمىتى، تەلەپچانلىق، ماسلاشتۇرۇش، نازارەت قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

ۋەكىللەر! ئومۇمىي مۈلۈكچىلىكنى ئاساسىي گەۋدە قىلىش، كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبلىرىنى تەڭ تەرەققىي قىلدۇرۇش بىز ئۇزاق مۇددەت چىڭ تۇرۇشقا تېگىشلىك ئاساسىي فاكچېن. ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك ئىگىلىكى دۆلەت ئىگىلىكى بىلەن كوللېكتىپ ئىگىلىكنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئوبدان تۇتۇش بىلەن بىللە، شەھەر - يېزىلارنىڭ كۆپ خىل شەكىلدىكى كوللېكتىپ ئىگىلىكنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك. يەككە ئىگىلىك، خۇسۇسىي ئىگىلىك ۋە باشقا ئىگىلىك تەركىبلىرىنى ساغلام تەرەققىي قىلىشقا داۋاملىق رىغبەتلەندۈرۈپ ۋە يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدىكى ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

4. پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋە تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئىشلارنى پائال راۋاجلاندۇرۇش

دۆلىتىمىزنى زامانىۋىلاشتۇرۇش جەريانىدا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئىقتىساد بىلەن جەمئىيەتنىڭ تەڭگەش راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا چىڭ تۇتۇش توغرىسىدىكى يېتەكچى ئىدىيىسىنى ھەرقانداق ۋاقىتتا ئېسىتىن چىقارماسلىقىمىز لازىم. دۆلەتنى ئىلىم - پەن ۋە مائارىپ بىلەن گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى ۋە ئىزچىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، مەملىكەتلىك مائارىپ، پەن - تېخنىكا، مۇھىت مۇھاپىزىتى، سەھىيە خىزمەت يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، زورۇر سېلىنمىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئارقىلىق ئاشۇ خىزمەتلەردە يېڭى يۈكسىلىش ھاسىل قىلىشىمىز كېرەك.

پەن - تېخنىكا خىزمىتى جەھەتتە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ پەن - تېخنىكا بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى دېگەن يېتەكچى ئىدىيىسىگە بىنائەن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت ئاساسىي جەڭ مەيدانىغا يۈزلىنىش فاڭجېنىدا داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، تېخنىكا كەشپ قىلىش ۋە تەتبىق قىلىش، يۇقىرى - يېڭى تېخنىكا ۋە ئۇنىڭ كەسپلىرى، ئاساس خاراكتېرلىك پەن تەتقىقاتىدىن ئىبارەت ئۈچ قاتلامدىكى خىزمەتنى ئوبدان تۇتۇپ، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئەمەلىي تېخنىكىنى تەتقىق قىلىش ۋە كەشپ قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي ھالقىنى چىڭ تۇتۇپ، بازارنىڭ ئېھتىياجىغا ۋە دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش ئېھتىياجىغا قاراپ، پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش تېمىلىرىنى بېكىتىش، يېڭى تېخنىكا، يېڭى مەھسۇلاتلارنى كەشپ قىلىش ۋە يېڭى كەسپلەرنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈشنى تېزلىتىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش، كەسپلەر قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش تەلىپىگە ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئېھتىياجىغا لايىقلىشىش لازىم. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدە ئىلغار ۋە يارامىلىق تېخنىكىلارنى ئومۇملاشتۇرۇش كېرەك. يۇقىرى - يېڭى تېخنىكىلارنى ۋە يۇقىرى - يېڭى تېخنىكا كەسپلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش دۆلىتىمىزدە ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي سۈپىتىنىڭ ئۆسۈشى ۋە كەلگۈسى تەرەققىياتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر، بىئولوگىيە، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى ئېنېرگىيە، دېڭىز - ئوكيان، مۇھىت ۋە ئالەم قاتنىشى، ئاۋىئاتسىيە قاتارلىق سەھەر بويىچە تەتقىق قىلىش - كەشپ قىلىش ئىشلىرىنى كۈچەيتىش كېرەك. پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىڭ تاۋارلىشىشى ۋە كەسپلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئەنئەنىۋى كەسپلەرنى يۇقىرى - يېڭى تېخنىكا ئارقىلىق ئۆزگەرتىش لازىم. دۆلەتنىڭ يۇقىرى - يېڭى تېخنىكىلىق كەسپلەر تەرەققىيات رايونلىرىنى داۋاملىق ياخشى باشقۇرۇش كېرەك. پاتېنت، تاۋار ماركىسى ۋە ئاپتورلۇق ھوقۇقىنى قوغداش قاتارلىق تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىيلىشىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

مەدەنىيەت خىزمىتى جەھەتتە ئەدەبىيات - سەنئەت، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە، ئاخباراتچىلىق - نەشرىياتچىلىق ۋە پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتى قاتارلىق تۈرلۈك ئىشلارنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، مەدەنىيەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنىڭ ئەتراپلىق گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرى ئامما ئارىسىغا، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئۇلۇغ دەۋرگە مۇناسىپ كېلىدىغان تېخىمۇ كۆپ نادىر ئەسەرلەرنى تىرىشىپ ئىجاد قىلىشى لازىم. ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ساغلام، مەدەنىي ۋە يۈكسەك مەھەللە مەدەنىيىتىنى، يېزا - بازار مەدەنىيىتىنى، كارخانا مەدەنىيىتىنى ۋە مەكتەپ مەدەنىيىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، شەھەر - يېزا ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش لازىم. ئۆسمۈر - بالىلارنىڭ مەدەنىيەت- سەنئەت پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ھەقىقىي كۆڭۈل بۆلۈش ۋە تۈرتكە بولۇش كېرەك، مەدەنىيەت سارىيى، كۇتۇپخانا، مۇزېي، پەن - تېخنىكا سارىيى، ئارخىپخانا قاتارلىق ئاممىۋى مەدەنىيەت مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە، ئاخباراتچىلىق - نەشرىياتچىلىق خىزمىتىدە توغرا يېتەكلەشتە چىڭ تۇرۇپ، پروگراممىلار ۋە باسما ماتېرىياللارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە تىرىشىش لازىم. پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەن خادىملىرى مەملىكىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا دائىر چوڭ نەزەرىيىۋى ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ئېتىبار بىلەن تەتقىق قىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى لازىم. مەدەنىي يادىكارلىقلارنى قوغداشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، «سېرىق مەرەزنى تازىلاش»، «قانۇنسىز مەتبۇئات چىقىرىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش» ئىشىنى داۋاملاشتۇرۇپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

سەھىيە، تەنتەربىيە خىزمىتى جەھەتتە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ داۋالىنىشىنى كاپالەتلەندۈرۈش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېزىلاردىكى داۋالىنىش ھەمكارلىقىنى ۋە باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، شەھەر - بازار، مەھەللىلەرنىڭ سەھىيە مۇلازىمىتىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. دورىلارنىڭ ئۇبورۇت تەرتىپىنى رەتكە سېلىش، قېلىپلاشتۇرۇش، چوڭ كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىش، دورا، يېمەكلىك شۇنىڭدەك جامائەت تازىلىق ئىشلىرى ئۈستىدىكى نازارەت ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. دوختۇرلۇق ئەخلاقى ۋە ئىستىلى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، داۋالاش سەۋىيىسىنى ۋە مۇلازىمەت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشى لازىم. پۇتكۇل خەلقنىڭ بەدەن چېنىقتۇرۇش پىلانىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، خەلقنىڭ تەن ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. تەنتەربىيە قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ۋە مۇسابىقە - ھەرىكەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىنى ئوبدان ئۆتكۈزۈش لازىم.

دۆلەتنىڭ مۇھىت ئاسراش ۋە پىلانلىق تۇغۇتقا ئائىت ئاساسىي سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن مۇھىت، نوپۇس، بايلىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش لازىم. مۇھىت ئۈستىدىكى نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، نۇقتىلىق ۋادىلارنىڭ، رايونلارنىڭ ۋە كەسپلەرنىڭ ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەپ، ئادەملەرنىڭ ۋە ھايۋانلارنىڭ سۇ ئىچىش شارائىتىنى ياخشىلاش لازىم. شەھەرلەردە بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، كېرەكسىز سۇ، كېرەكسىز گاز، تاشلاندۇق نەرسە ۋە شاۋقۇن - سۈرەنلەرنىڭ بۇلغىشىنى ئازايتىش كېرەك. دېڭىز -ئوكيان، ئورمان، ئوتلاق، كان مەھسۇلاتلىرى ۋە جانلىقلار قاتارلىق تەبىئىي بايلىقلارنى قانۇن بويىچە قوغداش ۋە مۇۋاپىق ئېچىش لازىم. كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، خۇاڭخې، لياۋخې، جۇجياڭ دەريالىرى ۋە خۇەيخې - تەيخۇ ۋادىلىرىدىكى ئېھاتە ئورمانلىقلىرىنى بىنا قىلىش ئىشىنى تېزلىتىش. «ئۈچ شىمال» (غەربىي شىمال، شىمالىي جۇڭگو، شەرقىي شىمال) ۋە چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، يۇقىرى ئېقىنى قاتارلىق ئېھاتە ئورمانلىقى قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش لازىم. مەملىكىتىمىزنىڭ نوپۇسىنى 2000 - يىلىغىچە 1 مىليارد 300 مىليون ئىچىدە كونترول قىلىش، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى بوش قويۇۋەتمەي ھەر يىلى چىڭ تۇتۇش لازىم. نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 ـ بەتتە)

قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، يېزا ئاھالىسى بىلەن كۆچمەن ئاھالىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى نۇقتىلىق ھالدا ئوبدان ئىشلەپ، پىلانلىق تۇغۇتنى دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا، مەدەنىيەتلىك، بەختلىك ئائىلە قۇرۇشقا ياردەم بېرىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك. پىلانلىق تۇغۇت ئىشلىرى ئۈچۈن ئەلا سۈپەتلىك خىزمەت قىلىش لازىم.

ۋەكىللەر! سوتسىيالىستىك ئىدىيە ۋە ئەخلاق قۇرۇلۇشى ـ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يادروسى، ئۇ مەملىكىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىدا غايەت زور ئاكتىپ رول ئوينايدۇ. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن، گۈللەنگەن ئىقتىساد، مۇكەممەل دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىقنىڭ بولۇشىلا كۇپايە قىلمايدۇ، يەنە ئېسىل ئىدىيە ۋە ئەخلاقمۇ بولۇشى شەرت. بىز كادىرلار ۋە خەلقنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشتا قەتئىي ئېغىشماي چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى، كوللېكتىپچىلىق تەربىيىسىنى ۋە سوتسىيالىستىك تەربىيىنى چوڭقۇر، ئىزچىل ۋە پۇختا ئېلىپ بېرىپ، ئىدىيىۋى ـ سىياسىي خىزمەتنى ئوبدان ئىشلەپ، ئىنقىلابىي ئەنئەنىلەر ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىلىرىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئورتاق غايىنى تۇرغۇزۇشىمىز لازىم. دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا، ھەرقايسى ساھەلەردىن جان ـ دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان نۇرغۇن ئىلغار نەمۇنىچى شەخسلەر مەيدانغا كەلدى، ئۇلار ئاددىي خىزمەت ئورنىدا ئالاھىدە مۇۋەپپەقىيەتلەرنى يارىتىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كاتتا ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. كۇڭ فەنسېن، مائېنخۇا، لى گوئەن، شۈي خۇ، چيۇ ئېگو، لى سۇلى، ۋۇ جىنيىن، تيەن يېيفا، تەن يەن، ۋۇ تيەنشياڭ قاتارلىق يولداشلار ئەنە شۇلارنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىللىرىدۇر. ئۇلارنىڭ كەسىپنى قەدىرلەش روھى ۋە ئېسىل پەزىلىتىنى ئۆگىنىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىدىغان، پىداكارلىققا ئىنتىلىپ تۇرىدىغان، ساغلام كەيپىياتنى ئۈزلەشتۈرىدىغان ئوبدان ئادەتنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش كېرەك. دۆلىتىمىز تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت، ئۇزاق مۇددەت جاپالىق ئىشلەپ ئىگىلىك تىكلىگىنىمىزدىلا، ئاندىن دۆلىتىمىزنىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتەلەيمىز، بىراق ھازىر بۇزۇپ ـ چېچىش، ئىسراپچىلىق قىلىش ھادىسىلىرى خېلىلا ئېغىر، سۆلەتۋازلىق، ھەشەمەتچىلىك كەيپىياتى بارغانسېرى ئەۋج ئېلىپ كېتىۋاتىدۇ، بۇ، كەسكىن زىددىيەت. بىز ۋەتەننى تىرىشچانلىق ـ ئىقتىسادچىللىق بىلەن گۈللەندۈرىدىغان، بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق ـ ئىقتىسادچىللىق بىلەن بېجىرىدىغان ئېسىل ئەنئەنىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك، بۇ ـ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، شۇنداقلا زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭمۇ مۇھىم كاپالىتى.

5. ئىتتىپاقلىق ۋە مۇقىملىق ئاساسىدىكى ئىجتىمائىي ـ سىياسىي ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش

ئىجتىمائىي ۋە سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداش ـ دۆلىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا كەم بولماس مۇھىم شەرت. بۇ يىل بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەپ، خەلق ئاممىسىنىڭ خاتىرجەم ياشىشى ئۈچۈن ئوبدان شارائىت يارىتىش، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش كېرەك.

جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ئوڭشاشنى ئەستايىدىل چىڭ تۇتۇش بىر يىلدىن بۇيان داغدۇغىلىق قانات يايدۇرۇلغان «قاتتىق زەربە بېرىش» كۆرىشىدە خېلى ئوبدان نەتىجىلەر قولغا كەلدى، شۇنداقتىمۇ نۆۋەتتىكى ئامانلىق ۋەزىيىتىگە نىسبەتەن ئۈمىدۋار بولۇپ كېتىشكە بولمايدۇ. داۋاملىق كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئېغىر دەرىجىدە زورلۇق ئىشلىتىش يولى بىلەن جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەرگە، زەھەرلىك چېكىملىككە دائىر جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەرگە، گېزەندە تۈسىنى ئالغان جىنايەتچىلەر گۇرۇھىغا ۋە ۋەھشىي لۈكچەكلەرگە مەركەزلىك زەربە بېرىپ، چوڭ ۋە مۇھىم ئەنزىلەرنىڭ تەكشۈرۈپ پاش قىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، «قاتتىق زەربە بېرىش» كۆرىشىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم. شەھۋانىيلىق، قىمارۋازلىق ۋە زەھەرلىك چېكىملىككە

قىلىدىغان دۆلەت خىزمەتچىلىرىدىن بولۇشى لازىم.

مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش بۇ ـ مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتى ۋە ئورتاق ئارزۇسى. ھازىر ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ـ ئىجتىمائىي تەرەققىيات قەدىمى تېزلەشتى، خەلق تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ياخشىلاندى، مىللەتلەر مۇناسىۋىتى ياخشى بولۇۋاتىدۇ، بۇنداق ياخشى ۋەزىيەتنى ئىنتايىن قەدىرلەش ۋە داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ئاپتونومىيە ھوقۇقى ۋە مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىك ھوقۇقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ۋە ھەر خىل ئىختىساس ئىگىلىرىنى زور كۈچ بىلەن يېتىشتۈرۈش، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى ۋە مەدەنىيىتىنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قەتئىي ئېغىشماي قوغداپ، ۋەتەننى پارچىلايدىغان ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزىدىغان بارلىق سۆز ـ ھەرىكەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇش لازىم. پۇقرالارنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگە ھۆرمەت قىلىش كېرەك، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پۇقرالارمۇ، دىنغا ئېتىقاد قىلمايدىغان پۇقرالارمۇ كەمسىتىشكە بولمايدۇ. دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، دىننى سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە لايىقلىشىشقا يېتەكلەش كېرەك.

دۆلەت مۇداپىئەسىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بۇ ـ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ۋە دۆلەتنىڭ ئەبەدىي ئامانلىقىنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئاكتىپ مۇداپىئە كۆرۈشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، قوشۇننى خىل قىلىشنىڭ جۇڭگوچە يولىدا مېڭىپ، دۆلەت مۇداپىئەسىنىڭ ئەمەلىي كۈچىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇشقا مەدەت بېرىشى ۋە ماسلىشىشى لازىم. چېگرا مۇداپىئەسى ۋە دېڭىز مۇداپىئەسى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، دۆلەتنىڭ زېمىن ئىگىلىك ھوقۇقى ـ زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ۋە دېڭىز ـ ئوكيان جەھەتتىكى ھوقۇق ـ مەنپەئەتىنى قوغداش كېرەك. دۆلەت مۇداپىئە پەن ـ تېخنىكىسىغا ۋە مەھسۇلات تەتقىق قىلىپ ياساشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. تىنچ شارائىتتىكى ئېھتىياج بىلەن ئۇرۇش شارائىتىدىكى ئېھتىياجنى، ھەربىي ئېھتىياج بىلەن خەلق ئېھتىياجىنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ھەربىي سانائەت كارخانىلىرىنىڭ خەلق ئېھتىياجىغا لايىقلاشقان خېرىدارلىق ـ بازارلىق مەھسۇلاتلارنى كەشىپ قىلىشىغا مەدەت بېرىش، زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلارنىڭ قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىش لازىم. دۆلەت مۇداپىئە تەربىيىسىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، پۈتۈن خەلقنىڭ دۆلەت مۇداپىئە ئېڭىنى كۈچەيتىش، مىنبىڭلارنىڭ زاپاس ھەربىيلىك خىزمىتىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئوبدان ئىشلەش كېرەك. ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش ـ خەلقنى سۆيۈش، ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملەش، ھەربىيلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق ـ مەنپەئەتىنى قوغداش كېرەك. خەلق قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ، جامائەت خەۋپسىزلىكى تارماقلىرى ۋە دۆلەت خەۋپسىزلىكى تارماقلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىگە ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان ھەر خىل بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى بىتچىت قىلىش لازىم.

ۋەكىللەر! سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى راۋاجلاندۇرۇش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، دۆلەتنى قانۇن بىلەن ئىدارە قىلىش ـ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، شۇنداقلا ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىق ئاساسىدىكى ئىجتىمائىي ـ سىياسىي ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ئاساسىي قاتلامنىڭ دېموكراتىيە تۈزۈمىنى داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، شەھەر ـ بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىدىغان ۋە يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىدىغان تولۇق دېموكراتىيە ھوقۇقلىرىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش، خەلق ئاممىسىنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇش ۋە ئۆز ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى خەلق ئەھۋالىنى ئىنچىكىلەپ بىلىشى، ئاممىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان ئىجتىمائىي ـ

ۋە خەلقئارا پۇل مۇئامىلە، سودا، سۇ، ترانسپورت مەركىزى بولۇش ئورنىنى داۋاملىق ساقلاپ قالىدۇ. بىز شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئارقا تىرەك بولۇشى، 6 مىليوندىن ئارتۇق شياڭگاڭلىقنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ئىشى چوقۇم ۋۇجۇدقا چىقىدۇ، شياڭگاڭنىڭ ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقى چوقۇم ئۇزاق مۇددەت ساقلاپ قېلىنىدۇ، شياڭگاڭنىڭ ئىستىقبالى چوقۇم تېخىمۇ گۈزەل بولىدۇ.

ھازىر دۆلىتىمىزنىڭ ئاۋمېنغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقى ئەسلىگە كېلىدىغان 1999-يىل 12-ئاينىڭ 20-كۈنىگىچە يەنە ئىككى يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت قالدى. ئاۋمېن ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈش ـ ئۆتكۈزۈۋېلىشقا ئالاقىدار تەييارلىق خىزمەتلىرى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. بىز ئىشىنىمىزكى، جۇڭگو بىلەن پورتۇگالىيىنىڭ دوستانە ھەمكارلىشىشى ئاساسىدا، ئاۋمېننىڭ سىلىقلىق بىلەن ئۆتۈشى چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ.

ئۆتكەن بىر يىلدا، تەيۋەن بوغۇزىنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى خادىملارنىڭ بېرىش ـ كېلىش ئالاقىسى كۆپەيدى، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش ئالاقىسى داۋاملىق راۋاجلاندى، بۆلۈنۈشكە قارشى تۇرۇش، «تەيۋەننى مۇستەقىل قىلىش»قا قارشى تۇرۇش يولىدىكى كۈرەش زور نەتىجىگە ئېرىشتى. ئەمما بۆلگۈنچى كۈچلەرنىڭ توسقۇنلۇقى ۋە بۇزغۇنچىلىقى تۈپەيلىدىن، بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپىدىكىلەرنىڭ ئالاقىسىدە بەزى ئەگرى ـ توقايلىقمۇ كۆرۈلدى. بىز «ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپىدىكىلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش، ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش جەريانىنى ئالغا سۈرۈش توغرىسىدىكى سەككىز تەشەببۇسىنى ئەتراپلىق ئىزچىللاشتۇرىمىز، جۇڭگو بىر، دېگەن پرىنسىپ ئاساسىدا، بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپىدىكىلەرنىڭ سىياسىي سۆھبىتى ئارقىلىق ئىككى تەرەپنىڭ ئىختىلاپلىرىنى ھەل قىلىپ ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن پەيدىنپەي بىرلىككە كەلتۈرىمىز. بىز بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى خادىملارنىڭ بېرىش ـ كېلىش ئالاقىسىنى داۋاملىق ئالغا سۈرۈپ، تۈرلۈك ئالماشتۇرۇش ئالاقىسىغا ۋە ھەمكارلىققا تۈرتكە بولۇپ، بىۋاستە قاتناش ئالاقىسى، سودا ئالاقىسى ۋە پوچتا ئالاقىسىنى بالدۇرراق ئىشقا ئاشۇرۇشقا تىرىشىمىز. بىز تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ جۇڭگو بىر، دېگەن پرىنسىپال مەيدانغا يېنىپ، خەلقئارادا «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىش ھەرىكىتىنى توختىتىپ، بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتتە يېڭى توسالغۇ پەيدا قىلماسلىقىنى مۇراجىئەت قىلىمىز. تەيۋەن دائىرىلىرى شۇنى بىلىشى كېرەككى، تەيۋەننىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسى مەيلى قانداق ئۆزگەرسۇن، تەيۋەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى بولۇپ كەلگەن، خەلقئارادا ھەممە ئېتىراپ قىلغان بۇ پاكىتنى ئۆزگەرتىش مۇمكىن ئەمەس، ۋەتەننىڭ بىرلىككە كېلىشى ـ توسۇپ قالغىلى بولمايدىغان تارىخىي ئېقىم، بۆلگۈنچىلىك پەيدا قىلىش، تەيۋەننى جۇڭگودىن بۆلىۋېتىشكە ئۇرۇنۇش يولىدىكى ھەرقانداق سۇيىقەستكە تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق جۇڭگو خەلقى قەتئىي قارشى تۇرىدۇ. بىز ئىشىنىمىزكى، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ تۈپ مەنپەئەتىنى كۆزدە تۇتۇپ، بىرلىكتە چىڭ تۇرۇپ، بۆلۈنۈشكە قارشى تۇرۇپ، چۈشىنىش كۈچەيتىلىدىغان، ئىختىلاپ تۈگىتىلىدىغانلا بولسا، بوغۇزنىڭ ئىككى تەرىپى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت چوقۇم ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىدۇ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش يولىدىكى بۈيۈك ئىش چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ.

7. دىپلوماتىيە خىزمىتى توغرىسىدا

نۆۋەتتە، دۇنيا ۋەزىيىتى ئومۇمەن داۋاملىق تۇردە يۇمشاپ بېرىۋاتىدۇ. خەلقئارا مۇناسىۋەت زور تەڭشەش جەريانىدا تۇرۇۋاتىدۇ، كۆپ قۇتۇپلىشىش يۈزلىنىشى تېخىمۇ كۈچىيىۋاتىدۇ. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ خەلقئارا ئىشلاردىكى ئورنى ۋە رولى داۋاملىق تۇردە ئۆسۈۋاتىدۇ. تىنچ ـ مۇقىم، ئادىل ـ مۇۋاپىق ئاساستىكى خەلقئارا سىياسىي ـ ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىش ـ دۇنيا ئەللىرى خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. ئەمما زومىگەرلىك ۋە زوراۋانلىق سىياسىتى دۇنيانىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا يەنىلا ھېلىھەم قاتتىق تەھدىت سېلىۋاتىدۇ. قىسمەن توقۇنۇش ۋە رايون دائىرىلىك جىددىي ۋەزىيەت يەنە داۋاملىشىۋاتىدۇ. دۇنيا ئىقتىسادىي

ئەنزىلەرنىڭ تەكشۈرۈپ پاش قىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىنى ئۇزاققىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم. شەھۋانىيلىق، قىمارۋازلىق ۋە زەھەرلىك چېكىملىككە بېرىلىشكە ئوخشاش ئىجتىمائىي رەزىللىكلەرنى قەتئىي تازىلاپ، جالاپلىق - پاھىشۋازلىق ۋە شەھۋانىي بۇيۇملارنى ياساش، سېتىش ئىشلىرىنى ئۇيۇشتۇرغۇچىلارنى، ئوقەت قىلغۇچىلارنى ۋە قوغدىغۇچىلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىقتىسادىي جىنايەت كۆپىيىپ قالدى، ئۇنىڭغا قاتتىق ئاگاھ بولۇش، كۈچلۈك زەربە بېرىش شەرت. ئەتكەسچىلىك قىلىش، ساختا، ناچار مەھسۇلاتلارنى ياساش، سېتىش، پۇل مۇئامىلە ئالدامچىلىقى قىلىش قىلمىشلىرىنى ۋە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان باشقا جىنايى قىلمىشلارنى قانۇن بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئامانلىق خىزمىتىدىكى يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىپ، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى توغرا ھەل قىلىپ، تۈرلۈك ھەق تەلەپ ماجىرالىرى ۋە ئىقتىسادىي ماجىرالارنى قانۇن بويىچە مۇرەسسە يولى بىلەن بىر تەرەپ قىلىپ، ئىجتىمائىي تۇراقسىزلىق ئامىللىرىنى تۈگىتىش كېرەك. ھۆكۈمەتنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەرنى جازالايدىغان، خەلقنى قوغدايدىغان ۋە مۇقىملىقنى ساقلايدىغان مۇھىم ۋەزىپىلەرنى ئۆز ئۈستىگە ئالغان قانۇن ئىجرا قىلىش تارماقلىرى ئۆزىنىڭ قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، سىياسىي سۈپىتىنى ۋە قانۇن ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىنتىزامنى چىڭىتىپ، ئادىل ئىش بېجىرىشى، قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىشى لازىم. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ئوڭشاش بويىچە رەھبەرلىك مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، مەخسۇس ئورگانلارنىڭ خىزمىتى بىلەن ئاممىۋى خىزمەتنى بىرلەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملارنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى تېخىمۇ ياخشىلاشقا تىرىشىش كېرەك.

چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ھۆكۈمەت ئىشىدىكى تىرىشچانلىق - پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ سالمىقى ئاشۇرۇلۇپ، مەلۇم نەتىجىلەر قولغا كەلدى، لېكىن مەسىلە يەنىلا ئاز ئەمەس، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتنى داۋاملىق تۇردە تىرىشىپ ياخشى ئىشلەش كېرەك. رەھبەرىي كادىرلار باشلامچى بولۇپ ئۈلگە كۆرسىتىشى، پاك - تەلەپچان بولۇشقا ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى، نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى لازىم. ئەنزىلەرنى، بولۇپمۇ چوڭ ۋە مۇھىم ئەنزىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى ئاشۇرۇلۇشى، رەھبەرلىك ئورگانلىرى، مەمۇرىي جەھەتتىن قانۇن ئىجرا قىلىش تارماقلىرى، ئىقتىساد باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبەرىي كادىرلارنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەنزىلىرىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن تۆۋەن كادىرلارمۇ ھۆكۈمەت ئىشىدا تىرىشچان - پاك بولۇشى، نازارەت ۋە تەكشۈرۈشنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى كېرەك. دۆلەت كارخانىلىرى مەسئۇللىرىنىڭ دۆلەت مۈلكىنى بۇزۇپ - چېچىش ۋە يەپ كېتىش ئەنزىلىرىنى، شۇنىڭدەك قانۇنىي ئىگىلەرنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، دۆلەت مۈلكىنىڭ ئېغىر دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىشىغا زامىن بولۇش ئەنزىلىرىنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ نەپسانىيەتچىلىك قىلغان، خىيانەت قىلىپ قانۇننى بۇزغان، پارا بېگەن - پارا بەرگەن - چىرىك ئۇنسۇرلارنى ۋەزىپىسىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەرگىز يۈز خاتىرە قىلماي، قانۇنىي جازاغا تارتىش كېرەك، ئامىنىڭ كۈچلۈك نارازىلىقىنى قوزغىغان تارماق ۋە كەسىپ ناتوغرا ئىستىلىنى قەتئىي ئوڭشاپ، يېڭى ئۇنۇم ھاسىل قىلىش لازىم. قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدىكى تەپتىشلىك ۋە نازارەتچىلىك خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئېغىر دەرىجىدە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان ۋە ۋەزىپىسىنى ئادا قىلمىغان خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپتىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئېتىبار بېرىش، ئالدىنى ئېلىش بىلەن جازالاشنى بىرلەشتۈرۈش يولىدىن تايماسلىق، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش، نازارەت قىلىش - چەكلەش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. دۆلەت خىزمەتچىلىرى - خەلقنىڭ خىزمەتكارى، ئۇلار جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، نەزەرىيىنى، قانۇننى، ئىلىم - پەننى ۋە باشقۇرۇشنى ئۆگىنىپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي سەۋىيىسىنى ۋە كەسپىي ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى كېرەك. ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تىرىشچان - ئەمەلىيەتچىل بولۇپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، بيۇروكراتلىقنى تۈگىتىپ، خەلقنى رازى

... ئۆز ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى خەلق ئەھۋالىنى ئىنچىكىلەپ بىلىشى، ئاممىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان ئىجتىمائىي-ئىقتىسادىي مەسىلىلەرنى تىرىشىپ ھەل قىلىشى، ئىمكانىيەتنىڭ يېتىشىچە تىرىشىپ ئاممىنى غەم-قايغۇدىن خالاس قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى، خەلق سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشىنىڭ خىزمىتىنى پائال قوللىشى، دېموكراتىك پارتىيە-گۇرۇھلار بىلەن بولغان ئالاقىسىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن كۈچەيتىشى، ھەر جەھەتتىكى پىكىرلەرگە ئەستايىدىل قۇلاق سېلىشى لازىم. ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ۋە ئاياللار بىرلەشمىسىگە ئوخشاش خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. مۇھاجىرلار خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەش كېرەك. ئىلگىرىكى ئاپپارات ئىسلاھاتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ ، بۇ يىل ئىنچاملاش، بىرلىككە كەلتۈرۈش ۋە ئۈنۈملۈك قىلىش پرىنسىپى بويىچە گوۋۇيۈەننىڭ ئاپپاراتلىرىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئىسلاھ قىلىش لايىھىسى تەتقىق قىلىنىدۇ ۋە تۈزۈلىدۇ. بىر تۈركۈم قانۇنلارنىڭ لايىھىسىنى چىڭ تۇتۇپ تەييارلاش، بىر تۈركۈم مەمۇرىي نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىشى، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشى، مەمۇرىي جەھەتتىن قانۇن ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. پۈتۈن جەمئىيەتتە قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى داۋاملىق ئومۇملاشتۇرۇپ، قانۇنچىلىق كۆز قارىشىنى ۋە پۇقرالىق ئاڭنى كۈچەيتىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى قانۇنچىلىق يولىغا سېلىپ ئۈزلۈكسىز ئالغا سۈرۈش لازىم.

6. شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئۆتكۈزۈلۈشىنى - ئۆتكۈزۈۋېلىشنى ۋە سىلىقلىق بىلەن ئۆتۈشنى ھەقىقىي كاپالەتكە ئىگە قىلىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىشنى ئىلگىرى سۈرۈش

دۆلىتىمىز بۇ يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنى شياڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنى قۇرىدۇ. بۇ شياڭگاڭ تارىخىنىڭ يېڭى ئەسىرى باشلانغانلىقىنىڭ بەلگىسى بولۇپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسىنى خۇشاللىققا چۆمدۈرمەي قالمايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ 80-يىللارنىڭ بېشىدا «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن نىشان كۆرسىتىپ بەرگەنىدى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان شياڭگاڭنى ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىش ئۈچۈن نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى بىلەن ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1984-يىلى قوشما باياناتقا رەسمىي ئىمزا قويدى. 1990-يىلى 7-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3-يىغىنىدا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى» ماقۇللاندى. 1993-يىلى 7-ئايدا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى تەييارلىق كومىتېتىنىڭ تەييارلىق خىزمەت ھەيئىتى قۇرۇلدى. 1996-يىلى 1-ئايدا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنى قۇرۇش تەييارلىقىغا ئالاقىدار ئىشلارغا مەسئۇل بولىدىغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى تەييارلىق كومىتېتى قۇرۇلدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىدا، شياڭگاڭ تارىخىدا شياڭگاڭلىقلار ئۆزى تۇنجى قېتىم شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي باشلىق نامزاتى دوڭ جيەنخۇانى سايلاپ چىقتى، كېيىن گوۋۇيۈەن ئۇنى قانۇن بويىچە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى. شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ۋاقىتلىق قانۇن كېڭىشىمۇ سايلام بىلەن ۋۇجۇدقا كەلدى. ھازىر شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئاران 122 كۈن قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى تەرتىپ بىلەن رەتلىك ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. دۆلىتىمىز شياڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىن، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئېگىزلىك قانۇننى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ يۇكسەك ئاپتونومىيە ھوقۇقىغا ئىگە بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش يولىنى تۇتۇپ، شياڭگاڭنىڭ ھازىرقى ئىجتىمائىي-ئىقتىسادىي تۈزۈمىنى ئۆزگەرتمەي، ئۇنىڭ ئەركىن پورت

تەرتىپ ئورنىتىش، دۇنيا ئەللىرى خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. ئەمما زومىگەرلىك ۋە زوراۋانلىق سىياسىتى دۇنيانىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا ھېلىھەم قاتتىق تەھدىت سېلىۋاتىدۇ. قىسمەن توقۇنۇش ۋە رايون دائىرىلىك جېدەلدىي ۋەزىيەت يەنە داۋاملىشىۋاتىدۇ. دۇنيا ئىقتىسادىي ئىزچىل يۈكسىلىۋاتىدۇ، لېكىن باي دۆلەتلەر بىلەن نامرات دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى پەرق يەنە كېڭىيىۋاتىدۇ، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش خەلقئارا جامائەتچىلىك ئالدىدا ھېلىھەم مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ.

ئۆتكەن بىر يىلدا، دۆلىتىمىز مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى ئىجرا قىلدى، دىپلوماتىيە خىزمىتىدە ئىجابىي مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلدى. ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىناق قوشنىدارچىلىق - دوستانە مۇناسىۋەت داۋاملىق راۋاجلاندى. روسىيە بىلەن 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق - ھەمراھلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىلدى، روسىيە بىلەن ۋە ئوتتۇرا ئاسىيادىكى ئالاقىدار دۆلەتلەر بىلەن چېگرا رايوندا ھەربىي ساھە بويىچە ئىشەنچنى كۈچەيتىش كېلىشىمى ئىمزالاندى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى چاۋشيەن يېرىم ئارىلى ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاشقا ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ھەمدە شۇ يولدا تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدى. دۆلىتىمىز شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر بىلەن ئومۇميۈزلۈك سۆزلىشىش ئاساسىدىكى ھەمراھلىق مۇناسىۋىتىنى ئورناتتى، ھىندىستان بىلەن چېگرىنىڭ ئەمەلىي تىزگىنلەش لىنىيىسىگە جايلاشقان رايونلاردا ھەربىي ساھە بويىچە ئىشەنچ تۇرغۇزۇش تەدبىرلىرى توغرىسىدا كېلىشىم ئىمزالىدى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ئەللىرى ۋە جەنۇبىي ئاسىيا ئەللىرى بىلەن بولغان دوستانە مۇناسىۋىتىمىز ئىزچىل راۋاجلاندى. جۇڭگونىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىقى ۋە ھەمكارلىقى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە كۈچەيدى. ئافرىقا ئەللىرى، لاتىن ئامېرىكىسى ئەللىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى تېخىمۇ ئالغا سۈرۈلدى. دۆلىتىمىزنىڭ غەرب ئەللىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ئومۇميۈزلۈك ياخشىلاندى. دۆلىتىمىزنىڭ ياۋروپا ئەللىرى بىلەن نۇرغۇن ساھە بويىچە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقى ئىجابىي نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى چوڭراق ئوڭۇشسىزلىقنى باشتىن كەچۈرگەندىن كېيىن، ياخشىلىنىش ۋە راۋاجلىنىشقا قاراپ يۈزلەندى. جۇڭگو-ياپونىيە مۇناسىۋىتى كاشىلىغا ئۇچرىدى، بىز ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ نورمال تەرەققىياتىنى كۆرۈشنى خالايمىز. جۇڭگو بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ ۋە رايونلۇق تەشكىلاتلارنىڭ كۆپ تەرەپلىك دىپلوماتىيە پائالىيەتلىرىگە پائال قاتنىشىپ، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئالغا سۈرۈش ئۈچۈن ئىجابىي تۆھپە قوشتى. ھۆكۈمىتىمىز «يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك مەنئى قىلىش شەرتنامىسى»نى تۈزۈشكە پائال قاتناشتى ھەم ئۇنىڭ جەريانىنى ئالغا سۈردى. جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن، زور خەلقئارا مەسىلىلەردە، پرىنسىپتا ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ، ئادالەتنى ياقلاپ، خەلقئارا جامائەتچىلىكنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولدى. بىز دۆلىتىمىزنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز قىلىش، دۆلىتىمىزنىڭ ئىچكى سىياسىي ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ھەرىكەتلىرىگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى ۋە مىللىي غۇرۇرىمىزنى ئۈنۈملۈك قوغدىدۇق.

يېڭى بىر يىلدا، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئىناق قوشنىدارچىلىق - دوستلۇق سىياسىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىجرا قىلىپ، ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ كۈچەيتىپ، كەڭ ساھەلەر بويىچە ئۆزئارا دوستانە بېرىش-كېلىش ئالاقىسى ۋە دوستانە ھەمكارلىقنى كېڭەيتىپ، رايون تىنچلىقى ۋە رايون مۇقىملىقىنى بىرلىكتە قوغداپ، رايون بويىچە ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورتاق گۈللىنىشنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

تەرەققىي قىلىۋاتقان ھەممە دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىق ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش- جۇڭگو دىپلوماتىيە سىياسىتىنىڭ ئاساسىي مەۋقەسى. جۇڭگو تەرەققىي قىلىۋاتقان ھەممە دۆلەتلەر بىلەن بولغان بېرىش - كېلىش ئالاقىسىنى تېخىمۇ كۈچەيتىپ، ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنىڭ يېڭى يولى ئۈستىدە تىرىشىپ ئىزدىنىدۇ ھەمدە خەلقئارا مەسىلىلەردە ماسلىشىشنى ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى بىرلىكتە قوغدايدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يوليورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ

جايلار مەركەزگە پىلانلىق تۇغۇت خىزمەت دوكلاتىنى ۋاقتىدا تاپشۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەر باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى ۋە 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى تەسەۋۋۇرى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ۋاقتىدا تاپشۇردى. مۇخبىرىمىزنىڭ مەملىكەتلىك پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى يىغىنىدىن ئىگىلىگەن بۇ پاكىتتىن قارىغاندا، جايلار پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئارقا - ئارقىدىن پىلان تۈزۈپ، تەدبىرلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ، نوپۇسنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى يەنە يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشقان.

بۇلتۇر 3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئېچىلغان مەركەزنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا، باش شۇجى جياڭ زېمىن جايلاردىن بەش يىلدىن بۇيان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش توغرىسىدىكى قارارى» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالىنى مەركەزگە يازما دوكلات قىلىشنى تەلەپ قىلغانىدى. بۇ تەلەپ پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىرىنچى قول رەھبەرلىرىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «ئۆزى تۇتۇش»، «ئومۇمىي جەھەتتىن مەسئۇل بولۇش» غا ھەيدەكچىلىك قىلىپلا قالماستىن، جايلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىگە بولغان تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھازىر مەۋجۇت بولۇۋاتقان مەسىلىلەرنى چوڭقۇر مۇھاكىمە قىلىشى ۋە خىزمەت تەدبىرلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تۈزۈپ چىقىشنى ئىلگىرى سۈردى.

ئىگىلىنىشىچە، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر ۋە مەركەزگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار، گوۋۇيۈەننىڭ ھەرقايسى تارماقلىرى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، كۆپچىلىكنىڭ ئەقىل - پاراستىنى مەركەزلەشتۈرۈش ئاساسىدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە يازما دوكلات يوللىغان.

بۇ دوكلاتلاردا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا نوپۇسنى تىزگىنلەش خىزمىتىگە بولغان چوڭقۇر تونۇش ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، نۇرغۇن قىممەتلىك ئىگە خىزمەت تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولۇپ، كۈچلۈك نەزەرىيىۋىلىككە، يېتەكچىلىككە، قاراتمىلىققا ھەم مەشغۇلاتچانلىققا ئىگە ئىكەن. دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى يەنە بۇ دوكلاتلارغا ئاساسەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە بىرپارچە ئومۇملاشقان دوكلات سۇنغان.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

ئاممىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرۈش توغرىسىدىكى مۇھىم ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن كادىرلار ۋە ئاممىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرۈش توغرىسىدىكى مۇھىم ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى مۇنۇلارنى قارار قىلدى: نۆۋەتتە، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، كادىرلار ۋە ئاممىنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ «پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە مۇراجىئەتنامىسى»، «يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنىدا يولداش جياڭ زېمىن سۆزلىگەن تەزىيە نۇتقى» ۋە «دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۇلۇغ شانلىق ھاياتى» نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش لازىم. بۇ ئۈچ مۇھىم ھۆججەت پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ تۆھپىسى، ئىدىيىسى ۋە پەزىلىتىنى ئۆگىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشىدا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى بۇ ئۆگىنىش پائالىيىتىنى ياخشى تۇتۇشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كۈچلۈك رەھبەرلىكىدە دېڭ شياۋ پىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋەزامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

تەيۋەن يولۇچىلار ئايروپىلانىنىڭ شيامېنغا بۇلاپ كېتىلىش ۋەقەسى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. تەيۋەن يىراق شەرق ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ «بوئىن-757» تىپلىق ئايروپىلانى مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 10 دا، تەيۋەننىڭ گاۋشيۇڭ ئايرودرومىدىن تەيبېيغا كېتىۋاتقاندا بۇلاپ كېتىلدى، بۇلاپ كېتىلگەن ئايروپىلان سائەت 15 تىن 36 مىنۇت ئۆتكەندە شيامېن ئايرودرومىغا بىخەتەر قونۇدى. ئايروپىلاندا 150 نەپەر يولۇچى ۋە سەككىز نەپەر ئايروپىلان خادىمى بار ئىدى، شيامېن ئايرودرومى دائىرىلىرى بۇ ئىشنى مۇۋاپىق بىرتەرەپ قىلىپ، بۇلاپ كېتىلگەن بۇ ئايروپىلاننى شۇ كۈنى كەچتە تەيۋەنگە قايتۇرۇپ بەردى.

ئىگىلىنىشىچە، بۇ ئايروپىلان شيامېن ئايرودرومىغا قونغاندىن كېيىن، ئايرودرومدىكى ئالاقىدار مەسئۇل خادىملار ئايروپىلانغا چىقىپ ئايروپىلان خادىملىرى ۋە يولۇچىلارنى يوقلىغان ھەم ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن تېلېفوندا سۆزلىشىشى ئۈچۈن قولايلىق يارىتىپ بەرگەن، ھەقسىز تاماق بىلەن تەمىنلىگەن. ئايروپىلان شۇ كۈنى كەچ سائەت 18 دىن 52 مىنۇت ئۆتكەندە شيامېن ئايرودرومىدىن ئايرىلىپ تەيۋەنگە قايتقان. ئايروپىلان بۇلىغۇچى لۇشەنجۇڭ شيامېن ج خ ئورگىنى تەرىپىدىن قاماپ قويۇلۇپ، تەكشۈرۈلمەكتە.

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن 3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى شېنجېندا بېيجىڭ - جيۇلوڭ تۆمۈر يولى ئەتراپىنى يېشىللىققا پۈركەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى. شېنجېن، شياڭگاڭلىق مىڭدىن ئارتۇق ياشلار - ئۆسمۈرلەر شېنجېننىڭ شيەنخۇ ئۆسۈملۈك باغچىسىدا 1997 - تۈپ خاتىرە دەرىخى تىكىپ جۇڭگو زېمىنى يەر شەكلىگە ئوخشىتىلغان «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش خاتىرە ئورمىنى» بەرپا قىلدى.

سۈرەتتە: كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى، تۆمۈر يول مىنىستىرلىكى ھەم شېنجېن شەھىرىنىڭ رەھبەرلىرى شياڭگاڭ ياشلىرى ۋەكىللىرى بىلەن بىرلىكتە كۆچەت تىكمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بېيجىڭدا «يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىگە قوشقان زور تۆھپىسى» دېگەن تېمىدا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى پارتىيە مەكتىپى ئىلمىي سوتسىيالىزم كافېدراسى بىلەن «نەزەرىيە ئالدىنقى سېپى» تەھرىر بۆلۈمى بۈگۈن مەركىزىي كومىتېت پارتىيە مەكتىپىدە «يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىگە قوشقان زور تۆھپىسى» دېگەن تېمىدا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

يىغىن قاتناشچىلىرى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىگە قوشقان تۆھپىسىگە يۇقىرى باھا بەردى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ زور نەزەرىيىۋى تۆھپىسى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ياراتقانلىقى. بۇ ئۇنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلارغا قالدۇرغان قىلىپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، دۆلەتنىڭ زامانىۋىلىشىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش. بۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ پۈتۈن ھاياتىدىكى ئىنتىلىشى، ئۇنىڭ مەسىلىلەر ئۈستىدە ئويلىنىش، سىياسەت تۈزۈش، خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشىدىكى مۇھىم نۇقتىسى ۋە مەۋقەسى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم ئامىلى.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىر ئۇلۇغ زات ۋاپات بولغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلارغا بولغان تەسىرى ئاساسلىقى ئۇنىڭ چوڭقۇر ئىدىيىسى ۋە ئىلمىي نەزەرىيىسىدە ئىپادىلىنىدۇ. دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسىنى ئۇ

«جۇڭگو خەلقىنىڭ ئوغلى»ناملىق كىتاب نەشر قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ توغرىسىدا يېزىلغان

(بېشى 3 - بەتتە)

بىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا، غەرب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى داۋاملىق ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىمىز. بىز جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ داۋاملىق ياخشىلىنىشىنى، جۇڭگو-ياۋروپا مۇناسىۋىتىنىڭ كۈچىيىشىنى كۆرۈشنى خالايمىز. بىز غەرب دۆلەتلىرى بىلەن مۇناسىۋەتنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا ئۆزئارا

ياراتقانلىقى. بۇ ئۇنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلارغا قالدۇرغان ئەڭ قىممەتلىك مەنىۋى بايلىقى، دەپ كۆرسەتتى.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىگە قوشقان تۆھپىسى كۆپ تەرەپلىمىلىك بولۇپ، ئاساسلىقى تەرەققىيات نەزەرىيىسى، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى نەزەرىيىسى، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات نەزەرىيىسى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى نەزەرىيىسى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى نەزەرىيىسى، سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچى نەزەرىيىسى، دۆلەت ئالاھىدىلىكى نەزەرىيىسى، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش نەزەرىيىسى» قاتارلىق سەككىز تەرەپكە مەركەزلەشكەن. ئۇنىڭ يادروسى ئۇنىڭ تەرەققىيات كۆز قارىشى يەنى ھەممە بىر نىيەتتە بولۇپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش

ئىسپادىلىنىدۇ. دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسىنى ئۇ ھايات ۋاقتىدا 100 مىليونلىغان خەلق قوبۇل قىلغان. ئۇ ۋاپات بولغاندىن كېيىن كىشىلەر بۇ نەزەرىيىسىنىڭ ئىلمىيلىكى ۋە ئۈنۈمىنى تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇپ يەتتى. ئۇنىڭ شانلىق ئىدىيىسى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئەۋلادمۇئەۋلاد قۇرغۇچىلىرىغا مەڭگۈ تەسىر قىلىدۇ ۋە ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مۇشۇ ئەسىردىكى ئۇلۇغ ئەرباب يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ شانلىق ھاياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن «جۇڭگو خەلقىنىڭ ئوغلى» ناملىق كىتاب يېقىندا، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى پارتىيە مەكتىپى نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى.

بۇ كىتابقا مەملىكەت ئىچى - سىرتىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ توغرىسىدا يېزىلغان ھەرقايسى مەزگىللەردىكى 100 پارچىدىن ئارتۇق نادىر خەۋەر تاللاپ كىرگۈزۈلگەن، بۇ خەۋەرلەردە مۇخبىرلار يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، دىپلوماتىيە ھاياتى ھەم ۋاپات بولغاندىن كېيىنكى خەلق ئاممىسىنىڭ چوڭقۇر سېغىنىش ھېسسىياتىنى ئۆزگىچە نۇقتىدىن چىن، تەسىرلىك ئەكس ئەتتۈرۈپ بەرگەن.

خالايمىز. بىز غەرب دۆلەتلىرى بىلەن مۇناسىۋەتنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈشنى كۆزلەيمىز، بەزى مەسىلىلەر ئۈستىدە ساقلانغان باشقىچە قاراش ۋە ئىختىلاپ دۆلەتلەر مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ توسالغۇسى بولۇپ قالماسلىقى كېرەك. بىز باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى سىياسىي ئىشلىرىغا ئارىلىششقا قارشى تۇرىمىز، ئوخشاش پىكىرلەردە بىرلىككە كېلىپ، ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەردە ئۆز قاراشلىرىنى ساقلاپ، كۆپرەك سۆزلىشىش ۋە ئالاقىلىشىش ئارقىلىق ئىختىلاپلارنى كېچىكلىتىپ، ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنى تەشەببۇس قىلىمىز.

جۇڭگو ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىجرا قىلىپ، باراۋەر بولۇش-ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا دۇنيا ئەللىرى بىلەن ئىقتىساد-سودا مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ راۋاجلاندۇرىدۇ. جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا قاتنىشىشى جۇڭگونىڭلا ئەمەس، دۇنيانىڭمۇ ئېھتىياجى. جۇڭگو ھوقۇق بىلەن مەجبۇرىيەتنىڭ بىر-بىرىگە ئۇيغۇن بولۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئالاقىدار دۆلەتلەر بىلەن داۋاملىق سۆھبەت ئۆتكۈزىدۇ.

جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇپ تۇرىدىغان خەلقئارا تىنچ مۇھىت كېرەك. جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ھەرقانداق دۆلەتكە تەھدىت پەيدا قىلمايدۇ. جۇڭگو ھەربىي ھازىرلىقلار مۇسابىقىسىگە قاتناشمايدۇ. ھەربىي كېڭەيمىچىلىك يولىنى تۇتمايدۇ، مەڭگۈ زومىگەر بولمايدۇ، جۇڭگو دۇنيا تىنچلىقىنى قوغدايدىغان مۇستەھكەم كۈچتۇر.

ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە، خەلقئارا جامائەتچىلىك دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئورتاق تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە بىر مۇنچە مەسىلىگە دۇچ كەلمەكتە، بۇ مەسىلىلەرنى دۇنيا ئەللىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ھەل قىلىشىغا توغرا كېلىدۇ. دۇنيانىڭ ئىشلىرىدا ئايرىم دۆلەتنىڭ گېپى گەپ بولسا بولمايدۇ، دۇنيا ئىشلىرىغا ھەرقايسى دۆلەتلەر باراۋەرلىك ئاساسىدا قاتنىشىشى كېرەك. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى دۇنيا ئەللىرى ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بىلەن بىرلىكتە تىنچ، مۇقىم، ئاۋات ۋە ئىلغار يېڭى دۇنيا قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

ۋەكىللەر! قەدىردان يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بەختكە قارشى ۋاپات بولغانلىقى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن مۆلچەرلىگۈسىز يوقىتىش بولدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۇلۇغ تۆھپىسى جۇڭگو خەلقىنىڭ قەلبىدە مەڭگۈ ساقلىنىدۇ. بىز قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ ۋە پارتىيە ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئومۇمىيەتنى ئىگىلەپ، غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ، بىر نىيەت-بىر مەقسەتكە كېلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ ياراتقان ئۇلۇغۋار ئىشلارنى مەڭگۈ داۋاملاشتۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرەيلى!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 15-مارت تېلېگراممىسى)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ باياناتچىسى دالاينىڭ تەيۋەندە زىيارەتتە بولىدىغانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلدى

ۋەتەننى پارچىلاش سۇيىقەستىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ھەرگىز يول قويمايمىز

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ باياناتچىسى 2 - ئاينىڭ 28 - كۈنى دالاينىڭ پات ئارىدا تەيۋەندە زىيارەتتە بولىدىغانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلدى. سۆھبەتنىڭ تولۇق تېكستى تۆۋەندىكىچە:

تەيۋەنمۇ، شىزاڭمۇ جۇڭگونىڭ ئايرىلماس زېمىنى، ھەممىگە ئايانكى، دالاي گۇرۇھى ئۇزاقتىن بۇيان ۋەتەننى پارچىلاش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، خەلقئارادا «شىزاڭ مۇستەقىللىقى» نى ئاشكارا تەرغىپ قىلىپ كەلدى. يېقىندا تەيۋەن تەرەپ دالاينى تەيۋەندە زىيارەتتە بولۇشقا ئاشكارا تەكلىپ قىلدى، بۇ تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ دالاي بۆلگۈنچى گۇرۇھى بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ، بىر - بىرىدىن پايدىلىنىپ، ئاشكارا ھالدا بىر ئېقىندا بولۇپ، ۋەتەننى پارچىلاش يولىدا بارغانسېرى ئۇزاپ كېتىۋاتقانلىقىنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە جۇڭگو خەلقى دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش ئىرادىسىدىن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى قوغداش مەيدانىدىن قەتئىي تەۋرەنمەيدۇ، ۋەتەننى پارچىلاش يولىدىكى ھەرقانداق سۇيىقەستنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ھەرگىز يول قويمايدۇ.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- پېڭ پېيۈن مەملىكەتلىك پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى يىغىنىدا نوپۇس ۋەزىيىتىنى توغرا تونۇپ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇش لازىم، دەپ تەكىتلىدى
- «يەنە بىر قېتىم دېڭ شياۋپىڭ ياخشىمۇسىز دەيمىز» دېگەن كىتاب نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى
- بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇلاردا سۇن جۇڭشەن ۋاپاتىنىڭ 72 يىللىقى خاتىرىلەندى
- ئاتاقلىق يازغۇچى ليۇ شاۋتاڭ 3 - ئاينىڭ 12 - كۈنى بېيجىڭدا ۋاپات بولدى

قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنى دورا بىلەن داۋالاش كلىنىكىلىق تەتقىقاتى قانات يايدۇرۇلماقتا

كېسەللەرنىڭ داۋالىنىشىنى قارشى ئالىمىز

قاپلىق قۇرت يېزا - قىشلاردىكى خەلقلەرنىڭ ساغلاملىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ بىرى، ئوپېراتسىيە قىلىپ داۋالاش ياخشى ئۈنۈم بېرىدىغان بولسىمۇ، قىسمەن كىشىلەردە ئوپېراتسىيىدىن كېيىن بۇ كېسەل قايتا قوزغىلىدۇ، مۇشۇ سەۋەبتىن قايتا ئوپېراتسىيە قىلىشقا توغرا كېلىدۇ، شۇڭا دورا بىلەن داۋالاشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلىنى ئىزدەپ چىقىش كېسەللەرنىڭ جىددىي ئارزۇسى. ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتى 1995- يىلى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنى دورا بىلەن داۋالاش تەتقىقات تېمىسىنى بېكىتتى، بۇ تەتقىقات ۋەزىپىسىنى شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەر تەتقىقات ئورنى، سەھىيە مىنىستىرلىكى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش بويىچە تەربىيىلەش بازىسى ئۈستىگە ئالدى، ئىككى يىلدىن بۇيانقى كلىنىكىلىق تەتقىقات خېلى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. كۆپلىگەن قاپلىق قۇرت كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ دورا بىلەن داۋالاش ئارقىلىق سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلدى. بۇ تەتقىقات تۈرى 1996 - يىلى دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلاندىكى پەن - تېخنىكا ئۆتكەللىگە ھۇجۇم قىلىش تۈرىگە كىرگۈزۈلدى. بۇ پارتىيە، دۆلەتنىڭ رايونىمىزدىكى كەڭ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سالامەتلىكىگە بولغان چەكسىز غەمخورلۇقىنى گەۋدىلەندۈردى. شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش تەتقىقات ئورنىدا كېسەلخانا ئاچتى، يەنە بايىنغولىن موڭغۇل ئوبلاستى ۋە ئىلى ۋىلايىتىدىكى كېسەللەرنىڭ ئۆزى تۇرۇشلۇق جايدا داۋالىنىشىغا قولايلىق بولۇش ئۈچۈن، كورلا بايىنغولىن ئوبلاستلىق يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدا ۋە غۇلجا شەھىرىدىكى ئىلى ۋىلايەتلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدا مەخسۇس كېسەلخانا ئاچتى.

ش ئۇ ئا ر يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش تەتقىقات ئورنى

سەھىيە مىنىستىرلىكى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش داۋالاش بويىچە تەربىيىلەش مەركىزى

ئۈرۈمچى شەھىرى شوربۇلاق 1 - كوچا 4 - نومۇر، پوچتا نومۇرى: 830002

بېيمىندىن 30 - يول ئاپتوبۇسىغا ئولتۇرۇپ پىيادە ئەسكەرلەر مەكتىپى بېكىتىدە چۈشسىڭىز يېتىپ بارىسىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2623327، 2615085، 2615084، 2626370 - 0991

بايىنغولىن ئوبلاستلىق يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى: كورلا شەھىرى بايىن غەربىي يولى. پوچتا نومۇرى: 841000

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2024546، 2024280 - 0996

ئىلى ۋىلايەتلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى: غۇلجا شەھەر ستالىن كوچىسى 4 -4 نومۇر. پوچتا نومۇرى: 835000

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 8024681، 8024647 - 0999

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئېلانى

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى تەستىقلىغان پىلانغا ئاساسەن، ئىنستىتۇتىمىز 1997 - يىلى چوڭلار ئالىي مائارىپى بويىچە ئۇيغۇر تىل - ئەدەبىياتى (ئىشتىن ئايرىلىپ) ۋە خەنزۇ تىلى تەرجىمانلىق (ئىشتىن ئايرىلىپ ۋە ئىشتىن سىرت) كەسپلىرىگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدۇ. 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن باشلاپ تىزىمغا ئېلىنىدۇ.

تېلېفون نومۇرى: 2611699

ئوقۇشنى ئارزۇ قىلغۇچىلارنىڭ ئىنستىتۇتىمىز «دېموكراتىيە» يولىدىكى 2 - باشلانغۇچ مەكتەپتە ئاچقان تەكرارلاش كەچ كۇرسىغا قاتنىشىپ، ئىمتىھانغا تەييارلىق قىلىشىنى قارشى ئالىمىز. تېلېفون نومۇرى: 2627590

ئۈرۈمچى چوڭلار مائارىپ ئىنستىتۇتى

21 - ئەسىرنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە ئېلىمىزنىڭ يېمەكلىكلەر كەسپىنى ۋە يېزا ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈش تەدبىرلىرى

مېي فاڭچۈەن

21 - ئەسىرنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىغا بولغان ئېھتىياج بىلەن تەمىنلەشنى ئاساسىي جەھەتتىن تەڭپۇڭلاشتۇرۇش، خەلقنىڭ كۈندىن كۈنگە ئېشىۋاتقان تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش شەكلىنى ئۆزگەرتىش بىلەن بىللە، سىجىل تەرەققىيات ۋە «پەن-مائارىپ ئارقىلىق دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، يېمەكلىكلەرنى ۋە يېزا ئىگىلىكنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

1. كىشىلەرنى ئاشلىق ۋە يېمەكلىكلەرنى مۇۋاپىق ئىستېمال قىلىشقا يېتەكلەپ، ئىستېمال ئەندىزىسى ۋە ئوزۇقلۇق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش سىياسىتىنى تۈزۈش كېرەك. بۇنىڭدا بىرىنچىدىن، ئىستېمال ۋە ئوزۇقلۇق ساۋاتلىرىنى تەشۋىق قىلىش ۋە پەننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، ئوزۇقلۇق ئىلمى ساھەسىدىكىلەر كۆرسەتكەن جۇڭگولۇقلارنىڭ ئوزۇقلۇق قىبلىنامىسىنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، ئىقتىسادىي جەھەتتىن تەڭشەش ۋاستىسى ۋە بازار ھەرىكىتى ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ يېمەكلىك ئىستېمالىغا يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، زۆرۈر بولغان قانۇن ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئارىلىشىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئىلمىي، مەدەنىيەتلىك يېمەكلىك ئىستېمالىنى تەشەببۇس قىلىپ، چوڭ يەپ، چوڭ ئىچىپ ئىسراپچىلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇش كېرەك.

2. يېزا ئىگىلىكنىڭ ئۇل ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى مۇناسىپ كۆپەيتىش كېرەك. ئۈنۈملۈك سۇغىرىلىدىغان ئېتىز - ئېرىق كۆلىمىنى 2000 - يىلى 53 مىليون 330 مىڭ گېكتارغا (1995 - يىلى 49 مىليون 365 مىڭ گېكتار ئىدى)، 2010 - يىلى 56 مىليون 700 مىڭ گېكتارغا، 2030- يىلى 73 مىليون گېكتارغا يەتكۈزۈپ، سۇغىرىش كۆلىمىنى % 80 كە يەتكۈزۈش كېرەك. خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ يىللىق مىقدارىنى 2000 - يىلى 37 مىليون 500 مىڭ توننىغا، 2010 - يىلى 43 مىليون توننىغا يەتكۈزۈش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشنى كۈچەيتىش، بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدا ھەر يىلى 50 مىليون مو (3 مىليون 330 مىڭ گېكتار) ئېتىزنى ياخشىلاپ، ئېتىز-

تىزگىنلەش تەدبىرىنى قوللىنىشقا، دۆلەتنىڭ ئاشلىق، يېمەكلىك زاپىسى ساقلاش ۋە يېزا ئىگىلىك زاپىسى ساقلاش تۈزۈمىنى، خەۋپ - خەتەر فوندى تۈزۈمى ۋە باھا مۇھاپىزەت تۈزۈمىنى مۇكەممەل، بىرلىككە كەلگەن سىستېمىغا ئايلاندۇرۇشقا، يېزا ئىگىلىكى، سودا، سۇ ئىشلىرى، خىمىيە سانائىتى، تاشقى سودا، باھا، پىلان تارماقلىرىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى بىرلىككە كەلگەن، ماسلاشقان گەۋدىگە ئايلاندۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ.

5. دۆلەتنىڭ يېمەكلىك بىخەتەرلىكى كاپالەتلىكى ۋە ئالدىن مەلۇمات بېرىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش كېرەك. جۇڭگونىڭ مۇشۇنداق مۇرەككەپ يېمەكلىك ۋە يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي سىستېمىسىدا بازار سىستېمىسى تېخى پىشىپ يېتىلمىگەچكە، يېمەكلىكلەر ۋە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىغا بولغان ئېھتىياج بىلەن تەمىنلەش ئوتتۇرىسىدا ھەمىشە تەڭپۇڭسىزلىق، قۇرۇلمىنىڭ نامۇۋاپىقلىقىدىن كېلىپ چىققان داۋالغۇش يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. شۇڭا قىسقا ۋاقىت ئىچىدە مۇكەممەل، سەزگۈر يېمەكلىك بىخەتەرلىكى ۋە ئالدىن مەلۇمات بېرىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش دۆلەتنىڭ ئۈنۈملۈك، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلىشىدە كەم بولسا بولمايدىغان كۈچلۈك قورال. ئۇ ئاشلىق ۋە ئاساسلىق يېمەكلىكنىڭ ئومۇمىي مىقدارىدىكى ۋە قۇرۇلما خاراكتېرلىك، رايون خاراكتېرلىك تەڭپۇڭسىزلىقنىڭ تەسىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىش ھەم يېنىكلىتىشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

6. يېمەكلىكنى مۇقىم كۆپەيتىش ئۈچۈن، باھا قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش - تىزگىنلەشنى ئۈنۈملۈك كۈچەيتىش كېرەك. ئېلىمىزدە ئاشلىق ۋە ئاساسلىق يېمەكلىكنىڭ باھاسى خەلقئارا بازار سەۋىيىسىگە يەتتى. باھانى خەلقئارا بازار باھاسى بىلەن تەڭلەشتۈرۈش پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى ۋە خەلقئارا سودىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ستراتېگىيىسىنىڭ ئېھتىياجى. بىز چوقۇم بەلنى مەھكەم باغلاپ، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېلىشتۇرما باھاسىنى تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق، بولۇپمۇ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسىنى تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈشىمىز كېرەك. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسىنى تىزگىنلەش جەھەتتە ھەقىقەتەن قىيىنچىلىق بولسا، قىسقا ۋاقىت

سىياسەتنى يولغا قويۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىغا كېرەكلىك خىراجەتنى كۆپەيتىپ، ئۇنىڭ يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىدىكى سالمىقىنى % 1 تىن ئاشۇرۇش كېرەك؛ يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنىڭ قۇرۇلمىسىنى ۋە مائارىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش كېرەك؛ پەن - تېخنىكا ئۈستىكلىكە ھۇجۇم قىلىدىغان سەرخىل قوشۇن بەرپا قىلىش كېرەك؛ كۆپ خىل شەكىلدە تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش، مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرىنى يۈكسەلدۈرۈش كېرەك؛ پەن- تېخنىكا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھەرىكەت مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىنى ئۆزى قۇدرەت تاپقۇزۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

9. يېزا ئىگىلىكنىڭ سىجىل تەرەققىياتىنى ئەڭ ئاۋۋال قوللاپ، يېزىلارنىڭ سىجىل تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش بىلەن بىللە، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك بايلىقىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىدىغان، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغدايدىغان، ھوسۇللۇق، ئۈنۈملۈك، سىجىل تەرەققىي قىلىدىغان تېخنىكىنى ئەڭ ئاۋۋال قوللاش كېرەك. يېزا ئىگىلىك بايلىقىدىن ھەقلىق پايدىلىنىشنى يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىك بايلىقى ھېساباتىنى خەلق ئىگىلىكى ھېساباتى سىستېمىسىغا كىرگۈزۈش كېرەك. يايلاقلاردا زىيادە كۆپ چارۋا بېقىش، بېلىقلارنى قالايمىقان تۇتۇش، ئورمانلارنى كۆپلەپ كېسىش، سۇ، تۇپراق كۆپلەپ ئېقىپ كېتىش ئەھۋالىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە تەدبىر قوللىنىپ تۈزەش كېرەك. يېزىلارنىڭ شەھەرلىشىشىنى بىر تۇتاش پىلانلاش، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش، سانائەتتىن چىقىدىغان «ئۈچ كېرەكسىز»نى ۋە دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان خىمىيىلىك ماددىلارنىڭ بۇلغىنىشىنى قاتتىق تىزگىنلەپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداش خىزمىتىنى ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىنىڭ سىستېما قۇرۇلۇشىغا كىرگۈزۈپ، سىجىل تەرەققىيات ئىزىغا سېلىش كېرەك.

«پەن - تېخنىكا گېزىتى»دىن

ئېنېرگىيە مەنبەسىنىڭ كەلگۈسىگە نەزەر

ئىمام تاھىر

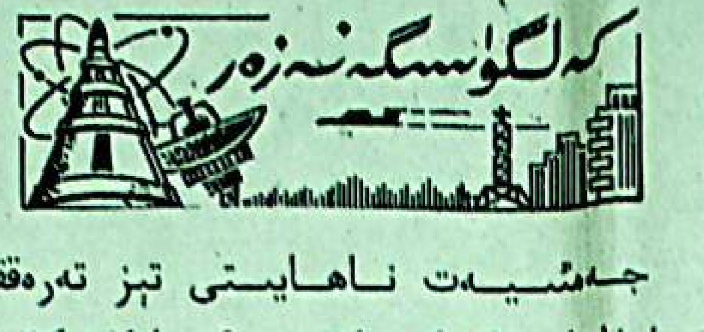

جەمئىيەت ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە ئىنسانلار كۆمۈر، نېفىت، تەبىئىي گاز، قۇياش، سۇ، شامال، يەر ئىسسىقلىقى، يادرو قاتارلىق ئېنېرگىيە مەنبەلىرىدىن پايدىلانماقتا. بۇنىڭ ئىچىدە نېفىت، كۆمۈر، تەبىئىي گاز ئاساسىي ئورۇننى ئىگىلەيدۇ. بۇ ئېنېرگىيە مەنبەلىرىنىڭ زاپىسى چەكلىك بولغاچقا، كىشىلەر ئۇنىڭ كەلگۈسىدىن ئەندىشە قىلماقتا. لېكىن ئىنسانلار بۇ ئېنېرگىيە بايلىقلىرىنى ئىسراپ قىلمىسا، يېڭى ئېنېرگىيە مەنبەلىرىنى ئېچىشقا تېخىمۇ چوڭ قەدەم تاشلىسا، ئەندىشە قىلىش ھاجەتسىز. چۈنكى ئىنسانلار بايقالغان نېفىت بايلىقىدىن ئاز دېگەندە يەنە 100 يىل پايدىلىنالايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە پەن - تېخنىكىنىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، يادرو ئېنېرگىيىسى، قۇياش ئېنېرگىيىسى، مۇھىتنى بۇلغىمايدىغان، تەننەرخى تۆۋەن يېڭى ئېنېرگىيە مەنبەلىرى ئېچىلماقتا. ئالىملار ئىلمىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش جەريانىدا يەر شارىنىڭ مەڭگۈلۈك توڭ توپا بەلبېغى ۋە دېڭىز - ئوكيانلارنىڭ سوغۇق سۇلۇق چوڭقۇر رايونىدا كۆپلىگەن گاز ھالەتتىكى گىدرات قۇرۇلمىسىنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى بايقىدى. بۇ گاز ھالەتتىكى گىدرات مېتاندىن تەركىب تاپقان بولۇپ، ئۇنىڭ زاپىسى ئىنتايىن زور. ئۇنىڭ زاپاس مىقدارىنى دۇنيا بويىچە ھازىرقى ئېنېرگىيە سەرپىياتى سەۋىيىسى بىلەن ھېسابلىغاندا،بۇ خىل ئېنېرگىيە 1 مىليون يىل پايدىلىنىشقا يېتىپ ئاشىدىكەن. ئالىملار ئۇزاقتىن بۇيان ھىدروگېن گازىنى ئېنېرگىيە مەنبەسى قىلىشنى ئارزۇ قىلىپ كەلگەن. چۈنكى ھىدروگېن دۇنيادا ئەڭ كەڭ تارقالغان بولۇپ، ئۇنى كۆيدۈرگەندە مۇھىتنى بۇلغايدىغان ماددا ھاسىل بولمايدۇ. شۇڭا ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۈستىدە كەڭ تەتقىقات ئېلىپ بېرىلماقتا ھەمدە 1996 - يىلى بۆسۈش خاراكتېرلىك تەتقىقات نەتىجىسى قولغا كەلتۈرۈلدى. ئالىملارنىڭ ھارماي -تالماي ئىزدىنىشىگە ئەگىشىپ، ئىنسانلار كەلگۈسىدە ئوت - چۆپ، كونا، كېرەكسىز گېزىتلەردىن ھىدروگېن گازىنى ئايرىپ چىقىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار تەننەرخى تۆۋەن، مۇھىتنى بۇلغىمايدىغان يېڭى ئېنېرگىيە مەنبەسىدىن پايدىلىنىش دەۋرىگە قەدەم قويىدۇ.

«ئىختىساس ئىگىلىرى بانكىسى»نىڭ يېڭى ئالاھىدىلىكى

شېن جۈن

يېقىندا «گاۋباڭ ئىختىساس ئىگىلىرى بانكىسى» دەپ ئاتىلىدىغان بىر شىركەت چېڭدۇدا تىجارەت باشلىدى. بۇ «بانكا» پۇل قويىدىغان بانكا ئەمەس، بەلكى «بانكا» ئىبارىسى سۈيئىستېمال قىلىنغان تەقلىدىي بانكا بولۇپ، ئۇنىڭدا ئىختىساس ئىگىلىرى «قەرەلسىز، قەرەللىك ئېلىش،پارچە قويۇپ توپ ئېلىش» قاتارلىق ئامانەت شەكلى بىلەن ئارىيەتكە بېرىلىدۇ، ئۆتتۈنۈپ بېرىلىدۇ، ئىناۋەت كارتوچكىسى ئارقىلىق ئىشلىتىلىدۇ. بۇ ئارقىلىق ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىگە بولغان تەلىپى قاندۇرۇلىدۇ ۋە ھەرقايسى ساھەدىكى ئىختىساس ئىگىلىرى توپلىنىدۇ، قوغدىلىدۇ، تەربىيىلىنىدۇ.

بۇ شىركەتنىڭ ئىسمىنىڭ لايىق قويۇلغان - قويۇلمىغانلىقى ھەققىدە مۇزاكىرە قىلىشقا بولىدۇ. لېكىن ئۇنىڭدا يېڭى ئالاھىدىلىكلەر بار.

1. ئۇ ئىختىساس ئىگىلىرىنى مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش خىزمىتىنى ھەقىقىي جانلاندۇردى. بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا «مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش»قا سەل قاراشقا بولمايدۇ. كارخانىلار ئوتتۇرىسىدا رىقابەت بارغانسېرى كۈچىيىۋاتىدۇ. شۇڭا ئىختىساس ئىگىلىرىگە بولغان تەلەپنى بىر قېتىمدىلا قاندۇرغىلى بولمايدۇ. بۇنى نىسپىي مۇقىملىق ئاساسىدا مۇۋاپىق تەڭشەپ تۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. شۇنداق قىلغاندىلا، مۇۋاپىق تەقسىم قىلىشتىن ئۈنۈم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. ئىختىساس ئىگىلىرىمۇ بىر جايغا ئۆمۈرلۈك باقمىنىدە ئەمەس. ئىقتىدارلىق، سانى ئاز ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتىشىگە يول قويماي بولمايدۇ. مانا بۇ يۇقىرىقىدەك كۆپ خىل ئامانەت قويۇش، ئېلىش، ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى قوللىنىشنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇنداق قىلغاندىلا، ئېھتىياج بىلەن تەلەپنى تەڭپۇڭلاشتۇرغىلى بولىدۇ.

2. ئۇ كىشىلەرگە تونۇشلۇق «ئىختىساس ئىگىلىرى ئامبىرى» چۈشەنچىسىنى ئۆزگەرتىپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇشقا يول ئېچىپ بەردى. ھازىرقى «ئىختىساس ئىگىلىرى ئامبىرى» ئىختىساس ئىگىلىرىنى كومپيۇتېرغا كىرگۈزۈپ قويۇپ، ئادەم ئىشلىتىش ئورۇنلىرىنىڭ تەكلىپ قىلىشىنى كۈتۈپ تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇشتىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. لېكىن بۇ شىركەتنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىنى «بانكا»غا قويۇش، ئېلىش، ئىشلىتىش» ئۇسۇلى ئىختىساس ئىگىلىرىنى توپلاش، ئىشلىتىش، تەربىيىلەش، ئۇلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى جانلاندۇرىدۇ. ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ئۈزلۈكسىز قىممىتىنى ئاشۇرۇشقا ئىشەنچلىك، جانلىق يول ئېچىپ بېرىدۇ.

(3 مليون 330 مىڭ گېكتار) ئېتىزنى ياخشىلاپ، ئېتىز-ئېرىقلارنىڭ ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنىڭ مۇقىم بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش كېرەك.

3. ئائىلە ئىگىلىكى ۋە ھەمكارلىشىپ مۇلازىملىق قىلىش بىرلەشتۈرۈلگەن ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش كېرەك. دېھقانلارنىڭ كوللېكتىپ مۈلۈكچىلىك ئاساسىدا يەردىن ئۇزاق مۇددەت پايدىلىنىش تۈزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ يەرنى ھۆددىگە ئېلىش ھوقۇقى، باشقۇرۇش ھوقۇقى ۋە ئۆتۈنۈپ بېرىش ھوقۇقىنى قانۇنىي جەھەتتىن ئېتىراپ قىلىش كېرەك. كوللېكتىپ مال - مۈلكىنىڭ مۈلۈك ھوقۇقى مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، كوللېكتىپ ۋە دېھقانلار مەنپەئىتىنىڭ دەخلى - تەرۇزغا ئۇچرىماسلىقىنى كاپالەتلەندۈرۈش، ئائىلە ئىگىلىكىنى ياخشىلاش بىلەن بىللە، ئىگىلىك كۆلىمىنى پەيدىنپەي كېڭەيتىش، تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش مۇلازىملىق سىستېمىسىنى، پۇل مۇئامىلە ھەمكارلىق مۇلازىملىق سىستېمىسىنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇپ، مىكرو ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك.

4. ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن ماكرو باشقۇرۇش سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك. بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ئۆتۈش جەريانىدا بازار تېخى مۇكەممەل يېتىلمىگەچكە، ئونۇملۇك، ماكرولۇق تەڭشەش - جەھەتتە ھەقىقەتەن قىيىنچىلىق بولسا، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە خىمىيىۋى ئوغۇت، ئېنېرگىيە قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىگە بىۋاستە ئاشلىق ئالماشتۇرۇش ۋاستىسى ئارقىلىق ئاشلىق باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇش ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ پايدىسىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش كېرەك.

7. «ئۈچ مەنبەلىك قۇرۇلما قۇرۇلۇشى»نى تېزلىتىپ، يېمەكلىك بايلىقىنىڭ ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. تېرىقچىلىقنى «ئاشلىق - ئىقتىسادىي زىرائەت»نى ئاساس قىلغان ئىككى مەنبەلىك ئەنئەنىۋى قۇرۇلمىدىن «ئاشلىق - يەم - خەشەك - ئىقتىسادىي زىرائەت» ماس راۋاجلاندۇرۇلغان، دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق بىرلەشتۈرۈلگەن، ئىشلەپچىقىرىش - تەمىنلەش - سېتىش بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن ئۈچ مەنبەلىك قۇرۇلمىغا ئۆزگەرتىش، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىك كەسپ سىستېمىسىنى تېزدىن ھاسىل قىلىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۈنۈملۈك تەدبىر ۋە ئۈنۈملۈك سىياسەت قوللىنىپ، يەم - خەشەك كەسپىنى ئايرىپ چىقىپ، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

8. پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، ئاشلىق ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. ئاشلىق ۋە يېمەكلىكنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېڭى سورتى، يېڭى تېخنىكىسى ئاساسلىقى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىدۇ. شۇڭا ئاۋۋال ئاشلىق ۋە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى قوللايدىغان ئۈنۈملۈك

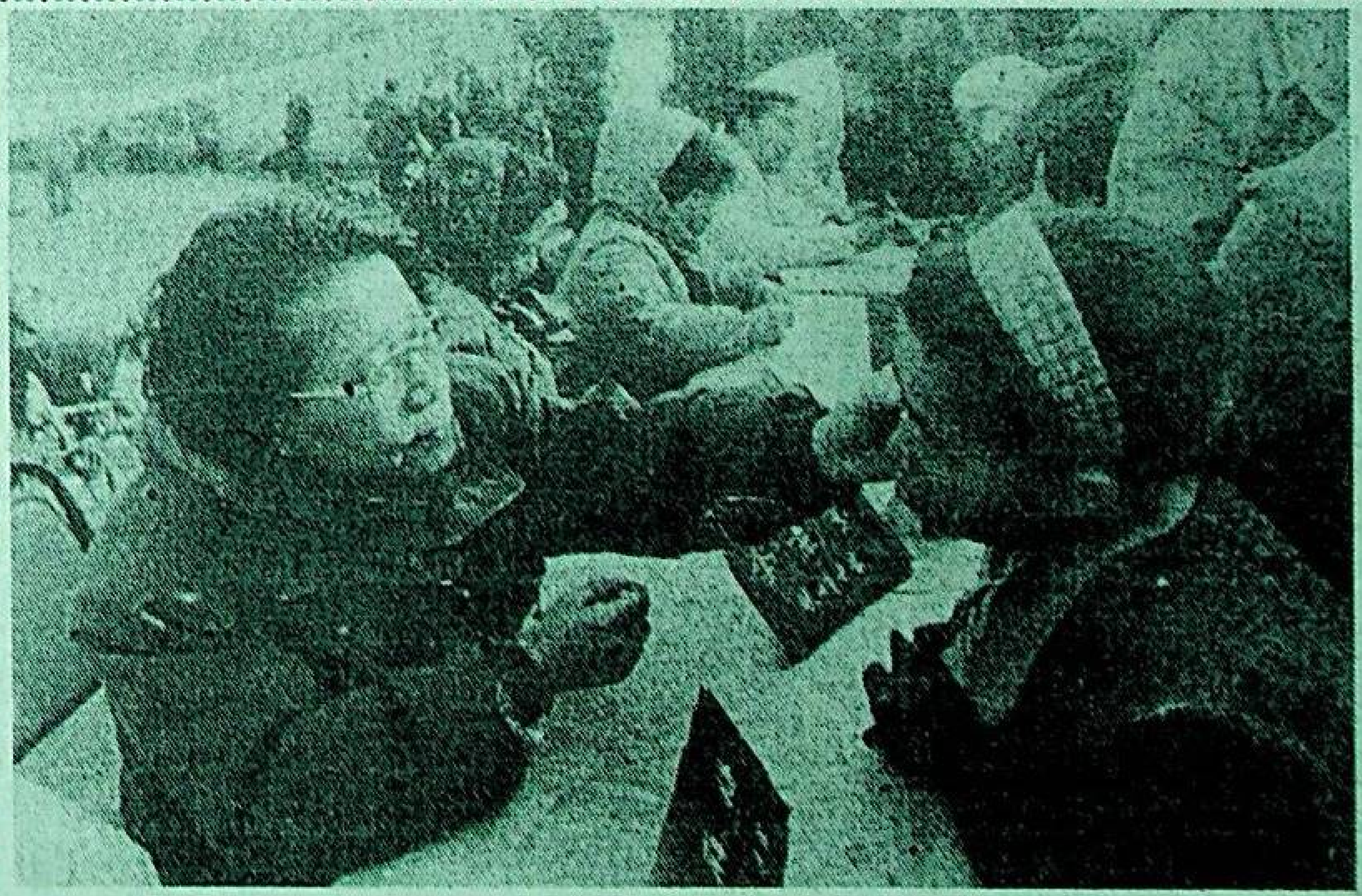

خېبېي ئۆلكىلىك تىببىي ئۇنىۋېرسىتېتنىڭ 2 - دوختۇرخانىسى 1996 - يىلى 7 - ئايدا پىلانلىق سەھىيە ئىدارىسى بىلەن ئالاقىلىشىش مۇناسىۋىتى ئورنىتىپ، ئۆز ئارا ئۆگىنىش، تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش پائالىيىتىنى يولغا قويۇپ، داۋالاش تاپانچىلىرىدىن 120 نەچچە كىشىنى پىلانلىق ناھىيىسىگە ئەۋەتىپ، نۇقتىلىق بۆلۈملەرنى قوللاپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈپ، خالىس داۋالاش پائالىيەتلىرىنى يولغا قويۇپ، كونا ئىنقىلابىي بازا خەلقىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: كۆز بۆلۈم مۇتەخەسسىسى لى سۇفېڭ كېسەللەرنى خالىس تەكشۈرۈپ داۋالىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تامغىنى مۇختەر ئەپرى ئىشلىگەن

ئوزۇقلۇق قىممىتى بار ياۋا ئۆسۈملۈكلەر

ۋارىسجان ئەمەت

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياۋا ئۆسۈملۈك بايلىقى مول بولۇپ، ھازىرغىچە ئېنىقلانغان 4000 تۈر ئىچىدىن ئىنسانلارغا ۋاستىلىك ياكى بىۋاستە ئوزۇقلۇق بولالايدىغان بىر قىسىم تۈرلەر بار. ئۇلار ياۋا ئالما، ياۋا ئۆرۈك، ياۋا كۆكسۇلتان، ياۋا ياڭاق، جىغان، ئازغان، ياۋا مالىنا، ياۋا بۆلجۈرگەن، تىۋىتلىق غازتاپان، تىكەنلىك قارىغات، ياۋا جىگدە، ياۋا سۇگپىياز، ياۋا سامساق، ياۋا كودە، ياۋا قىچا، ياۋا كۈنجۈت قاتارلىقلار بولۇپ، بۇ ئۆسۈملۈكلەرنى بېيىشكە بولىدۇ.

يۇقىرىقى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ تەركىبىدە ئاقسىل، قەنت، ياغ ۋە بىر قىسىم ئانئورگانىك ماددىلار، ھەر خىل ۋىتامىنلارنىڭ مىقدارى خېلى كۆپ بولۇپ، دورىلىق ئۈنۈمىمۇ خېلى يۇقىرى. ياۋا ئۆسۈملۈكلەر ئىچىدىكى ياۋا ئازغان ئاساسلىقى ۋىتامىن C نىڭ مەنبەسى بولۇپ، ۋىتامىن C بەدەننىڭ كېسەللىككە قارشى ئىممۇنىتېتلىق ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدۇ. جىغاندا ۋىتامىن A، K، E، C لاردىن باشقا يەنە 20 خىل ئامىنو كىسلاتا تەركىبى تولۇق بولۇپ، ئامىنو كىسلاتا زاپىسى ئەڭ مول يېشىل ئۆسۈملۈك ھېسابلىنىدۇ. جىغان ئۇرۇقىدىن چىقىرىلغان جىغان مېيى تىبابەتتە ناھايىتى ئۈنۈملۈك دورا.

گاز مۇنچا ۋە سۇ دېغى

سىز بىلەمسىز

كىشىلەر گاز مۇنچىنىڭ ئەۋزەللىكىنى بىلدى، ئۇ ئائىلىلەردە ئومۇملاشتى. لېكىن دىققەت قىلىش كېرەككى، گاز مۇنچىنى ئۇزاق مۇددەت ئىشلەتكەندە، سۇ كىرىش-چىقىش ئېغىزىدا سۇ دېغى پەيدا بولۇپ قالىدۇ.

سۇ دېغىنىڭ گاز مۇنچىنىڭ ئىشلەش ئىقتىدارى ۋە ئۆمرىگە بولغان زىيىنى چوڭ. ئادەتتە گاز مۇنچىنى ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن تېگىگە ئاز مىقداردا سۇ يىغىلىپ قېلىپ، ۋاقىت ئۇزارغانسېرى سۇ كىرىش - چىقىش ئېغىزىدا سۇ دېغى پەيدا بولىدۇ ھەمدە سۇ دېغى قەۋىتى بارغانسېرى قېلىنلاپ بارىدۇ. سۇ دېغى گاز مۇنچىنىڭ نورمال سۇ چىقىرىشىغا توسقۇنلۇق قىلىپلا قالماستىن، ئېغىرراق بولغاندا سۇنىڭ ئېقىشى راۋان بولماسلىق ياكى سۇ كىرىش - چىقىش ئېغىزى توسۇلۇپ قېلىش سەۋەبىدىن پارتلاش ھادىسىسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. گاز مۇنچا ئىچىدە سۇ دېغى پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا، ھەر قېتىم ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن گاز كىرىش ۋە سۇ كىرىش جۈمەكنى ئالدىراپ ئېتىۋەتمەستىن، گاز كىرىش جۈمەكنى چوڭراق ئېچىپ (15 - 30 سېكۇنت) چىقىدىغان سۇنىڭ تېمپېراتۇرىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئاۋۋال گاز كىرىش جۈمەكنى، ئارقىدىن سۇ كىرىش جۈمەكنى ئېتىۋېتىش كېرەك. گاز كىرىش جۈمەكنى چوڭ ئاچقاندا، چىقىۋاتقان سۇنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئۆرلەپ، تېگىدە قېپقالغان ئاز مىقداردىكى سۇ تېزلا پارغا ئايلىنىپ چىقىپ كېتىدۇ - دە، سۇ دېغى يىغىلىپ قالمايدۇ.

ماتېرىيالدىن

تۈزىتىش

بېتىمىزنىڭ 10 - مارت سانىغا بېرىلگەن «قان تەقدىم قىلىشنىڭ سالامەتلىككە ھېچقانداق زىيىنى يوق» دېگەن ماقالىنىڭ 2 - ئابزاس يۇقىرىقىدىن 2-، 3 - قۇردىكى «ئۈچىنى بەش ياكى تۆتتىن بەش قىسمىلا» دېگەننى «بەشتىن ئۈچ ياكى بەشتىن تۆت قىسمىلا» دەپ تۈزىتىپ ئوقۇشىڭىزلارنى سورايمىز.

گېن تېخنىكىسى ئارقىلىق سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىشنى ئالدىن مۆلچەرلىگىلى بولىدۇ

سەھىيە ۋە سالامەتلىك

ئەنگلىيە ئالىملىرى يېقىندا گېن تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ، سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىشنى ئالدىن مۆلچەرلەشنىڭ يېڭى ئۇسۇلىنى كەشىپ قىلدى.

ئەنگلىيە ئالىملىرى سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىشتىكى ئامىللار ناھايىتى كۆپ. لېكىن ئادەم بەدىنىدىكى سۆڭەكنىڭ شەكىللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك بىر خىل گېننىڭ كەم بولۇشى ياشانغاندا سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىشكە سەۋەبچى بولىدىغان مۇھىم ئامىل، دەپ كۆرسەتتى.

مۇشۇ يەكۇنگە ئاساسەن، ئالىملار قاننى تەكشۈرسىلا، شۇ كىشىدە مۇشۇنداق گېننىڭ كەم ياكى تولۇقلۇقىنى بىلەلەيدۇ ھەمدە سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولىدىغان - بولمايدىغانلىقىغا ئالدىن ھۆكۈم قىلالايدۇ. ئەگەر كىشىلەر ئۆزىنىڭ سۆڭەك شالاڭلىشىپ كېتىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولىدىغانلىقىنى ئالدىن بىلەلىسە، يېمەك - ئىچمەك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، داۋالىنىپ ئۇنىڭ ئالدىنى ئالالايدۇ.

يېشىل چاي راك پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ

ياپونىيە ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ياپونىيە چىيۇي ناھىيىسىنىڭ راك تەتقىقات مەركىزى ھەر كۈنى يېشىل چاي ئىچكەنلەرنىڭ راك كېسەللىكىگە گىرىپتار بولۇش خەۋپى 40% ئۆپچۆرىسىدە تۆۋەن بولىدىغانلىقىنى تەتقىق قىلىپ ئىسپاتلىغان.

ياپونىيە چىيۇي ناھىيىسىنىڭ راك تەتقىقات مەركىزى ئون يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، يېشىل چاي ئىچىش بىلەن راك كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغان.

چىيۇي ناھىيىسىنىڭ راك تەتقىقات مەركىزىدىكى مەخسۇس تەتقىقاتچى جىنجىڭ يىجى مۇنداق دېگەن: تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، يېشىل چاي بىر مۇنچە ئەزالاردا راك پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش رولىنى ئوينايدۇ.

«پەن - تېخنىكا گېزىتى» دىن

شەرقىي شىمال يولۋىسىنى بېقىش مەركىزى يېقىندا خاربىن شەھرىدە دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ شەرقىي شىمال يولۋىسى - ياۋايى ھايۋانلار باغچىسى قۇردى.

سۈرەتتە: بۇ باغچىدىكى تەبىئىي ئورۇقلاندۇرۇش ئارقىلىق تۇغۇلغان، ئالتە ئايلىق بولغان يولۋاس كۈچۈكلىرى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت يىغىنى دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. ب د ت يىغىنى 12 - مارت مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگونىڭ ئاتاقلىق رەھبىرى دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈردى.

بۇ نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ رەئىسى، مالايسىيانىڭ باش ئەلچىسى رازالى تەزىيە بىلدۈرۈش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئالەمدىن ئۆتكەنلىكى «جۇڭگو ئۇچۇنلا يوقىتىش بولۇپ قالماستىن، خەلقئارا جەمئىيەت ئۈچۈنمۇ يوقىتىش» ب د ت يىغىنى ئۇنىڭ ۋاپاتىغا چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈرىدۇ. رازالى مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭ ئىسلاھاتقا بولغان يىراقنى كۆرەرلىكى ۋە ئەمەلىيەتچىل روھى بىلەن يەر شارى ئۆتكۈنچى دەۋرىدە تۇرۇۋاتقاندا جۇڭگونى دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىك يۈنىلىشى بويىچە راۋاجلاندۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلدى، شۇڭا دۇنيا خەلقى ئۇنى مەڭگۈ ياد ئېتىدۇ. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ باش لايىھىلىگۈچىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى، ئۇنىڭ شانلىق تۆھپىسى تارىختىن مەڭگۈ ئۆچمەيدۇ.

رازالى سۆز قىلغاندىن كېيىن، بارلىق ۋەكىللەر بىر مىنۇت سۈكۈتتە تۇرۇپ تەزىيە بىلدۈردى. ئاندىن مىسىر، ئومان، مولداۋا، پاراگۋاي ۋە فىنلاندىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى كەينى - كەينىدىن سۆزگە چىقىپ، ئۆز رايونى گۇرۇپپىلىرىغا ۋاكالىتەن دېڭ شياۋپىڭنىڭ ۋاپاتىغا تەزىيە بىلدۈردى. ئامېرىكىنىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى رىچاسىنمۇ ساھىبخانا دۆلەت ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن يىغىندا سۆز قىلدى.

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى، باش ئەلچى چىن خۇاسۇن ئاخىرىدا سۆزگە چىقىپ مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى مەركەز رەھبەرلىك كوللېكتىپى پۈتۈن جۇڭگو خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئۇ باشلاپ بەرگەن ئۇلۇغ ئىشلارنى ئالغا يۈكسەلدۈرۈپ، جۇڭگونى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىدۇ، شۇنداقلا دۇنيادىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇپ، ئىنسانىيەتنىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ۋە ئالغا ئىلگىرىلەش ئىشلىرىغا تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ 4 - قېتىملىق خەۋپسىزلىك كېڭىشى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ، دۇڭجىڭ، 15 - مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ دېپلوماتىيە، دۆلەت مۇداپىئە مەسئۇل دائىرىلىرىنىڭ 4 - قېتىملىق خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ئاسىيا مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى ۋاڭ يى باشچىلىقىدىكى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن ياپونىيە دېپلوماتىيە ۋەزارىتى ئاسىيا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جياتىڭ لياڭسەن باشچىلىقىدىكى ياپونىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ خەۋپسىزلىك ۋەزىيىتى، ياپونىيە - ئامېرىكا خەۋپسىزلىك شەرتنامىسى قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە ئوچۇق - يورۇق، چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

جۇڭگو تەرەپ ياپونىيە بىلەن ئامېرىكىنىڭ ھەربىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىۋاتقانلىقىغا دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ياپونىيىنىڭ مۇشۇ مەسىلىدە ئېھتىياتچان بولۇشىنى، تارىخ ئېقىمىغا قارشى ھەرىكەت قىلماسلىقىنى دەۋەت قىلدى، ياپونىيىنىڭ 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدىن كېيىن يولغا قويۇپ كەلگەن «مەخسۇس مۇداپىئەلىنىش» سىياسىتىگە ئەمەل قىلىپ، تىنچ، تەرەققىيات يولىدا داۋاملىق مېڭىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جياتىڭ مۇنداق دېدى: ياپونىيە تارىخىي ساۋاقلارنى نەزەردە تۇتۇپ، ھەربىي چوڭ دۆلەت يولىغا ئەمدى ھەرگىز ماڭمايدۇ، ھۇجۇم خاراكتېرلىك ھەربىي ھازىرلىقلارنى راۋاجلاندۇرمايدۇ، «مەخسۇس مۇداپىئەلىنىش» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ، خەلقئارادا ئاساسەن ئىقتىساد، مەدەنىيەت ساھەسىدە ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ، ياپونىيە - ئامېرىكا خەۋپسىزلىك شەرتنامىسىنىڭ باپ كېلىش دائىرىسىگىمۇ ھېچ قانداق ئۆزگەرتىش كىرگۈزمەيدۇ.

كىسسىنگېر ئامېرىكا جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى ساقلاپ قېلىشى كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا خەۋىرى. ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى ھېنرى كىسسىنگېر بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا جۇڭگو بىلەن ئىمكان قەدەر «ھەمكارلىق ۋە رېئال مۇناسىۋەت»نى ساقلاپ قېلىشى، جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلاردا مۇھىم رول ئوينىشىنى قارشى ئېلىشى كېرەك.

كىسسىنگېر بۇ سۆزنى بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن چۈشلۈك زىياپەتتە نۇتۇق سۆزلىگەندە قىلدى. كىسسىنگېر «شەرقىي - جەنۇبىي ئاسىيانىڭ بىر گەۋدىلىشىشىنىڭ يەر شارىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى» سەرلەۋھىلىك نۇتقىدا ئامېرىكا، جۇڭگو، ياپونىيە ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە ئۆزئارا مۇناسىۋىتىگە بولغان قارىشىنى شەرھلىدى، بۇ چۈشلۈك زىياپەتكە فىلىپپىن ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارلىرى، كارخانىچىلار ۋە دېپلوماتلاردىن بولۇپ بىرقانچە يۈز كىشى قاتناشتى.

كىسسىنگېر مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئاران 200 يىللىق تارىخقا ئىگە، ۋەھالەنكى، جۇڭگو ئاز كەم 5000 يىللىق تارىخقا ئىگە. شۇڭا، جۇڭگو قانداق قىلىش توغرىسىدا باشقا دۆلەتلەرنىڭ يوليورۇق بېرىشىگە موھتاج ئەمەس. ئامېرىكىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش مەقسىتىدىكى ھەرقانداق ئۇرۇنۇش جۇڭگونىڭ كۈچلۈك قارشىلىقىغا ئۇچرايدۇ.

كىسسىنگېر مۇنداق دېدى: 70 - يىللاردا جۇڭگوغا بارغان ھەرقانداق كىشى جۇڭگودا ھازىر يۈز بەرگەن غايەت زور ئۆزگىرىشلەردىن ھەيران قالىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي كۈچى ئۈزلۈكسىز زورىيىۋاتقان بولسىمۇ، ئۇ بىرەر دۆلەتكە ئەزەلدىن تەھدىت شەكىللەندۈرگەن ئەمەس.

كىسسىنگېر يەنە ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئېلان قىلغان «كىشىلىك ھوقۇق دوكلاتى»نىمۇ تەنقىد قىلدى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكىدىكى 200 مىليوندىن كۆپرەك كىشى پۈتكۈل دۇنيادىكى بىرقانچە مىليارد كىشىگە قانداق ھۆكۈمەت ۋە ئىجتىمائىي تۈزۈمنى تاللىۋېلىشى كېرەكلىكى توغرىسىدا يوليورۇق بېرەلەيدۇ، دەپ ھېسابلايدۇ. بۇ «بىمەنىلىك ۋە نادانلىق». ئۇ مۇنداق دېدى: دۇنيادا ئامېرىكىغا ئوخشاش ھەر يىلى «كىشىلىك ھوقۇق دوكلاتى» ئېلان قىلىپ، دۇنيادىكى 160 تىن كۆپرەك دۆلەتكە بۇيرۇق بېرىپ ئاتىكاچىلىق قىلىدىغان بىرەر دۆلەت يوق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سۈرەتتە: جۇڭگونىڭ ئىچكى كېسەللىكلەر دوختۇرى خې شۇشيەن بىلەن رۋاندا كېبىنگو ئۆلكىلىك دوختۇرخانىنىڭ سېستراسى كېسەللەرنىڭ ياتاقلىرىنى تەكشۈرۈپ، ھەر بىر كېسەلنىڭ كېسەل تارىخى ۋە سالامەتلىكىنىڭ ئەسلىگە كېلىش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلماقتا.

جۇڭگو ۋەكىلى گوللاندىيە مۇئاۋىن باش ۋەزىرىنىڭ جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا قىلغان ھۇجۇمىغا رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە خەۋىرى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى لى باۋدۇڭ مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنىڭ يىغىنىدا گوللاندىيىنىڭ مۇئاۋىن باش ۋەزىرى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە ۋەزىرى فامىرونىڭ جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا يولسىزلىق بىلەن قىلغان ھۇجۇمىغا قاتتىق رەددىيە بەردى.

فامىرو شۇ كۈندىكى كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ۋاكالىتەن سۆزگە چىقىپ، غەربنىڭ كىشىلىك ھوقۇق قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى كۈچەپ كۆككە كۆتۈرۈپ، ئاتالمىش «غەرب كىشىلىك ھوقۇقىنى قوغدىغۇچى» نى قوغدايدىغانلىقىنى ئېيتىپ جارسالدى، شۇنداقلا ئىسمىنى ئاتاپ جۇڭگو ۋە باشقا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ئەھۋالىغا ھۇجۇم قىلدى. ئۇنىڭ سۆزى شۇ مەيداندا جۇڭگو ۋەكىلى تەرىپىدىن ئۈزۈپ قويۇلدى ۋە ئۇنىڭغا جۇڭگو ۋەكىلى رەددىيە بەردى.

ھوقۇقى كومىتېتىنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، قارشىلىشىشقا قارشى تۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلىۋاتقىنىدا، بەزى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى كىشىلىك ھوقۇقى يىغىنىدا قارشىلىشىشتا چىڭ تۇردى، فامىرونىڭ سۆزى ئۇنىڭ دەلىلى. ئۇ سۆزگە چىققاندا ئۆزىنى «ئوقۇتقۇچى»، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرىنى ئوقۇغۇچى چاغلاپ، دەرس ئۆتتى. بۇنىڭغا چىداپ تۇرغىلى بولمايدۇ. ب د ت نىڭ ئۇلى بولغان ھەممىدىن مۇھىم پرىنسىپى- ئىگىلىك ھوقۇقتا باراۋەر دېگەندىن ئىبارەت، فامىرونىڭ بىزگە دەرس ئۆتۈش سالاھىيىتى يوق.

لى باۋدۇڭ ئۆز سۆزىدە فامىرونى ئۆز دۆلىتىنىڭ تارىخىدىكى كىشىلىك ھوقۇققا دائىر يىرگىنىشلىك خاتىرىلەرنى تەكشۈرۈپ كۆرۈشكە، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى كىشىلىك ھوقۇققا دائىر مەسىلىلەرنى باشقۇرۇشقا دەۋەت قىلدى.

ئەرەب خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە كرىزىسىنى ھەل قىلىشقا ياردەملىشىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 15 - مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى

قىلغانلىقى تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان پەلەستىن - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتى كرىزىسىنى تۈگىتىش ئۈچۈن خەلقئارا

ۋەكىلى رەددىيە بەردى.

لى باۋدۇڭ جاۋابەن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بىر مۇنچە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى بۇ نۆۋەتلىك كىشىلىك

مەسىلىلەرنى باشقۇرۇشقا دەۋەت قىلدى.

يىغىندا فامىرو ئىسمىنى ئاتاپ ھۇجۇم قىلغان نىگېرىيىنىڭ ۋەكىلمۇ سۆزگە چىقىپ رەددىيە بەردى.

13 - مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن گازادا ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا خارخوما يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار

كرىزىسنى تۈگىتىش ئۈچۈن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ياردەم بېرىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

پەلەستىن ئاخبارات مەركىزى تەمىنلىگەن خەۋەرگە قارىغاندا، ئەراپات گازادا ئۆتكۈزۈلگەن تىنچلىق مۇساپىسىنى قۇتقۇزۇش خەلقئارا يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېگەن: ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار قىلغانلىقى پەلەستىنلىكلەرنى تىنچلىق ئۈچۈن سۆزلىشىش ھەمراھىدىن مەھرۇم قىلىدۇ.

ئۇ يەنە تەكىتلەپ مۇنداق دېگەن: پەلەستىنلىكلەر يېرۇسالېمنى پايتەخت قىلغان، ئىسرائىلىيە بىلەن قوشنا پەلەستىن دۆلىتى قۇرىدۇ.

ئەراپات تەشەببۇس قىلغان بۇ قېتىمقى يىغىنغا ئامېرىكا، روسىيە، ياۋروپا ئىتتىپاقى، ياپونىيە، نورۋېگىيە ۋە بىر قىسىم ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ دىپلوماتىيە ۋەكىللىرى قاتناشتى. ئىسرائىلىيە پەلەستىنلىكلەرنىڭ بۇ قېتىمقى خەلقئارا يىغىننى چاقىرىشىغا قارشى تۇرۇپ، پەلەستىنلىكلەرنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئوسلو كېلىشىمىگە خىلاپ، دېدى.

جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى ئىگىلىك ھوقۇققا ھۆرمەت قىلىش ـ مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئىجراپ قىلىشنىڭ ئالدىنقى شەرتى، دەپ تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە خەۋىرى. جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى ليۇشىنشېڭ مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنى ب د ت نىڭ كىشىلىك ھوقۇقى كومىتېتى مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى مەسىلىسىنى قاراپ چىققاندا سۆزگە چىقىپ: ئىگىلىك ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش ـ مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئىجراپ قىلىشنىڭ ئالدىنقى شەرتى، دەپ تەكىتلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەت چەت ئەلنىڭ تاجاۋۇزچىلىقى ۋە ئىشغالىيىتىگە ئۇچراپ، مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى قانۇنسىز تارتىۋېلىنغان چاغدا، ئۇ يەردە كىشىلىك ھوقۇق ۋە ئەركىنلىككە ھۆرمەت قىلىشتىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ، شۇ دۆلەتتە ئىقتىسادنىڭ گۈللىنىشى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىشىدىن تېخىمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئىجراپ قىلىش ئۈچۈن، ھەر قايسى دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، مۇستەقىللىكى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىپ، ھەر قايسى دۆلەت خەلقلىرىنى چەت ئەلنىڭ تاجاۋۇزچىلىقى ۋە ھۆكۈمرانلىقىدىن تەلتۆكۈس قوتۇلدۇرۇش، شۇنداقلا ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئۆزىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي تۈزۈمى ۋە تەرەققىيات يولىنى تاللىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم. ھەر قانداق دۆلەت ئۆزىنىڭ ئىدېئولوگىيىسى، ئىجتىمائىي تۈزۈمى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى باشقا دۆلەتكە تاڭماسلىقى لازىم.

ليۇشىنشېڭ مۇنداق دېدى: ھەر قايسى دۆلەتنىڭ سىياسىي، قانۇن، ئىقتىساد، مەمۇرىي قاتارلىق تەدبىرلەرنى قانداق قوللىنىپ، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى تەڭشىشى، مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشى، تامامەن بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشى ۋە ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش پرىنسىپىنى نامۇۋاپىق ھالدا كۆپ مىللەتلىك دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوللىنىش، روشەنكى خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇقى ھۆججەتلىرىدە بەلگىلەنگەن مەزمۇن ۋە رايوندىن ھالقىپ كەتكەنلىك بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش پرىنسىپىنى بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە ھەل قىلىشنىڭ ئاساسى قىلىشقا بولمايدۇ، ئۇنى چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ دۆلەتنىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە مۇستەقىللىكىگە خەۋپ يەتكۈزىدىغان قىلمىشلارنى قوللاش ياكى ئۇنىڭغا رىغبەتلەندۈرۈشنىڭ باھانىسى قىلىشقا تېخىمۇ بولمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن خەلقىنىڭ مىللەتنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان مىللىي ھوقۇقلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، پەلەستىن مەسىلىسىنى بالدۇرراق، ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىش ئوتتۇرا شەرق رايونىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى. ئۇ ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئاساس قىلىپ، «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپى بويىچە، سىياسىي سۆھبەت ئارقىلىق ئىختىلاپلارنى تۈگىتىپ، ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل، مەڭگۈلۈك ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى سۆھبەتتە بۇرۇلۇش بولدى، لېكىن توسالغۇ يەنىلا مەۋجۇت

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى سۆھبەتتە ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىش پۇرسىتى كۆرۈلدى، لېكىن يەنە نۇرغۇن توسالغۇ مەۋجۇت، سۆھبەتنىڭ ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىش- ئېرىشەلمەسلىكى يەنىلا ھەر تەرەپنىڭ مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى سىياسىي ئارزۇسىغا باغلىق.

مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن 6 - كۈنىگىچە جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى دۇنيا سودا تەشكىلاتى جۇڭگو خىزمىتى گۇرۇپپىسى رەئىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ جەنۋەدە ئۆتكۈزۈلگەن 3 - قېتىملىق يىغىنىغا قاتناشتى، ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر يىغىنىنىڭ ئالدى - كەينىدە دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان نۇرغۇن دۆلەتنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئەزالىرى بىلەن كېڭەشتى.

كۆپ تەرەپلىك، ئىككى تەرەپلىك بۇ كېڭەشلەر دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ بارغانسېرى كۆپلىگەن ئەزاسىنىڭ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى سۆھبەت قەدىمىنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى ياخشى ئارزۇسى بارلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى. جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشىنىڭ كۆپ تەرەپلىك سودا تۈزۈلمىسىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق ئىكەنلىكى دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ ھەممە ئەزاسىنىڭ ئورتاق تونۇشىغا ئايلاندى.

شۇنداق بولسىمۇ، بۇنىڭدىن كېيىنكى سۆھبەتتە مەيلى كېلىشىمنامە بولسۇن، مەيلى ئىككى تەرەپنىڭ بازارغا كىرىشكە رۇخسەت قىلىش سۆھبىتىدە بولسۇن، يەنە نۇرغۇن قىيىنچىلىق مەۋجۇت، كېلىشىمنامىنىڭ بىر قانچە قىيىن نۇقتىسى تېخى بىر تەرەپ قىلىنمىدى؛ ئىككى تەرەپنىڭ بازارغا كىرىشكە رۇخسەت قىلىش سۆھبىتى، بولۇپمۇ مۇلازىملىق سودا سۆھبىتى يەنىلا ناھايىتى تەسكە چۈشىدۇ. سۆھبەتنىڭ ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىش - ئېرىشەلمەسلىكى ھەر تەرەپنىڭ مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى سىياسىي ئارزۇسىغا، جۇڭگونىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسىنى چىقىش قىلىپ، ھوقۇق ۋە مەجبۇرىيەت ئومۇمىي تەڭپۇڭلۇقى ئاساسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىش - قىلالماسلىقىغا باغلىق.

90 - يىللاردىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى توغرىسىدا رەت قىلىش ھوقۇقىنى ئۈچ قېتىم ئىشلەتتى

خەلقئارا ماتېرىيال

مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى ئامېرىكا خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە فرانسىيە، پورتۇگالىيە، شۋېتسىيە ۋە ئەنگلىيە ئوتتۇرىغا قويغان ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشى مۇراجىئەت قىلىنغان قارار لايىھىسىنى رەت قىلدى. بۇ ئامېرىكىنىڭ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىدىن كېيىن خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىگە رەت قىلىش ھوقۇقىنى 3 - قېتىم ئىشلەتتىشى. بۇ قېتىمقى ئاۋاز بېرىشتە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 15 ئەزاسىنىڭ 14 ى قوشۇلۇپ ئاۋاز بەردى، ئامېرىكىلا قارشى ئاۋاز بەردى.

1990 - يىل 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئامېرىكا خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ باشقا ئەزالىرى قوشۇلغانلىقىغا قارىماي، ئىتتىپاق تۈزمىگەن دۆلەتلەر ئوتتۇرىغا قويغان ئىسرائىلىيە ئىشغالىيىتىدىكى رايونلارغا خەلقئارا كۈزەتكۈچىلەر گۇرۇپپىسى ئەۋەتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانىدى.

ئىسرائىلىيە شەرقىي يېرۇسالېمنىڭ شىمالىي ۋە جەنۇبىدا پەلەستىنلىكلەرنىڭ 53 گېكتار زېمىنىنى ئېلىپ، ئۇ يەرگە يەھۇدىيلار مەھەللىسى ۋە ئىسرائىلىيە ساقچى مەركىزى قۇرۇشنى قارار قىلغانلىقتىن، 1995 - يىلى 5 - ئايدا بوتسۋانا، ھوندۇراس، ھىندونېزىيە، ئومان ۋە رۋاندا قاتارلىق ئالتە دۆلەت قارار لايىھىسى قويۇپ، ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېم زېمىنىنى ئىشلىتىش قارارىنى دەرھال ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلغانىدى. شۇ يىلى 5 - ئاينىڭ 17 - كۈنى خەۋپسىزلىك كېڭىشى بۇ ئالتە دۆلەتنىڭ قارار لايىھىسى ئاۋازغا قويغاندا خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 14 ئەزاسى قوشۇلۇپ ئاۋاز بەرگەن، ئامېرىكىلا قارشى ئاۋاز بەرگەنىدى.

ب د ت قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئامېرىكا خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە رەت قىلىش ھوقۇقىنى جەمئىي 81 قېتىم ئىشلەتتى. جۇڭگو، فرانسىيە، روسىيە، ئەنگلىيە ۋە ئامېرىكا خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزالىرى، بەلگىلىمىگە ئاساسەن خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە مۇشۇ دۆلەتلەرنىڭ بىرەرسى قارشى تۇرسىلا، ھەرقانداق لايىھىنى ماقۇللىغىلى بولمايدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى ئالبانىيە ۋەزىيىتىنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - مارت تېلېگراممىسى. ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ دائىمىي كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى ۋېنادا پەۋقۇلئاددە يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئالبانىيە كرىزىسنى ھەل قىلىشقا ياردەملىشىشنىڭ ئۈچ نۇقتىلىق پىلانىنى مۇزاكىرە قىلدى.

بۇ ئۈچ نۇقتىلىق پىلانىنىڭ مەزمۇنى تۆۋەندىكىچە: ئالبانىيىگە مۇقىملاشتۇرۇش قىسىملىرى ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ جامائەت تەرتىپىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە ياردەملىشىش؛ خەلقئارا ئورگان ئالبانىيىنى مالىيە ياردىمى بىلەن تەمىنلەش؛ ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئالبانىيىنىڭ دۆلەت باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئورنىتىشىغا ياردەملىشىش.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرىمۇ مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى گوللاندىيىنىڭ ئابور دولون دېگەن يېرىدە جىددىي كېڭەش ئۆتكۈزۈپ، ئالبانىيە ۋەزىيىتىنى مۇزاكىرە قىلدى. ئاشكارىلىنىشىچە، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا نۇرغۇن دۆلەت بىۋاسىتە ھەربىي مۇداخىلە يۈرگۈزۈشكە قارىتا ئېھتىياتچان پوزىتسىيە تۇتقان.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
18
سەيشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 2 C° - 6 C° بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

قېيۇم باھاۋۇدۇن ئالىي مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچى كادىرلار بىلەن سۆھبەتلەشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۇ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن 3-ئاينىڭ 15-كۈنى ئۈرۈمچى رايونىدىكى 17 ئالىي مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچى كادىرلار بىلەن ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىدىيە، ئۆگىنىش ۋە تۇرمۇش ئەھۋالى توغرىسىدا سەممىي سۆھبەتلەشتى.

شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى ئوقۇغۇچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى ئادىلجان يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمىدە، مەكتەپنىڭ «قارلىق دالىدا پۇتبول ئويناش تەكلىپ مۇسابىقىسى»، «باھار ساداسى كارا OK مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسى»، «قىزلار ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى»، «ئىنگلىز تىلى مۇسابىقىسى» قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرستىن سىرتقى تۇرمۇشنى بېيىتقانلىقىنى ئېيتقاندا، قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: سىلەر ئوبدان قىلىپسىلەر، ئالىي مەكتەپلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۈلگە كۆرسىتىدىغان جاي بولۇشى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن مەكتەپلەرنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئوقۇغۇچىلارنى ئالىيجاناب روھ يېتىلدۈرۈشكە يېتەكلەپ، ئۇلارغا ياخشى ئۆگىنىش، ئۆسۈپ يېتىلىش مۇھىتى يارىتىپ بېرىشىمىز كېرەك.

شىنجاڭ سانائەت ئالىي تېخنىكومى، شىنجاڭ مائارىپ ئىنستىتۇتى ئوقۇغۇچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ رەئىسلىرىدىن خۇ جۈمىي، لىۇ شۆفېڭ بۇنىڭدىن كېيىن ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ سىياسىي، ئىدىيە جەھەتتە تەربىيىلىنىشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا مەنىۋى مەدەنىيەت ئۈلگىسى تۇرغۇزۇش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: سىلەرنىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتناشقان ئاپتونوم رايونىمىز ۋەكىللىرى ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كاڭ پىڭ خەۋەر قىلىدۇ: 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتناشقان ئاپتونوم رايونىمىز ۋەكىللىرى 3 - ئاينىڭ 17 - كۈنى چۈشتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۆ، جۇ شېڭتاۋ، ۋاڭ چۈەنيۇ، خەلچەم ئىسلام، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنفۇ، خۇ جيايەن، شيې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممىدى، تۆربايىر، ما سۇنلياڭ، خوجىخان ھاكىموف، ئامىنە غاپپار، لى دۇڭخۇي، جاڭ خېڭ، مىجىت ناسىر، يۈسۈپ ئەيسا، ۋاڭ خۇەيىۋي، ۋاڭ يۈسەن، ئىبراھىم روزى، روزى ھوشۇر، فاڭ دېيەنرۇڭ، لىۇيى قاتارلىق كىشىلەر ئايرودرومغا چىقىپ ۋەكىللەرنى كۈتۈۋالدى.

ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، مۈلۈك ھوقۇق مۇناسىۋىتىنى راۋانلاشتۇرغانلىقتىن،

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى كىچىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتى كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋيۈي خەۋەر قىلىدۇ: سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمىدىكى كىچىك كارخانىلاردا مۈلۈك ھوقۇق مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، كارخانا قانۇنىي ئىگىسىنىڭ مال - مۈلۈك ھوقۇقىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان كارخانىلارنىڭ مۈلۈك ھوقۇقى تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئۈستىدە دادىل ئىزدىنىپ ۋە ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈپ، پاي تۈزۈمى ۋە پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى ئاساس قىلغان، كۆپ خىل شەكىل قوللىنىلغان كىچىك كارخانا ئىسلاھاتى يولىدا مېڭىپ، كىچىك كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىدىكى بىر قىسىم قىيىن مەسىلىلەرنى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلىپ، كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى خېلى ياخشى ئۆزگەرتتى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا يېزا ۋە يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كارخانىلاردىن 1007 سى بار، بۇنىڭ ئىچىدە كىچىك كارخانىلار ئوبلاستتىكى كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 98.9 % نى ئىگىلەيدۇ. سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى 1994 - يىلىدىن باشلاپ شەندۇڭ قاتارلىق جايلاردىكى كىچىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىدىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ئىچىدىكى بىر تارماقنى بۆلۈپ چىقىپ، ئاپتونوم رايون ئىچى - سىرتىدىكى كارخانىلار بىلەن بىرلىشىپ تىجارەت قىلىدىغان باغلىنىشلىق چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىپ، بىر زاۋۇتتا ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش چارىسىنى يولغا قويۇپ، بۇ كارخانىنى ئىقتىسادنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىسىغا ئايلاندۇردى. سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا ھازىرغا قەدەر ھەر خىل چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدىن ئون نەچچىسى قۇرۇلدى، 100 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ جەلپ قىلىندى. ئوبلاست بويىچە پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلگەن كارخانا 88 گە يېتىپ، كىچىك كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 8.6 % نى ئىگىلىدى.

كۆلىمى كىچىكرەك، ئىقتىسادىي پايدىسى ياخشى بولمىغان ئومۇمىي مۈلۈكچىلىكتىكى كىچىك كارخانىلارنى مۈلۈكنى پايغا سۇندۇرۇش، بارلىق خادىملار پاي سېتىۋېلىش، ھەقلىق ئۆتكۈزۈپ بېرىش، يىلغا بۆلۈپ قايتۇرۇش پرىنسىپى بويىچە قانۇنىي ئىگە، كوللېكتىپ، شەخس مەبلەغ چىقىرىش ئارقىلىق پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى كارخانىغا ئۆزگەرتتى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىگە ئارقىلىق مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىن كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 860 مىليون يۈەنگە، بىرلىشىش تۈرى 351 گە يەتتى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭنىڭ ئاتۇش شەھىرىدىن كەلگەن تۇرسۇنگۈل لەنجۇ غەربىي شىمال مىللەتلەر ئىنستىتۇتى يېڭىدىن ئاچقان تەرجىمانلىق تولۇق كۇرسىدا ئوقۇشقا باشلىدى. 1950 - يىلى قۇرۇلغان بۇ ئالىي بىلىم يۇرتى ھازىرغىچە غەربىي شىمالدىكى مىللىي رايونلار ۋە شىزاڭ، ئىچكى موڭغۇل، سىچۈەن قاتارلىق جايلارغا 25 مىڭدىن ئارتۇق باشقۇرۇش كادىرى ۋە ھەر خىل كەسپىي ئىختىساسلىق خادىم يېتىشتۈرۈپ بەردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى پېڭ جاڭچىڭ فوتوسى

سەككىز «تۆمۈر بۇقا» پەيزاۋاتقا يېتىپ كەلگەندە...

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز توختىھاجى تۇرسۇن

11 - مارت ئەتىگەن سائەت سەككىزدىن سەل ئاشقاندا، كوزۇپ ئالدىغا «نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇپ، ئېتىيازلىق تېرىلغۇغا ياردەم بېرەيلى» دېگەن چوڭ خەتلىك لوزۇنكا ئېسىلغان تۆت ئاپتوموبىل سەككىز دانە «شەرق شامىلى» ماركىلىق زەنجىر تاپانلىق تراكتورنى بېسىپ، پەيزاۋات ناھىيىلىك پارتكوم خىزمەت بىناسىنىڭ ئالدىدىكى مەيدانغا كەلگەندە، ھەر مىللەت پەيزاۋات خەلقى ئىچى - ئىچىدىن خۇشال بولۇشتى.

«مانا بۇ جېنىمىزغا جان، كۈچىمىزگە كۈچ قوشىدىغان ئەمەلىي قوللاش، كاتتا ياردەم، ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان 280 مىڭ ھەر مىللەت پەيزاۋات خەلقى مۇشۇنداق تېرىلغۇنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ 1 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل چىقىرىپ سېتىۋېلىپ ئېلىپ كېلىنگەن بۇ تراكتورلارنىڭ ناھىيىنىڭ يېرىك يېزا ئىگىلىكى، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن بالدۇرراق قۇتۇلۇشقا تۈرتكە بولۇشتا تېگىشلىك رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەندە، مەيداندا قىزغىن ئالقىش سادالىرى ياڭرىدى.

جۇڭگو تۆمۈر سۇغۇرتا شىركىتى ئەمگەك مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ

ئۈتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا پاي ھەمكارلىق تۈزۈمگە ئۆزگەرتىلگەن كارخانا 331 گە يەتتى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى كىچىك كارخانىلار ئىسلاھاتىدا كارخانىنىڭ مۈلۈكچىلىك تۈزۈمى، مەمۇرىي تەۋەلىك مۇناسىۋىتى ۋە مالىيىدە يۇقىرىغا تاپشۇرۇش يوللىرىنىڭ چەك - چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلارنى راۋاجلاندۇرۇش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش، كارخانىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشنى ئاساس قىلىپ، كارخانىلار ئارا قوشۇۋېتىش ۋە بىرلەشتۈرۈۋېتىشنى پائال يولغا قويدى. ئوبلاست بويىچە قوشۇۋېتىلگەن كارخانا 34 كە يەتتى. قوشۇۋېتىش، بىرلەشتۈرۈۋېتىش قاتارلىق جايلاردىكى كىچىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىدىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ئۆلگە قىلىپ، ئوبلاستتىكى كىچىك كارخانىلاردا مۈلۈك ھوقۇقى مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، مۈلۈك مەسئۇلىيىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان مۈلۈك ھوقۇق تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئېلىپ باردى، مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازىرى بار، كۆلىمى بىر قەدەر زور، ئىقتىسادىي پايدىسى ياخشى، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى بار دۆلەت كارخانىلىرى ياكى كوللېكتىپ كارخانىلارنى ئالاقدار بەلگىلىمىلەر بويىچە پاي چەكلىك شىركىتى ياكى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىگە ئۆزگەرتتى. بۇنىڭ ئىچىدە مۈلۈك قەرز نىسبىتى يۇقىرى، پۈتۈنلەي ئۆزگەرتىشتە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا قارىتا كارخانا

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئەمەلىي ئىشلەش روھى بولۇش لازىم

قىسقا ئوبزور

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى بارغانسېرى چوڭقۇرلاشماقتا. بۇ كىشىنى خۇشال قىلىدۇ.

جايلارنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش جەھەتتىكى نەتىجىلىرى مول مېۋە بەرمەكتە. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ يۇقىرى باسقۇچقا كۆتۈرۈپ، نۇرغۇن ئەمەلىي ئىش قىلماقتا. جۇڭگو ئۆمۈر سوغۇرتا شىركىتى شىنجاڭ شۆبىسى، ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى قاتارلىق بەش نازارەت، ئىدارىنىڭ مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ، 1 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل چىقىرىپ سەككىز تراكتور سېتىۋېلىپ، يەر تەۋرەش ئاپىتىدە ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغان پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇشقا ۋە ئەتىيازلىق تېرىلغۇسىغا ئەمەلىي ياردەم بەرگەنلىكى باشقا جايلارنىڭمۇ ئۆگىنىشىگە ئەرزىيدىغان ياخشى ئىش.

بىز ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭمۇ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئەمەلىي ئىشلەپ، نامرات رايونلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىشتە يېڭى قەدەم تاشلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

جۇڭگو ئۆمۈر سوغۇرتا شىركىتى ئەمگەك مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش دىرېكتورى مافۇلەي، ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى شەھەر قۇرۇلۇش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى يارمۇھەممەتلەر تراكتورلار-نىڭ ئاچقۇچىنى بۇ ناھىيىنىڭ مەسئۇللىرىغا تاپشۇرۇپ بەرگەندە، مەيداندا يەنە بىر قېتىم ئالقىش ساداسى ياڭرىدى...

بۇلتۇر 12 - ئايدا بەش نازارەت، ئىدارە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بېكىتىشى بىلەن پەيزاۋات ناھىيىسىنى يار - يۆلەك بولۇش نۇقتىسى قىلغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان، بۇ ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى كۆپ قېتىم بۇ ناھىيىگە كېلىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ۋە 12 نەپەر كادىرنى نۇقتىدا تۇرۇپ ئىشلەشكە ئەۋەتىپ، يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ياردەم قىلىپ كەلدى.

ياردەم، ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان 280 مىڭ ھەر مىللەت پەيزاۋات خەلقى مۇشۇنداق ئەمەلىي قوللاش، ئەمەلىي ياردەمگە موھتاج...»

پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى كامىل ئابدۇللانىڭ بۇ سۆزىگە پەيزاۋات خەلقىنىڭ ئۈمىدى ۋە شادلىقى سىڭىپ كەتكەنىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، جۇڭگو ئۆمۈر سوغۇرتا شىركىتىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى قاتارلىق بەش نازارەت، ئىدارىگە ۋەكالىتەن «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باش مۇھەررىرى ئېلى زاھىت قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى. ئۇ بۇ يىل يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان پەيزاۋات خەلقىنىڭ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش، يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش ۋە نۆۋەتتىكى ئەتىيازلىق

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى پېڭ جاۋچېڭ فوتوسى

شىنجاڭ ماھارەت تەنھەرىكەت مەكتىپى مەملىكەت بويىچە ئىلغارلار قاتارىغا كىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئىمىن ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا شىنجاڭ ماھارەت تەنھەرىكەت مەكتىپى دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت سەۋىيىلىك تەنھەرىكەت زاپاس تالانت ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش مەركىزى، دېگەن نامغا ئېرىشتى. بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭ ماھارەت تەنھەرىكەت مەكتىپى غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ئىچىدە تۇنجى بولۇپ بۇنداق شەرەپكە ئېرىشتى.

بۇ مەكتەپ قۇرۇلغان 16 يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايون بويىچە 1000 دىن ئارتۇق تەنھەرىكەت تالانت ئىگىسىنى تەربىيىلەپ چىقتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق تەنھەرىكەت كوماندىلىرىغا 200 دىن ئارتۇق مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىنى يېتىشتۈرۈپ بەردى. بۇ مەكتەپتە تەربىيىلىنىپ چىققان لى ۋېنجى 24 - نۆۋەتلىك دۇنيا قارىغا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدا چېمپىيون بولدى، ئادىلجان دۆلەتلىك ۋاسكېتبول كوماندىسىغا تاللاندى، پەرىدە 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدا ئات ئۈستىدە ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە چېمپىيون، رۇجيۇڭ ئوقيا ئېتىش بويىچە چېمپىيون بولدى. يۇقىرىقى نەتىجىلەرگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1996- يىلى 8 - ئايدا بۇ مەكتەپكە شىنجاڭ بويىچە يۇقىرى سەۋىيىلىك تەنھەرىكەت زاپاس تالانت ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش مەركىزى دېگەن نام بەرگەنىدى.

دۆلەت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېتېئورولوگىيە سىستېمىسىدىكى بىر قىسىم كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئۈرۈمچى مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ۋە بالغۇنتاي مېتېئورولوگىيە پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جياڭ شىنپو دۆلەت مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى تەرىپىدىن 1996 - يىللىق مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. ئاقسۇ ۋىلايەتلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى شۈي شىخۇي دۆلەت مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى، كادىرلار مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مېتېئورولوگىيە سىستېمىسى بويىچە ئىلغار شەخس دېگەن نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى.

شەرەپ مۇنبىرىدە

ئەتىيازلىق تېرىلغۇ جېڭىنى ياخشى قىلايلى

روزى ھېيتتىن كېيىن ھاۋا بۇرۇن ئىللىيدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭ رايونىدا ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقى باشلىنىپ كەتتى. تۆۋەندە بۇنىڭغا دائىر بىر گۇرۇپپا خەۋەر بەردۇق:

چىرادا ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لىۋشىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە: چىرا ناھىيىسى بۇ يىل 65 مىڭ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش، 21 مىڭ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش، 65 مىڭ مو يەردىكى باشقا زىرائەتلەر ئارىسىغا كىرىشتۈرۈپ كۆممىقوناق تېرىش ۋەزىپىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن پۇختا تەييارلىق كۆرگەن، جۈملىدىن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى 1350 توننا ئۈرىيا، 1600 توننا فوسفورلۇق ئوغۇت، 321 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 25 توننا ھەر خىل دېھقانچىلىق دورىسىنى يۆتكەپ كەلگەن. ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى 580 توننا چىگىت، 185 توننا كۆممىقوناق ئۇرۇقى يۆتكەپ كەلگەن. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى 47 كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسى، 13 تار ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسى تەييارلىغان.

پىچاندا ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گوشۇيۇەنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقىغا بۇرۇن تۇتۇش قىلىپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئورۇنلاشتۇرغان. ھازىرغا قەدەر ناھىيە بويىچە 600 توننا ئۈرىيا، 400 توننىدىن كۆپرەك ئاممونىي فوسفات، 700 توننا دېھقانچىلىق دورىسى، 150 توننا سۇلياۋ يوپۇق يۆتكەپ كېلىنگەن؛ 400 توننا پىششىقلانغان چىگىت، 70 توننا قوناق ئۇرۇقى، 80 توننا بۇغداي ئۇرۇقى، 3 توننا مېۋە - كۆكتات ئۇرۇقى تەقلەپ بولۇنغان؛ ناھىيە بويىچە ئېرىق - ئۆستەڭلەرنىڭ قىرى قاشالانغان، يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنما ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ئاشۇرۇلغان.

كېرىيىدە ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لوجىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە: كېرىيە يېزىلىرىدا ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقى دولقۇنى بالدۇر قوزغالغان، نۆۋەتتە ناھىيە بويىچە تېرىلغۇغا ئېھتىياجلىق خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرى، سۇلياۋ يوپۇقلار پۈتۈنلەي تەقلىنىپ بولغان، كۈزگى بۇغداينى سۇغىرىش، ئوغۇتلاش، كېۋەز تېرىلغۇسى قانات يېيىپ كەتكەن.

يېقىندا كورلا شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن 100 نەچچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تېخنىكى يېزا، مەيدانلارغا بېرىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلدى.

سۈرەتتە: تېخنىك خادىملار دېھقانلارغا سېپالكىنى تەڭشەشنى ئۆگىتىۋاتىدۇ. لى لى فوتوسى

نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولايلى

پىچان ناھىيىسى نامرات دېھقانلارغا شارائىتنى ياخشىلاش ئارقىلىق بېيىش ئىمكانىيىتى يارىتىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىسىدىكى 227 نامرات دېھقان ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇشىدا روشەن ئۆزگىرىش بولدى. بۇلتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 1992 - يىلىدىكى 290 يۈەندىن 608 يۈەنگە يەتتى.

پىچان ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدا ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تولىسى تېزدىن بېيىدى. بىراق بەزى دېھقانلار سۇ، قاتناش، تۇپراق چەكلىمىسى، تەبىئىي ئاپەت تەسىرى سەۋەبلىك نامراتلىقتىن قۇتۇلالمىدى. ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىشقا ئەستايىدىل كۆڭۈل بۆلۈپ، نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنى تەبىئىي شارائىتى ياخشى جايلارغا كۆچۈرۈپ بېيىشقا يېتەكلىدى. ئۇلار ناھىيە مالىيىسىدىن ۋە يېزا، كەنتلەردىن ھەر يىلى 1 مىليون 30 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۇنى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنى بەلگىلەنگەن جايغا كۆچۈرۈشكە ئىشلەتتى، يەنە ناھىيە مالىيىسىدىن 740 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، كۆچۈرۈپ كېلىنگەن 227 نامرات ئائىلىنىڭ سۇ، توك مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ بەرگەندىن باشقا، ھەر 1 ئائىلىگە 3 مودىن تېرىلغۇ يەر تەقسىملەپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىدا خېلى ئۆزگىرىش بولدى.

تەھرىر ئىلاۋىسى: *پىچان ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى نامراتلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلالمىسلىقىدىكى ئاساسلىق سەۋەبنى تېپىپ، نامراتلارنى سۈيى كەمچىل، تۇپرىقى ئۇنۇمسىز، قاتنىشى قۇلايسىز، شارائىتى ناچار جايلاردىن تەبىئىي شارائىتى ياخشى جايلارغا كۆچۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇشىغا ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەرگەن، بۇنىڭ ئۈنۈمى ناھايىتى ياخشى بولغان. نامراتلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئوخشىمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت، نامراتلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ مۇھىم ۋەزىپىلىرىدىن بىرى. پىچان ناھىيىسىنىڭ تەجرىبىسى شارائىتى ناچار يېزا، كەنتلەر، بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم چەت، نامرات يېزا، كەنتلەردىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا بەلگىلىك يېتەكچىلىك رول ئوينايدۇ، جايلارنىڭ پىچان ناھىيىسىگە ئوخشاش ئۆز يېزىسىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەدبىرلىرىنى تۈزۈشىنى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىمىز.*

شايار ناھىيىسى تەدبىر قوللىنىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى ئازايتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **نۇردۇن تۇردى، ئۆمەر نۇردۇن** خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يۇقىرىنىڭ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى ئازايتىشقا دائىر بەلگىلىمىلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۆت تۈردىكى 2 مىليون 700 مىڭ يۈەنلىك سېلىقىنى ئازايتتى، يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى قاتارلىق ئۈچ تۈرگە 3 مىليون 376 مىڭ يۈەن تولۇقلاپ بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

بۇ ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار ئازايتىش، «ئۈچ قالايمىقان»نى توسۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنى قۇردى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش، يېزا ئىقتىسادىنى باشقۇرۇش تارماقلىرى بىرلىكتە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش، دېھقانلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلاش ئارقىلىق، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئىچىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش قىلماي، نامۇۋاپىق سېلىقلارنى كۆپەيتىۋېتىدىغان، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىدىغان، مېھمان كۈتىدىغان ئەھۋاللارنى ئېنىقلاپ، ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. يىغىلىدىغان تۈرلۈك ھەقلەرنى دېھقانلارغا ئېلان قىلىش، كەنتلەر يېزا- بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت ھەققىنى دېھقانلارغا چېچىش، چارۋا ماللارنى داۋالاش ھەققىنى ئۆستۈرۈش قاتارلىق 4 تۈر ئۈستىدە تۈزىتىش ئېلىپ بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ 2 مىليون 700 مىڭ يۈەن سېلىقىنى ئازايتتى. بۇلتۇر دېھقانلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئۈچۈن تولۇقلاپ بېرىلگەن 3 مىليون 376 مىڭ يۈەنلىك تۈرلۈك قوشۇمچە ياردەم پۇلىدىن 1 مىليون 38 مىڭ يۈەننى يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرىنى سېتىۋېلىشقا، 1 مىليون 200 مىڭ يۈەننى دېھقانلارنىڭ يەرگە ئىشلىتىشى ئۈچۈن سېتىۋالغان كۆنجۈرىگە، 1 مىليون 200 مىڭ يۈەننى دېھقانلارنىڭ ئۇرۇقلۇق چېكىت، دېھقانچىلىق دورىسى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن تولۇقلاپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن

چاقىلىق دېھقانلىرى ئېشىنچا پۇللىرىنى ئەسقاتىدىغان كەسپلەرگە سەرپ قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە پۇختا ئاساس ياراتماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار ئېشىنچا پۇللىرىنى ئەسقاتىدىغان كەسپلەرگە ۋە مائارىپ، پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە سەرپ قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە پۇختا ئاساس ياراتماقتا.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلار ئېشىنچا پۇللىرىنى زاۋۇت، كان - كارخانىلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا پاي قىلىپ قوشقانلىقتىن، يېزا - بازار كارخانىلىرى تېز تەرەققىي قىلدى. بۇ ناھىيىنىڭ ۋاششەرى يېزىسىدىكى بىر ياش دېھقان يېزا - بازار كارخانىسىغا 2 مىليون يۈەن پاي قوشتى. خېلى بىر قىسىم دېھقانلار مائارىپ ئىشلىرىغا مەبلەغ سېلىشقا ئەھمىيەت بەردى. يەنە بىر قىسىم دېھقانلار يېزا پەن - تېخنىكىسىغا ئائىت كىتاب، ژۇرناللارنى سېتىۋېلىپ، تۈرلۈك گېزىتلەرگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن مۇشتەرى بولۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ راۋاجلاندۇرۇشقا ئاساس ياراتتى. ھازىرغىچە بۇ ناھىيىدىكى ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىنىڭ پەن - تېخنىكىغا سەرپ قىلغان پۇلى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 100 نەچچە يۈەندىن توغرا كەلدى. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلارنىڭ يېزا ياشانغانلار ئىجتىمائىي سۇغۇرتىسىغا قاتنىشىش قىزغىنلىقى ئاشتى. ھازىر ناھىيە بويىچە يېزا ياشانغانلار ئىجتىمائىي سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان دېھقان 3600 گە، سۇغۇرتا ئومۇمىي سوممىسى 300 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۇلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس ھازىرلاندى.

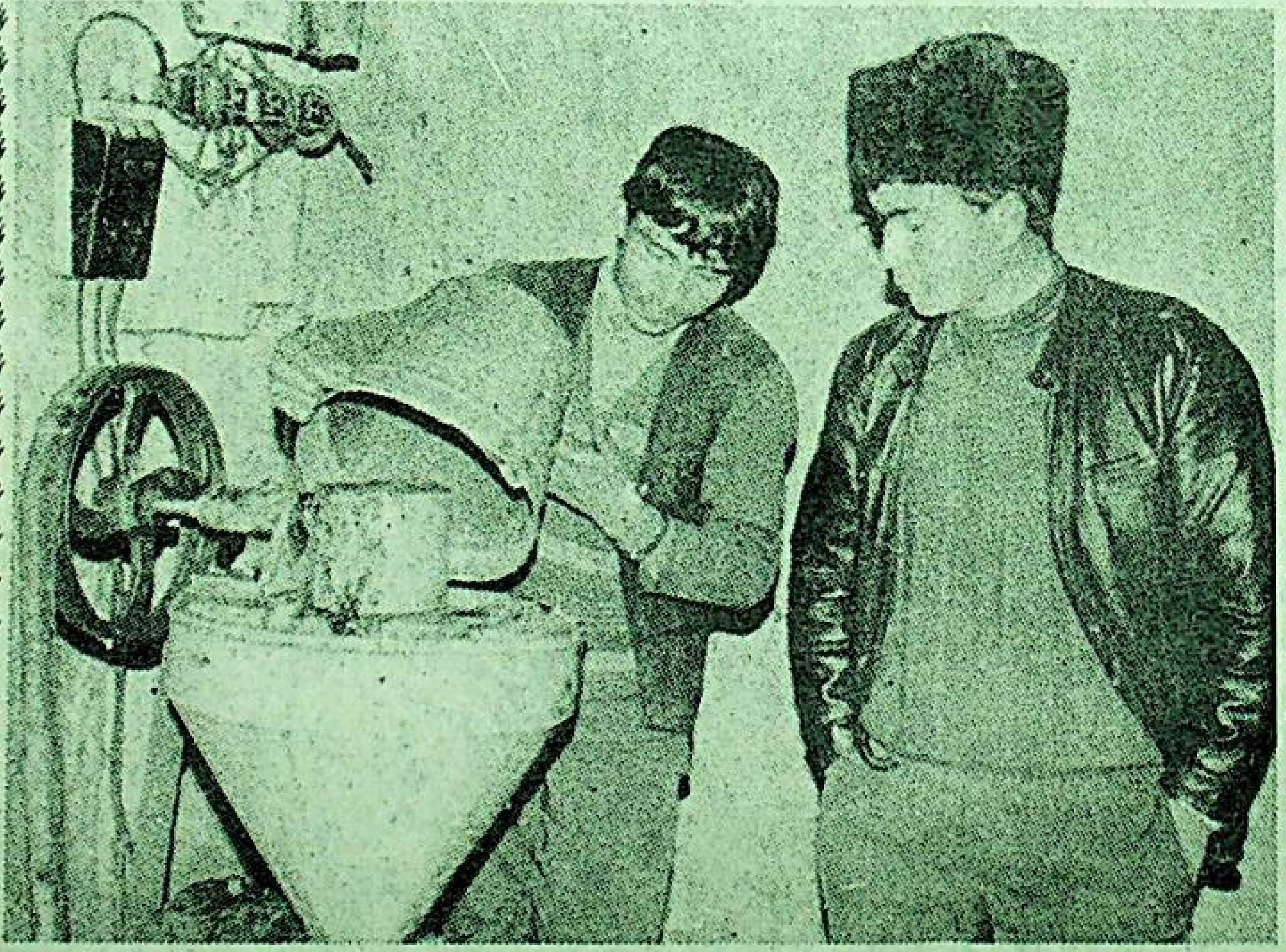

غۇلجا ناھىيە سامىيۇزى يېزا يۇقىرى سامىيۇزى مەھەللىسىدىكى ياقۇن ئەبەي دېھقانچىلىقلا قاراپ تۇرماي، سىنخانا، ئۇن-ياغ زاۋۇتى قۇرۇپ، دېھقانچىلىقنىمۇ، قوشۇمچە ئىگىلىكنىمۇ تەڭ تۇتۇپ، يېزا بويىچە ئەڭ بالدۇر ھاللىق سەۋىيىگە يەتتى.

پەيزاۋات ناھىيىسىدە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەر مۇكاپاتلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇرېھىم نۇر، ئابلەت تۇر** خەۋەر قىلىدۇ: پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا مەملىكەت بويىچە 100 كۈچلۈك ناھىيىنىڭ بىرى بولغان پەيزاۋات ناھىيىسى پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا يۇقىرى سەۋىيە يارىتىش ئۈچۈن، يېقىندا 1996- يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى.

1996 - يىلى پەيزاۋات ناھىيىسىدە يەر تەۋرەش، تۆۋەن تېمپېراتۇرا قاتارلىق ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بېرىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى. مۇشۇنداق ئەھۋالدىمۇ ئاما قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، ئىلغار پەن - تېخنىكىنى قوللىنىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا تۇجۇپىلەپ پەرۋىش قىلىپ، 260 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزدىن 410 مىڭ دەن ھوسۇل ئېلىشتەك ياخشى نەتىجىنى قولغا كەلتۈردى. پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا مول تەجرىبىگە ئىگە، يىللاردىن بۇيان كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرۇپ كېلىۋاتقان غولتوغراق يېزىسى بىلەن ئۆردەكلىك يېزىسى تەبىئىي ئاپەت بولغان يىلدىمۇ كېۋەزدىن يەنىلا مول ھوسۇل ئالدى. 2 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 21 - كۈنىگىچە ئېچىلغان ناھىيىلىك 3 دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىدا غولتوغراق يېزىسى 70 مىڭ يۈەن نەق پۇل بىلەن، پارتكوم شۇجىسى ۋە يېزا باشلىقى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 10 مىڭ يۈەن نەق پۇل بىلەن، ئۆردەكلىك يېزىسى 50 مىڭ يۈەن نەق پۇل بىلەن، پارتكوم شۇجىسى ۋە يېزا باشلىقى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 10 مىڭ يۈەن نەق پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى، بۇ ئىككى يېزىنىڭ كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشتىكى تەجرىبىلىرى تونۇشتۇرۇلدى.

ياقۇپ ئابلىمىت ھاجىغا رەھمەت

مۇشتەرىلاردىن خەت

يولداش تەھرىر: مەن ئۈرۈمچى شەھىرى «ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسى ئالدىدا تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىمەن، يېقىندا، ئۈرۈمچى شىنخۇا كىتابخانىسىنىڭ ئالدىدا كېتىۋاتسام، بىرسى تۇيۇقسىز ماڭا پىچاق تىقىپ يارىلاندۇردى. ئىنىم پىچاقنى تۇتۇۋېلىپ ئاجراتماقچى بولغانىدى. جىنايەتچى ئۇنىمۇ يارىلاندۇرۇپ قېچىپ كەتتى. كىرا ئاپتوموبىللىرىنى توسسام توختىمىدى. قان كۆپ چىقىپ كەتكەچكە ھوشۇمدىن كېتىپتىمەن، ھوشۇمغا كەلگەندە قارىسام دوختۇرخانىدا يېتىپتىمەن. كېيىن سۈرۈشتۈرۈش ئارقىلىق، ئۈرۈمچى شەھەرلىك شەھەر باشقۇرۇش ئىشخانىسى «تىيانشان» رايونلۇق ئەترىتىنىڭ باشلىقى ياقۇپ ئابلىمىت ھاجىنىڭ مېنى دوختۇرخانىغا ئەكىلىپ، پۇل تۆلەپ بالىنىسقا ئالغۇزغانلىقى، دوختۇرلار ئوپېراتسىيە قىلىپ، مەن خەتەرلىك باسقۇچتىن ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن ئاندىن ئۇنىڭ دوختۇرخانىدىن قايتقانلىقىنى بىلدىم. مەن ياقۇپ ئابلىمىت ھاجىنىڭ ئېسىل پەزىلىتىدىن ئىنتايىن تەسىرلەندىم. ئۇ مېنى دوختۇرخانىغا ۋاقتىدا ئېلىپ كەلگەچكە، ھايات قالدىم. مەن ياقۇپ ئابلىمىت ھاجىغا ۋە ئۇنى ئاشۇنداق ئەخلاقلىق، پەزىلەتلىك تەربىيىلىگەن ئاتا-ئانىسىغا، پارتىيىگە رەھمەت ئېيتىمەن.

رەھبەرلىكىدە ... 1993 - يىلدىن بۇيان، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى ئازايتىشنى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ، باشقۇرۇش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، نامۇۋاپىق سېلىقلارنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلىدى. ناھىيىنى مەركەز قىلغان يېزا - بازار ۋە مەيدانلارنىڭ ھەممىسىدە نامۇۋاپىق سېلىقلارنى

بازارنىڭ خەلق قورۇلتىيى ... رىياسىتى ۋە يېزا ئىقتىسادىنى باشقۇرۇش پونكىتلىرىغا مەلۇم قىلىپ، تەستىقلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، نامۇۋاپىق سېلىقلارنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى. 1995 - يىلى يېزا - بازارلار 19 خىل نامۇۋاپىق سېلىقنى ئازايتىپ، مائارىپ قوشۇمچە راسخوتى، بىر قىسىم كەنت كادىرلىرى تېرىغان يەرلەرنىڭ سۇ

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئازايتىپ، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسى جەمئىيىتى يۈكىنى كۆرۈنەرلىك يېنىكلىدى.

سۈرەتتە: ئۇ (ئوگدا) ئۈن - ياغ زاۋۇتىدىكى ماشىنىلارنىڭ مەشغۇلات ئەھۋالىنى كۆزىتىۋاتىدۇ.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز مىرزەخمەت مۇھەممەت فوتوسى

ئېيتىپ بەرگۈچى يەككە تىجارەتچى **مامۇتجان سدىق**
يېزىۋالغۇچى ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ**

تۇرپان ۋىلايىتىدە 50 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىگە قاتناشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غېنى نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 12- مارت چۈشتىن بۇرۇن، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ رەھبەرلىرى، ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى تۇرپان شەھىرى ئايدىڭكۆل يېزىسىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى قاقاسلىققا جەم بولۇپ، تۇرپان ۋىلايىتىدىكى 50 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت، ھەر ساھە كىشىلىرى بىلەن بىرلىكتە كۆچەت تىكىش پائالىيىتىگە قاتناشتى.

بۇ يىل ئايدىڭكۆل يېزىسىدىن باشقا، چاتقال يېزىسىنىڭ چىگبۇلاق، قاراغوجا كارىز رايونلىرى، توقسۇن ناھىيىسىنىڭ غولبويى يېزىسىنىڭ شىمالىي تەرىپى، پىچان ناھىيىسىنىڭ تۈيۇق، دىغار يېزىلىرى ئەتراپلىرىدا كۆچەت تىكىش نۇقتىلىرى تەسىس قىلىنىپ، 11 مىڭ مو يەر كۆچەت تىكىشكە تەييارلاندى. يەنە تىكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆۋەندىكىدەك تەدبىرلەرنى قوللانغان: يەرلەرگە كۆچەت تىكىلىشتىن بۇرۇن ئومۇميۈزلۈك توك ياتقۇزۇلغان، تىكىلىدىغان كۆچەتلەر يۇقىرى سۈپەت تەلىپى بويىچە ئۆز ئورنىدا يېتىشتۈرۈلگەن. تېخنىكلار گۇرۇپپىلارغا بۆلۈنۈپ، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەرگە تېخنىكا جەھەتتىن نازارەتچىلىك قىلىشقا چۈشۈرۈلگەن، قاتلامۇ قاتلام توختام ئىمزالانغان.

تېكەس ناھىيىسى قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ھېكىم** خەۋەر قىلىدۇ: تېكەس ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بولۇپمۇ دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى خاتىرجەم قىلدى.

بۇ ناھىيىدىكى بەزى كارخانىلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ۋاقىتلىق قىيىنچىلىققا دۇچ كەلدى، بۇنىڭ بىلەن بۇ كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بولۇپمۇ دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى مەلۇم تەسىرگە ئۇچرىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىر تەرەپتىن، چارە - تەدبىر ئىزدەپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ بۇ كارخانىلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈشكە، قىيىنچىلىقنى يېڭىشقا تەشكىللىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، بۇ كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ، بولۇپمۇ دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلدى. بۇ ناھىيە يېقىندا يەنە قىيىنچىلىقى بار 60 ئىشچى - خىزمەتچىدىن ھال سوراپ، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە 300 يۈەندىن تۇرمۇش ياردەم پۇلى تارقىتىپ بەردى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى دۆلەت ئىلكىدىكى يەرلىك سانائەت كارخانىلىرىغا ئاكتىپ مەدەت بەرمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەمتىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۆلەت ئىلكىدىكى يەرلىك سانائەت كارخانىلىرىغا مەدەت بېرىش خىزمىتىنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، سانائەت كارخانىلىرىنىڭ زىيىنىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش ۋە قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى.

قەشقەر ۋىلايىتىدە دۆلەت ئىلكىدىكى يەرلىك سانائەت كارخانىسىدىن 151 ى بار. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر قىسىم كارخانىلار قىيىن ئەھۋالدا قالغانىدى. قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى «دۆلەت ئىلكىدىكى يەرلىك سانائەت كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش توغرىسىدا 9 تۈرلۈك بەلگىلىمە»نى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى ھەم كارخانىلارنىڭ سۈپەت تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە كۆپ كۈچ سەرپ قىلدى. ئۇلار كارخانىلارنىڭ سۈپەت كاپالەت سىستېمىسى ئورنىتىشى، ھەرقايسى ئىش ھالقىلىرىنىڭ سۈپەت ئۆتكۈزۈشنى چىڭ تۇتۇشى، مەھسۇلاتلارنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈشكە ياردەم بەردى. پەقەت مۇشۇ تۈردىلا 6 كارخانىنىڭ 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرۈشىدە ئۈنۈملۈك رول ئوينىدى.

كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، بۇ باشقارما ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلارنى ئۆلچەش، سىناش، تەكشۈرۈش، ئۆلچەم قوراللىرىنى ئىشلىتىش، خادىملىرىنى ئاخبارات ماتېرىيال مۇلازىمىتى بويىچە ھەقسىز تەربىيىلەش، ئۇلارغا مەسلىھەت بېرىش جەريانىنى يولغا قويۇپ، ھازىرغا قەدەر تېخنىكا نازارەتچىلىكى قانۇن - نىزاملىرى ۋە تېخنىكا بىلىملىرى ئۆگىنىش كۇرسلىرىدىن جەمئىي 16 قارار ئېچىپ، كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن 100 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ھال سوراش ئۆمىكى تەشكىللەپ قىيىنچىلىقى بار ئىشچىلارنى يوقلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا، ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ھال سوراش ئۆمىكى 3 ئاپتوموبىلغا بېسىلغان يېمەك - ئىچمەك ۋە نەق پۇلنى ئېلىپ شىنجاڭ ئوتقا چىداملىق ماتېرىياللىرى ئىشلەپچىقىرىش باش زاۋۇتىغا بېرىپ، بۇ زاۋۇتتىكى ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچىلارنى يوقلىدى.

بۇ زاۋۇت 1955 - يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، ھازىر 480 گە يېقىن پېنسىيىگە چىققان ئىشچى- خىزمەتچىسى بار. زاۋۇتنىڭ ئۈسكۈنىلىرى كونا، تېخنىكا سەۋىيىسى تۆۋەن بولغانلىقتىن، ھازىرقى بازار رىقابىتىدە پۇت دەسسەپ تۇرالماي، ئۇدا بىر نەچچە يىل زىيان تارتىپ، ئىشچىلارنىڭ مائاشىنى تارقىتىپ بېرەلمىگەن. قىيىنچىلىقى بار ئىشچىلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ جان سانى كۆپ، ئەمگەك كۈچى ئاز، بەزىلىرى ياشىنىپ ئىگە - چاقىسىز قالغانلار بولۇپ، ئۇلار تۇرمۇشتا قىيىنلىپ قالغانىدى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يۇقىرىدىكى ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ پۇل، ماددىي نەرسە چىقىرىپ، بۇ زاۋۇتقا بېرىپ، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار 15 ئىشچىغا 500 يۈەندىن پۇل ۋە ماددىي نەرسىلەرنى بەردى. ئۇلار يەنە بۇ زاۋۇتنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقىنى نەزەرگە ئېلىپ، بۇ زاۋۇتنىڭ يىللىق تەكشۈرۈشنى ھەقسىز بېجىرىپ بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ ئىدارىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك باشقۇرۇش بۆلۈمىدىكى ھەر بىر خادىم ئۆز يېنىدىن 250 يۈەندىن پۇل چىقىرىپ، جەمئىي 2750 يۈەننى ئىدارە باشلىقىنىڭ يېتەكچىلىكىدە شىمالىي شىنخۇا يولى تەۋەسىدىكى ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلىسى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ساقچىلىرى ئائىلىسى شۇنداقلا قارىغۇچىسى يوق ياشانغان كىشىلەرگە تارقىتىپ بەردى.

غۇلجا شەھىرىنىڭ ياشلار كوچىسى سودا بازىرى قۇرۇلغان 4 يىلدىن بۇيان، باشقۇرۇلۇشى ياخشى بولغانلىقتىن، بازار ئاۋاتلىشىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى، ئۆتكەن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە مەدەنىيەتلىك بازار بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: بازاردىن كۆرۈنۈش

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

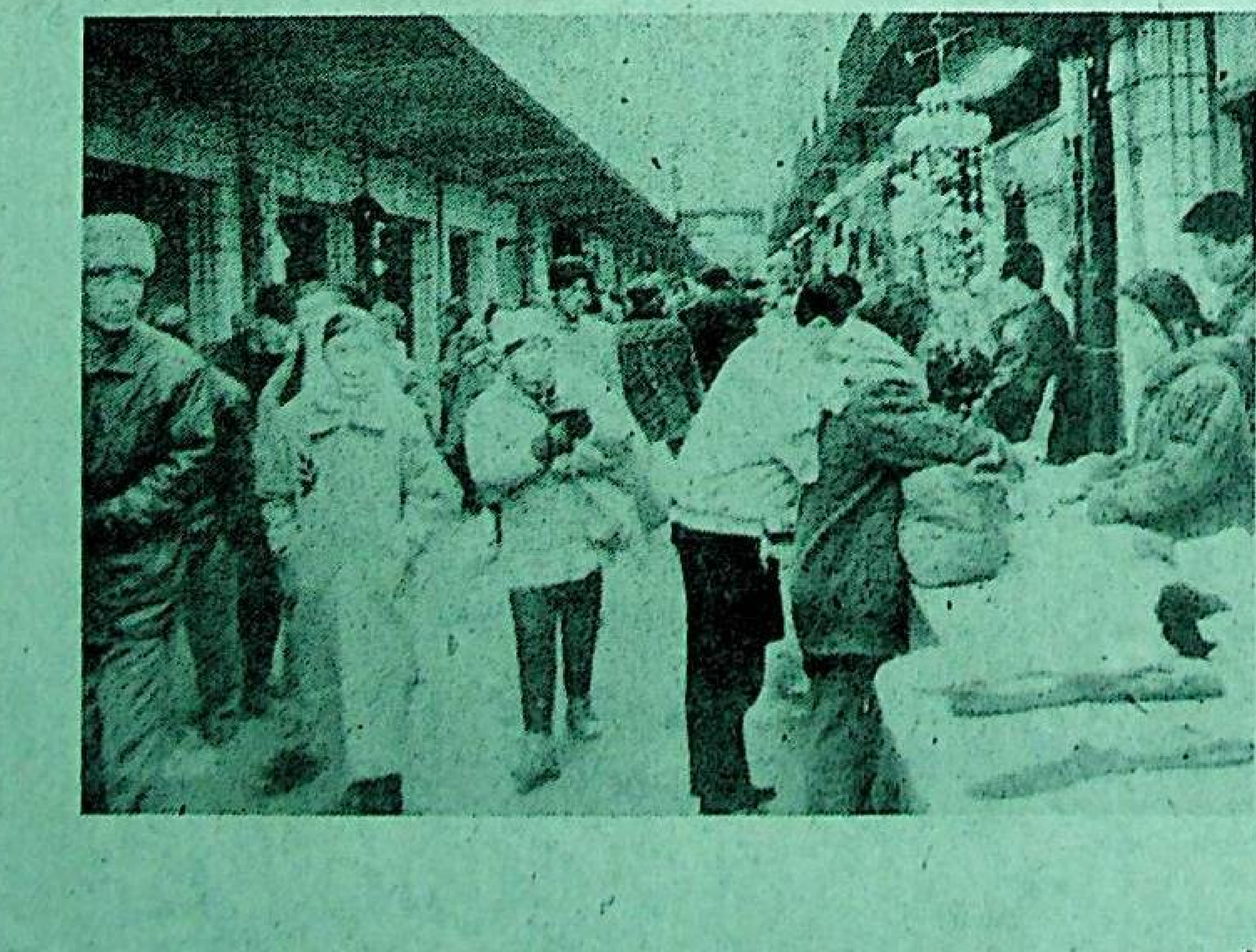

تېلېۋىزور سېتىۋالغاندا «تولۇقلىما قانال»لىق ئىقتىدارىنى ئويلىشىڭ

ئابدۇكېرىم ئىسمائىل

ئىستېمالچىلار سەمىگە

ھازىر بازاردا تېلېۋىزور باھاسىنىڭ تەدرىجىي چۈشۈشىگە ئەگىشىپ كونا تېلېۋىزورنى ئالماشتۇرىدىغانلار، بولۇپمۇ چوڭ ئېكرانلىق تېلېۋىزور سېتىۋالىدىغانلار بارغانسېرى كۆپەيمەكتە. بۇنىڭغا سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ ئومۇملىشىشى بىلەن تېلېۋىزور قوبۇل قىلالايدىغان قاناللار 30 يۈرۈشتىن ئېشىپ كەتكەنلىكى، يىراقتىن كونترول قىلغىلى بولمايدىغان تېلېۋىزوردا بۇ قاناللارنى قوبۇل قىلىپ كۆرۈش تەس بولغانلىقى سەۋەب بولماقتا؛ يەنە بىر تەرەپتىن، چوڭ ئېكرانلىق تېلېۋىزورلار ياسىلىشى ئۆزگىچە؛ سۈرىتى سۈزۈك، قۇرۇلمىسى ئالاھىدە بولغانلىقى بىلەن ئىستېمالچىلارنى جەلپ قىلماقتا. شۇڭا، رەڭلىك تېلېۋىزور سېتىۋالغاندا ئەڭ ياخشىسى سىملىق تېلېۋىزىيە، يەنى «تولۇقلىما قانال» لىق ئىقتىدارغا ئىگە تېلېۋىزورنى سېتىۋېلىشنى ئويلىشىش لازىم. سىملىق تېلېۋىزىيە 550 مېگاگېرتسلىق ئۆزىتىش سىستېمىسى ئارقىلىق 22 يۈرۈش ئادەتتىكى قانال پروگراممىلىرىنى ۋە 37 يۈرۈش تولۇقلىما قانال پروگراممىلىرىنى كۆرسىتەلەيدۇ. يېقىن كەلگۈسىدە پۈتۈن مەملىكەتتە سىملىق، سۈنئىي ھەمرا تېلېۋىزىيە پروگرامما تورى بارلىققا كەلگەندە، سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى 40 يۈرۈشتىن ئېشىپ كېتىدۇ. بۇ پروگراممىلارنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى سىملىق تېلېۋىزىيە تولۇقلىما قاناللىرىدا كۆرسىتىلىدۇ. ھازىر سېتىلىۋاتقان بەزى تېلېۋىزورلارنىڭ قوبۇللاش چاستوتىسى ئاران 300 مېگاگېرتسقا يېتىدىكەن، پەقەت 16 يۈرۈش تولۇقلىما قانالنى قوبۇل قىلالايدۇ. بەزى تېلېۋىزورلارنىڭ قوبۇللاش چاستوتىسى 470 مېگاگېرتس بولۇپ، سىزنىڭ 37 يۈرۈش تولۇقلىما قانال سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى كۆرۈش ئېھتىياجىڭىزنى تولۇق قاندۇرىدۇ. شۇڭا تېلېۋىزور سېتىۋالغاندا، بولۇپمۇ چوڭ ئېكرانلىق تېلېۋىزور سېتىۋالغاندا، قوبۇللاش چاستوتىسى 470 مېگاگېرتسلىق «تولۇقلىما قانال» ئىقتىدارىغا ئىگە تېلېۋىزورنى سېتىۋېلىشنى ئويلىشىڭ. ئەگەر ھازىر بار تېلېۋىزورىڭىزنى داۋاملىق كۆرۈۋەرمەكچى بولسىڭىز، تېلېۋىزور سىرتىدىن چاتىدىغان ئېلېكترون مېڭىلىك قانال تاللىغۇچ سېتىۋالسىڭىزمۇ ئېھتىياجىڭىزنى تولۇق قاندۇرالايدۇ.

ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرايلى

قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى «ئۈچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ۋىلايەتنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشماقتا.

ۋىلايەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسى ئۆتكەن يىلى 19 ئاساسىي قاتلام ئاياللار تەشكىلاتىنى تەرتىپكە سېلىپ، ھەر دەرىجىلىك ئاياللار تەشكىلاتلىرىنى ئاياللار ئارىسىدا «ئۈچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئورۇنلاشتۇرغانىدى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ئاياللار 23 مىڭ 436 غا يەتتى. ھەر خىل مەدەنىيەت، تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسىدىن 428 قارار ئېچىلىپ، 9345 ئايال تەربىيىلەندى. 2721 ئادەم 58 قېتىم قانۇن ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتى. زاۋۇت، كان-كارخانىلاردا 95 قارار كەسپىي تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلىپ، 5023 ئايال تەربىيىلەندى. 1000 دىن ئارتۇق ئايال ھەر خىل مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىپ، ئۆزىنىڭ تېخنىكا ماھارىتىنى كۆرسەتتى.

يېزا-قىشلاقلاردىكى ئاياللار تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك، ھويلا-ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئائىلە ئىگىلىكىنى گۈللەندۈردى. ئاستانە يېزىسىدىكى دېھقان سارەم بەكرى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىپ، مەملىكەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسى، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «8-مارت كۆكەرتىش مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

ھەر دەرىجىلىك ئاياللار تەشكىلاتلىرى ئاياللارغا سوتسىيالىزم، قانۇن-تۈزۈم تەربىيىسى، پىلانلىق تۇغۇت ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئاياللارنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، كەسپىنى سۆيۈش، خالىس تۆھپە قوشۇش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇلتۇر بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتى، «مەدەنىيەتلىك يېزا»، «مەدەنىيەتلىك كەنت»، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا-قىشلاقلارغا 2580 نۇسخا تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتتى، 3500 پارچە كىتاب تەقدىم قىلدى.

غۇلجا شەھەرلىك 7-باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ياش ئوقۇتقۇچىسى رابىيەم ئىلياس خىزمەتكە قاتناشقان ئۈچ يىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپ، پىششىقدەم ئوقۇتقۇچىلاردىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، شەھەر بويىچە ئۈلگىلىك دەرس ئۆتۈش ماھىرى بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: رابىيەم (ئوتتۇردا) ئوقۇتقۇچىلار بىلەن نىشانلىق دەرس ئۆتۈش ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

پەيزاۋات ناھىيىسى ئاياللارنىڭ «ئۈچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىدە ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئىمىنجان خۇدابەردى، ئابدۇرېھىم نۇر** خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى «ئۈچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتا ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ناھىيىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ مەدەت بېرىشى بىلەن، ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى بۇلتۇر يىل بېشىدىلا ھەر مىللەت ئاياللىرىنى «ئۈچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» مۇسابىقە پائالىيىتىگە قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلغانىدى. شۇنىڭدىن كېيىن يېزا-بازارلاردىكى ئاياللار تەشكىلاتلىرىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن، ناھىيە

ئۈچۈن، ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى يەنە ئالاقىدار ئورۇن، تارماقلار بىلەن ماسلىشىپ 242 قارار تۈرلۈك تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، 40 مىڭ 32 ئايالنى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن يېزىلاردا % 80 تىن كۆپرەك ئايال بىردىن بەشكىچە يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى ئۆگىنىپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، بېيىشقا قاراپ يۈزلەندى. 5040 ئايال بازار ئىگىلىكىگە يۈرۈش قىلىپ، تىككۈچىلىك، سۈت-قايماق سېتىش، يېمەك-ئىچمەك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللاندى. 31 مىڭ 851 ئايال «8-مارت» كۆكەرتىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. بىر يىلدىن كۆپرەك

تۇرپان شەھىرى ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىدىقۇت باغرىدىكى يېڭىلىقلار

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئۆمەر ھامۇت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن-مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىكى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلغان ياش ۋە ئوتتۇرا ياش دېھقان، چارۋىچىلار ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئوبيېكتلىرىنىڭ % 98.3 نى ئىگىلىدى.

بۇ شەھەرنىڭ «ئىككى خىل مائارىپى» 1989-يىلى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنغانىدى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنىڭ بىلەن قانائەتلىنىپ قالماي، ياش، ئوتتۇرا ياش دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ۋە ئۇنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى تۇتقاندەك چىڭ تۇتۇپ، ئۇنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك، كەسپىي تارماقلار ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار تەڭ تۇتۇپ، ئورتاق باشقۇرۇش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈردى. شەھەر، يېزا-قىشلاقلاردىكى ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ئىشلىگۈچى خادىملارنى تاللاش، سەپلەش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەش بىلەن بىللە، مۇۋاپىق قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورناتتى. يېزا، بازار، مەيدانلار ئۈچ يىلدا 548 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، ساۋاتسىزلىقنى يۇقىرى ئۆلچەمدە تۈگىتىش خىزمىتىگە كېرەكلىك مەبلەغ مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. يېزا، بازارلار دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش ئەھۋالىغا قاراپ، يىغىپ تەربىيىلەش بىلەن تارقاق تەربىيىلەشنى بىرلەشتۈرۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ساۋاتسىزلىقنى تۈگەتكەن ئورۇنلارنىڭ مۇستەھكەملەش، يۇقىرى كۆتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، شەھەر يېزا، كەنتلەرنىڭ دېھقان، چارۋىچىلارنى ئەمەلىي قوللىنىدىغان تېخنىكا بىلەن تەربىيىلەشنى يېقىندىن قوللىدى، پەن-تېخنىكا تارماقلىرىنى ئۇلارغا ئوبدان ھەمكارلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن شەھەر بويىچە يېڭى ساۋاتسىزلارنىڭ پەيدا بولۇشى ۋە ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلغانلارنىڭ چېكىنىپ كېتىشىنىڭ ئالدى ئېلىنىپلا قالماي، ئۈچ يىلدا دېھقان، چارۋىچىلار ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا بويىچە 57 مىڭ 167 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. نەتىجىدە شەھەر بويىچە يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلغان دېھقان، چارۋىچىلار ئومۇمىي دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ % 98.3 نىنى ئىگىلىدى. يېزا، مەيدانلاردا دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت، تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپىنىڭ ئومۇملىشىشى % 100 كە، مەدەنىيەت، تېخنىكا سىنىپلىرىنىڭ كەنتلەردە ئومۇملىشىش نىسبىتى % 97.5 كە يەتتى. بۇ بىر قاتار خىزمەتلەر دېھقانلارنىڭ پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە كۆرۈنەرلىك رول ئوينىدى.

ئاتۇش شەھىرى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا تۆت چوڭ مەسىلىنى ھەل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا تەشكىلاتلارنىڭ مەسئۇللىرىنى تولۇقلاپ، ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن 60 نى تاللاپ ئىش بېجىرىش ئۈچۈن كەنت دەرىجىلىك تەشكىلاتلارغا ۋەزىپىگە قويدى.

بۇ بازاردا ئاياللارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى

باي ناھىيىسىنىڭ بازارلىق ئاياللار بىرلەشمىسى بۇلتۇر سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاياللارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش قانۇنى» نى كەڭ دائىرىدە تەشۋىق قىلىپ ھەم ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ قانۇن-تۈزۈم قارىشى ۋە قانۇنغا تايىنىپ ئۆزىنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

بازارلىق ھۆكۈمەت بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىش ئۈچۈن، بىر مۇئاۋىن باشلىقنى باشلىقلىقىغا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنى خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. بازار ۋە كەنت ئاياللار تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇردى. قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش

سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىغا ماسلىشىپ، ئاياللارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان، زىيانكەشلىك قىلىدىغان، خورلايدىغان ۋە ئاياللارنىڭ نىكاھ، ئائىلە ئىشلىرىغا ئارىلىشىدىغان قىلمىشلارنى توستى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇ ئاياللار بىرلەشمىسى بۇلتۇر ھەر مىللەت ئاياللىرىنى 29 قېتىم قانۇن ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، 1793 ئايالنى تەربىيىلىدى، 24 قېتىم تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق «ئاياللارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش قانۇنى»، «نىكاھ قانۇنى» نى تەشۋىق قىلىپ، 14 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم) نى خەۋەردار قىلدى، ئاياللاردىن كەلگەن 135 پارچە خەت-چەكنى

بازار ۋە كەنت ئاياللار تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇردى. قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش ۋە قانۇن ساۋاتلىرىدىن لېكسىيە سۆزلەش، سوئال-جاۋاب تەييارلاش قاتارلىق شەكىللەردىن پايدىلىنىپ «ئاساسىي قانۇن»، «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى»، «ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش قانۇنى»، «نىكاھ قانۇنى» قاتارلىق قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنى قانۇن ئارقىلىق ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي ھوقۇقى، ئەمگەك، ئىشقا ئورۇنلىشىش، تەربىيە ئېلىش ھوقۇقى ۋە نىكاھ ئەركىنلىكى ھوقۇقىنى قوغداشقا يېتەكلىدى. ئۇلار يەنە

14 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم) نى خەۋەردار قىلدى. ئاياللاردىن كەلگەن 135 پارچە خەت-چەكنى تاپشۇرۇۋېلىپ، ۋاقتىدا بىجىردى، 384 ئادەم (قېتىم) ھال-ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەن ئايالنى كۈتۈۋالدى. ھازىر بۇ بازاردىكى ئاياللارنىڭ قانۇن-تۈزۈم قارىشى كۈچىيىپ، ئۆزىنى قوغداش ئاڭلىقلىقى ئۆستى. ئاياللار بۇرۇنقىدەك نىكاھ ئىشلىرىدا ئۆز پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويالمايدىغان، توي قىلىش شەرتىگە توشماي تۇرۇپلا مەجبۇرىي توي قىلىدىغان، يىقىن تۇغقانلار نىكاھلىنىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

شۇنىڭدىن كېيىن يېزا-بازارلاردىكى ئاياللار تەشكىلاتلىرىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن، ناھىيە بويىچە 32 مىڭ 660 ئايال بۇ پائالىيەتكە قاتناشتى. ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى «ئۆگىنىشتە نىشان بولۇش، بەسلىششتە ئۈلگە بولۇش» نى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تېخنىكا ماھىرلىرى ۋە ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئىش ئىزلىرىنى رادىئو، قارا تاختا گېزىتى ۋە شەرەپ تاختىسىدا تەشۋىق قىلدى. يېزا ئاياللىرىنى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش

مۇئەززىمنى بىلەن شۇغۇللاندى. 31 مىڭ 851 ئايال «8-مارت» كۆكەرتىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، ناھىيە بويىچە باقمىچىلىق كەسپىي بىلەن شۇغۇللانغان ئائىلە 577 گە، پەن-تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش ئائىلىسى 608 گە، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن ئائىلە 2100 گە، «بەشتە ياخشى ئائىلە» 115 كە، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» 14 مىڭ 200 گە يەتتى.

قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا تۆت چوڭ مەسىلىنى ھەل قىلدى.

— ئىش بېجىرىدىغان ئورۇن بولماسلىقنى ھەل قىلدى. ئىلگىرى بىر قىسىم كەنتلەردە ئىش بېجىرىش ئورنى يوق ئىدى. بار بولسىمۇ رەتسىز، قالايمىقان ئىدى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا شەھەر مالىيىسىدىن ئازراق چىقىرىش، كەنت ئازراق چىقىرىش، باي ئائىلىلەر ئازراق چىقىرىش، پارتىيىلىك كادىرلار ئەمگەك كۈچى چىقىرىش يولى بىلەن شەھەر بويىچە 1 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلىنىپ، 43 كەنتنىڭ كەنت مەمۇرىيەت ئورنى يۈرۈشلەشتۈرۈلدى. 14 كەنتنىڭ ئىشخانىسى يېڭىدىن سېلىندى، 24 ئىشخانا رېمونت قىلىندى.

— ئىش بېجىرىشتە ئادەم بولماسلىقنى ھەل قىلدى. ئىلگىرى كەنت كادىرلىرى تۆۋەنگە چۈشسە، كەنتتە ئىش بېجىرىدىغان ئادەم بولمايدىغان ئەھۋاللار ساقلىنىپ كەلگەنىدى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى شۇجىلىرى، كەنت مۇدىرلىرى ۋە ئاياللار، ئامانلىق ساقلاش قاتارلىق كەنت دەرىجىلىك

ئۈچۈن كەنت دەرىجىلىك تەشكىلاتلارغا ۋەزىپىگە قويدى.

— ئىش بېجىرىشتە خىراجەت بولماسلىقنى ھەل قىلدى. ئىلگىرى كەنتلەر «قۇرۇق قول» بولغانلىقتىن ئىش بېجىرىشتە خىراجەت يېتىشمەسلىك مەسىلىسى مەۋجۇت ئىدى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا كەنتلەرنىڭ ئىش بېجىرىش خىراجىتىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 2672 مو ئېتىز، 448 مو ئورمان، 190 تۇياق چارۋا مال ئاجرىتىپ بېرىلدى.

— پارتىيە ئەزالىرىنى يېتەكلەش، تەربىيىلەش تەرتىپلىك بولماسلىقنى ھەل قىلدى. ئىلگىرى چەت، ياقا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنى يېتەكلەش، تەربىيىلەش تازا ياخشى بولمىغانىدى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا «ئۈچ يىغىن، بىر دەرس» تۈزۈمى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. پارتىيە ئەزالىرىغا قارىتا ئاتېئىزىم تەربىيىسى، پارتىيە ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى كۈچەيتىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىقى، پىلاندىن ئارتۇق پەرزەنت كۆرمەسلىكى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

سەپىنك ئالدىدا مېڭۋاتقان جەڭگۋار قورغان

— ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» — چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى توغرىسىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز گۈمەرجان مۇھەممەت

چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان، پاكىتنى ئاساس، قانۇننى ئۆلچەم قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، كادىر-ساقچىلارنىڭ ئىدىيىۋى سەۋىيىسى ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سوت قىلىش ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە مۇستەقىل يۈرگۈزۈپ، ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە دەل، توغرا زەربە بېرىپ، خوشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1991-يىلى بۇ خەلق سوت مەھكىمىسى ناھىيە، ئوبلاست بويىچە مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەھكىمە پارتىيە ياچېيكىسى 1992-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، مەھكىمە ئوبلاست بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزۈش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ، ئوخشاش دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى ئىچىدە يۈكسەك شان-شەرەپكە ئېرىشتى.

1990-يىلدىن بۇيان، بۇ خەلق سوت مەھكىمىسى كادىر-ساقچىلارنى سىياسىي-ئىدىيىۋى جەھەتتىن تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بەردى. بەزى كادىر-ساقچىلاردىكى خىزمەتنى قول ئۇچىدا ئىشلەيدىغان، قانۇن-نىزاملارنى ئۆزلەشتۈرۈشكە سەل قارايدىغان ئەھۋاللارغا قارىتا سىياسىي-ئىدىيىۋى خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئىشلار مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا، توغرا بىر ياقىلىق قىلىپ، بىخ ھالىتىدىلا تۈگىتىشكە كاپالەتلىك قىلدى.

سىياسىي-نەزەرىيە ئۆگىنىشنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشنى تەكىتلىدى. كادىر-ساقچىلارنىڭ قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈش ۋە كەسپىي نەزەرىيە بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، يېتەرلىك راسخوت ئاجرىتىپ، مەھكىمە ئىچىدە كۇتۇپخانا قۇردى. كۆپ قېتىم قانۇن ئۆگىنىش، قانۇندىن لېكسىيە سۆزلەش يىغىنلىرىنى ئېچىپ، كادىر-ساقچىلارنىڭ قانۇن-بىلىملىرىنى ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشىغا پۇرسەت ۋە شارائىت يارىتىپ بەردى.

بۇ مەھكىمە يۇقىرى دەرىجىلىك تارماقلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرسەتمىسىنى ئۆزلۈكسىز بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتۇش توغرىسىدىكى قارارىنى قاتتىقمۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كادىر-ساقچىلارنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىغا تايىنىپ، قانۇننى ئادىل يۈرگۈزۈشكە بولغان تونۇشى ۋە ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ئۆتكەن بىر يىل ئىچىدە بۇ مەھكىمىدىكىلەر ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ 3400 يۈەن نەق پۇل، 19 قېتىم ئېلىپ كېلىنگەن سوۋغا - سالامنى ئېلىشنى، 27 قېتىم چاقىرىلغان مېھماندارچىلىققا بېرىشنى رەت قىلغان.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن، بۇ مەھكىمە ئالدى بىلەن سىياسىي ئۆگىنىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ، كادىر-ساقچىلارنى ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى، «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى» ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تۈزگەن «مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەشۋىقات ماتېرىيالى»نى ئۆگىنىشكە، روھىنى ئۆزلەشتۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە چوڭقۇرلاشتۇردى. مىللەتلەرنىڭ مەنپەئەتىگە خىلاپ كېلىدىغان ئىشلارنى قىلماسلىق، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان گەپ-سۆزلەرنى دېمەسلىك قاتارلىق قائىدە-تۈزۈملەرنى يولغا قويۇپ، ھەر مىللەت كادىر-ساقچىلار ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق ۋە ئىناقلىقنى قويۇقلاشتۇردى.

بۇ مەھكىمە مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككى قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىغا باشتىن-ئاخىر ئەمەل قىلىپ، ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىش، چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق، ئالدى بىلەن بازارلىق ھۆكۈمەت بىلەن «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش» مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى بالدۇر، پۇختا ئورۇنلاشتۇرۇپ ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچلەرنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلدى. رادىئو، تېلېۋىزور، تام گېزىتى قاتارلىق ۋاسىتىلەردىن پايدىلىنىپ، قانۇن-تۈزۈم تەشۋىقاتىنى كۈچەيتتى، بىرلەشمە مۇداپىئە ئەترەتلىرىنى تەشكىللەپ، كەنت، مەھەللىلەردە چارلاش ئېلىپ بېرىش ۋە ئاممىۋى خاراكتېرلىك مۇداپىئە كۆرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك تۈزەش خىزمىتىنى پىلانلىق، نىشانلىق، قەرەللىك ھەم تېز قانات يايدۇردى.

ئۆتكەن بىر يىل ئىچىدە بۇ مەھكىمە قوبۇل قىلغان ئومۇمىي دېلو 221 پارچىغا، بۇنىڭ ئىچىدە جىنايى ئىشلار دېلوسى 34 پارچىغا، ئاخىرلىشىش نىسبىتى %100 كە، ھەق تەلەپ دېلوسى 162 پارچىغا، ئاخىرلىشىش نىسبىتى %98 كە، ئىقتىسادىي دېلو 23 پارچىغا، ئاخىرلىشىش نىسبىتى %99 كە، مەمۇرىي دېلو ئىككى پارچىغا، ئاخىرلىشىش نىسبىتى %100 كە يەتتى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى خادىملارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، يېقىندا مەنىۋى مەدەنىيەت بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: مۇسابىقىدىن كۆرۈنۈش . **مامۇت بارات فوتوسى**

ئاھالىلەرنىڭ ئون يىللىق ئۈنۈملۈك سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالماشتۇرۇلىدۇ

ئۆز خەۋىرىمىز. ئۈرۈمچى شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى 2-ئاينىڭ 17-كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئېچىپ، ئاھالىلەرنىڭ ئون يىللىق ئۈنۈملۈك سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنىڭ ئالماشتۇرۇلىدىغانلىقى، ئالماشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ شۇ كۈندىن باشلىنىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردى.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئاھالىلەرنىڭ سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى 1987-يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنى ۋە شۇ يىلى 12-ئاينىڭ 31-كۈنى تارقىتىلغان بولۇپ، ئۈنۈملۈك مۇددىتى ئون يىل، 20 يىل ۋە ئۇزاق مۇددەت ئىدى. بۇ قېتىم سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالماشتۇرىدىغانلار 1987-يىلى ئون يىللىق ئۈنۈملۈك سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالغانلار بولۇپ، نوپۇسنى تىزىملاتقان ئورگان (شۇ جايدىكى ساقچىخانا)غا بېرىپ، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى ئالماشتۇرۇشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

بۇ قېتىم سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالماشتۇرىدىغانلار دائىرىسىگە يەنە ئۈرۈمچىدىكى يېشى 16 گە توشقان سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى يوقلار، شۇنىڭدەك سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى بار بولۇپ، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىدىكى مەزمۇنلارنى ئۆزگەرتىش، تۈزىتىشكە تېگىشلىك بولغانلار ياكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى يىرتىلىپ، تىتىلىپ، ئوچۇق پەرق ئەتكىلى بولمايدىغان بولۇپ قالغانلارمۇ كىرىدۇ، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى يىتتۈرۈپ قويغانلارمۇ بۇ قېتىم سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى تولۇقلاپ ئېلىشى كېرەك.

«سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى نىزامى» ۋە نىزامنى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي چارىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالىدىغان، ئالماشتۇرىدىغان؛ تولۇقلاپ ئالىدىغانلار نوپۇس تىزىملاش ئورگىنىغا ئىلتىماس قىلىشى، نوپۇس دەپتىرىنى كۆرسىتىپ، «سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلىشنى ئىلتىماس قىلىش جەدۋىلى»نى تولدۇرۇشى ھەم ئۇنىڭغا ئۆزى ياكى ۋەكالەتچىسى ئىمزا قويۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يېقىنقى مەزگىلدە يالاڭباش چۈشكەن ئىككى پارچە ئۆلچەملىك سۈرەت تاپشۇرۇشى كېرەك. •

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى كۆچەت تىكىشكە قاتناشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16-مارت تېلېگراممىسى. 17-مارت چۈشتىن بۇرۇن مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى جاڭ جېن، جاڭ ۋەننيەن، چى خاۋتيەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن يۈي يۇڭبو، ۋاڭ رۇيلىن ھەمدە ئازادلىق ئارمىيىنىڭ ئۈچ باش بۆلۈمى، بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق ھەرقايسى چوڭ ئورۇنلار، قوراللىق ساقچى قىسمىدىن بولۇپ، 100 گە يېقىن جياڭجۈن بېيجىڭ شەھىرى، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى رەھبەرلىكىنىڭ ھەمراھلىقىدا بېيجىڭ يۈەنمىڭ باغچىسىغا كېلىپ، مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش ئەمگىكىگە قاتناشتى.

پايتەختنىڭ غەربىگە جايلاشقان يۈەنمىڭ باغچىسى بېيجىڭدىكى چوڭ باغچىلارنىڭ بىرى. 1994-يىل 4-ئاينىڭ 2-كۈنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، ج ك پ مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى بۇ باغچىدىكى چاڭچۈن يۈەن خارابىسىدا 80 تۈپ قارىغاي كۆچىتى تىككەنىدى. بۈگۈنكى كۈندە بۇ كۆچەتلەر بۈك-باراقسان ئۆسمەكتە.

چۈشتىن بۇرۇن سائەت توققۇزدا جياڭجۈنلەر گۈرجەكلىرىنى كۆتۈرۈشۈپ يۈەنمىڭ باغچىسىنىڭ غەربىدىكى خەنشەن ۋە بېييۈەنشەنگە كېلىپ كۆچەت تىكتى. پۈتۈن ئارمىيە كۆكەرتىش ئىشخانىسىدىكى يولداشنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، يولداش دېڭ شياۋپىڭ بۇنىڭدىن 16 يىل ئىلگىرى ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى تەشەببۇس قىلغاندىن بۇيان، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىدىكى رەھبىرىي يولداشلار باشلامچى بولۇپ مەجبۇرىي كۆچەت تىكىشنى يولغا قويغان ھەمدە ھەر يىلى مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش ئەمگىكىگە قاتناشقان. بۈگۈنكى كۈندە جياڭجۈنلەر بېيجىڭدىكى داگۇەنيۈەن، ياشلار كۆلى، ئاسىيا تەنھەرىكەتچىلەر كەنتى، جۇڭخۇا مىللەتلەر باغچىسى، شىنلۇڭ ئورمانلىقى، بېيجىڭ ياۋايى ھايۋانلار ئورمانلىقى قاتارلىق جايلارغا تىككەن كۆچەتلەر بۈك - باراقسان ئۆسمەكتە.

دۆلىتىمىزنىڭ تاۋار ئاشلىق بازىلىرىدىن بىرى - گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ پەنيۈ شەھىرى بۇ يىل 268 مىڭ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق بىيىپ چىلگە شال تىرىدى.

سۈرەتتە: بۇ شەھەرنىڭ شىجى بازىرى خېياڭ كەنتىدىكى دېھقانلار مايسا پەرۋىش قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

باش سىياسىي بۆ پۇتۇن ئارمىيىدىن 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 5-يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16-مارت تېلېگراممىسى. باش سىياسىي بۆ 15 - مارت ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئازادلىق ئارمىيىنىڭ ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرىدىن 8-نۆۋەتلىك مەملىكەت خەلق قۇرۇلتىيى 5-يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش ۋە ئۆگىنىشتە، ھەربىي ئىشلار كومىتېتىدىكى رەھبەرلەر ئوتتۇرىغا قويغان تەلەپكە ئاساسەن، كوماندىر-جەڭچىلەرنى يولداش جياڭ زېمىننىڭ ئازادلىق ئارمىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئومۇمىي يىغىنىدا سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە، لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى ئۆگىنىشكە، يىغىنىنىڭ ئاساسىي روھىنى ئىگىلەشكە، كۆپچىلىكنى 1996-يىلى دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىسىنى ئېنىق تونۇشقا يېتەكلەشكە، 9-بەش يىللىق پىلاننىڭ ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىشكە يەنىمۇ ئىشەنچ تۇرغۇزۇشقا تەشكىللەش لازىم. بۇ يىللىق كۈرەشنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ۋە كۈرەش نىشانىنى ئېنىق تونۇش، ئىدىيىنى ۋە ھەرىكەتنى مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە تەلىپى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش؛ ئومۇمىيلىق كۆز قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، مۇقىملىق ئىچىدە ئىلگىرىلەشنىڭ يېتەكچى فاڭجېنىنى توغرا ئىگىلەش، ئومۇمىيلىق قارىشىنى تىكلەش لازىم. دۆلەتنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پائال يار-يۆلەك بولۇش؛ دۆلەت مۇداپىئەسىنى ۋە ئارمىيىنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسىي تەلىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، ھەرقايسى تەرەپلەردىكى خىزمەتلەرنى تېخىمۇ پۇختا ئىشلەش،بۇ ئارقىلىق سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، .ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك بىخەتەرلىك كاپالىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: بۇ قېتىمقى يىغىندا قاراپ چىقىپ ماقۇللانغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قانۇنى»- ئىككى مۇھىم قانۇن، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى مۇھىم تەدبىرى، دۆلەتنى، ئارمىيىنى ئىدارە قىلىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەرقايسى ئورۇنلار بۇ ئىككى قانۇننى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى 3-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، قىسىملارنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئەستايىدىل چىڭ تۇتۇشى لازىم.

«ئۇقتۇرۇش» تا ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن ۋە سىياسىي ئورگانلاردىن ئازادلىق ئارمىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى بېسىپ تارقاتقان يەتكۈزۈش تېزىسىغا ئاساسەن يىغىن روھىنى تېزلىكتە كوماندىر-جەڭچىلەرگە، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلارغا، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا يەتكۈزۈش تەلەپ قىلىندى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى كىچىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتى كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

رىقابەت خاراكتېرلىك ساھەلەردە مۈلۈك قەرز نىسبىتى يۇقىرى، تىجارەت پايدىسى ياخشى بولمىغان كىچىك كارخانىلاردىن سېتىۋېتىشكە بولىدىغانلىرىنى سېتىۋېتىپ، ئۇلارنىڭ مال - مۈلكىنى پۇل قىلىپ، مۈلكىنىڭ ساقلىنىپ قېلىش مىقدارىنى ئۈنۈملۈك جانلاندۇردى، ئۇزاققىچە زىيان تارتىپ كەلگەن، زىيان تارتىشنى ئوڭشاشقا كۆزى يەتمىگەن، مۈلكى قەرزگە دال بولمايدىغان، قۇتقۇزۇۋالغىلى بولمايدىغان كىچىك كارخانىلارغا قارىتا ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش شەرتى ئاستىدا قانۇن تەرتىپى بويىچە ۋەيران قىلدى. تۈزۈمىنى ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىپ

سانىنىڭ % 72 نى ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىچىك كارخانىلار ئىسلاھات سالمىقى ئەڭ زور بولغان ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ كىچىك كارخانىلىرىدا ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كەلگەن مۈلۈك ھوقۇقى ئېنىق بولماسلىق، ھوقۇق، مەسئۇلىيەت ئېنىق بولماسلىق، ئەنئەنىۋى پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىنىڭ تەسىرىدىن قۇتۇلۇش قىيىن بولۇشتەك ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەر ئىسلاھات يولى ئارقىلىق ھەل قىلىندى، تىجارەت پايدىسى ناچار بولۇش، دۆلەت مۈلكىنىڭ ئېقىپ كېتىشى ئېغىر بولۇشتەك مەسىلىلەرمۇ ئۈنۈملۈك ھەل

گېزىتىمىزنىڭ 1996-يىللىق ياخشى ئاخبارات ئەسەرلىرى

1-دەرىجىلىك باھالانغان ئەسەرلەر

1. ليۇگۇڭ يېزىسىدىكى دېھقانلار پەن-تېخنىكىغا تۆت يىلدا 11 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالدى — خەۋەر (ئاپتورى ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، 1996-يىل 6-ئاينىڭ 9-كۈنى 1-بەت)

2. ئۈمىد قۇرۇلۇشىنىڭ ياردىمى بىلەن قەشقەر ۋىلايىتىدىكى 4000 دىن ئارتۇق ئوقۇشسىز قالغان بالا مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كەلدى — خەۋەر (ئاپتورى ئادىلجان

قىيىۋم، 1996-يىل 2-ئاينىڭ 17-كۈنى 3-بەت)

5. ئەل سۆيگەننىڭ يولى ئوچۇق- ئەدەبىي ئاخبارات (ئاپتورى موللارېھىم سوپى، زەينۇللا ھاشىم، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 2-كۈنى 2-بەت)

6. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش - تەكشۈرۈش دوكلاتى (ئاپتورى ئابلاجان

«پايدىلىنىش خەۋىرى» 1996-يىل 12-ئاينىڭ 9-كۈنى 2-بەت)

17. 1996-يىل 5-ئاينىڭ 12-كۈنىدىكى 2-بەت، لايىھىلىگۈچى مۇختار ھېمىت، بېكىتكۈچى موللارېھىم سوپى

18. 1996-يىل 11-ئاينىڭ 10-كۈنىدىكى 4-بەت، لايىھىلىگۈچى مۇختار ئەپىرى، بېكىتكۈچى ھەسەن ئېلى

19. 1996-يىل 2-ئاينىڭ 8-كۈنىدىكى 6-بەت، لايىھىلىگۈچى ھەلىمە

قىلدۇردى — خەۋەر (ئاپتورى تۇرسۇن تۇردى، 1996-يىل 3-ئاينىڭ 13-كۈنى 5-بەت)

8. تارىخىي مىراسلارنى قۇتقۇزۇپ، مىللىي مەدەنىيەتنى جارى قىلدۇرايلى (مىركامىل ئابلىمىت تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 7-ئاينىڭ 30-كۈنى 5-بەت)

9. ئوقۇغۇچىلارنى تىللا تۆكۈلىدىغان دەرەخكە ئايلاندۇرۇۋالايلى — مۇلاھىزە (ئاپتورى مېھرىئاي ياقۇپ، 1996-يىل

كەلدى — خەۋەر (ئاپتورى ئادىلجان نۇرمۇھەممەت، ھەببە زەيدىن، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 16-كۈنى 3-بەت)

3. قەشقەر ۋىلايىتىدە 5000 مودىن كۆپرەك ئورمان كېۋەز ئېرىش باھانىسى بىلەن نابۇت قىلىۋېتىلدى — خەۋەر (ئاپتورى مەۋلان سابىت، 1996-يىل 5-ئاينىڭ 24-كۈنى 2-بەت)

4. نامراتلىقنىڭ يىلتىزى — مۇلاھىزە ماقالە (ئاپتورى ئەركىن ئابدۇجېلىل، 1996-يىل 10-ئاينىڭ 11-كۈنى 3-بەت)

5. نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى جايىدا ئىشلىتىپ، مەبلەغ ئۈنۈمىنى جارى قىلدۇرايلى — ئوبزور (ئاپتورى نىلوپەر قاسىم، 1996-يىل 4-ئاينىڭ 17- كۈنى 2-بەت)

6. كەكلىك بۇلاقتىكى كارخانىچى — تەپسىلى خەۋەر (ئاپتورى زەينۇللا ھاشىم، 1996-يىل 3-ئاينىڭ 23-كۈنى 2-بەت)

7. ياخشىدىن باغ قالدۇ — تەپسىلي خەۋەر (ئاپتورى ئېلى زاھىت، 1996-يىل 7-ئاينىڭ 26-كۈنى 2-بەت)

8. ساخاۋەت — تەپسىلي خەۋەر (ئاپتورى ئىسمائىل مۇھەممەت، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 19-كۈنى 3-بەت)

9. 1996-يىل 8-ئاينىڭ 12-كۈندىكى 1-بەت، لايىھىلىگۈچى كېرەم ئەزىز، بېكىتكۈچى ھەسەن ئېلى

10. 1996-يىل 12-ئاينىڭ 3-كۈنى 2-بەتتىكى «يېزا - كەنت خەۋەرلىرى» ستونى، لايىھىلىگۈچى مۇختار ھېمىت، بېكىتكۈچى موللارېھىم سوپى

2-دەرىجىلىك باھالانغان ئەسەرلەر

1. ئۈچ يىلدا ئۈچ چوڭ قەدەم — خەۋەر (ئاپتورى غەيرەت ئابدۇللا، 1996-يىل 8-ئاينىڭ 30-كۈنى 1-بەت)

2. خىزىرنىڭ شاپائىتى - تەپسىلي خەۋەر (ئاپتورى ئابدۇللا ئابدۇرېشىت، 1996-يىل 9-ئاينىڭ 18-كۈنى 3-بەت)

3. ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يول ئېچىپ ئىلگىرىلەۋاتقان پوچتا - تېلېگراف ساھەسى — خەۋەر (ئاپتورى ھەسەن ئېلى، 1996-يىل 10-ئاينىڭ 27-كۈنى 4-بەت)

4. نەق مەيداندا قولغا چۈشۈرۈش - ئاخبارات ئوچېركى (ئاپتورى قەدىردان تەكشۈرۈش دوكلاتى (ئاپتورى ئابلاجان ئەمەت، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 4-كۈنى 2-بەت)

7. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدايلى — ئوبزور (ئاپتورى نىجات ئابلەي، 1996-يىل 3-ئاينىڭ 11-كۈنى 2-بەت)

8. جىددىي پەيتتىكى ئامان ھاجى- تەپسىلي خەۋەر (ئاپتورى ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز، ئايتىللا ئالىم، 1996-يىل 8-ئاينىڭ 9-كۈنى 1-بەت)

9. «قۇربان ھېيتىڭىزلارغا مۇبارەك بولسۇن — تەشۋىقات سۈرىتى (مۇختار ئەپىرى ئىشلىگەن،1996-يىل 4-ئاينىڭ 29-كۈنى 1-بەت)

10. سىنا دەرياسىدىكى كۆۋرۈكلەر (ئىسمائىل ئەزىمەت تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 24-كۈنى 5-بەت)

11. 1996-يىلى - خەلقئارا نامراتلىقنى تۈگىتىش يىلى (تاشپولات ئابدۇرېھىم تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 1-ئاينىڭ 4-كۈنى 6-بەت)

12. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 7-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى (ئىمىن ھەسەن تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 10-ئاينىڭ 12-كۈنى 1-بەت)

13. ئوت ئىچىدە يېتىلگەن ئادەم (ئابلىمىت ياقۇپ تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 6-ئاينىڭ 12-كۈنى 1-بەت)

14. ئاساسىي قاتلامنى ۋە خەلق ئاممىسىنى قەلبتە تۇتۇش كېرەك (ئىبراھىم ھېمىت، ئىدرىس تەلەپ تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 7-ئاينىڭ 16-كۈنى 1-بەت)

15. كورېينىڭ ئاساسىي قانۇنلۇق تۈزۈم تارىخىدىكى مىسلى كۆرۈلمىگەن سوت (مۇھەممەت ئېلى تەرجىمە قىلغان، «پايدىلىنىش خەۋىرى» 1996-يىل 9-ئاينىڭ 6-كۈنى 3-بەت)

16. كلىنتوننىڭ يېڭى بەنزىسى كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى (ئوبۇلقاسىم ناسىر تەرجىمە قىلغان، دىكى 6-بەت، لايىھىلىگۈچى ھەلىمە ھېيىت، بېكىتكۈچى غاپپار جالالىدىن

20. 1996-يىل 7-ئاينىڭ 30-كۈندىكى 1-بەت، لايىھىلىگۈچى كېرەم ئەزىز، بېكىتكۈچى ھەسەن ئېلى

21. «پايدىلىنىش خەۋىرى» 1996-يىل 12-ئاينىڭ 31-كۈندىكى 3-بەت، لايىھىلىگۈچى مۇھەممەت ئىبراھىم، بېكىتكۈچى ئەنۋەر لېتىپ

3-دەرىجىلىك باھالانغان ئەسەرلەر

1. يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ ۋە ئەقلىي كۈچ جەھەتتىن مەدەت بېرەيلى — ئوبزور (ئاپتورى تۇردى مەتنىياز، 1996-يىل 5-ئاينىڭ 25-كۈنى 1-بەت)

2. خۇشپۇراق چاچتى يەتتە رەڭ گۈل — تەپسىلى خەۋەر (ئاپتورى مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم، 1996-يىل 10-ئاينىڭ 30-كۈنى 2-بەت)

3. قانۇن - بەلگىلىمىلەرگە تايانغاندىلا، دىنىي پائالىيەتلەرنى توغرا يولغا سالغىلى بولىدۇ - مۇلاھىزە (ئاپتورى ئىمىن ئۆمەر، 1996-يىل 8-ئاينىڭ 16-كۈنى 3-بەت)

4. قانداق قىلغاندا مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرىنى پورەكلەپ ئېچىلدۇرغىلى بولىدۇ؟ — خەۋەر (ئاپتورى تۇرغۇن ئىبراھىم، 1996-يىل 12-ئاينىڭ 30-كۈنى 3-بەت)

5. شىنجاڭ پۇتبول ھەرىكىتىنىڭ چىقىش يولى نەدە؟ — مۇخبىر مۇلاھىزىسى (ئاپتورى ئىلھام ئىمىن، 1996-يىل 11-ئاينىڭ 30-كۈنى 3-بەت)

6. كورلا شەھىرى كەسىپ - تېخنىكا مائارىپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، تېخنىك ئىشچىلارنى كۆپلەپ يېتىشتۈرمەكتە — خەۋەر (ئاپتورى يۈسۈپجان ئېلى، 1996-يىل 11-ئاينىڭ 19-كۈنى 3-بەت)

7. گۇلاخما يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى جارى (ئاپتورى مېھرىنساي ياقۇپ، 1996-يىل 1-ئاينىڭ 25-كۈنى 3-بەت)

10. ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي جەھەتتە غەربىي شىمالدىكى كۈچلۈك رايون بولۇشقا قاراپ يۈزلەنمەكتە — خەۋەر (ئاپتورى مۇھەممەت نىياز، 1996- يىل 6-ئاينىڭ 14- كۈنى 2-بەت)

11. مەڭگۈلۈك ھايات - زىيارەت خاتىرىسى (ئاپتورى نىلوپەر ھەسەن، 1996- يىل 12-ئاينىڭ 4-كۈنى 3-بەت)

12. جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى (ئىبراھىم ھېمىت تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 1- ئاينىڭ 9-كۈنى 1-بەت)

13. ياپونىيىنىڭ يېڭى باش ۋەزىرى - چياۋبېن لۇڭتەيلاڭ (ئابدۇرېھىم توختى تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 1-ئاينىڭ 15-كۈنى 6-بەت)

14. گوۋۇيۈەن ئوقتۇرۇش چىقىرىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلەپچىقىرىشنى ۋە نۆۋەتتىكى يېزا خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى (ھۆرنسا مۇخلىس تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 3-ئاينىڭ 6-كۈنى 4-بەت)

15. جياڭ زېمىن «1-ئاۋغۇست» كىنو ستودىيىسىنى كۆزدىن كۆچۈردى (مۇزەپپەر تەرجىمە قىلغان، 1996-يىل 6-ئاينىڭ 12-كۈنى 4-بەت)

16. 1996-يىل 6-ئاينىڭ 1-كۈندىكى 3-بەت، لايىھىلىگۈچى جۈرئەت كامىل، بېكىتكۈچى تاھىر ئوسمان

17. 1996-يىل 10-ئاينىڭ 14-كۈندىكى 2-بەت، لايىھىلىگۈچى مۇختار ھېمىت، بېكىتكۈچى ئابدۇرېشىت مامۇت

18. 1996-يىل 3-ئاينىڭ 27-كۈندىكى 5-بەت، لايىھىلىگۈچى پاتىمە ئەيسا، بېكىتكۈچى مىركامىل ياقۇپ

19. 1996-يىل 11-ئاينىڭ 8-كۈندىكى 6-بەت، لايىھىلىگۈچى رەيھان مويدىن، بېكىتكۈچى ھەسەن ئېلى

20. 1996-يىل 9-ئاينىڭ 28-كۈندىكى 5-بەت، لايىھىلىگۈچى ئارزۇگۈل مامۇت، بېكىتكۈچى مىركامىل ياقۇپ

21. «پايدىلىنىش خەۋىرى» 1996-يىل 12-ئاينىڭ 4-كۈندىكى 3-بەت، لايىھىلىگۈچى ساۋادەت ئابدۇللا، بېكىتكۈچى ئەنۋەر لېتىپ

قىلىندى. تۈزۈمنى تۈزگەرتىش، تۈزگەرتىپ تەشكىللەش شەرتىنى ھازىرلىيالمىغان، پايدىسى ئاز، زىيان تارتىۋاتقان ۋە مەركەزلىك باشقۇرۇش قولايلىق بولمىغان كارخانىلاردا مال - مۈلكىنى ئىجارىگە بېرىپ باشقۇرۇشنى مەزمۇن قىلغان ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى پائال يولغا قويدى. ھازىرغا قەدەر ئوبلاست بويىچە 63 كارخانا سېتىۋېتىلدى، 32 كارخانا ۋەيران قىلىندى، 336 كارخانا ئىجارىگە بېرىپ باشقۇرۇش شەكلىگە ئۆزگەرتىلدى. ئوبلاست بويىچە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان كارخانا ئومۇمىي سانى 724 كە يېتىپ، تۈزۈمى ئۆزگەرگەن كارخانىلار ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك تۈزۈمدىكى كارخانىلار ئومۇمىي

قىلىندى. تۈزۈم تۈزگەرتىلگەندىن كېيىن 70 كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى، پايدىسى كۆپەيدى، زىيىنى ئازايدى. تۈزۈمى ئۆزگەرتىلگەن كارخانىلارنىڭ ھەممىسىدە ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە تەرەققىيات بولۇپ، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەرلىك ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى. بۇلتۇر سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 250 مىليون يۈەنگە يېتىپ، سېلىشتۇرما نىسبىتى 24.5 % ئاشتى؛ ئوبلاست بويىچە يەرلىك مالىيە كىرىمى 325 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 29.5 ئاشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋەتەنىنىڭ ۋە شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلگەنلىكلىرى، ئۆزلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرگەنلىكلىرى ناھايىتى ياخشى ئىش. بۇ يىل بىز يەنە ئالىي مەكتەپلەردە شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا دائىر دوكلات يىغىنلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، ئوقۇغۇچىلار بىلەن تېخىمۇ كۆپ ئالاقە ئورناتماقچى.

قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: جۇڭخۇا مىللەتلىرى مەۋقەنى دۇنياغا قويۇشتا پەن، مائارىپنى راۋاجلاندۇرۇشنى تېزلىتىشى كېرەك. سىلەر زامانىمىزدىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى كەلگۈسىنىڭ يول ئاچقۇچىلىرى، قۇرغۇچىلىرى. پارتىيە ۋە خەلق سىلەردىن ئۈمىد كۈتمەكتە، شۇڭا شىنجاڭنىڭ ئالدىدا تۇرغان تېپىلغۇسىز تارىخىي تەرەققىيات پۇرستىنى كۆرۈشكىلار، ياشلىقىڭلارنى قەدىرلەپ، ئىجتىھات بىلەن ئۆگىنىشىڭلار كېرەك.

قېيۇم باھاۋۇدۇن ھەرمىللەت ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى ئومۇمىيلىق قارىشى، ئىلمىي كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى، دۇنيا قارىشى، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، دىن قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، مەسىلىلەرگە تارىخىي ماتېرىيالىزم، دىئالېكتىكىلىق ماتېرىيالىزملىق قاراش ئارقىلىق مۇئامىلە قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشنىڭ نەمۇنىچىلىرىدىن بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى، ئۇزاق مۇددەت تىنچ بولۇشى، ئىقتىسادنىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

. * * * * * * * * * *

ئېلان

مۇھەممەت باھاۋۇدۇن: مەھكىمىمىز قوبۇل قىلغان دەۋاگەر مۇھەممەت سېيىتنىڭ قەرز ماجىرا دېلوسىنى سوت قىلىپ ئاياغلاشتۇردۇق. ئۆستىڭىزدىن چىقىرىلغان ھۆكۈمنى سىزگە يەتكۈزۈشكە ئامال بولمىغانلىقى ئۈچۈن، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەق - تەلەپ دەۋا قانۇنى»نىڭ 84-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە مەھكىمىمىزنىڭ 1997 - يىللىق 350- نومۇرلۇق ھۆكۈمنامىسىنى ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق.

مۇھەممەت باھاۋۇدۇن دەۋاگەر مۇھەممەت سېيىتتىن قەرز ئالغان 20 مىڭ يۈەن، قاتناش ھەققى 700 يۈەن ۋە دەۋا ھەققى 1010 يۈەن بولۇپ، جەمئىي 21 مىڭ 710 يۈەننى ھۆكۈم كۈچىگە ئىگە بولۇپ 15 كۈن ئىچىدە تۆلەيدۇ.

ئۇشبۇ ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ ئارىدىن 60 كۈن ئۆتسە، يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. ئەگەر بۇ ھۆكۈمگە قايىل بولمىسىڭىز، ھۆكۈمنامە قولىڭىزغا تېگىپ ئەتىسىدىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىز ئارقىلىق ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە نارازىلىق ئەرز بەرسىڭىز بولىدۇ.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

جۇڭگودىكى تۆت چوڭ تاش غار (1)

لى شيا

مەدەنىيەت يادىكارلىقى

تاش غار - ئەسلىدە ھىندىستاننىڭ بىر خىل بۇددا ئىمارىتى شەكلى. بۇددا دىنىدا خالى جايدا ئىبادەت قىلىش تەشەببۇس قىلىنىدۇ. شۇڭا راھىبلار تىك تاغ چوققىلىرىدىكى خىلۋەت جايلارنى تاللاپ غار قېزىپ، ئۇنى ئىبادەت ئورنى قىلىشىدۇ. ھىندىستاندىكى تاش غارلار ئاساسەن بىر تۆت بۇرجەك زالنى مەركەز قىلىپ، ئەتراپىغا قاتار - قاتار تۈۋرۈك چىقىرىپ، ئۇنىڭ ئۈچ تەرىپىگە كىچىك ئىبادەت ئۆيلىرىنى قېزىپ ياسالغان، غارنىڭ تاشقى تەرىپىدە ئۇزۇن كەتكەن كارىدور بار.

جۇڭگونىڭ تاش غارلىرى دەسلەپتە ھىندىستاننىڭ تاش غارلىرىغا تەقلىد قىلىپ ياسالغان، ئۇلارنىڭ كۆپى جۇڭگونىڭ شىمالىدىكى خۇاڭخې دەرياسى ساھىلىغا قېزىلغان، شىمالىي ۋېي سۇلالىسى دەۋرىدىن (534 ـ 386) سۇي سۇلالىسى (618 ـ 581)، تاڭ سۇلالىسى (907 ـ 618) دەۋرلىرىگىچە بولغان چاغ تاش غار قېزىش ئەڭ ئەۋجىگە چىققان مەزگىل ئىدى. تاڭ سۇلالىسىدىن كېيىن تاش غار قېزىش پەيدىنپەي ئازايغان. بۇ چاغلاردا خۇاڭخې ساھىلى جۇڭگونىڭ سىياسىي، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ مەركىزىي ئورنى ئىدى.

ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ، جۇڭگونىڭ تاش غارلىرى ئىشلىتىلىش ۋە قۇرۇلما جەھەتتىن ھىندىستانچە ئۇسلۇبتىن بارا - بارا يىراقلاشتى، ئۇنىڭغا جۇڭگونىڭ ئەنئەنىۋى بىناكارلىق سەنئىتى قوشۇلدى. دەسلەپكى مەزگىللەردىكى تاش غارلارغا تۆت قىرلىق مۇنار تۈۋرۈكلەر قويۇلۇپ، ئۇلارغا ھەر خىل نەقىشلەر ئويۇلغان. تۈۋەندە

شىمالدىكى چۆلگە جايلاشقان، مىلادى 365-يىلى راھىب لې زۈن بۇ جايدا تۇنجى غار قازغاندا، بۇ جاي جۇڭگو بىلەن غەربنىڭ ئالاقىلىشىش تۈگۈنى، قەدىمكى يىپەك يولىنىڭ ئۆتەڭى بولغان جايى ئىدى.

دۈنخۇاڭ موگاۋ غارىنىڭ تام رەسىملىرى، لاي ھەيكەللىرى ناھايىتى داڭلىق، بۇ جايدىكى تام رەسىملىرىنىڭ دائىرىسى 45 مىڭ كۋادرات مېتىردىن ئارتۇق بولۇپ، ئۇلاردا بۇددا دىنى ھېكايىلىرىدىن باشقا، كىشىلەرنىڭ بېلىقچىلىق، تېرىقچىلىق، قويچىلىق، ساپالچىلىق پائالىيەتلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. يەنە ئەينى ۋاقىتتىكى ئىشلەپچىقىرىش، قاتناش قوراللىرى، ھارۋا، كېمە، دېھقانچىلىق قوراللىرى، توقۇمىچىلىق ماشىنىلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن تام رەسىملىرى بار. بۇنىڭدىن باشقا، بىرمۇنچە سۇپا، راۋاق، مۇنار، ئىبادەتخانا، دۇكان، كۆۋرۈك، سۇ چىغىرى قاتارلىق قەدىمكى بىناكارلىق ئوبرازلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن تام رەسىملىرىمۇ بار.

موگاۋ غارىنىڭ نوم ساقلاش غارى (17-غار)دىن تېپىلغان دىنىي قول يازمىلارمۇ زور قىممەتكە ئىگە، بۇ مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكىلەرنىڭ تەتقىقاتىغا مول ئاساس سېلىپ بەردى، بۇنىڭ بىلەن «دۈنخۇاڭشۇناسلىق» ئىلمى بارلىققا كەلدى. دۈنخۇاڭدىكى موگاۋ غارىدا تاڭ، سۇڭ سۇلالىسى دەۋرىگە خاس ياغاچ قۇرۇلمىلىق پېشايۋانلىق ئىمارەتمۇ بار بولۇپ، ئۇ جۇڭگونىڭ ھازىر ساقلىنىۋاتقان بىناكارلىق ئەسەرلىرى ئىچىدىكى ئەڭ قىممەتلىك بايلىق.

يۇڭگاڭ تاش غارى

بۇ غار شەنشى ئۆلكىسىنىڭ داتوڭ شەھىرىگە 16 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى

يۇڭگاڭدىكى تاش غاردا 17 مېتىر ئېگىزلىكتىكى بىر ھەيكەل بولۇپ، ئۇنىڭ پۇتى ئۈستىدە 12 ئادەم تۇرالايدۇ. چوڭ بۇت ھەيكەللەرنى چۆرىدىگەن نۇرغۇن كىچىك ھەيكەللەر بار.

6-غار يۇڭگاڭ تاش غارىدىكى ئەڭ ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە غار بولۇپ، ئۇنىڭ مەركىزىدە غار ئۈستىگە تۇتاشقان ئىككى قەۋەتلىك، 15 مېتىر ئېگىزلىكتىكى مۇنار تۈۋرۈكى بار. ئۇنىڭ ھەممە تەرىپىگە ھەر خىل ھەيكەللەر نەقىشلەنگەن؛ بۇ غارنىڭ تاملىرى بۇت ھەيكەللىرى بىلەن لىق توشقان.

ئۇلارنىڭ ئىچىدە بۇددساتۋانىڭ ئۇچۇۋاتقان كۆرۈنۈشىمۇ بار. غار تېمى ۋە تۈۋرۈكىگە ساكيامۇنىنىڭ تۇغۇلغانىدىن تارتىپ بۇتقا ئايلانغىچە بولغان ھېكايىلىرى نەقىشلەنگەن.

بۇ غاردىكى تاش ئويمىلار ئۆزىنىڭ نەپىسلىكى بىلەن مەشھۇر. بۇ جايدىكى 50 نەچچە مىڭ ھەيكەلنىڭ چوڭى ئون نەچچە مېتىر ئېگىزلىكتە، كىچىكى نەچچە سانتىمېتىر ئېگىزلىكتە بولۇپ، ئۇلارنىڭ كۆرۈنۈشى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ، بۇلار تاش ئويما سەنئىتىدە چىن سۇلالىسى (221ـ 206)، خەن سۇلالىسى (220ـ 206) دەۋرىدىكى ئەنئەنىۋى سەنئەتكە ۋارىسلىق قىلىنىپ، شۇنداقلا سىرتنىڭ سەنئەت جەۋھىرى قوبۇل قىلىنىپ ياسالغان، بۇلار سۇي، تاڭ سەنئىتىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولغان.

672 - سان

تامغىنى تۇردى قادىر نازىرى ئىشلىگەن

جۇڭگودا ئەڭ بۇرۇن ياسالغان گلوبۇس

كې شۆين

مىڭ سۇلالىسىنىڭ ئاخىرقى مەزگىلىدە (17-ئەسىرنىڭ 20-يىللىرى) جۇڭگودا ياسالغان بىر گلوبۇس ھازىر لوندوندىكى ئەنگلىيە مۇزېيىنىڭ خەرىتە بۆلۈمىدە ساقلانماقتا.

مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ئىسپاتلىشىچە، بۇ گلوبۇس قىممەتلىك پەن - تېخنىكا يادىكارلىقى بولۇپ، ھازىرغىچە ساقلىنىۋاتقان، ئەڭ بۇرۇن جۇڭگودا ياسالغان خەنزۇچە خەتلىك گلوبۇس ئىكەن. بۇ گلوبۇسنىڭ ئاستىنقى قىسمىدا ئىزاھات بار بولۇپ، ئۇنى ئەيسا جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، پورتۇگالىيىلىك يانانو (مىلادى 1574 ـ 1659-يىللار) بىلەن ئىتالىيىلىك لون ئامىن (مىلادى 1559ـ 1654ـ يىللار) بىرلىكتە 1623-يىلى يازغان.

ئۇ يەر - بۇ يەرلىرىدىكى سىرىنىڭ چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى ھېسابقا ئالمىغاندا بۇ گلوبۇسنىڭ قالغان يېرى شۇ پېتىچە ساقلانماقتا. بۇ گلوبۇستىكى گرادۇس ئارىلىقى ئون بولۇپ، ئېكۋاتور، جەنۇب-شىمال تروپىك سىزىقى ۋە گرادۇسى 0° بىلەن 180° قىزىل سىزىق ئارقىلىق ئىپادىلەنگەن، ئۇ كۆزگە بەكمۇ چېلىقىپ تۇرىدۇ. مېردىئان 0° بىلەن 360° ئافرىقا ئارقىلىق غەربىي ئاتلانتىك ئوكياندىكى كانېرى تاقىم ئاراللىرىنى كېسىپ ئۆتىدۇ. ياغاچتىن ياسالغان بۇ گلوبۇس رەڭلىك سىردا سىزىلغان بولۇپ، دىئامېتىرى 58.4 سانتىمېتىر، ماشتابى 1:21000000، ئۇنىڭغا 370 نەچچە يىل بولغان، بۇ گلوبۇستا دۇنيادىكى چوڭ قۇرۇقلۇقلار، يېرىم ئاراللار ۋە ئاراللار ناھايىتى توغرا كۆرسىتىلگەن. گلوبۇستىكى جۇڭگو، چاۋشيەن ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دېڭىز بويلىرى لىنىيىسى ئەيسا جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، ئىتالىيىلىك رىماتۇ (1552-1610-يىلى) سىزغان «تۈمەنمىڭ دۆلەت خەرىتىسى» دىكىدىن توغرا ئىكەن. بولۇپمۇ يېڭى گۈنېيە ئارىلى (ئىرىئان ئارىلى) توغرا سىزىلغان بولۇپ، يېڭى گۈنېيىنى بىر ئارال قىلىپ سىزغان. بۇ ئارالنى 1606-يىلى ئىسپانىيىلىك ئېكسپېدىتسىيىچى توماس بايقىغان.

بۇ گلوبۇس مىڭ، چىڭ سۇلالىلىرى مەزگىلىدە ئوردىدا ئىدى، چىڭ سۇلالىسى بەربات بولغاندىن كېيىن ئوردىدا سىرتقا چىقىپ كەتكەن. 1938-يىلى بېيجىڭدا ئەنگلىيىلىك باستىر پېساۋىر قولغا چۈشۈرۈپ، 1961-يىلى ئۇنى ئەنگلىيە مۇزېيىغا تەقدىم قىلغان، ھازىرغىچە شۇ

يۇلتۇزلار چاقنىغان رىم

جاۋشيا

ھەممە يوللار رىمغا تۇتىشىدۇ، رىمدىكى يوللار ساياھەتچىلەرنى ھاڭ - تاڭ قالدۇرىدۇ. چۈنكى بۇ يوللار ئىنسانلار ئەقىل- پاراسىتىنىڭ جەۋھەرلىرى بىلەن زىچ باغلانغان. 2000 يىللىق بوران - چاپقۇننى بېشىدىن كۆچۈرگەن قەدىمكى رىمنىڭ گىلادىئاتور مەيدانى خارابىلىككە ئايلانغان بولسىمۇ، ئەينى ۋاقىتتىكى كۆركەم قىياپىتىنى يوقاتمىغان، قەدىمكى رىم بازىرى، نەپىس ۋە رومانتىك ئىسپانىيە مەيدانى، كۆركەم-ھەشەمەتلىك سان پېتربۇرگ چېركاۋى، يەنە دۇنياغا داڭلىق سان - ساناقسىز ھەيكەل، رەسىم، قەدىمكى

ھەققىدىكى تالاش-تارتىش»، «ۋېناسنىڭ تۆرىلىشى» قاتارلىقلار كۆزنى قاماشتۇرۇپ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ. مىكرانكېلونىڭ «ئانا مۇھەببىتى» دېگەن ھەيكىلى بۇۋى مەريەمنىڭ ئۆلگەن بالىسىنى قۇچىقىغا ئالغان چاغدىكى ھەسرەتلىك قىياپىتىنى روشەن نامايان قىلغان.

مىكرانكېلو شۇ ھەيكەلنى ئويغۇزغاندا 24 ياشتا بولۇپ، ئۇنىڭ تالانتى ھەممىنى بېسىپ چۈشكەنىدى. رافائېلنىڭ ئۆزگىچە بەدىئىي ئۇسلۇبى بولۇپ، ئۇ چوڭ تىپتىكى تام رەسىمى «ئافىنا ئىلىم تەرەپدارلىرى»دا تولۇق گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئەسەردە بىر

داڭلىق. بۇلارنىڭ ئىچىدە تىرىۋى فونتان بۇلىقى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ، بۇ بۇلاقتىن فونتان ئېتىلىپ چىقسا، ئەتراپتىكى مەرمەر تاش ھەيكەللەرگە جان كىرگەندەك كۆرۈنىدۇ. رىم سەنئەت جەھەتتىمۇ ئالاھىدە جاي. تارىختىكى نۇرغۇن قېتىملىق داۋالغۇشلار داۋامىدا نۇرغۇن بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان بولسىمۇ، سەنئەتنى گۈللەندۈرۈش چاقىرىقى ئاستىدا بۇ جاينىڭ سەنئىتى ئۆزىنىڭ شانلىق ئوبرازىنى يوقىتىپ قويمىدى، 3 مىليون ئاھالىسى بار زامانىۋى ھەم قەدىمكى شەھەر يەنىلا ئۆزىنىڭ بەدىئىي گۈزەللىكىنى

مۇنار ئويۇرۇقلار قويۇلۇپ، ئۇلارغا ھەر خىل نەقىشلەر ئويۇلغان. تۆۋەندە تونۇشتۇرۇلىدىغان تۆت غار- جۇڭگودىكى ئەڭ داڭلىق غارلار بولۇپ، ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە.

دۇنخۇاڭدىكى مۇگاۋ غارى

دۇنخۇاڭ مۇگاۋ غارى گەنسۇ ئۆلكىسى تەۋەسىدە بولۇپ، دۇنخۇاڭ شەھىرىدىن 25 كىلومېتىر يىراقلىقتا. بۇ جۇڭگودىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ، مەزمۇنى ئەڭ مول تاش غار توپى ھېسابلىنىدۇ.

مۇگاۋ غارى جۇڭگونىڭ غەربىي

بۇ غار سەنئىتى ئۆلكىسىنىڭ داتۇڭ شەھىرىگە 16 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى يۈنگاڭ دېگەن يەرگە جايلاشقان، ئۇ شىمالىي ۋېي سۇلالىسى دەۋرىدە قېزىلغان. ئۇنىڭدىكى تاش ئويمىلار ھەيۋەتلىكلىكى بىلەن ئالەمگە مەشھۇر.

يۈنگاڭ تاش غارىدىن ھازىر ساقلىنىپ قالغىنى 53 غار بولۇپ، شەرقتىن غەربكە بىر كىلومېتىر سوزۇلغان. غاردا 51 مىڭ بۇت ھەيكىلى بار.

پېتىربۇرگ چىركاۋى، يەنە دۇنيادىكى داڭلىق سان - ساناقسىز ھەيكەل، رەسىم، قەدىمكى يادىكارلىق، مىس بۇيۇملار، تام بېزەكلىرى كىشىلەرنى جەلپ قىلىدۇ. رىشىن تەرىپلىگەن قەدىمكى يۇنان ھەيكىلى «رائۇكون»، مىلادىدىن ئىلگىرىكى 5-ئەسىردىكى مىروننىڭ «دىسكا ئاتقۇچى» دېگەن ھەيكىلى، نەپىس گوبلىن گىلەمى مىڭلىغان تاغ - دەريالاردىن ئېشىپ تارقىلىپ، ھازىر ئۆزىمىزنىڭ تام رەسىملىرىگە ئايلانغان. «جۇدالىق كۈنلەردىكى سوت»، «مۇقەددەس سوۋغات

تام رەسىمى «ئافىنا ئىلىم تەرەپدارلىرى» دا تولۇق گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئەسەردە بىر توپ مەشھۇر پەيلاسوپلار، مەسىلەن: پىشىل پېرىنجە كىيگەن سوبلاد، ئۈمىدسىزلىك تەرغىباتچىسى ۋراك لىتو ئالمىد، دافىنىچ قاتارلىقلارنىڭ مۇنازىرىگە چۈشكەن، ئويغا پاتقان، پىكىر بايان قىلىۋاتقان ئوبرازلىرى، پىلاتون ۋە ئارستوتېلنىڭ مەردانە قىياپىتى ناھايىتى روشەن ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىلگەن. رىم يەنە فونتان، بۇلاقلار مەركىزى، ئۇ ئۆزگىچە يەر ئاستى سۈيى تەمىنلەش سىستېمىسى ئارقىلىق دۇنياغا

ئاھالىسى بار زامانىۋى ھەم قەدىمكى شەھەر يەنىلا ئۆزىنىڭ بەدىئىي گۈزەللىكىنى نامايان قىلىپ تۇرىدۇ.

مەن رىمدا مۇشۇنچىۋالا كۆپ چولپانلارنىڭ بارلىقىنى، مۇشۇنچىۋالا كۆپ مەنزىرىلىك جايلارنىڭ ۋە مۇشۇنداق نەپىس سەنئەتنىڭ بارلىقىنى كۆرۈپ، رىمغا قايىل بولدۇم. ئۇ ھەقىقەتەنمۇ قەدىمكى چولپانلارنىڭ ماكانى، مەدەنىيەتنىڭ بۆشۈكى بولۇشقا مۇناسىپ ئىكەن.

چۈشۈرۈپ، 1961-يىلى ئۇنى ئەنگلىيە مۇزېيىغا تەقدىم قىلغان. ھازىرغىچە شۇ مۇزېيدا ساقلانماقتا.

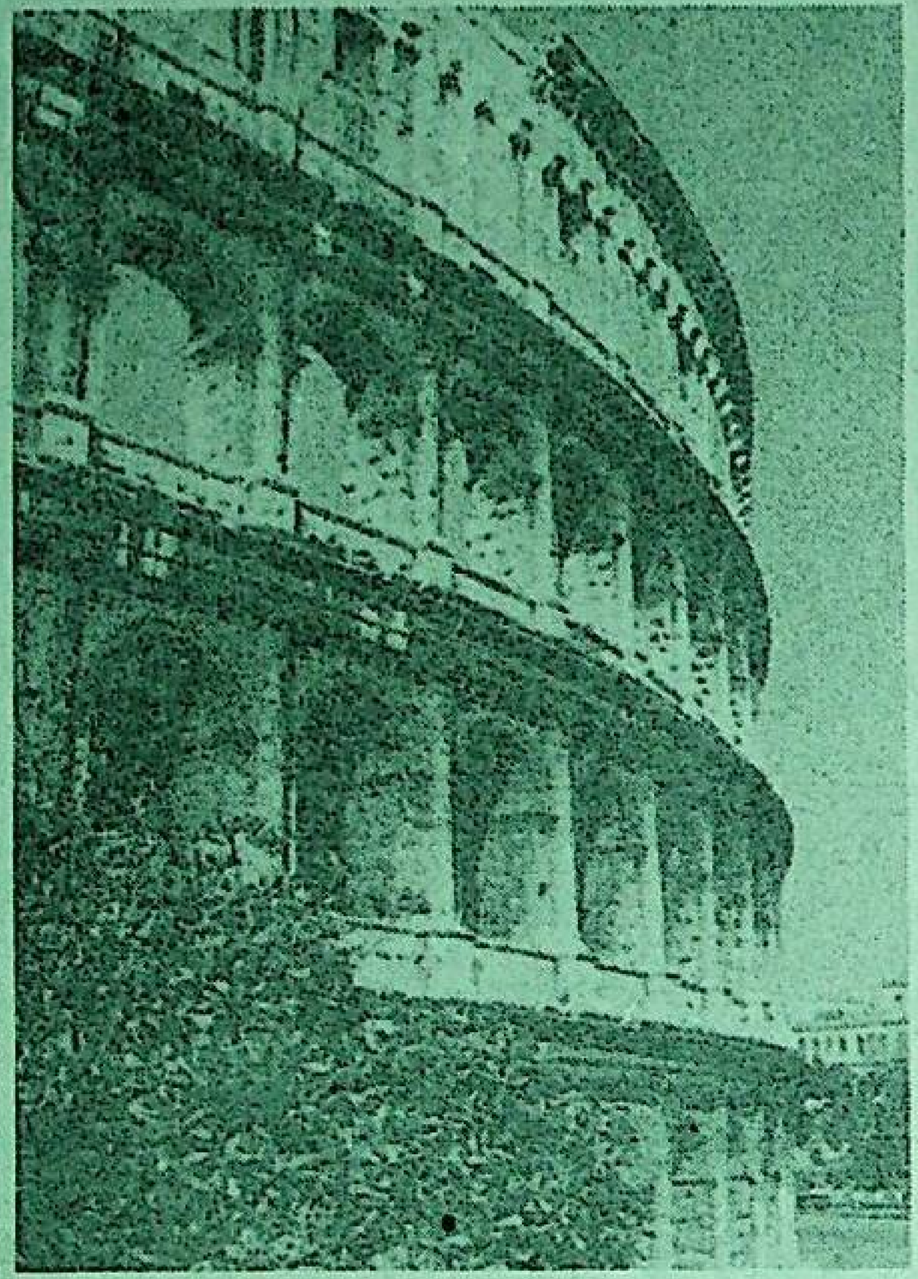

سۈرەتتە: مىلادىدىن ئىلگىرى 29-يىلى قۇرۇلۇشقا باشلاپ، مىلادى 80-يىلى پۈتكەن قەدىمكى رىم گىلادىئاتور مەيدانى.

سۈرەتلەر **«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»** دىن ئېلىندى.

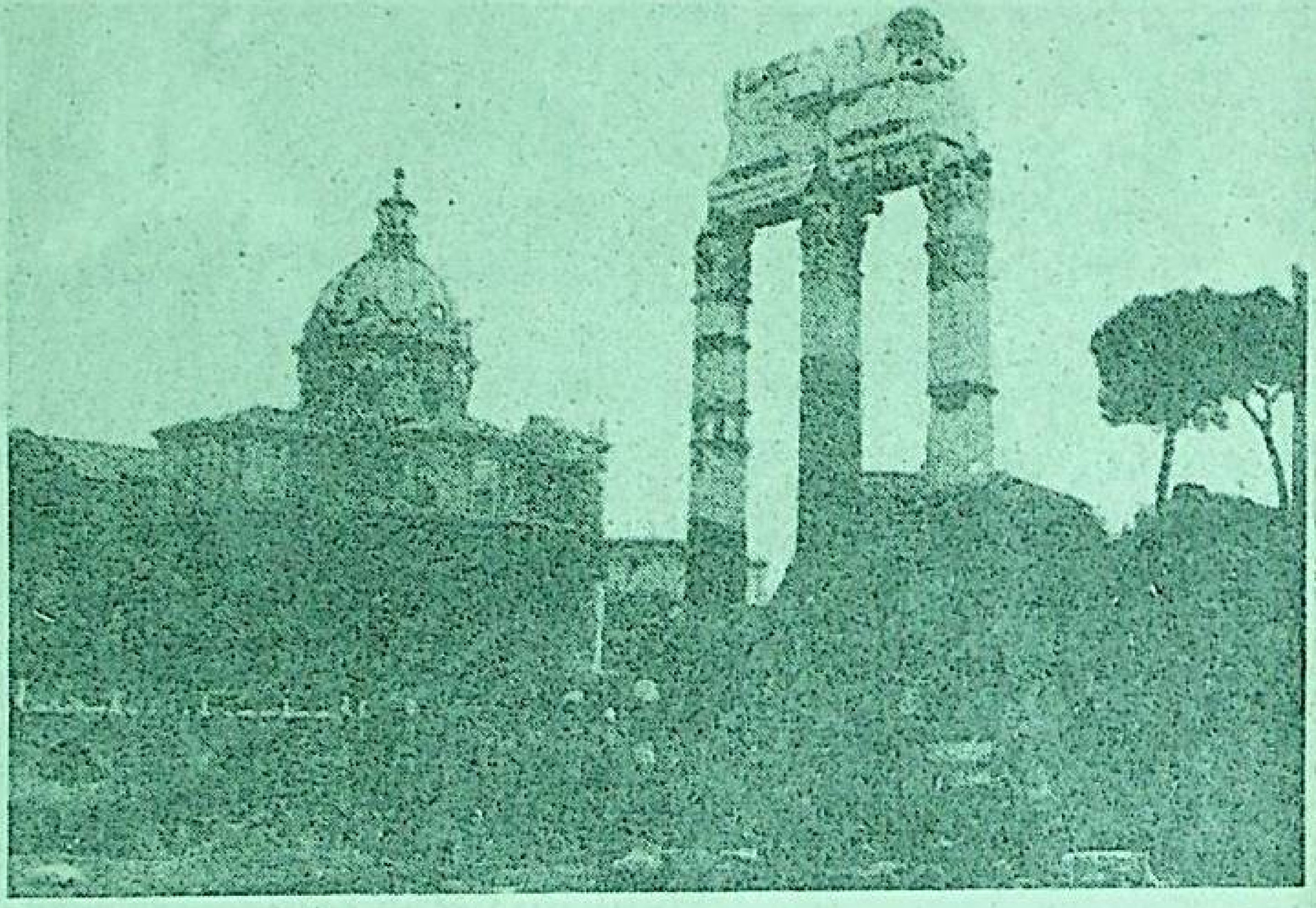

سۈرەتتە: قەدىمكى رىم بازىرى

قاھىرەدىكى خاللى بازىرى

مىسىر پايتەختى قاھىرەنىڭ شەرقىي جەنۇب بۇرجىكىدە كۆلىمى تەخمىنەن ئىككى - ئۈچ كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان قەدىمكى بازار بار، بازار كوچىلىرىدا چوڭ - كىچىك دۇكانلار كۆپ بولۇپ، بۇ دۇكانلاردىن ھەر خىل رەخت، باش ۋە ئاياغ كىيىم، زىبۇزىننەت بۇيۇملىرى، مېتال بۇيۇملار، مېۋە-چېۋە، گۈل-گىياھ، دورا ماتېرىياللىرى، ئەتىر، يىڭنە، ئەر-ئاياللار كىيىم-كېچەك قاتارلىق ماللار تېپىلىدۇ، بۇ بازار چەت ئەللىك سودىگەرلەرنىلا ئەمەس، قاھىرەدىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىمۇ ئۆزىگە جەلپ قىلىدۇ.

خاللى بازىرىدا ئوتتۇرا ۋە تۆۋەن دەرىجىلىك تاۋارلار ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ. ماللار ئەرزان ھەم كۆركەم بولغاچقا، شەھەر ئاھالىلىرى بەكمۇ ياقتۇرىدۇ. بۇ يەردە ئالىي دەرىجىلىك تاۋارلارمۇ بار، ئەلۋەتتە. لېكىن ئالىي دەرىجىلىك تاۋارلار تولىمۇ ھەشەمەتلىك بېزەلگەن دۇكانلاردا سېتىلىدۇ، بۇ دۇكانلارنىڭ ئالدىنى رەت - رەت ئورۇنلاشقان كىچىك تەنزىلەر توسۇپ تۇرىدۇ.

خاللى بازىرىدا توپ سېتىش ئاساس قىلىنىدۇ، كۆپلىگەن سودىگەرلەرنىڭ مال سارايلىرى بار. ئۇلار مۇشۇ سارايلىرىدا مالنى توپ ساتىدۇ، بازار ئەھۋالىنى ئىگىلەيدۇ.

خاللى بازىرى ئەنئەنىۋى ئەرەب بازىرى ئاساسىدا بارلىققا كەلگەن بولسىمۇ، دەۋرنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، ھازىر بۇ بازاردا زامانىۋى ئېلېكتىر سايمانلىرى، خىمىيىۋى تالالىق توقۇلما قاتارلىق تاۋارلارمۇ سېتىلىدىغان بولدى. بۇ يەردىن تېلېۋىزور، توڭلاتقۇ، ئېلېكترونلۇق سائەت قاتارلىقلارنى سېتىۋالغىلى بولىدۇ.

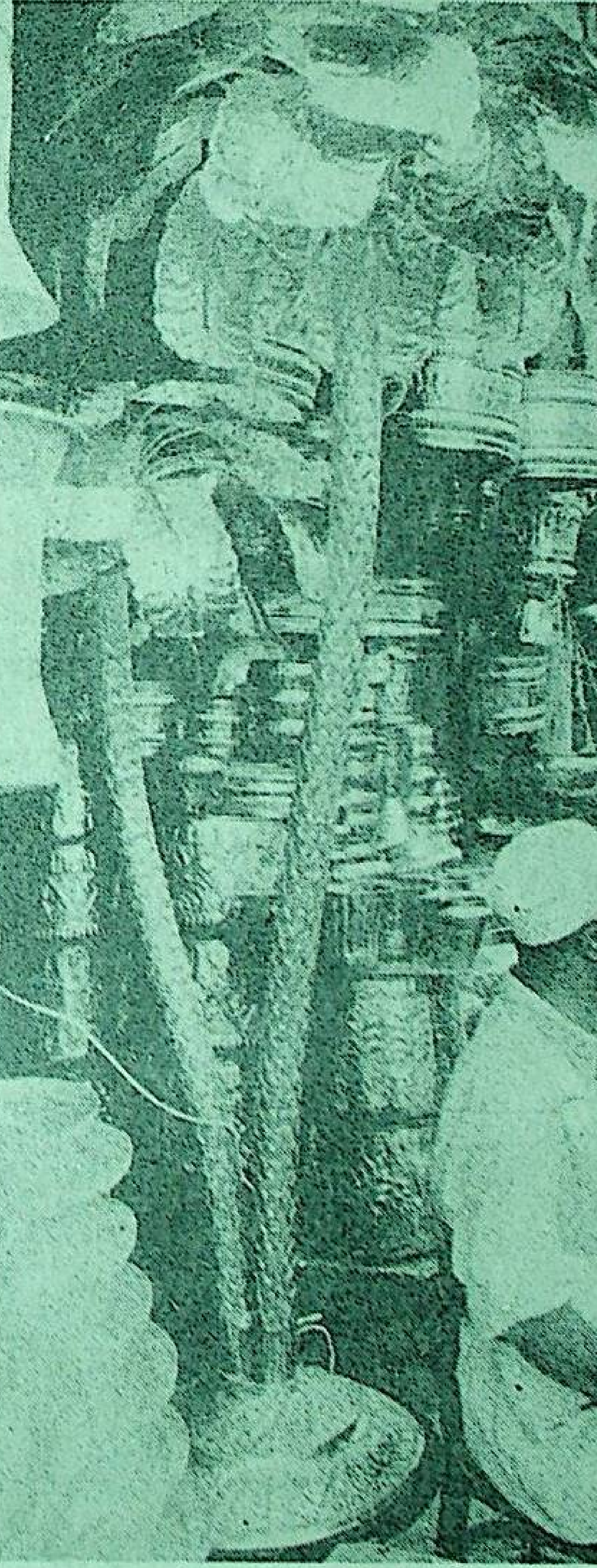

كىيىم - كېچەك دۇكانلىرىدا ئەرەبلەرنىڭ ئەنئەنىۋى چاپانلىرى بارغانسېرى ئازىيىپ، ئۇنىڭ ئورنىنى زامانىۋى كىيىم - كېچەكلەر ئالدى.

خاللى بازىرىدا قانچىلىك سودىگەر بار؟ ھەر كۈنلۈك تىجارەت سوممىسى قانچە؟ بۇنىڭغا ئېنىق جاۋاب بېرىش تەس، ئەمما شۇنىڭدا شۈبھە يوقكى، بۇ يەردىكى چوڭ - كىچىك كوچىلارنىڭ ھەممىسى تاۋار رىقابىتى بولۇپ تۇرىدىغان سورۇن.

سۈرەتتە: خاللى بازىرىدىن كۆرۈنۈش.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى» دىن ئېلىندى.

ئوماننىڭ نېفىت سانائىتى

ئوختى باقى

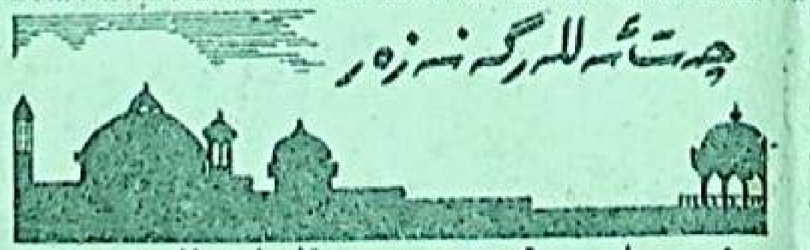

ئومان - ئەرەب يېرىم ئارىلىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىغا جايلاشقان بولۇپ، ئەرەب دېڭىزى بىلەن ئومان قولتۇقى تۇتىشىپ تۇرىدۇ، قۇرۇقلۇق قىسمى ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى، سەئۇدى ئەرەبىستانى ۋە يەمەن بىلەن چېگرىداش. ئومان پارس قولتۇقىدىكى نېفىت ئىشلەپ چىقىرىدىغان دۆلەتلەر ئىچىدە ستراتېگىيىلىك ئورنى ئىنتايىن مۇھىم دۆلەت.

ئومان مىلادى 1508-يىلىدىن كېيىن پورتۇگالىيە، ئىران ۋە ئەنگلىيىنىڭ تاجاۋۇزىغا ئۇچرىغان، 1913-يىلى مۇستەقىل بولغان. 1969-يىلىدىن باشلاپ نېفىت ئىشلەپ چىقارغان، 1 مىليون 700 مىڭ نوپۇسى بار بۇ كىچىك دۆلەتتە كىشى بېشىغا ناھايىتى كۆپ نېفىت توغرا كېلىدۇ.

ئوماننىڭ يەر مەيدانى 300 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، ئىلگىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ئىشلىرى بىر قەدەر راۋاجلانغان بولسىمۇ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ئاز بولغاچقا، ئىشلەپ چىقارغان ئاشلىقى بىلەن ئۆزىنى قامدىيالمىغان، 1970-يىلىدىن كېيىن تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى يىلمۇيىل كۆپەيتىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، نېفىت ئىشلەپچىقىرىشنىمۇ چىڭ تۇتۇپ، ئەمگەك كۈچى، تېخنىكا كىرگۈزۈش ئارقىلىق نېفىت سانائىتىگە بىرقەدەر پۇختا ئاساس سالغان. ئۇنىڭدىن كېيىنكى يىللاردا ئىشلەپ چىقارغان نېفىتنىڭ %90 نى ئېكسپورت قىلىپ، دۆلەتنىڭ تاشقى پېرېۋوتىنى يىلمۇيىل كۆپەيتىپ بارغان. ھازىر ئوماندا 1337 نېفىت قۇدۇقى بار، يەككە قۇدۇقلارنىڭ مەھسۇلاتى ناھايىتى يۇقىرى.

مەملىكەت بويىچە ئېنىقلاپ بولۇنغان قالدۇق نېفىت زاپىسى 600 مىليون توننا، تەبىئىي گاز زاپىسى 280 مىليارد كۇب مېتىردىن ئارتۇق بولۇپ، ئىشلەپ چىقىرىلغان گاز ئاساسەن ئىچكى قىسىمدا ئىشلىتىلىدۇ. ئومان نېفىت ئىشلەپچىقىرىشتا ياكى گاز ئىشلەپچىقىرىشتا بولسۇن، خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاشنى كۆزدە تۇتۇپ، نېفىتتىن كىرگەن كىرىمدىن پايدىلىنىپ، ئېلېكتر ئىستانسىسى، دېڭىز سۈيىنى چەككىلەش زاۋۇتى، سېمونت زاۋۇتى قاتارلىقلارنى قۇرغان.

ئوماننىڭ نېفىت سانائىتىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىدا پايتەخت ماسقاتتىكى سۈيى چوڭقۇر چوڭ تىپتىكى ماي پاراخوتلىرى توختىيالايدىغان، ئۈن نەچچە پىرىستان ۋە سالالا پورتىدىكى تۆت پىرىستان مۇھىم رول ئوينىغان. ھازىر ئوماننىڭ نېفىت سانائىتى دۆلەتنىڭ مۇھىم ئىقتىسادىي تۈۋرۈكى بولۇپ قالدى.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى ئامېرىكا پارلامېنتىنىڭ شياڭگاڭ توغرىسىدىكى قانۇن لايىھىسىگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى سۈي تيەنكەي بۈگۈن مۇخبىرنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا پارلامېنتى شياڭگاڭ توغرىسىدا قانۇن لايىھىسى ماقۇللاپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشتى، بۇنىڭغا جۇڭگو قەتئىي قارشى تۇرىدۇ ۋە ئۇنى مۇتلەق قوبۇل قىلمايدۇ.

بۇ باياناتچى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: «ئامېرىكا پارلامېنتىدىكى بەزى كىشىلەر شياڭگاڭنىڭ ئەھۋالىنى تۈپتىن چۈشەنمەي تۇرۇپ، جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا بولغان سىياسىتىنى چۈشەنمەي تۇرۇپ ھەم زورۇر، چوڭقۇر تەتقىقات ئېلىپ بارماي تۇرۇپ، ئاتالمىش قانۇن لايىھىسى ماقۇللاپ، يولسىزلىق بىلەن جۇڭگو 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈندىن كېيىن «جۇڭگو - ئەنگلىيە قوشما باياناتى»غا ئەمەل قىلارمۇ، دېگەن گۇماننى ئوتتۇرىغا قويۇپ، جۇڭگونىڭ ئالاقىدار سىياسەتلەرنى ئىجرا قىلىش سەممىيىتى ۋە ئىرادىسىدىن گۇمانلىنىشقا قۇتراتتى، شۇنداقلا تەھدىت سېلىپ: ئەگەر 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈندىن كېيىن شياڭگاڭنىڭ يۇكسەك ئاپتونومىيە ھوقۇقى ۋە ئامېرىكىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي مەنپەئىتى زىيانغا ئۇچرىسا، ئامېرىكا تەدبىر قوللىنىپ ئالاقىدار ئۇسۇللىرىنى ئۆزگەرتىدۇ، دېدى. جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلىشىدىغان بۇ خىل خاتا قىلىقىقا بىز قەتئىي قارشى تۇرىمىز ۋە ئۇنى مۇتلەق قوبۇل قىلمايمىز.»

سۈي تيەنكەي مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭ مەسىلىسى 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈندىن ئىلگىرى جۇڭگو - ئەنگلىيە ھۆكۈمەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى ئىش، ئۇنىڭدىن كېيىنكىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، ھەر قانداق چەت ئەل ھۆكۈمىتى ۋە تەشكىلاتلىرىنىڭ شياڭگاڭ ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ھوقۇقى يوق.» ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىشى مۇقىملىشىپ بولغان، كىشىلەر تەلپۈنۈۋاتقان ۋەزىيەتتە، ئامېرىكا شياڭگاڭنىڭ سىلىق ئۆتۈشى ۋە ئۇزاق مەزگىل گۈللىنىشى، مۇقىم بولۇشى ئۈچۈن پائال رول ئوينىشى كېرەك، بۇ، جۇڭگونىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، ئامېرىكىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگىمۇ ئۇيغۇن.

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى مۇشۇ ھەپتىدە خارخوما يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇلۇشىنى باشلاشتا چىڭ تۇردى

مىسىر زۇڭتۇڭى ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى مەسىلىسىدە يول قويۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 16 - مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: پەلەستىنلىكلەر قارشى تۇرسىمۇ، ئىسرائىلىيە مۇشۇ ھەپتىدىن باشلاپ شەرقىي يېرۇسالېمدا خارخوما يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى يەنىلا قۇرىدۇ.

ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى يېقىندا شەرقىي يېرۇسالېمدا خارخومايەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار قىلىپ، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى، شۇنداقلا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 16 - مارت تېلېگراممىسى. مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بۈگۈن بۇ يەردە ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش مەسىلىسى جەھەتتە يول قويۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

مۇبارەك مىسىر تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: تىنچلىق ئۈچۈن ھەرقانداق يول قويۇش ئەرزىيدۇ. چۈنكى، تىنچلىق ئوتتۇرا شەرق رايوندىكى ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك ئىش. ئۇ مەسىلىنى ئادىل ھەل قىلغاندىلا، تىنچلىقنى ئۇزاققىچە داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ، دەپ تەكىتلىدى.

مۇبارەك ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە تۇتقان مەيدانى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: مىسىر ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى ئەيىبلىشى مەسىلىسىدە رەت قىلىش ھوقۇقىنى ئىشلەتكىنىگە قوشۇلمايدۇ، چۈنكى بارلىق ئەرەب دۆلەتلىرى ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتىگە قارشى تۇرىدۇ. لېكىن ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ رەت قىلىش ھوقۇقىنى ئىشلەتكەنلىكى ئۇنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ قىلمىشىنى قوللايدىغانلىقى ۋە ئەرەبلەرنىڭ ھوقۇقىغا قارشى تۇرغانلىقىدىن دېرەك بەرمەيدۇ.

سۈرەتتە: ئىتالىيىنىڭ رىياست دېگەن يېرىگە يېقىن دېڭىزدا كېتىۋاتقان، ھازىر دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ ئۈكيان چارلىغۇچى «شادلىق خانلىقى» ناملىق پاراخوت. بۇ پاراخوتنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 267 مېتر بولۇپ، ئۇنىڭغا 3400 يولۇچى ۋە 1000 خىزمەتچى سىغىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

لاتىن ئامېرىكىسى پارلامېنت ئەزالىرى كومىتېتى ئامېرىكىنىڭ باشقا دۆلەتلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدا پەلپەتىش سۆزلىگەنلىكىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سان خوسې، 15-مارت تېلېگراممىسى. كوستارىكانىڭ پايتەختى سان خوسېدا ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان لاتىن ئامېرىكىسى پارلامېنت ئەزالىرى كومىتېتىنىڭ يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 15-كۈنى قارار ماقۇللاپ، ئامېرىكىنىڭ دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكنى تازىلاش خىزمىتى ئۈستىدە ئاتالمىش «تەكشۈرۈش» ۋە «باھالاش» ئېلىپ بارغانلىقىنى ئەيىبلىدى.

قاراردا ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ھەر يىلى ئۆزى زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى كۈرەش قىلىشتا ھەمكارلىشىشقا تېگىشلىك دۆلەتلەرنى بىر قېتىم باھالاپ چىقىپ، ئۇنى ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش ياكى بەرمەسلىكنى بەلگىلەشنىڭ ئاساسى قىلىدىغان زومىگەرلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇلدى.

كولۇمبىيە پارلامېنت ئەزاسى خۇرخى كالىر مۇنداق دېدى: زەھەرلىك چېكىملىككە ئۈنۈملۈك قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە خەلقئارا جەمئىيەت تولۇق قاتنىشىشى لازىم. ھەرقانداق دۆلەتنىڭ بىر تەرەپلىمە جازالاش تەدبىرىنى قوللىنىشى مەسىلىنى ھەل قىلىشقا پايدىسىز.

لاتىن ئامېرىكىسى پارلامېنتى ئىقتىسادىي كومىتېتىمۇ شۇ كۈنى قارار ماقۇللاپ، ھەرقانداق دۆلەتنىڭ زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇشى كۈچلۈك بولمىدى دېگەننى باھانە قىلىپ، باشقا دۆلەتلەرگە بىر تەرەپلىمە ئىقتىسادىي جازالاش تەدبىرىنى قوللىنىشىغا قارشى تۇردى.

جۇڭگونىڭ ئالبانىيىدە تۇرۇشلۇق بىر قىسىم خادىملىرى گرېتسىيىگە بىخەتەر يېتىۋالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئافىنا، 15-مارت تېلېگراممىسى. گرېتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ياردەم بېرىشى بىلەن، ئالبانىيىدىكى 158 نەپەر جۇڭگولۇق خادىم مۇشۇ ئاينىڭ 15-كۈنى ئىئونىيە دېڭىزىنىڭ گرېتسىيە ئارىلىدىكى كورفو ئارىلىغا بىخەتەر يېتىۋالدى.

چېكىنگەن خادىملار ئىچىدە، ئالبانىيىنىڭ پايتەختى تىراनادا ئولتۇراق جاي قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغان جۇڭگو نەنچاڭ تاشقى قۇرۇلۇش باش شىركىتىنىڭ 100 دىن ئارتۇق تېخنىكا خادىمى، ئالبانىيىدىكى بىر قىسىم جۇڭگولۇقلار ۋە جۇڭگونىڭ ئالبانىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىخانىسىنىڭ بىر قىسىم دىپلوماتىيە ئەمەلدارلىرى ۋە ئائىلە تاۋابىئاتلىرى بار.

جۇڭگو خادىملىرى ئالبانىيە ۋەزىيىتى ئىنتايىن جىددىيلەشكەن ئەھۋالدا چېكىنىپ چىقتى. ئۇلار بۈگۈن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ۋەتەنگە قايتىپ كېلىدۇ.

ئالبانىيە ھۆكۈمەت ئورگانلىرى نورمال خىزمەتنى ئەسلىگە كەلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 17-مارت تېلېگراممىسى. ئالبانىيە مىللىي يارىشىش ھۆكۈمىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى كەچتە ئېلان قىلغان بۇيرۇقىغا ئاساسەن، ئالبانىيە مەركىزىي ۋە يەرلىك ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كارخانىلار، مۇشۇ ئاينىڭ 17-كۈنى سائەت سەككىزدىن ئېتىبارەن نورمال خىزمەتنى ئەسلىگە كەلتۈرگەن.

خىزمەتنى جىددىي ئىشلەپ، جايلاردا قۇرۇلغان «يەرلىك شەھەر ئاھالىسى قوماندانلىق شتابى»لىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ ۋە سۆزلىشىپ، جايلاردىكى ئاھالىنىڭ نورمال تۇرمۇشىنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەلەپ قىلىنغان. بۇيرۇقتا يەنە جايلاردىكى ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئۆز جايلىرىنىڭ ۋەزىيەت تەرەققىياتى ۋە قوللانغان تەدبىرلىرىنى ھەر كۈنى

ئالبانىيە زۇڭتۇڭى بېرىشانىڭ ئىستېپا بېرىش ئويى يوق

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 16 - مارت تېلېگراممىسى. ئالبانىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىنىڭ باياناتچىسى پورو مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى يېرىم كېچىدە دۆلەت ... ھەقتە ھەرقايسى پارتىيىلەر بىلەن كېلىشىم ھاسىل قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىمدىن چەتنىگەن ھەرقانداق ئۇسۇل پارچىلىنىش ۋە مۆلچەرلىگۈسىز ئاقىۋەت پەيدا قىلىدۇ.

ئىراق ئامېرىكىنىڭ ب د ت غا بېسىم

مەھكىمىسىنىڭ باياناتچىسى پورو مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى يېرىم كېچىدە دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئارقىلىق بېرىشا زۇڭتۇڭنىڭ ئىستېپا بېرىش ئويى يوقلۇقىنى جاكارلىدى.

پورو مۇنداق دېدى: بېرىشا زۇڭتۇڭ بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاساسلىق پارتىيىلەر بىلەن ئۆتكۈزگەن يۇملاق ئۈستەل يىغىنىدا مىللىي يارىشىش پروگراممىسى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم بۇ

چەتنىگەن ھەرقانداق ئۇسۇل پارچىلىنىش ۋە مۆلچەرلىگۈسىز ئاقىۋەت پەيدا قىلىدۇ.

پورو مۇنداق دېدى: بېرىشا كېلەر نۆۋەتلىك پارلامېنت ئومۇمىي سايلىمىنىڭ كېلىشىمدە بەلگىلەنگەن ۋاقىت (بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن) تا ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى، ئەگەر دېموكراتلار پارتىيىسى ئومۇمىي سايلامدا مەغلۇپ بولسا، زۇڭتۇڭلۇق ۋەزىپىسىدىن دەرھال ئىستېپا بېرىدىغانلىقىنى قايتا - قايتا تەكىتلىدى.

سەككىزدىن ئېتىبارەن نورمال خىزمەتنى ئەسلىگە كەلتۈرگەن.

خەۋەرگە قارىغاندا، بۇ بۇيرۇقتا ئالبانىيىدىكى بارلىق يەرلىك ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ

ئورگانلىرىنىڭ ئۆز جايلىرىنىڭ ۋەزىيەت تەرەققىياتى ۋە قوللانغان تەدبىرلىرىنى ھەر كۈنى مەركىزىي ھۆكۈمەتكە دوكلات قىلىپ تۇرۇشى تەلەپ قىلىنغان.

جاكارتادا 5.8 بال يەر تەۋرىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 17-مارت تېلېگراممىسى. ھىندونېزىيىنىڭ پايتەختى جاكارتادا شۇ جاينىڭ ۋاقتى بىلەن بۈگۈن سائەت 15 تىن سەككىز مىنۇت ئۆتكەندە 5.8 بال يەر تەۋرىدى.

ھىندونېزىيە رادىئو ئىستانسىسى ھىندونېزىيە مېتېئورولوگىيە ۋە جۇغراپىيە تەتقىقاتى ئورنىنىڭ دوكلاتىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ مەركىزى جەنۇبىي پاراللېل 47 گرادۇس، شەرقىي مېرىدىئان 104.66 گرادۇستا بولۇپ، يەر تەۋرەش مەنبەسى 39 كىلومېتىر يەر ئاستىدا ئىكەن.

يەر تەۋرىگەندە، جاكارتا شەھىرىدىكى بىر قىسىم شەھەر ئاھالىسى بىخەتەر جايغا بېرىپ پاناھلاندى. يەر تەۋرەشتە جاكارتا شەھەر رايونىدىكى ئېگىز قەۋەتلىك بىنالار ئۆرۈلۈپ چۈشمىدى. ھازىرغىچە ئۆلۈم-يېتىم توغرىسىدا خەۋەر بېرىلمىدى.

ئىراق ئامېرىكىنىڭ ب د ت غا بېسىم ئىشلەتكەنلىكىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 16 - مارت تېلېگراممىسى. بۈگۈن نەشىردىن چىققان ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ «ئىنقىلاب گېزىتى» ماقالە ئېلان قىلىپ، ب د ت نىڭ ئالاقىدار ئاپپاراتلىرى «ئامېرىكىنىڭ بېسىمى ئاستىدا ئىراق مەسىلىسىدە قوش ئۆلچەم قوللاندى»، دەپ قارىدى.

«ئىنقىلاب گېزىتى»دە مۇنداق دېيىلدى: ئىراق خەلقىنىڭ ھەيران قالغىنى شۇ بولدىكى، «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» كېلىشىمى يولغا قويۇلغان ئۈچ ئايدىن بۇيان، ب د ت نىڭ ئالاقىدار ئاپپاراتلىرى ئىراق خەلقىگە جىددىي ئېھتىياجلىق بولغان يېمەكلىك ۋە دورا ھەل قىلىش مەسىلىسىدە سۆرەلمىلىك قىلدى، لېكىن ئىراقنىڭ تۆلەم پۇل مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشتا ناھايىتى ئاكتىپ بولدى.

ب د ت دىن كەلگەن خەۋەرگە قارىغاندا، 1991-يىلى قۇرۇلغان ب د ت تۆلەم كومىتېتى تۈنۈگۈن ئىراق ئېكسپورت قىلغان نېفىت كىرىمىدىن 144 مىليارد دوللار ئاجرىتىۋېلىپ، «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» كېلىشىمى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان ئىراقنىڭ 1- قېتىم تۆلىگەن تۆلەم پۇلى قىلدى. بۇ تۆلەم پۇلى 63 دۆلەت ۋە خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ ئورۇشتا زىيانغا ئۇچرىغۇچىلىرىغا تەقسىملەپ بېرىلىدىكەن.

تۈركىيە ھۆكۈمەت ئارمىيىسى 23 كۇرد پارتىزانىنى ئېتىپ ئۆلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە، 16-مارت تېلېگراممىسى. تۈركىيە ھۆكۈمىتى بۈگۈن باياناتى ئېلان قىلىپ، تۈركىيە ھۆكۈمەت ئارمىيىسى يېقىندا شەرقىي قىسىم رايونىدا ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىش داۋامىدا كۇرد ئىشچىلار پارتىيىسى پارتىزانلار ئەترىتىنىڭ 23 ئادىمىنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەنلىكىنى، شۇنداقلا بىر قىسىم قورال-ياراغلارنى غەنىمەت ئالغانلىقىنى جاكارلىدى.

خەۋەرلەردىن قارىغاندا، ئۈچ كۈندىن بۇيان ھۆكۈمەت ئارمىيىسى كۇرد ئىشچىلار پارتىيىسى پارتىزانلار ئەترىتى بىلەن شەرقىي قىسمىدىكى بىنگار ئۆلكىسى ۋە تۇنجېرى ئۆلكىسىدە جەڭ قىلىپ كەلدى. جەڭ داۋامىدا، ھۆكۈمەت ئارمىيىسى كۇردلاردىن بىر كىشىنى تۇتۇۋالغان، كۇرد ئىشچىلار پارتىيىسى پارتىزانلار ئەترىتىنىڭ يەتتە ئادىمى تۈركىيە بىلەن ئىراق چېگرىداش بولغان شىناق ئۆلكىسىدە ھۆكۈمەت ئارمىيىسىگە تەسلىم بولغان.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ھۆكۈمەت ئارمىيىسى شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىكى دىيارىبەكىر ئۆلكىسىدە ئاللا پارتىيىسىنىڭ بەش ئەزاسىنى قولغا ئالدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى يېڭى ئەزا دۆلەتلەر زېمىنىغا مۇنتىزىم قوشۇن ئورۇنلاشتۇرمايدىغانلىقىدىن بېشارەت بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بريۇسسېل، 14-مارت تېلېگراممىسى. شىمالىي ئاتلانتىك ئوكيان مۇدىرىيىتى مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى «بىر تەرەپ باياناتى» ئېلان قىلىپ، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭەيگەندىن كېيىن ئۆزىگە يېڭىدىن ئەزا بولغان دۆلەت زېمىنىغا مەڭگۈلۈك مۇنتىزىم قوشۇن ئورۇنلاشتۇرمايدىغانلىقىدىن بېشارەت بەردى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا 16 دۆلەتنىڭ ۋەكىلى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ باش شتابىدا يىغىن ئۆتكۈزگەندىن كېيىن ئېلان قىلغان بۇ باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: «ھازىرقى ۋە كەلگۈسى بىخەتەرلىك مۇھىتىدا، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ئۆزىنىڭ كوللېكتىپ مۇداپىئەسى ۋە باشقا بۇرچلىرىنى قوشۇن كۆپەيتىش ئارقىلىق ئەمەس، زۆرۈر بىرلەشمە ھەرىكەت، ھەربىي جەھەتتە بىر گەۋدىگە ئايلىنىش ۋە ياردەمنى كۆپەيتىش ئىقتىدارى ئارقىلىق ئادا قىلىدۇ.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بۇ باياناتىدا ھەرقانداق ئەھۋالدا يېڭى ئەزا دۆلەت زېمىنىغا مۇنتىزىم قوشۇن ئورۇنلاشتۇرمايدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەرمىگەن بولسىمۇ، بۇ يەردىكى جامائەتچىلىك: بۇمۇ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىش مەسىلىسىدە روسىيىگە «ناھايىتى چەكلىك يول قويۇشى» دەپ قارىدى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بۇلتۇر 12-ئايدا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ يېڭى ئەزا دۆلەت زېمىنىغا يادرو قوراللىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش «مۇددىئاسى، پىلانى ۋە ئاساسىي يوقلۇقى»نى بىلدۈرگەنىدى.

سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىدىن ئۈمىد كۆتكىلى بولمايدۇ

خەلقئارا مۇنبەر

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە بۇ يىل 1-ئاينىڭ 15- كۈنى ھېبرون مەسىلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ يەنە بىر مۇھىم تەرىپى بولۇپ قالدى. ئالاقىدار تەرەپلەر بۇنىڭ ئۈچۈن پائال دىپلوماتىك تىرىشچانلىق كۆرسەتتى.

ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 1- ئاينىڭ 28-كۈنى سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى. شۇنداقلا نېتانىياخۇ، ئەراپات، مۇبارەك ۋە ھۇسەيىننى ئامېرىكىنى زىيارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلىپ، سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش يولى ئۈستىدە ئىزدەندى. ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرقتىكى پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى مورادىنوسمۇ 2- ئايدا سۇرىيە، ئىسرائىلىيە، مىسىرنى ئايلىنىپ، قاتماللىقنى بۇزۇپ تاشلاشقا تىرىشتى. سۇرىيە زۇڭتۇڭى ئاساد سۇرىيىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى قوللايدىغانلىقىنى، ئەسلىدىكى ئاساستا ئىسرائىلىيە بىلەن سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

سۇرىيە - ئىسرائىلىيە سۆھبىتى - رابىن زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان، پېرېس ئومۇمىي سايلامنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلغان ئەھۋالدا بۇلتۇر 2- ئايدا ئۈزۈلۈپ قالغانىدى. شۇنىڭدىن كېيىن، قاتتىق سىياسەت يۈرگۈزگۈچى لىكۇد گۇرۇھى رەھبىرى نېتانىياخۇ تەختكە چىقتى. شۇنىڭ بىلەن سۇرىيە - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى ھازىرغا قەدەر ئەسلىگە كېلەلمىدى. ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنىڭ تۈگۈنى شۇ يەردىكى نېتانىياخۇ ھۆكۈمىتى سابىق لېيبورىستلار پارتىيىسى ھۆكۈمىتى بىلەن سۇرىيە ھاسىل قىلغان ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242-نومۇرلۇق ۋە 338- نومۇرلۇق قارارلىرى ئاساسىدا «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپىنى ئېتىراپ قىلمىدى، سابىق ھۆكۈمەتنىڭ سۇرىيىگە ئاغزاكى بەرگەن «گولان ئېگىزلىكىدىن ئومۇميۈزلۈك چېكىنىپ كېتىش» ۋەدىسىنى ئېتىراپ قىلماي، سۇرىيىنىڭ گولان ئېگىزلىكىنى قايتۇرۇپ بېرىشكە ئۇنىمىدى. سۇرىيە يۇقىرىدىكى پرىنسىپ ئاساسىدا داۋاملىق سۆھبەت ئۆتكۈزۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئىشنى ئۆلدىن باشلاشقا قەتئىي يول قويمىدى.

نېتانىياخۇ 2- ئاينىڭ 15- كۈنى ئامېرىكىغا زىيارەتكە بارغاندا سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان «يېڭى پىكرى»نى ئالغا چېرىپ، ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242- نومۇرلۇق ۋە 338- نومۇرلۇق قارارلىرى ئاساسىدا سۇرىيە بىلەن بولغان سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تەييار ئىكەنلىكىنى تۇنجى قېتىم بىلدۈردى.

ئىسرائىلىيىنىڭ ئۆز پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىشىدە مۇنداق سەۋەبلەر بولۇشى مۇمكىن: بىرىنچى، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە پەلەستىننىڭ ئاخىرقى ئورنى توغرىسىدىكى سۆھبەتنى باشلىشى مۇمكىن، بۇ سۆھبەتنىڭ ئىلگىرىلىشى قىيىن بولىدۇ. لېكىن يېڭى سۆھبەت باشلىنىغاندا، دىققەت-نەزەرنى بۇراپ، ئىچكى - تاشقى بېسىمنى يەڭگىللەتكىلى بولىدۇ؛ ئىككىنچى، سۇرىيە بىلەن بولغان سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئارقىلىق لىۋاننىڭ جەنۇبىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈشكە تەييارلىق قىلىپ، لىۋاندىكى پاتقاقتىن قۇتۇلۇپ چىققىلى بولىدۇ؛ ئۈچىنچى، ھۇجۇم ئارقىلىق مۇداپىئەلىنىپ توپنى سۇرىيە تەرەپكە تېپىۋېتىپ، تىنچلىق مۇساپىسىگە توسقۇنلۇق قىلىش جاۋابكارلىقىنى سۇرىيىگە يۈكلەپ قويغىلى بولىدۇ.

ئەمەلىيەتتە، نېتانىياخۇنىڭ «يېڭى پىكرى» ھەرگىز «يېڭى گەپ» ئەمەس، ئۇ سۇرىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش توغرىسىدا قويغان شەرتىگە زادىلا توغرا كەلمەيدۇ. سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىدىن ئۈمىد كۆتكىلى بولمايدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، ئامېرىكا نېتانىياخۇنىڭ «خەۋپسىزلىك بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» نەزەرىيىسىگە مايىل بولۇۋاتىدۇ، بۇمۇ سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە مەلۇم پاسسىپ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

لېكىن تىنچلىق كىشىلەرنىڭ ئارزۇسى. سۇرىيە بىلەن ئىسرائىلىيە ئۆزلىرىنىڭ ۋە پۈتكۈل ئوتتۇرا شەرقنىڭ ئومۇميۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى كۆزدە تۇتۇپ، سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ ئىككىلا تەرەپ قوبۇل قىلالايدىغان ئاساسىنى تېپىشى ھەم سۆھبەتتە بۆسۈش ھاسىل قىلىشى لازىم.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783. تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769. تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل

مارت

19

چارشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:

ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 1°C - 8°C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرايلى

— «دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىقتىساد نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش پروگراممىسى»غا كىرىش سۆز

جياڭ زېمىن

ئۇلۇغ ئەمەلىيەت ئۇلۇغ نەزەرىيىگە موھتاج. نەزەرىيە جەھەتتە ئىجادىي روھقا باي جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ماركسىزم نەزەرىيىسى بىلەن جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتىنى بىرلەشتۈرۈش جەريانىدا ئىككى قېتىملىق تارىخىي سەكرەشنى ئەمەلگە ئاشۇردى، ئىككى چوڭ نەزەرىيىنى بارلىققا كەلتۈردى، 1 - قېتىمقى سەكرەشتە جۇڭگوغا خاس ئىنقىلاب يولىنى تاپتى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى بەرپا قىلدى، 2 - قېتىملىق سەكرەشتە جۇڭگوغا خاس سوتسيالىزم قۇرۇش يولىنى تاپتى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ياراتتى. پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى قوراللاندۇرۇشنى بەلگىلىدى، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشتە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشنى تەكىتلىدى. بۇ پارتىيىنىڭ ئىدىيە - نەزەرىيە قۇرۇلۇشىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە مۇھىم ۋەزىپە.

پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، مەركەز ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىلەرنىڭ تەلىپىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش،تەشۋىق قىلىش ۋە تەتقىق قىلىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى كۆپ قېتىم تەكىتلىدى. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ

سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، دېموكراتىيىلەشتۈرۈش بىلەن قانۇنچىلىقنى زىچ بىرلەشتۈرۈش تەلىپى بويىچە سوتسيالىستىك دېموكراتىيىنى راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسيالىستىك قانۇنچىلىقنى ساغلاملاشتۇرۇپ، دۆلەتنى قانۇن بىلەن ئىدارە قىلىشىمىز، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك بىخەتەرلىكىنى قوغدىشىمىز لازىم. بىز ئىككى مەدەنىيەتنى بىرلىكتە تۇتۇشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك فاڭجېننى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا سوتسيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز كېرەك.يېڭى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىلەر بىزدىن جەزمەن تېخىمۇ تىرىشىپ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنى، بۇ نەزەرىيە ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ كاللىسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ قوراللاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مەزمۇنى مول ھەم چوڭقۇر بولۇپ، دۆلىتىمىزنىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت، ھەربىي ئىشلار، دىپلوماتىيە ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشى قاتارلىق جەھەتلەردىكى تۈپ مەسىلىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارنى، بولۇپمۇ ھەر

ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ 1997 - يىللىق ئۇيغۇر تىلىدىكى ئالىي تېخنىكۇم سىنىپلىرىغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئېلانى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش ئۇنىۋېرسىتېتى 1997 - يىلى ئالىي تېخنىكۇم سىنىپلىرىغا ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپى بويىچە (تولۇق كۇرس ھەققىدىكى ئېلانى مۇشۇ گېزىتنىڭ 6 - مارتتىكى سانىدىن كۆرۈۋېلىڭ) 600 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدۇ.

قوبۇل قىلىش ئوبيېكتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەت (ئوبلاست)، شەھەر، ناھىيىلەردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ياكى شۇنىڭغا ئوخشاش ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، پارتىيە، ھۆكۈمەت خىزمىتى ۋە مەمۇرىي باشقۇرۇش، ئىگىلىك باشقۇرۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان خىزمەتتىكى كادىرلار (تەكلىپ قىلىنغانلارمۇ بۇنىڭ ئىچىدە)، ھەربىيلەر، مۇنەۋۋەر سانائەت ئىشچىلىرى ۋە ئىش كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان ياشلاردىن ئىبارەت. بۇ سىنىپلارنىڭ ئوقۇش مۇددىتى ئۈچ يىل بولۇپ، پىلاندىكى دەرسلەرنى ئوقۇپ بولغاندىن كېيىن ئىمتىھاندا لاياقەتلىك بولغانلارغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى تەرىپىدىن ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار مائارىپى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ تامغىسى بېسىلغان ئالىي تېخنىكۇم دىپلومى بېرىلىدۇ. مەركەزنىڭ (1990) 15 - نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ (1994) 1 - نومۇرلۇق (1994) 14 - نومۇرلۇق ھۆججەتلىرى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتىنىڭ 1996 - يىل 1 - ئاينىڭ 29-كۈندىكى «پارتىيە مەكتىپى ئوقۇش تارىخى مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» (ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ 96-يىل 3 - نومۇرلۇق ھۆججىتى)نىڭ روھىغا ئاساسەن، ئوقۇش تارىخىنى دۆلەت ئېتىراپ قىلىدۇ. دىپلوم ئالغانلار خەلق ماائارىپىدىكى شۇ دەرىجىلىك ئوقۇش تارىخى تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

ئىمتىھانغا تىزىملىتىدىغانلار خىزمەت كىنىشكىسى ياكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ (ئوتتۇرا تېخنىكۇم)نى پۈتتۈرگەنلىك دىپلومىنى ئېلىپ، 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە ئۆزى تۇرۇشلۇق ۋىلايەتلىك (ئوبلاستلىق)، شەھەرلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈملىرى، پارتىيە مەكتەپلىرى ياكى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىغا بېرىپ تىزىمغا ئالدۇرىدۇ ۋە رەسمىيەت ئۆتەپ، ئىمتىھانغا قاتنىشىش گۇۋاھنامىسى ئالىدۇ. ئىمتىھانغا تەشكىللەش خىزمىتىگە جايلاردىكى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىلىرى بىر تۇتاش مەسئۇل بولىدۇ. ئۈرۈمچى رايونىدىن ئىمتىھان بېرىدىغانلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ئىشتىن سىرتقى مائارىپ بۆلۈمىگە تىزىمغا ئالدۇرىدۇ.ھەربىيلەردىن ئىمتىھان بېرىدىغانلار ئۆزىگە يېقىن جايدا تىزىمغا ئالدۇرىدۇ ۋە ئىمتىھانغا قاتنىشىدۇ، تىزىمغا ئالدۇرىدىغان چاغدا ئۆزىنىڭ يېقىندا يالاڭباش چۈشكەن بىر سۈرەتلىك سۈرىتىدىن ئۈچ پارچە تاپشۇرۇشى لازىم.

ئىمتىھان بېرىشكە تىزىملاتقانلار مەملىكەت بويىچە ئېلىنىدىغان چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ بىر تۇتاش ئىمتىھانىغا قاتنىشىدۇ. ئىمتىھان ۋاقتى: 5 - ئاينىڭ 10 - ، 11 - كۈنلىرى، ئىمتىھان ئېلىنىدىغان پەنلەر: سىياسەت، تىل - ئەدەبىيات، تارىخ، جۇغراپىيە، ماتېماتىكا.

قالغان كونكرېت ئىشلار توغرىسىدا جايلاردىكى پارتىيە مەكتەپلىرى بىلەن ئالاقىلىشىڭ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدىكى ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى:

(0991) 2626442 - 2106 ،2110 ،2620891

روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق سودا ۋەكىلى باشقارمىسى بۇ يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى مۇناسىۋىتى بىلەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زېڭ چاڭخۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق سودا ۋەكىلى باشقارمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى 97- يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى مۇناسىۋىتى بىلەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىنغا روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى روگاچېۋ، سودا مەسلىھەتچىسى كاچانوۋلار قاتناشتى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۈڭخۈي ۋە ئالاقىدار ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىنىڭ نەتىجىلىرىنى،بولۇپمۇ روسىيە فېدېراتسىيىسى بىلەن بولغان ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىق ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: روسىيە فېدېراتسىيىسى جۇڭگونىڭ دوست قوشنىسى،ھەم مۇھىم ئىقتىساد - سودا شېرىكى. ئۇ ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدىن ئىبارەت بۇ كۆۋرۈك ئارقىلىق جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ھەر خىل ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقىنى قانات يايدۇرۇپ، ئەمەلىي كۈچكە ئىگە چوڭ

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمەتكە دائىر ياخشى خەۋەر - ماقالىلەر مۇكاپاتلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنىساي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىلەن شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 3-ئاينىڭ 18-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يىغىن ئېچىپ، 6-نۆۋەتلىك «شىنجاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاخبارات مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئەسەرلەرنى مۇكاپاتلىدى.

6-نۆۋەتلىك «شىنجاڭ ئىشچىلار

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ يېڭى، تېخىمۇ زور غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى.يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ئېلان قىلىنغان بەش يىلدىن بۇيان، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ ماركسىزملىق نەزەرىيە سەۋىيىسى يەنىمۇ ئۆستى، بىپايان ۋەتەن زېمىنىدا يېڭى، چوڭقۇر ھەم غايەت زور تارىخىي ئۆزگىرىش بولدى. بۇ نەزەرىيىنىڭ ئاما تەرىپىدىن ئىگىلەنگەن ھامان غايەت زور ماددىي كۈچكە ئايلىنىدىغانلىقىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدى.

دۆلىتىمىز سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم دەۋرىدە تۇرىۋاتىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا 2 - قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشانغا ئومۇميۈزلۈك يېتىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلىمىز. مۇشۇ ئاساستا، 3 -قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا قاراپ يۈرۈش قىلىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ھەرقايسى جەھەتلىرىدە تېخىمۇ تاكامۇللاشقان، تېخىمۇ مۇكەممەل بىر يۈرۈش تۈزۈم شەكىللەندۈرىمىز. بىز ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش بىلەن بىللە، سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارنى، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى چوڭقۇرلۇق ۋە كەڭلىكتىن ئىبارەت ئىككى جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىپ، بۇ نەزەرىيىنى تېخىمۇ مۇكەممەل، دەل، توغرا تونۇشقا، بۇ نەزەرىيە سىستېمىسىنى ئۆگىنىش، ئىگىلەش ۋە قوللىنىشقا ماھىر بولۇپ، خىزمەتلىرىمىزگە يېتەكچىلىك قىلىشقا تەشكىللەش لازىم. ھەم بۇ نەزەرىيىنىڭ تۈپ مەزمۇنى، ئاساسىي نۇقتىنەزىرى ۋە ئاساسىي روھىنى ئومۇمىي گەۋدە، ئىلمىي سىستېما جەھەتتىن ئۆزلەشتۈرۈش، ئىگىلەشكە دىققەت قىلىش كېرەك؛ ھەم ئالاقىدار نەزەرىيە ۋە فاكىتېن، سىياسەتلەرنى بۇ نەزەرىيىنىڭ بايانلىرى كۆپرەك بولغان بىر نەچچە مۇھىم ساھەدىن سىستېمىلىق ئۆگىنىش ۋە چۈشىنىشكە دىققەت قىلىش كېرەك. يولداش ماۋزېدۇڭ پارتىيىنىڭ باش لۇشيەنى، باش سىياسىتىنى كونكرېت خىزمەت لۇشيەنى ۋە سىياسەتلەر بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە، بىرلىككە كەلتۈرۈپ ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەزەلدىن ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرەتتى ۋە مۇنداق دەپ تەكىتلىگەنىدى: «باش لۇشيەنىڭ يېتەكچىلىكىدە، سىياسەت،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مەسلىھەتچىسى كاچانوۋلار قاتناشتى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دوڭخۇي ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى، روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق قىسمەن سودا ۋەكىللىرى، بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق كارخانىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرنىڭ ۋەكىللىرىمۇ قاتناشتى.

يىغىندا روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق سودا مەسلىھەتچىسى كاچانوۋ سۆزگە چىقىپ مۇنداق دېدى: روسىيىنىڭ كارخانا، سودا ساھەسىدىكىلەر ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىۋاتىدۇ، 1995 -، 1996 - يىللىرى ئۆمەك تەشكىللەپ، ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇردى. ھەر يىلى ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى روسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى كېڭەيتىشكە ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بەردى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دوڭخۇي سۆزىدە ئالدىنقى بەش نۆۋەتلىك ھەر خىل ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇپ، ئەمەلىي كۈچكە ئىگە چوڭ كارخانىلارنى يەنىمۇ بىرلەشتۈرۈپ، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن ئورتاق تىرىشىشنى ئۈمىد قىلدى. لى دوڭخۇي يەنە شىنجاڭنىڭ نۆۋەتتىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى تونۇشتۇردى.

يىغىندا باش ئەلچى روگاشېۋمۇ سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى روسىيە فېدېراتسىيىسى كارخانىلىرىنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىغا قاتنىشىشىدىكى ياخشى پۇرسەت. ئۇ روسىيە فېدېراتسىيىسى كارخانىلىرىنىڭ 97 - يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە پائال قاتنىشىشىنى ئۈمىدقىلدى.

يىغىندا لى دوڭخۇي روسىيىنىڭ بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق كارخانىلىرى ۋەكىللىرىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

مۇكاپاتلىدى.

6-نۆۋەتلىك «شىنجاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاخبارات مۇكاپاتى»غا ئېرىشىدىغان ئەسەرلەرنى باھالاشقا ئاخبارات ئورۇنلىرى ئاكتىپ ماسلىشىپ، سۈپەتلىك، ياخشى خەۋەر-ماقالىلەرنى يوللاپ بەرگەنىدى. باھالاش ھەيئىتى 150 پارچە ماقالىدىن ئىنچىكە تاللاش ۋە ئىسمىسىز بېلەت تاشلاش ئارقىلىق 46 نى باھالاپ چىقتى. بۇنىڭ ئىچىدە «ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئادەم» قاتارلىق ئالتە پارچە ماقالە 1-دەرىجىلىك، «ئىلغارلاردىن ئۆگىنىپ، تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش» قاتارلىق ئون پارچە ماقالە 2-دەرىجىلىك، «ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش تەلىپىگە پەيدىنپەي ماسلاشماقتا» قاتارلىق 30 پارچە ماقالە 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا «قەدىردان يولداش دېڭ شياۋپىڭ قەلبىمىزدە مەڭگۈ ھايات» دېگەن كىتاب تارقىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز يى مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: «خەلق» نەشرىياتى نەشر قىلغان «قەدىردان يولداش دېڭ شياۋپىڭ قەلبىمىزدە مەڭگۈ ھايات» دېگەن كىتاب مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن تارتىپ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا تارقىتىلىشقا باشلىدى.

مىجىت ناسىر مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرى ھەمكارلىق تورىنى ماسلاشتۇرۇش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى مىجىت ناسىر 3-ئاينىڭ 18-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچىدە ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرى ھەمكارلىق تورى خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش كېرەك.

مىجىت ناسىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ۋە 1996-يىلدىن 2000-يىلغىچە بولغان ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرى ھەمكارلىقىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا توختىلىپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر، ئالاقىدار تارماقلار «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش قانۇنى»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى سۈرۈشتۈرۈپ، ھەر مىللەت ئاياللىرى ۋە بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى ۋە جىسمانىي، مەنىۋى ساغلاملىقىنى ئاسراشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك؛ يېزىلاردىكى ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلەش ۋە رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر بۇ خىزمەتكە ئەستايىدىل كۆڭۈل بۆلۈپ، ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئاپپاراتلىرىنىڭ راسخوتىنى تولۇق بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، ھەر دەرىجىلىك سەھىيە تارماقلىرىمۇ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد-سودا كومىتېتى، پىلان كومىتېتى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى، ئانا-بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئىشلىرى ھەمكارلىق تورىنى ئىجرا قىلىۋاتقان ناھىيىلەرنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

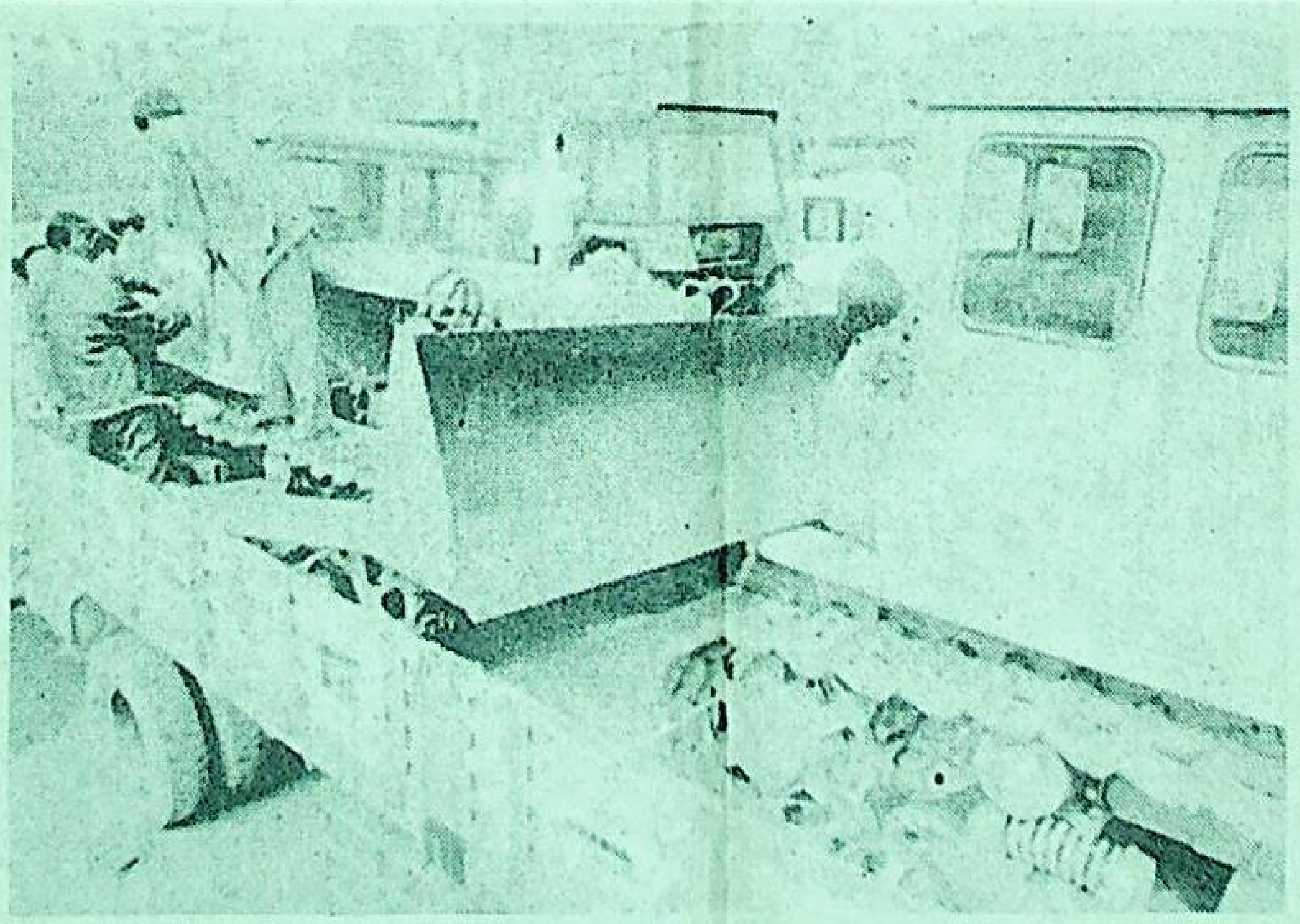

جۇڭگو بانكىسىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى 3 -ئاينىڭ 16 - كۈنى قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلىرىغا 500 مىڭ يۈەنلىك تراكتور، تويا ئىتتىرىش ماشىنىسى قاتارلىق چوڭ تىپتىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى ياردەم قىلدى. قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى جۇڭگو بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسى نۇقتىلىق ياردەم بېرىدىغان نامرات ناھىيە. شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى ئەنۋەر فوتوسى

باي ناھىيىسىدە ئەتىيازلىق تېرىلغۇ چىڭ تۇتۇلماقتا

باي ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ۋە يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ كونكرېت يېتەكچىلىك قىلىشى ئارقىسىدا، بۇ ناھىيىنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقى ياخشى بولدى. 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دېھقانلار 1 مىليون 200 مىڭ كۇب مېتىر مەھەللىۋى ئوغۇت توپلاپ، ئېتىزغا يۆتكەپ بولدى، 13 مىڭ 400 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت تەييارلىدى، 3000 دىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك تراكتور ۋە چاتما سايمانىنى رېمونت قىلىپ تەقلەپ قويدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، كۆزگى بۇغداي پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، 150 مىڭ مودىن ئارتۇق كۆزگى بۇغداينى توپلىدى، 130 مىڭ مودىن ئارتۇق كۆزگى بۇغدايلىققا شاخ سۆرەم سالدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى، ئەركىنجان ھەسەن

ئىلى ۋىلايىتىدە ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ماددىي ئەشيالىرىنىڭ % 65 ى دېھقانلارنىڭ قولىغا تەگدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز گوشىجۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتى بۇ يىللىق ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ماددىي ئەشيالىرىنى تەييارلاش خىزمىتىدە بالدۇر پىلانلاش، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش، بالدۇر يۆتكەش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ،3 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە 44 مىڭ توننا خىمىيىۋى ئوغۇت، 6000 توننا ماي تەييارلىدى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى تەكشۈرۈش، رېمونت قىلىش نىسبىتىنى % 75 كە يەتكۈزدى ھەم ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ماددىي ئەشيالىرىنىڭ % 65 نى دېھقانلارنىڭ قولىغا تەككۈزدى.

بۇلتۇر بۇ ۋىلايەت ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىشنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرغاچقا، ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 50 مىڭ تونىغا يەتكەن.ۋىلايەت، ناھىيىلەر بۇ يىل ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ بويىچە يېزا، مەيدانلار بىلەن ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى.ۋىلايەت بويىچە 1000 غا يېقىن يېزا ئىگىلىك تېخنىك خادىم قورغاس ناھىيىسى، غۇلجا شەھىرى قاتارلىق تۆت ناھىيە، شەھەرگە بېرىپ، ئاساسىي قاتلامدىكىلەرنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇسىغا ياردەم بەردى.

ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تارماقلىرىدىكىلەرمۇ ئىشخانىلاردىن چىقىپ يېزا، بازار، مەيدانلارنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى ۋە ماددىي ئەشياغا بولغان ئېھتىياجىنى ئىگىلىدى. دېھقانچىلىق مەۋسۇمىنى قولدىن بېرىپ قويماسلىق ئۈچۈن، ئۇلار ئاپتوموبىللارنى تەشكىللەپ، يۆتكەش سۈرئىتىنى تېزلەتتى.

ھەر مىللەت ئاممىسى خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق،ماي قاتارلىقلارنى تەييارلاش بىلەن بىللە، ئۇرۇقلۇق تاللىماقتا، ئېغىل، قوتانلاردىن قىغ چىقارماقتا، ئېتىزلارغا ئوغۇت تۆكمەكتە. ۋىلايەت بويىچە 3500 دىن ئارتۇق تراكتور، سېيالكا، سۇلياۋ يوپۇق يېيىش ماشىنىسى قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى رېمونت قىلىنىپ بولدى.

ئەتىيازلىق تېرىلغۇ جېڭىنى ياخشى قىلايلى

پاختىنى 1 مىليون دەنگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن

تەر تۆكۈپ چاچساڭ ئۇرۇق، يەر سېنى قويماس قۇرۇق.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ياسىن** خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىسى ئىدىيە جەھەتتە ھەقىقىي بۇرۇلۇش ياساپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا قاراتتى، بۇ يىللىق پىلاننى ئاشۇرۇپ ئورۇنداش ئۈچۈن كېۋەز تېرىلغۇ تەييارلىقىنى ئەتراپلىق قىلدى.

بۇلتۇر بۇ ناھىيىدە تېمپېراتۇرىنىڭ تۆۋەن بولۇشى، ئۇرۇقلۇق سورتىنىڭ ياخشى بولماسلىقى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، كېۋەز ھوسۇلى ئومۇمىيۈزلۈك تۆۋەنلەپ كەتكەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەجرىبە- ساۋاقنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئومۇمىي ھوسۇلنى 1 مىليون دەندىن، بىرلىك ھوسۇلنى 100 كىلوگرام (ساپ پاختا)دىن ئاشۇرۇش كۆرەش نىشانىنى بېكىتتى، ئاساسىي قاتلام خىزمەتكە رەھبەرلىك قىلىش نۇقتىسى قۇرۇپ، 54 كادىرنى نۇقتىدا تۇرۇپ پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا بېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىدىن 708 كىشىمۇ كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش بويىچە ئۆلگە ئېتىزى تۇتتى. ئۇلارنىڭ تۈرتكىسىدە، ناھىيە بويىچە 24 مىڭ 500 دېھقان ئائىلىسى 270 مىڭ مو مول ھوسۇل ئېتىزى تۇتۇشنى ئۈستىگە ئالدى. ناھىيە بويىچە 100 مىڭ مو بوز يەر ئېچىلىپ، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 450 مىڭ موغا كېڭەيتىلدى. ناھىيە تەشۋىقات خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق دېھقانلارنى پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىشكە رىغبەتلەندۈردى. ناھىيىگە قاراشلىق ئىدارە - ئورگانلارمۇ 414 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت، 137 مىڭ يۈەن نەق پۇل توپلاپ، كېۋەز تېرىلغۇسىغا مەبلەغ سالالمايدىغان نامرات ئائىلىلەرگە ياردەم بەردى. ناھىيە بويىچە نامرات نۇرباغ يېزىسىدىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەر 417 نامرات ئائىلىگە 306 مىڭ 500 يۈەن ئۆسۈمسىز پۇل قەرز بېرىپ، ئۇلارنىڭ كېۋەز تېرىلغۇسىنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىشىغا يار - يۆلەك بولدى.

بۇ ناھىيە بۇلتۇرقى ساۋاقلارغا ئاساسەن، بۇ يىل يېزىلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا قاراپ ئۇرۇقلۇق چىگىت سورتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، سورتنى ساپلاشتۇرۇشقا، سەرخىللاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى، سىرتتىن 3600 تونا ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇق چىگىت كەلتۈرۈپ، ئائىلىلەرگىچە يەتكۈزۈپ بەردى، قىشتىكى ئارسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىش پەن - تېخنىكىسى بويىچە 470 كىشىنى تەربىيىلىدى. يېزا كادىرلىرىنىڭ ئىدىيەئىستىلىدا ھەقىقىي بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ خىزمەت نەتىجىسىنى يىل ئاخىرىدا باھالاشنى ھەر پەسىلدە بىر قېتىم باھالاشقا ئۆزگەرتتى.

ھازىر بۇ ناھىيىدە 450 مىڭ مو كېۋەزگە كېتەرلىك ئۇرۇقلۇق، ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، كونجۇرە قاتارلىق ماددىي ئەشيالارنىڭ 91.2% ى تەقلەپ قويۇلدى. دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، ئوغۇت توپلاش ۋە ئېتىزغا يۆتكەش، ئوسا قىلىش ئىشلىرى قىزغىن داۋام قىلماقتا.

* * * * * * * * *

خوتەن ۋىلايىتىدىكى ناھىيە (شەھەر)لەر ئوغۇت توپلاش مەركەز قىلىنغان ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەپ، 670 مىڭ مو كېۋەز تېرىلغۇسى ۋە كۆزگى بۇغداي مايسىلىرى ئۈچۈن كېتەرلىك مەھەللىۋى ئوغۇتنى تەييارلاپ قويىدى.

سۈرەتتە: قاراقاش ناھىيىسىدىكى دېھقانلار كېۋەز تېرىلىدىغان يەرلەرگە ئوغۇت چاچماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

كۇچا ناھىيىسىدە بۇ يىلقى كېۋەز تېرىلغۇسىغا 2- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر يېتەرلىك سورتلۇق ئۇرۇقلۇق چىگىت، 32 مىڭ توننىدىن ئارتۇق خىمىيىۋى ئوغۇت، 870 توننىدىن ئارتۇق سۇلياۋ يوپۇق، 1مىليون 127 مىڭ كۇب مېتىردىن ئارتۇق مەھەللىۋى ئوغۇت تەييارلاندى، يېزىلار بىرلىك قىلىنىپ تراكتور ۋە چاتما سايمانلار ئومۇمىيۈزلۈك رېمونت قىلىندى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار رېمونت قىلىنغان تراكتورلارنى تەكشۈرمەكتە.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت فوتوسى

كۇچا ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى بۇ يىل تېرىلىدىغان 420 مىڭ مو كېۋەز يېرى ئۈچۈن 3150 تونا ئۇرۇقلۇق چىگىت تەقلەپ قويدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا مەھمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن كۇچا ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق چىگىت تەييارلاشنى چىڭ تۇتۇپ، 3150 تونا ئۇرۇقلۇق چىگىت تەقلەپ قويدى.

كۇچا ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى تەجرىبە - ساۋاقلارغا ئاساسەن، مەۋقەنى پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا قاراتتى ۋە سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق چىگىت كەلتۈرۈپ، تېۋىتىسزلاندۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. چىگىتنىڭ سۈپىتى، ساپلىقى ۋە ئۈنۈش نىسبىتىنى ۋاقتى - ۋاقتىدا لابورانتورىيىلىك تەكشۈرۈپ، سۈپەتسىز ئۇرۇقلارنى كىرگۈزۈشتىن ۋە سۈپەتلىك ئۇرۇقلارغا سۈپەتسىز ئۇرۇقلارنىڭ ئارىلىشىپ قېلىشىدىن ساقلاندى. ۋەزىپە، مەسئۇلىيەت، مۇكاپات، جازانى ھەر بىر بەن، گۇرۇپپا، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى، ئۇرۇقلارنى قۇرۇتۇپ، ئۆلچەملىك قاچىلاپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى. بۇ يىلقى 420 مىڭ مو كېۋەز يېرى ئۈچۈن كېتىدىغان «ئارمىيە-1»، «ئارمىيە - 12» قاتارلىق ئۈچ خىل سورتتىن 3500 تونا ئۇرۇقلۇق چىگىتنى 2 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە پۈتۈنلەي قولدىن چىقىرىپ، كېۋەز تېرىلغۇسىنى ئىشەنچلىك كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

پىچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى كارخانىنىڭ تەقدىرىنى دېھقانچىلىق تەرەققىياتىغا باغلاپ، دېھقانلارنىڭ ئىشەنچلىك دوستىغا ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھامۇت** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «دېھقانچىلىق تەرەققىي قىلسا، بىزمۇ تەرەققىي قىلىمىز» دېگەن ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، كارخانىنىڭ تەقدىرىنى دېھقانچىلىقنىڭ تەرەققىياتى بىلەن زىچ باغلاپ، جان - دىل بىلەن دېھقانلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمىلىق قىلىپ، ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ ئەڭ ئىشەنچلىك دوستىغا ئايلاندى.

بۇ شىركەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوللاپ، قۇۋۋەتلىشى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە «دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا كۈچلۈك مەدەت بېرىش، جان - دىل بىلەن دېھقانچىلىق ۋە دېھقانلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمىلىق قىلىش»تىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىدە باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ناھىيىنىڭ دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن پائال ۋە سەمىمىي مۇلازىمىلىق قىلىپ كەلدى. ھەر يىلى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ باشلىنىشتىن ئىلگىرى، بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، مال مەنبەلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇش، مال يۆتكەش، يېزا - بازارلارغا پىلانلىق تەقسىم قىلىش قاتارلىق ئىشلارنى ئالدىن تاماملاپ، دېھقانلارنىڭ تۈرلۈك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە بولغان ئېھتىياجىنى تولۇق قاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلدى. سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىدىكى سۇلياۋ يوپۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى ۋە دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرىنىڭ باھاسىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ، مال باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشى ۋە دېھقانلار مەنپەئىتىنىڭ زىيانغا ئۇچرىماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى. مال كىرگۈزۈشتە ماللارنىڭ سۈپەت ئۆتكىلىنى قاتتىق تۇتۇپ، ساختا، ناچار تاۋارلارنى قەتئىي كىرگۈزمىدى.

بۇ شىركەت يەنە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «دېھقانلارنى ھەممىدىن ئەلا بىلىش، جان-دىل بىلەن دېھقانلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمىلىق قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلاردا دېھقانلار ئويلىغاننى ئويلايدىغان، دېھقانلار ئالدىرىغانغا ئالدىرايدىغان كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈردى، ئۆتكەن يىلى بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلار ئارىسىدا كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش قىزغىنلىقى قوزغالغاندا، شىركەت رەھبەرلىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تېزدىن ھەرىكەتكە كەلتۈرۈپ، ۋاقتىدا ئۆلچەم ئىگىلەپ، ئىككى ھەپتىگە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە 50 مىڭ مو يەرگە يەتكۈدەك كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق تەييارلاپ دېھقانلارنىڭ جىددىي ئېھتىياجىنى قاندۇردى. بۇ شىركەت بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئۆزلىرى دېھقانلارنى تەمىنلىگەن ماللارنىڭ مىقدارى، سۈپىتى ۋە باھاسىغا كاپالەتلىك قىلىش، مەسىلە كۆرۈلسە ھەسسىلەپ تۆلەم بېرىش، دېھقانلار سېتىۋالغان ماللارنى ئۆيلىرىگىچە، ئېتىز بېشىغىچە ئاپىرىپ بېرىش، ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاكتىپ قوبۇل قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە جەمئىيەتكە ئاشكارا ۋەدە بېرىپ، دېھقانلار ئارىسىدا ياخشى تەسىر قوزغىدى.

ئۆتكەن يىلى بۇ شىركەت دېھقانلارنى 11 مىڭ 810 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت، 35.73 تونا دېھقانچىلىق دورىسى، 309 تونا سۇلياۋ يوپۇق، 5855 دانە دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرى بىلەن تەمىنلەپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ۋاقتىدا، ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا تۆھپە قوشتى. ئۆتكەن يىلى شىركەتنىڭ ئومۇمىي تىجارەت سوممىسى 21 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 153 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلان 61% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا بۇ شىركەت يەنە بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ، 6000 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت، 20 تونا دېھقانچىلىق دورىسى، 40 تونا سۇلياۋ يوپۇق، 5000 دانە دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرىنى

يوپۇرغا ناھىيىسىدە كېۋەز تېرىلغۇسىغا لازىملىق ماددىي ئەشيالار تەقلەپ قويۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **خانزۆھرە ئىمىز** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسىدە بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇسىغا كېرەكلىك ماددىي ئەشيالارنى يۆتكەش خىزمىتى بالدۇر ئىشلەندى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىدە 150 مىڭ مو كېۋەز تېرىش پىلانلانغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېڭى يىل پىلان - ۋەزىپە چۈشۈرۈپ، تەييارلىق خىزمەتكە بالدۇر تۇتۇش قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى. ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 3600 تونا ئۇرۇقلۇق چىگىت تەييارلىدى، ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى 6500 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت، 4270 تونا دېھقانچىلىق دورىسى، 2400 دورا چېچىش ماشىنىسى كەلتۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىگە يەتكۈزۈپ بەردى. دېھقانچىلىق مۇلازىمەت پونكىتلىرىمۇ 830 دېھقانچىلىق ماشىنىسىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلغاندىن باشقا، 43 دېھقانچىلىق ماشىنىسى سېتىۋېلىپ

بۇ يىل بۇ ناھىيىدە 150 مىڭ مو كۆمۈر تېرىش پىلانلانغاندى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېڭى يىل كىرىش ئالدىدا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا

تەييارلىدى، ناھىيىلىك تىنشلەيچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى 6500 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت، 4270 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 4000 كىلوگرام

دېھقانچىلىق ماشىنىسىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلغاندىن باشقا، 43 دېھقانچىلىق ماشىنىسى سېتىۋېلىپ تەقلەپ قويدى.

ساپ پايدىسى 153 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلان 61% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا بۇ شىركەت يەنە بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ، 6000 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت، 20 توننا دېھقانچىلىق دورىسى، 40 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 5000 دانە دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرىنى تەكلىپ، دېھقانلارنىڭ سېتىۋېلىشى ئۈچۈن تەقلەپ قويدى.

بورتالا ئوبلاستىدا دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى تېز تەرەققىي قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: بازار ئىگىلىكى يولغا قويۇلغان بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بورتالا ئوبلاستىدا ئوتلاق چارۋىچىلىقىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىمۇ تېز تەرەققىي قىلدى.

بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى تارماقلىرى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى يۈكسەلدۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. بۇلتۇردىن باشلاپ، كىچىك كۆلەمدىكى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنى ۋە باقمىچىلىق كەسپىي كەنتلىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈش نۇقتىلىق ھالدا چىڭ تۇتۇلدى، مەخسۇس مۇشۇ تۈر ئۈچۈن ئوبلاست مالىيىسىدىن 350 مىڭ يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل، باشقا ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى 2 مىليون يۈەنگە يېقىن قەرز پۇل تارقاتتى. ئارشاڭ ناھىيىسىنىڭ تاشيۇ يېزىسى ئىككى كىچىك باقمىچىلىق رايونى، بورتالا شەھىرىنىڭ چىندىل يېزىسى بىر باقمىچىلىق كەسپىي كەنتى تەسىس قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە ئوبلاست بويىچە 15 تۇياق كالا، 50 تۇياق ئۇششاق چارۋا مال باقىدىغان كەسپىي ئائىلىلەر 905 كە، دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى چارۋا ماللارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئومۇمىي سانى 294 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 200 ئائىلە، 11.4% ئاشتى.

ئوتلاق چارۋىچىلىقىنىڭ تەرەققىياتى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەڭلىك كېرەم** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، توقسۇن ناھىيىسىدە ئوتلاق چارۋىچىلىقى تېز يۈكسەلدى، بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، بۇ ناھىيە دېھقانچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقنى، باقمىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، دېھقانچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈپ ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش تەدبىرىنى يولغا قويدى. سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، كانادادىن زامانىۋى سىلوس بېسىش تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، كەنتلەرگىچە كېڭەيتتى. سىرتقى جايلاردىن شاخ - شۇمبا يۇمشىتىش ماشىنىسىدىن 86نى كىرگۈزۈپ، يېزا - بازارلارغا تارقىتىپ بەردى. ئوت - چۆپ توغراش، يۇمشىتىش، سىلوس بېسىش ۋە ئاممىۋىلاشتۇرۇش سالمىقىنى زورايتتى. ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە 11 مىڭ توننا سىلوس بېسىلدى، 30 مىڭ توننىدىن كۆپرەك شاخ - شۇمبا يۇمشىتىلدى. بۇلتۇر بىر يىلدا بوردالغان چارۋامال 165 مىڭ 890 تۇياققا يېتىپ، 133 مىڭ 692 تۇياق چارۋامال بازارغا سېلىندى.

بايىنغولىن ئوبلاستىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى كىرىمى جەھەتتە يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىدە پەن - تېخنىكىغا تايانغانلىقتىن، يېزا ئىگىلىكىدىن 19 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىندى، بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى 1534 يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن 27.3% ئاشتى، جۈملىدىن كورلا شەھىرى، خوشۇت، يەنجى ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى ئوبلاست بويىچە يۇقىرى بولۇپ، ئايرىم - ئايرىم 1967 يۈەن، 1760 يۈەن، 1598 يۈەن بولدى.

ئاقتۇ ناھىيىسىدىكى بىر قىسىم باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى سۇلياۋ يوپۇقلۇق ئېغىل ياساپ، چارۋاماللارنى تېز سەمرىتىشكە شارائىت ياراتماقتا. ھازىر ناھىيە بويىچە بۇنداق ئېغىل 26 گە يەتتى.

سۈرەتتە: سۇلياۋ يوپۇقلۇق ئېغىل.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ بۇلتۇر قاتناش نازارىتى جېمنەي ناھىيىسىنىڭ سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشى ۋە مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىشى ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن ياردەم قىلدى ھەم بۇ ناھىيىگە ئادەم ئەۋەتىپ، تامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە ياردەملەشتۈردى.

ئامانگۈل ھوشۇر

△ تاشقورغان تاشيول ئۈچاستكىسى يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى ئاممىغا يېقىندا 3965 يۈەن ئىئانە قىلدى.

غوپۇر قاسىم

△ تېكەس ناھىيىسى ئۇزاقچە كەنت كادىرى بولۇپ ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشقان پېشقەدەم كەنت كادىرلىرىغا مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ پېنسىيە پۇلى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

تۇرسۇن ھېكىم

△ غۇلجا ناھىيە ئۈنيار يېزىسى «قىشلىق پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش پائالىيىتى»نى قانات يايدۇرۇپ، 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە يەتتە قارار كۇرس ئېچىپ، 2400 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى.

ئابدۇۋەلى ئەخمىدى

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئېگەرچى بازىرىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار ئورمان پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، 3 - ئاينىڭ بېشىغا قەدەر 3 مىليون 510 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق كۆچەتنى شەكىلگە كىرگۈزۈپ، ھاك سۈركىدى، 4 مىليون تۈپكە يېقىن ھەر خىل دەل - دەرەخنى سۇغىرىپ، قوشۇمچە ئوغۇت بەردى.

تۇرسۇن مۇھەممەت

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىدە ئورمانچىلىق تېز تەرەققىي قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سابىرجان سېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ كاپالىتى دەپ قاراپ، كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتارىدا چىڭ تۇتتى. ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ 3 يىللىق تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ، يېزا، كەنت، مەھەللىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. دېھقانلارنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا يېتەكلەپ، بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى ھەمدە دەل - دەرەخلەرنى قالايمىقان كېسىش، ئوغرىلاش، ئوت ئاپىتى قاتارلىقلارنىڭ ئالدىنى ئالدى. نەتىجىدە 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بۇ ناھىيە 321 مىڭ مو ئورمان بىنا قىلىپ، ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىش ئۆلچىمىگە يەتتى. ئۇلار 6200 مو كونا باغلارنى ئۆزگەرتىپ، ناھىيىنىڭ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك كىرىمىنى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 12% ئاشۇردى.

سۆگەت يېزىسىدا 12 مىڭ مو يۇلغۇنلۇق بىنا قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئابلاجان مامۇت، ئابدۇقادىر چاۋار** خەۋەر قىلىدۇ: 1996 - يىلى 5 - ئايدىن بۇيان يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ سۆگەت يېزىسىدا كەلكۈن كۆپ بولۇپ، سۇ ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن ئەلۋەك بولدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ پايدىلىق شارائىتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، يۇلغۇن ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. ۋەزىپىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىلەن بىللە، كەنت، مەھەللىلەر بىلەن يۇلغۇن ئۆستۈرۈش بويىچە توختام ئىمزالاپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. كەنت، مەھەللىلەرمۇ ئورمانچىلىق مۇتەخەسسىسلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، ھازىرغىچە 17 قارار كۇرس ئېچىپ، 127 نەپەر ئادەم (قېتىم)نى يۇلغۇن ئۆستۈرۈش بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. 14 تېخنىكنى كەنت، مەھەللىلەرگە ئەۋەتىپ، يۇلغۇن ئۆستۈرۈشكە يېتەكچىلىك قىلدۇردى. كەنت، مەھەللىلەر كەلكۈن سۈيى كېلىشتىن بۇرۇن يۇلغۇن ئۆستۈرۈلىدىغان يەرلەرنى ئالدىن دائىرىگە ئېلىپ تەكشى تۈزلىدى، قىر سوقۇپ، چۆنەك ئېلىپ، كەلكۈن سۈيى كەلگەندىن كېيىنلا يۇلغۇن ئۇرۇقىنى چېچىپ، ئۇرۇقلارنىڭ تەكشى ئۈنۈپ چىقىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

چىندىل يېزىسى باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەبىبۇللا شاھىت** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا شەھىرىنىڭ چىندىل يېزىسى ئۆز ئورنىنىڭ شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەل شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇردى. 1993 - يىلدىن بۇيان تېخنىكلارنى غۇلجا، كۈيتۇڭ قاتارلىق جايلارغا ئەۋەتىپ، 74 مىڭ 560 تۈپ ئۈزۈم، ئالما، ئۆرۈك، شاپتۇل، نەشپۈت قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەتلەرنى يۆتكەپ كېلىپ، يېڭىدىن 1864 مو باغ بىنا قىلدى. دېھقانلارنى باغۋەنچىلىك كەسپىي ئائىلىلىرىنى ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىگەن ۋە باغۋەنچىلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمنى ئاشۇرۇشتا ئۈلگە كۆرسەتكەن ئورۇن ۋە شەخسلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش، تەجرىبە ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. نەتىجىدە، يېڭىدىن تىكىلگەن مېۋىلىك كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى 95% كە يەتتى. ھازىر بىر قىسىم ئورۇنلاردىكى شاپتۇل ۋە باشقا مېۋىلىك كۆچەتلەر بولۇققا كىرىپ، مېۋە بەردى.

******

غۇلجا شەھىرىنىڭ باغۋەنچىلىك كەنتى بولغان خەنبىڭ يېزا تەرەققىيات كەنتى كونا باغلارنى ياشارتىش، ئەلا سورتلارنى كېڭەيتىش ئارقىلىق سورتلۇق مېۋىلىك باغ كۆلىمىنى 4360 موغا، يىللىق ھوسۇلىنى 4000 توننىغا يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: باغۋەنلەر ئۇلاق ئۇلاش تېخنىكىسىنى ئۆگەنمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

پىچان ناھىيىسى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا

ئىدىقۇت باغرىدىكى يېڭىلىقلار

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئۆمەر ھاموت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىسى بۇلتۇردىن بۇيان، كادىرلار ۋە ئاممىنى پىچان روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا پائال يېتەكلەپ، جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا. بۇلتۇر ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكى ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 440 مىليون يۈەنگە، مالىيە كىرىمى 120 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يېتىپ 1995- يىلدىكىدىن 3.8 % ۋە 43 % ئاشتى. ناھىيە مەملىكەت بويىچە ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئىلغار ناھىيىلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. يېقىندىن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن تۆتىنى، ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن 13نى بارلىققا كەلتۈردى. «ئون يۇلتۇز»لۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلىنى 15 مىڭغا يەتكۈزدى.

پىچان ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئالدىنقى بىر قانچە يىلدا پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ناھىيىلەر بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتكۈزگەنىدى. بۇلتۇر يىل بېشىدا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز ناھىيىسىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلىدى. بۇ ئاساستا، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈشنى قارار قىلدى ھەمدە ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى «يۇرتىنى سۆيۈپ، پىچاننى شىنجاڭدىكى جاڭجياگاڭ قىلىپ قۇرۇپ چىقىش»قا سەپەرۋەر قىلىپ، ئۆز ئورنىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئىدىيە جەھەتتىن

تۈزۈپ يولغا قويدى. «مەدەنىيەتلىك ئورۇنلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشنىڭ ئۆلچىمى ۋە باشقۇرۇش چارىسى»، «باغچىلاشتۇرۇشقا ئورۇننى باھالاش چارىسى»، «پىچان ناھىيىسىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىقنى باشقۇرۇش چارىسى»گە ئوخشاش كىرگۈزۈپ مۇكەممەللەشتۈردى. بۇ ئاساستا ناھىيىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا رەھبەرلىك قىلىش ئىشخانىسى قەرەللىك ھالدا مەدەنىيەتلىك ئورۇنلارنى «جارە» ۋە «شەرت»لەر بويىچە تەكشۈرۈپ، بوشىشىپ قالغان ئورۇنلارغا ۋاقتىدا ئاگاھلاندۇرۇش بېرىپ، سېرىق تاختا ئېسىپ قويىدى. ئۆزلۈكسىز ئالغا باسقان ئورۇنلارنى تېگىشلىك شەرەپكە ئىگە قىلدى. جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى باشلامچى قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيەتلىرىنى ئومۇمىي گەۋدە بويىچە قانات يايدۇردى. بۇنىڭدا ئاۋۋال ناھىيە بويىچە «پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئۆز - ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش»، «جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش» توغرىسىدا چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سالمىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭغا بىرلەشتۈرۈپ «42311» قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەتلىك ئىشخانا، مەدەنىيەتلىك ئائىلە، مەدەنىيەتلىك ئىشچى - خىزمەتچى، مەدەنىيەتلىك يەككە تىجارەتچىلەرنى باھالاش، مەدەنىيەتلىك پىيزا - بازار، كەنتلەرنى بارلىققا كەلتۈرۈش ئاساس قىلىنغان «123456» قۇرۇلۇشى، مەدەنىيەتلىك ئورۇن، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن پىيزا، بازار، كەنت، «ئون يۇلتۇز»لۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلىلەرنى باھالاش پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئائىلە ۋە مەدەنىيەتلىك شەخسلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. بۇ جەرياندا مول مەزمۇنلۇق، ئاممىۋى خاراكتېرلىك ئەدەبىيات - سەنئەت پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ناھىيە بازىرىنىڭ مەينەت، قالايمىقان، ناچار بولۇش ھالىتىنى

كۈنى قىلىپ بېكىتىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ مۇھىت تازىلىقىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى. ناھىيىگە قاراشلىق ئورۇنلارنى ئۆز ئورنىنى باغچىلاشتۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىپ، ناھىيە بازىرى مۇھىتىنىڭ گۈزەل، پاكىز بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى. 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ناھىيىلىك تازىلىق ئەترىتىگە ئەخلەت توشۇش ماشىنىسى، ئەخلەت تۇڭى ۋە ئەخلەت ساندۇقى ئېلىپ بېرىپ، يىغىلغان شۇ كۈنلۈك ئەخلەتنىڭ شۇ كۈنى بىر تەرەپ قىلىنىشىنى ئىشقا ئاشۇردى.

ناھىيە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تۇتقانغا ئوخشاش تۇتۇپ، ئۇنى ئەتراپلىق ئىشلەشكە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئۆز خىزمىتىنى بېرىلىپ ئىشلەپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشقا تىرىشىدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقىنى كۆز قارىچۇقىنى ئاسرىغاندەك ئاسرايدىغانلار كۆپەيدى. لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، يېڭى ئىستىل تىكلەش، خالىسانە ئىللىقلىق يەتكۈزۈش كەيپىياتى قويۇقلاشتى. بۇلتۇر ناھىيە بويىچە خالىسانە ياخشى ئىش قىلىشقا قاتناشقانلار 40 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، ئاپەتكە ئۇچرىغان جايلاردىكى ئاممىغا ۋە مېيىپلەرگە كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئىئانە قىلغان پۇل 1 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى. جەمئىيەت ئامانلىقىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىلدى.

«ھالاكەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىندۇ

زەھەرلىك چېكىملىك سالامەتلىككە، ئىنسان ھاياتىغا خەۋپ يەتكۈزىدىغان، ئائىلىنى، ئىقتىسادنى ۋەيران قىلىدىغان، ئىجتىمائىي مۇھىتنى بۇلغايدىغان بالا - قازا، زەھەرلىك چېكىملىكنى ياساش، سېتىش قاتىللىقتىنمۇ ئېشىپ چۈشىدىغان جىنايەت ھەم ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنى پەيدا قىلىدىغان پارنىك.

بۈگۈنكى رېئاللىق زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈرىشىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك كۈرەش ئىكەنلىكىنى، زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى «خەلق ئۇرۇشى»نى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويۇشقا بولمايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىماقتا.

زەھەرلىك چېكىملىك ياساش، سېتىش بىلەن شۇغۇللانغان جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىگە يېقىندىن ماسلىشىپ، جىنايەتچىلەرگە قارشى كۈچلۈك جامائەت پىكرى ھۇجۇمىنى قوزغاش، ئاممىغا زەھەرلىك چېكىملىكنىڭ زىيىنىنى يەنىمۇ چوڭقۇر تونۇتۇش ئۈچۈن، گېزىتىمىزنىڭ ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى بىلەن 1997 - يىل 2- ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن يىل ئاخىرىغىچە «ھالاكەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ باردۇ.

قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەردە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكنى مەنئى قىلىش، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە زەربە بېرىش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۈرىشىدە قولغا كەلگەن نەتىجىلەر، بۇ كۈرەشتە مەيدانغا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، ھۆكۈمىتىمىزنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش، مەنئى قىلىش، يوقىتىش توغرىسىدىكى قانۇن - نىزام، پەرمان، چارىلىرى شەرھلەنگەن، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنىڭ رەزىل قىلمىشلىرى، زەھەرلىك چېكىملىكنىڭ قۇللىرىغا ئايلىنىپ قالغان ياشلارنىڭ پاجىئەلىك ئاقىۋىتى جانلىق، تەسىرلىك سۈرەتلەنگەن بولۇشى لازىم.

قوبۇل قىلىنىدىغان خەۋەر - ماقالىلەر ئاخباراتنىڭ ھەر خىل ژانىرلىرىدا يېزىلىشى، پاكىت چىن، تىلى راۋان، جۈملىلىرى چۈشىنىشلىك بولۇشى لازىم. خەۋەر - ماقالىلەرگە «ھالاكەت يولى» ناملىق قوبۇل قىلىندىغان مۇكاپاتلىق ماقالە دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى، چوقۇم مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكەن بولۇشى كېرەك. يىل ئاخىرىدا قوبۇل قىلىنغان ماقالىلەر باھالاش ھەيئىتى تەرىپىدىن ئۈچ دەرىجە بويىچە باھالىنىپ، مۇكاپات سوممىسى ۋە شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلىدۇ.

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى

خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىبراھىم ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى بۇلتۇر كەلكۈن ئاپىتى، يەر تەۋرەش ئاپىتى قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغان رايونلاردىكى خەلقنىڭ ئۆي - ماكانىنى قايتىدىن قۇرۇش، يېمەك - ئىچمەك جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىپ، ئاپەت رايونىدىكى خەلقنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بۇلتۇر خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى جايلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتارىدا تۇتتى. مەخسۇس گۇرۇپپىلارنى تەشكىللەپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئولتۇراق ئۆي، مال - مۈلكىنىڭ زىيانغا ئۇچراش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلەپ، بىر قاتار ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى. بۇلتۇر يىل بېشىدىن بۇ يىل 1- ئايغىچە جەمئىي 5 مىليون 688 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 52 مىڭ 400 ئېغىزلىق تۇرالغۇ ئۆي سالدى. بەزى نامرات رايونلاردىكى خەلقنىڭ تۇرمۇش، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە شۇ جاينىڭ تەبىئىي شارائىتىنى تەپسىلىي ئىگىلەپ، شارائىتى بىر قەدەر ياخشىراق جايلارغا ئۆي سېلىپ كۆچۈپ چىقىشقا يېتەكچىلىك قىلدى.

مەلۇماتتىن قارىغاندا، بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئائىلىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەن مەبلەغ 35 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 35 مىڭ 460 ئېغىز ئۆي سېلىنغان، 11 مىڭ 800 ئائىلە يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرگەن. خوتەن ۋىلايەتلىك خەلق ئىشلىرى باشقارمىسى 1995- يىلى تەبىئىي شارائىتى ناچار، خەتەرلىك ئۆيلەردە ئولتۇرۇۋاتقان، ئۆي - ماكانسىز قالغان 3800 ئائىلىگە 11 مىڭ 400 ئېغىز ئۆي سېلىپ بەرگەن، 1996 - يىلى 54 ئائىلىنى يېڭى ئۆيگە ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغان.

چاھارباغ يېزىسىدا نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن

قىلىپ قۇرۇپ چىقىش»قا سەپەرۋەر قىلىپ، ئۆز ئورنىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئىدىيە جەھەتتىن پۇختا ئاساس سالدى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كادىرلار ۋە ئاممىغا پىچاننى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتكۈزۈشكە بولىدىغانلىقى توغرىسىدىكى ئىمكانىيەتلەرنى تەشۋىق قىلىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتلەردىكى قائىدە - تۈزۈملەرنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈردى. مەسىلەن، «پىچان ناھىيىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان تەسەۋۋۇرى»، «پىچان ئاھالىلىرىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشتىكى ئۇنىنى قىلىش، ئۇنىنى قىلماسلىق»، «يېزا، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشتىكى ئۇنىنى قىلىش، ئۇنىنى قىلماسلىق» قاتارلىق بەلگىلىمىلەرنى پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ناھىيە بازىرىنىڭ مەينەت، قالايمىقان، ناچار بولۇش ھالىتىنى ئۆزگەرتىشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلدى. بۇنىڭدا تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىشتىن باشقا، 243 قېتىم چوڭ - كىچىك يىغىن ئېچىپ، ئاممىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ئېڭىنى ئۆستۈردى ھەمدە ھەر ئاينىڭ 28 - كۈنىنى تازىلىق

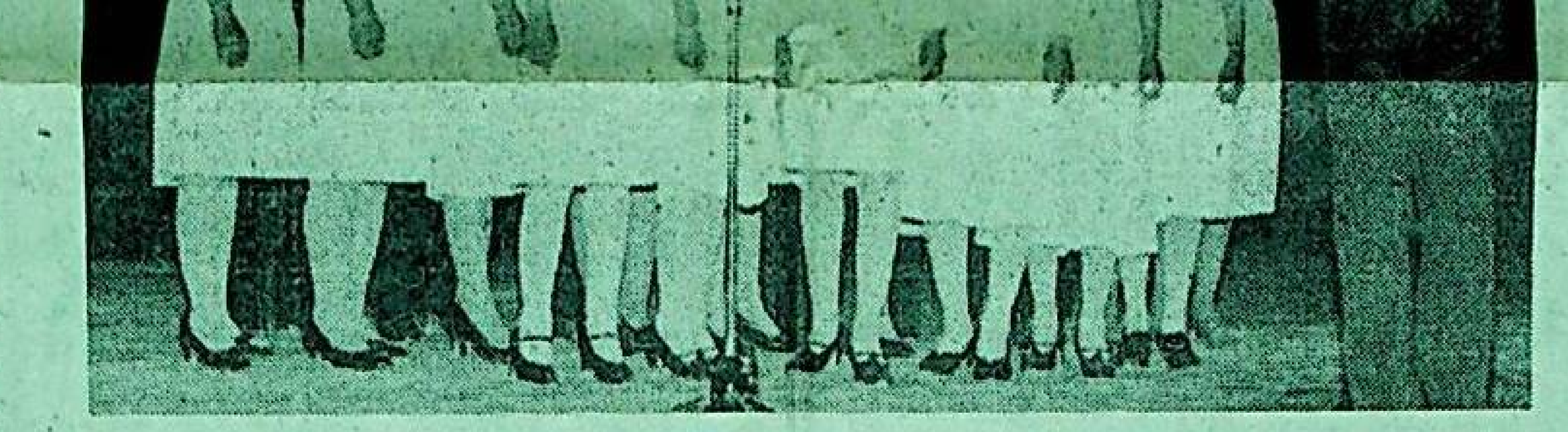

مارالبېشى ناھىيىسى باھار بايرىمى، روزا ھېيت ھارپىسىدا نۇتۇق سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

سۈرەتتە: ھەر مىللەت خەلقى بىرلەشمە كۆكۆل ئېچىش پائالىيىتىدە خور ئېيتماقتا.

ئەنۋەر خىزمەت فوتوسى

چاھارباغ يېزىسىدا نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياخشى شارائىت يارىتىلدى

لوپ ناھىيىسىنىڭ چاھارباغ يېزىسىدا تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، ئۆتكەن يىلى يېزا بويىچە 655 ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

چاھارباغ يېزىسىدا 3673 نامرات ئائىلە بار. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلى يېزا بويىچە 748 ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى پىلانلاپ، ئۇلارنى پارتىيە ئەزالىرى ۋە كەنت كادىرلىرىغا ھۆددىگە بەردى، سەككىز تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى تۈزۈپ چىقىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى، ھەرقايسى كەنتلەرمۇ نامرات ئائىلىلەرگە 373 مو يەرنى ھەقسىز ئاجرىتىپ بەردى، 292 نامرات ئائىلىگە ھەقسىز بېرىشكە تېگىشلىك يەر ئورنىغا كوللېكتىپ جۇغلانمىدىن 25 مىڭ 840 يۈەن پۇل ئاجرىتىپ بەردى. 676 نامرات ئائىلىنىڭ دۆلەتكە سېتىپ بېرىدىغان 116 مىڭ 618 كىلوگرام ئاشلىقىنى كەچۈرۈم قىلدى. 139 نامرات ئائىلىنىڭ 324مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يېرىنى يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئالماشتۇرۇپ بەردى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر، پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە كوللېكتىپ ئورۇنلار نامرات ئائىلىلەرگە 301 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى.

نەتىجىدە ئۆتكەن بىر يىلدا ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەرنىڭ نامرات ئائىلىلەرگە يار-يۆلەك بولۇشى، ئۇلارنى يەن - تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكلىشى بىلەن يېزا بويىچە نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلىتىلدى.

مەمتىمىن ئېزىز

ئۈنيار يۇزى يېزىسىدا بەش جۈپ قىز - يىگىت كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزدى

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۈنيار يۇزى يېزىسىدا يېقىندا بەش جۈپ قىز - يىگىت كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، پۈتۈن ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە توي - مەرىكىلەرنى يىڭچىڭە، ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈش جەھەتتە ئۈلگە بولدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ يېڭى ئىستىل تىكلەش ئۈچۈن، يېزىدا يەتتە كىشىلىك، كەنتلەردە بەش كىشىلىك رەھبەرلىك قىلىش، نازارەت قىلىش گۇرۇپپىلىرىنى قۇردى ھەمدە بۇ ھەقتە ئۇن ماددىلىق بەلگىلىمە تۈزۈپ تارقاتتى. رەھبىري كادىرلار، بولۇپمۇ ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتى،ئاياللار بىرلەشمىسى، نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش ئىشخانىسى ئۆز ئارا زىچ ماسلىشىپ تۈرلۈك تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، توي - تۆكۈن ئىشلىرىنى ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈش ھەققىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، كۈچلۈك جامائەت پىكرى پەيدا قىلدى. نەتىجىدە يېزىدىكى مۇسايۇپ قاتارلىق بەش جۈپ قىز - يىگىت تۇنجى بولۇپ كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، پۈتۈن يېزا، شۇنداقلا پۈتۈن ناھىيىدىكى ھەرمىللەت خەلقىگە ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ، توي مەرىكىلىرىنى ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈش جەھەتتە ئۈلگە تىكلەپ بەردى.

ئابدۇۋەلى ئەخمىدى

ئەركىن رەخمىتۇللا دادىسىنىڭ نەزىرىسىگە تەييارلىغان 5000 يۈەن پۇلنى مەكتەپكە ئىئانە قىلدى

بۇلتۇر 9 - ئايدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك 14- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن ئىلمىي مۇدىرى ئەركىن رەخمىتۇللا مەرھۇم دادىسى ئۈچۈن نەزىر بەرمەكچى بولۇپ تەييارلىق كۆرۈۋاتقان كۈنلەردە، ئۇنىڭ كۆز ئالدىغا ئوقۇش، كىتاب پۇلى تاپشۇرالماي مەكتەپتىن چېكىنگەن، دەپتەر سېتىۋېلىشقا قۇربى يەتمەي ئاق قەغەزلەرنى تۈپلەپ دەپتەر تىكىپ ئىشلىتىۋاتقان، قەلەم، سىياھ سېتىۋالالماي قېرىنداش ئىشلىتىۋاتقان، ھەتتا يىلدا بىر- ئىككى قېتىم ئۆتكۈزۈلىدىغان كوللېكتىپ پائالىيەتلەر ئۈچۈن تاپشۇرۇلىدىغان ئىككى - ئۈچ يۈەن پۇلنىمۇ تاپشۇرالماي پائالىيەتكە قاتنىشالمايۋاتقان يېتىم ۋە ئائىلىسىدە قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارنىڭ سىماسى كېلىۋالدى. ئۇ نەزىرنى قانداق بېرىش ئۈستىدە ئويلىنىپ، «داداممۇ بىر ئۆمۈر مائارىپ ئۈچۈن تەر تۆككەن، مەن دادام ئۈچۈن بېرىدىغان نەزىرگە ئاتىغان پۇل بىلەن ئەشۇنداق ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلسام، نەزىر تېخىمۇ جايىغا بېرىلگەن بولىدۇ»دېگەن ئويغا كەلدى ۋەبۇ ئويىنى ئىنىسى، شىنجاڭ سەنئەت داشۆسىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى شەپقەت رەخمىتۇللاغا ئېيتتى، شەپقەت رەخمىتۇللا ئاكىسىنىڭ پىكرىگە قوشۇلدى،ئاكا - ئۇكا ئىككىيلەننىڭ ئائىلىسىدىكىلەرمۇ بۇ پىكرىنى بىر ئېغىزدىن قوللىدى.

ئەركىن رەخمىتۇللا بىلەن شەپقەت رەخمىتۇللا دادىسىنىڭ نەزىرىسىگە تەييارلىغان 5000 يۈەن پۇلنى ئۈرۈمچى شەھەرلىك 14- ئوتتۇرا مەكتەپ رەھبەرلىكىگە بەردى ھەم بۇ پۇلنى قىيىنچىلىقى بار ۋە يېتىم ئوقۇغۇچىلارغا ئىشلىتىشنى ھاۋالە قىلدى.

ئەركىن رەخمىتۇللا بۇلتۇرقى نىشانلىق ئوقۇتۇش خىزمىتىدە نەتىجىسى ئالاھىدە ياخشى بولغانلىقى ئۈچۈن مەكتەپ تەرىپىدىن مۇكاپاتلانغانىدى، ئۇ ئۆز ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇشى ئانچە باياشات بولمىسىمۇ، مەكتەپتىن بەرگەن مۇكاپات پۇلنى خەجلەشكە كۆڭلى ئۇنىماي، بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 9 - كۈنى مەكتەپكە ئىئانە قىلدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 14 - ئوتتۇرا مەكتەپ رەھبەرلىكى ئەركىن رەخمىتۇللانىڭ ئالىيجاناب روھىنى قىزغىن قوللاپ، ئەركىن رەخمىتۇللا بەرگەن 5000 يۈەن پۇل ئاساسىدا ئوقۇش ياردەم پۇلى فوندى تەسىس قىلىپ، ئۈچ كىشىدىن تەركىب تاپقان قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا ئوقۇش ياردەم پۇلى بېرىش جەمئىيىتى قۇردى، بۇنىڭدىن كېيىن بۇ جەمئىيەت قىيىنچىلىقى بار، يېتىم ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇشتىكى ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىدۇ.

ھەجەر راخمان

ئىشتالا كەنتىدىكى دېھقانلار قارا چىراغدىن قۇتۇلدى

يېقىندا كۇچا ناھىيىسىدىكى ياقا يېزىسىنىڭ ئىشتالا كەنتىگە توك يەتكۈزۈلۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قارا چىراغ ئىشلىتىش تارىخىغا خاتىمە بېرىلدى.

ئىشتالا كەنتى ناھىيە بازىرىدىن 78 كىلومېتر، يېزا مەركىزىدىن 50 كىلومېتر يىراقلىقتىكى تاغ ئارىسىغا جايلاشقان بولۇپ، 92 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى بار. كەنتتىكى دېھقانلار ئۇزاقتىن بۇيان توك ئىشلىتىشنى ئارزۇ قىلىپ كەلگەن بولسىمۇ، يەر شارائىتى ناچار، ئورنى چەت، كەنتنىڭ ئىقتىسادى ئاجىز بولغانلىقتىن، ئۇلارنىڭ بۇ ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشماي كەلگەنىدى. ئاپتونوم رايونلۇق سۇ ئىشلىرى نازارىتىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن زور كۈچ بىلەن قوللىشى،ناھىيە، يېزا، كەنت ۋە دېھقانلارنىڭ 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىشى ئارقىسىدا بۇلتۇر 8 - ئايدا بۇ كەنتكە توك تارتىش قۇرۇلۇشى باشلاندى. ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى، يەرلىك ئېلېكتر - ئېنېرگىيە بىرلەشمە شىركىتى ۋە ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش شىركىتىنىڭ بىۋاسىتە ئىشلىشى، تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشى ئارقىسىدا 17 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى، تۆۋەن بېسىملىق توك سىمى تارتىلىپ، ترانسفورماتور قاتارلىق ئۈسكۈنىلەر ئورنىتىلدى. تۆت ئاي ئىچىدە سىم يولى قۇرۇلۇشى سۈپەت ۋە تېخنىكا جەھەتتىن ئۆلچەملىك تاماملىنىپ، 4-يانۋار پۈتۈن كەنتتىكى 92 ئائىلىگە توك يەتكۈزۈلدى.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت

بەختلىك ئائىلە قۇراي دېسىڭىز

يېقىندا كورلا شەھىرىنىڭ قوشئېرىق يېزىسىدا ئالتە جۈپ قىز - يىگىت كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. توي مۇراسىمىغا بىرمۇ باغاق تارقىتىلمىدى، سوۋغات قوبۇل قىلىنمىدى. شەھەردىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ئۇلارغا گاز ئوچىقى قاتارلىق بۇيۇملارنى سوۋغات قىلدى.

سۈرەتتە: مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلەر قىز- يىگىتلەرگە سوۋغات تەقدىم قىلماقتا.

ئەبەيدۇللا مۇھەممەتنىياز فوتوسى

شامالباغ يېزىسىدا نوپۇسنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇغوپۇر پولات** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىگە قاراشلىق شامالباغ يېزىسىدا پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتى ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، نوپۇسنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى.

بۇلتۇر يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش پىلانى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ تۇتتى، يېزىدىن تارتىپ كەنت، مەھەللە، ئائىلىلەرگىچە پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاندى، تام گېزىتى، قارا تاختا گېزىتى ، يېزىلىق رادىئو ئۇزېلىدىن پايدىلىنىپ پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتى كەڭ - كۆلەمدە تەشۋىق قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يېزىلىق پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ئىشخانىسى تۆت قارار كۇرس ئېچىپ دېھقانلارنى پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى، يېزا بويىچە ئۈچ قېتىم پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئېلىپ بېرىلدى. 3693 ئايال بىلەن تۇغۇت چەكلەش توختامنامىسى ئىمزالاندى. نەتىجىدە بۇ يېزىدا نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىنىپ، قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە «پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ئۈلگىلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

يېزا - قىشلاق خەۋەرلىرى

ئەنىنىڭ-كۈنمىڭ تۆمۈر يولى بۈگۈن پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلدى

زۇجياخۇا ئەنىنىڭ-كۈنمىڭ تۆمۈر يول قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ 5-يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بوسې، 17-مارت تېلېگراممىسى. غەربىي جەنۇب خەلقىگە بەخت يارىتىپ بېرىدىغان ئىقتىسادىي چوڭ تۆمۈر يول — ئەنىنىڭ-كۈنمىڭ تۆمۈر يولىدا بۈگۈن پۈتۈن لىنىيە بويىچە قاتناش باشلاندى. بۈگۈن گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇجياخۇا گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ بوسې دېگەن يېرىدە ئەنىنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ 5-يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلدى ھەم كېيىنكى باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى.

ئەنىنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈر يولى ئېلىمىزنىڭ يەر شەكلى خەتەرلىك تاغلىق رايونىدا ياسالغان يەنە بىر ئۇزۇن تۆمۈريول غول لىنىيىسى بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 898.7 كىلومېتىر، ئىككى بېشىنىڭ ئېگىزلىك پەرقى 2000 مېتىردىن ئاشىدۇ. تۆمۈر يول ئەگرى-توقاي ئېدىرلىق ئىچىدىن ئۆتىدۇ، يەر تۈزۈلۈشى خەتەرلىك ۋە مۇرەككەپ بولۇپ، نورمال قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش قىيىن.

زۇجياخۇا بۇ ئىشتىن ئىنتايىن تەسىرلەندى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇشۇنداق چوڭ قىيىنچىلىقنىڭ جۇڭگو قۇرۇلۇش ئىشچىلىرىنى قورقۇتالمىغانلىقى ھەقىقەتەنمۇ ئاجايىپ مۆجىزە. بۇ قۇرغۇچىلار پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، زور كۈچ بىلەن ھەمكارلىشىش، جاسارەت بىلەن ئىلىشىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى، ئۆزلىرىنىڭ ئەقىل - پاراستىنى جارى قىلدۇرۇپ، زامانىۋى پەن-تېخنىكا ۋاستىسىنى قوللىنىپ، نۇرغۇن تېخنىكىلىق قىيىن ئۆتكەللەرگە ھۇجۇم قىلىپ، ئىنسانىيەتنىڭ تەبىئەتنى بويسۇندۇرۇشىغا دائىر ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ئەسەرنى ئىجاد قىلدى. بۇ تۆمۈر يولنىڭ ياسىلىشى غەربىي جەنۇبتىكى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى كېڭەيتىشكە، رايون ئىقتىسادىنىڭ تېخىمۇ تېز راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق، شۇنداقلا غەربىي جەنۇب خەلقىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىدىكى بەخت يولى.

زۇجياخۇا مۇنداق دېدى: ئەنىنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈر يولى دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى. پۈتۈن لىنىيىدە رېلىس ياتقۇزۇلغانلىقى باسقۇچلۇق نەتىجە. كېيىنكى باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشنى قاتتىق غەيرەت بىلەن ئورۇنداپ، بۇ يىلنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈن لىنىيىنى ئېلېكترلەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى 790 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايوندىكى ئاممىنىڭ ئەتىيازلىق قەھەتچىلىك مەزگىلىدىن ئۆتۈشىگە ياردەم بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17-مارت تېلېگراممىسى. خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى يېقىندا يەنە مالىيە مىنىستىرلىكى بىلەن بىرلىكتە پۈتۈن مەملىكەتتىكى 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە شەھەرگە مەركەزنىڭ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلىدىن 790 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى ئاممىنىڭ ئەتىيازلىق قەھەتچىلىك مەزگىلىدىكى تۇرمۇش قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىۋېلىشىغا ياردەم بەردى.

تونۇشتۇرۇلۇشىچە، ئۆتكەن يىلى مەملىكىتىمىز ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالغان بولسىمۇ، لېكىن مول ھوسۇل تەكشى بولمىغان، قىسمەن رايونلاردا ئاپەت ئەھۋالى ئېغىر بولۇپ، ئاشلىق ھوسۇلى كېمىيىپ كەتكەنلىكتىن، بۇ يىل ئەتىياز پەسلىدىكى قەھەتچىلىك مەزگىلىدە ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقلەرنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقى يەنىلا بىر قەدەر گەۋدىلىك بولغان.

ئەتىيازلىق قەھەتچىلىك مەزگىلىدىكى قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى 2-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا خاربىن شەھىرىدە مەملىكەتلىك ئەتىيازلىق قەھەتچىلىك مەزگىلىدىكى قۇتقۇزۇش خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، ئەتىياز پەسلىدىكى قەھەتچىلىك ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، جايلاردىن بالدۇر، كۈچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردا مەسىلە سادىر بولماسلىقنا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلغان.

گەنسۇ ئۆلكىسى جاڭيې رايونىنىڭ ياۋايى ھايۋانلار بايلىقىنى باشقۇرۇش پونكىتىدىكى خادىملار يېقىندا لىنزى ناھىيىسىدە بەختسىزلىككە ئۇچرىغان ئىككى ئاققۇنى بايقىدى ھەم ئۇلارنى قوغداپ قالدى.

1996-يىلدىن بۈگۈنكى كۈنگە قەدەر، بۇ باشقۇرۇش پونكىتىدىكى خادىملار ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئالتە ئاققۇنى قۇتۇلدۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى.

مەملىكەت بويىچە 3-قېتىملىق تۇغۇت يۇقىرى پەللىسى سىلىق ئۆتۈپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 9-بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى يىلىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە نەتىجە كۆرۈنەرلىك بولدى. پۈتۈن مەملىكەت ۋە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەر 1996-يىللىق نوپۇس پىلانىنى ئورۇندىدى. نوپۇسنى ھەر تەرەپلىمە تىزگىنلەش ۋەزىيىتى شەكىللىنىشكە باشلىدى ھەم ساغلام راۋاجلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى.

دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ نوپۇسنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، 1996-يىلى مەملىكەت بويىچە تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.98، تەبىئىي تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.42 بولغان، مۇشۇ بىر يىلدا 20 مىليون 670 مىڭ بالا تۇغۇلۇپ، ساپ كۆپەيگەن نوپۇس 12 مىليون 680 مىڭغا يەتكەن، يىل ئاخىرىدا ئومۇمىي نوپۇس 1 مىليارد 224 مىليونغا يەتكەن، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئاساسى بىر قەدەر ياخشى بولغان بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي، لياۋنىڭ، جىلىن، خېيلوڭجياڭ، شەندۇڭ، جياڭسۇ، جېجياڭ، سىچۈەنلەردە ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىنغان، تۇغۇلۇش نىسبىتى داۋاملىق تۆۋەنلىگەن. خۇنەن، خېنەن، فۇجيەن، ئەنخۇي، شەنشىلەردە خىزمەت نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان، گەنسۇ، ئىچكى موڭغۇل، جياڭشىلاردا تۇغۇلۇش نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى كۆرۈنەرلىك بولغان.

چەت-ياقا جايلار ۋە ئازسانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردا پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى مۇقىم راۋاجلانغان، كۆپ پەرزەنتلىك بولۇش نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى خېلى چوڭ بولغان. مەملىكەت مىقياسىدىن قارىغاندا 3-قېتىملىق تۇغۇت يۇقىرى پەللىسى سىلىق ئۆتكەن.

گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئارمىيىنىڭ ئاپتوموبىل باشقۇرۇشنى ئىسلاھ قىلىش چارىسىنى تەستىقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى. مۇخبىرنىڭ بۈگۈن ئارمىيە بويىچە ئېچىلغان ئاپتوموبىل نومۇرىنى «ئۆزگەرتىش ۋە يەككۈشلەش» خىزمىتى يىغىنىدىن خەۋەر تېپىشىچە، گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق خەلق ئازادلىق ئارمىيە (قوراللىق ساقچى قىسىملىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)نىڭ ئاپتوموبىل باشقۇرۇشى ئىسلاھ قىلىنىدىكەن؛ ئارمىيىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتوموبىللىرىغا يەرلىكنىڭ ئاپتوموبىل نومۇرى ئېسىلىدىكەن؛ 1997-يىلى ئارمىيە بويىچە ھەربىي ئاپتوموبىللارنىڭ نومۇرى بىر تۇتاش ئالماشتۇرۇلىدىكەن؛ مەملىكەت بويىچە تاشيول، كۆۋرۈك، ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانلىرى ھەربىي ئاپتوموبىللاردىن قاتناش ھەققى ۋە ئاپتوموبىل توختىتىش ھەققى ئالمايدىكەن.

* * * * * * * * * * * * * * *

ئېلانلار

توختى مۇھەممەت: مەھكىمىمىز جاۋابكار خېلىل مىرئەخمەت ئۈستىدىن قىلغان قەرز ماجىراسى توغرىسىدىكى دېلويىڭىزنى قوبۇل قىلىپ، قانۇن بويىچە 1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئوچۇق سوت ئېچىپ نەتىجىسنى ھۆكۈم بىلەن بىر تەرەپ قىلغانىدى. لېكىن ھۆكۈمنامىنى سىز ئۆيىڭىزدە بولمىغانلىقىڭىز ئۈچۈن يەتكۈزۈپ بېرىش مۇمكىن بولمىدى. شۇڭا سىز گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋېلىڭ.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

يېزا ئىگىلىكى، سودا، مائارىپ، ھەربىي ئىشلار، ھۆكۈمەت، پارتىيىدىن ئىبارەت ھەر جەھەتتە ئەھۋالغا ئۇيغۇن كېلىدىغان كونكرېت بىر يۈرۈش فاڭجېن، سىياسەت ۋە ئۇسۇلغا ئىگە ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى «يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسنى ئۆگىنىش پروگراممىسى»نى تۈزگەن، نەشر قىلدۇرغاندىن كېيىن، مەركەزنىڭ ئالاقىدار ئىبارەت يۈكسەك غايىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى مەسئۇلىيەتچانلىقنى ئۆگىنىش؛ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئەمەلىيەتنى ھەقىقەتنى سىناشنىڭ بىردىنبىر ئۆلچىمى قىلىپ،

پېزا ئىگىلىكى، سودا، مائارىپ، ھەربىي ئىشلار، ھۆكۈمەت، پارتىيىدىن ئىبارەت ھەر جەھەتتە ئەھۋالغا ئۇيغۇن كېلىدىغان كونكرېت بىر يۈرۈش فاڭجېن، سىياسەت ۋە ئۇسۇللىغا ئىگە بولغاندىلا، ئاندىن ۋە كادىرلارنى قايىل قىلغىلى ھەم مۇشۇلارنى دەرسلىك قىلىپ ئۇلارنى تەربىيىلىگىلى بولىدۇ.»ئۇ يەنە: «بىر يۈرۈش دەرسلىككە ئىگە بولمىغاندا، سىستېمىلىق سىياسەت تەربىيىسىگە ئىگە بولمىغاندا، ھەقىقىي بىرلىككە كەلگەن تونۇش ۋە بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەتنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس» دېگەنىدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ بۇ نۇقتىئىنەزەرىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، يېڭى دەۋر باشلىنىشى بىلەنلا يېڭى تارىخىي ۋەزىپىلەرنى ئېنىق ياخشى ئورۇنداش ئۈچۈن، يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ ھەم باش لۇشيەن، باش سىياسەت بولۇش، ھەم كونكرېت خىزمەت لۇشيەنى ۋە كونكرېت سىياسەت بولۇش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش لازىم، دەپ تەكىتلىگەنىدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ 1992 - يىلى جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، بىز نۇرغۇن نىزاملارنى تۈزۈپ چىقتۇق، تۈزگەندىمۇ ھەممە تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نىزاملارنى تۈزۈپ چىقتۇق.ئىقتىساد، سىياسىي ئىشلار، پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ھەربىي ئىشلار، دىپلوماتىيە قاتارلىق جەھەتلەردە ئېنىق فاڭجېن، سىياسەتلەر تۈزۈلدى، يەنە كېلىپ ئاشۇ فاڭجېن، سىياسەتلەر توغرا تىل بىلەن ئىپادىلەندى.» پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىنى ۋە پارتىيىنىڭ بىر قانچە مۇھىم ساھەدىكى ئاساسىي سىياسەتلىرىنى ئېنىق ياخشى

تەشۋىقات بۆلۈمى «يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش پروگراممىسى»نى تۈزگەن، نەشر قىلدۇرغاندىن كېيىن، مەركەزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ، يەنە دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىقتىساد نەزەرىيىسى، ئارمىيە ۋە دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى نەزەرىيىسىنى ۋە باشقا بەزى ساھەدىكى نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش پروگراممىسىنى تۈزۈپ چىقىدىغانلىقى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك ئىش بولدى. بۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى بىر مۇھىم تەدبىر.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشتە ئالدى بىلەن يەنىلا ئەسلى ئەسەرنى ئوقۇش، ئەسلى ئەسەرنى ياخشى ئۆگىنىشكە تازا كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك، شۇنىڭ بىلەن بىللە، بىر قانچە جەھەتتىكى نەزەرىيە ئۆگىنىش پروگراممىسىنى مۇھىم قوشۇمچە ماتېرىيال قىلىش كېرەك.بۇمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى ۋە روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر چۈشىنىش ۋە ئىگىلەشكە پايدىلىق، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى، تۈپ فاڭجېنى، تۈپ سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ۋە قەتئىيلىكىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشتە، تۈپ ئاساسلىقى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، يېڭى ئەھۋاللارنى تەتقىق قىلىش،يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتىكى ئىلمىي پوزىتسىيىسىنى ۋە ئىجادچانلىق روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش كېرەك. مۇھىمى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇشتەك قەتئىي سىياسىي مەيدانىنى ۋە كوممۇنىزمدىن

مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئۆگىنىش؛ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئەمەلىيەتنى ھەقىقەتنى سىناشنىڭ بىردىنبىر ئۆلچىمى قىلىپ، دادىل ئىزدىنىش، يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىشتەك ئىلمىي پوزىتسىيىسىنى ئۆگىنىش؛ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئاممىغا ئىشىنىش، ئاممىنىڭ ئىجادچانلىق روھىغا ھۆرمەت قىلىش، ئاممىدىن ئېلىپ ئاممىغا قايتۇرۇشتىن ئىبارەت خىزمەت لۇشيەنى ۋە خىزمەت ئۇسۇلىنى ئۆگىنىش ئارقىلىق ماركسىزملىق ئىدىيىۋى، سىياسىي، نەزەرىيە سەۋىيىمىزنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز، خىزمەتتىكى پرىنسىپاللىق،سىستېمىلىق، ئالدىن كۆرەرلىك ۋە ئىجادچانلىقنى كۈچەيتىشىمىز لازىم.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشتە يەنە ئۆز رايونىمىز، ئۆز تارمىقىمىز، ئۆزىمىزنىڭ خىزمىتى ۋە ئىدىيە، ئەمەلىيىتىمىز بىلەن بىرلەشتۈرۈپ،ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئىشلىشى ھەم چوڭقۇر، سىستېمىلىق ئۆگىنىش، دادىل ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈش ئارقىلىق، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ ئىقتىساد، سىياسىي،مەدەنىيەت ۋە ھەر خىل ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات قانۇنىيىتىنى تونۇش، ئىگىلەش ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئېچىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنىڭ 21- ئەسىرگە ئومۇمىيۈزلۈك كىرىشكە تۆرتكە بولۇشى لازىم.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - مارت تېلېگراممىسى)

ھۆكۈمنامىنى سىز ئۆيىڭىزدە بولمىغانلىقىڭىز ئۈچۈن يەتكۈزۈپ بېرىش مۇمكىن بولمىدى. شۇڭا سىز گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋېلىڭ. ئەگەر ھۆكۈمنامىگە قايىل بولمىسىڭىز، ئېلان ۋاقتى توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە نارازىلىق ئەرزىڭىز بىلەن ئالدىن تاپشۇرۇلىدىغان 2310 يۈەن دەۋا ھەققىنى قوشۇپ ئېلىپ كېلىپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە نارازىلىق ئەرز بەرسىڭىز بولىدۇ، يۇقىرىقى ئەرز قىلىش مۆھلىتى توشقاندىن كېيىنكى يەتتە كۈن ئىچىدە ئىككىنچى سوتتا قوبۇل قىلىش ھەققى تاپشۇرمىسىڭىز دەۋادىن ئۆزلۈكىدىن ۋازكەچكەنلەر قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

*** * * * * * * * * * * * ***

مۇھەممەت مۇمىن: سىز 1996 - يىلى 11 - ئايدا ئۆيدىن چىقىپ كېتىپ، ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىگەنلىكىڭىز ۋە خەت - خەۋىرىڭىز بولمىغانلىقى ئۈچۈن، ئايالىڭىز رەيھان قېيۇم سىز بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىمىزگە ئەرز سۇندى. سىز گېزىتتە ئېلان بېرىلىپ 60 كۈن توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن ئىچىدە جاۋابنامە يېزىپ مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىز توغرىسىدا پىكرىڭىزنى بەرمىسىڭىز، سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنى دورا بىلەن داۋالاش كلىنىكلىق تەتقىقاتى قانات يايدۇرۇلماقتا

كېسەللەرنىڭ داۋالىنىشىنى قارشى ئالىمىز

قاپلىق قۇرت پېزا - قىشلاردىكى خەلقلەرنىڭ ساغلاملىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ بىرى. ئوپېراتسىيە قىلىپ داۋالاش ياخشى ئۈنۈم بېرىدىغان بولسىمۇ، قىسمەن كىشىلەردە ئوپېراتسىيىدىن كېيىن بۇ كېسەل قايتا قوزغىلىدۇ، مۇشۇ سەۋەبتىن قايتا ئوپېراتسىيە قىلىشقا توغرا كېلىدۇ، شۇڭا دورا بىلەن داۋالاشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقىش كېسەللەرنىڭ جىددىي ئارزۇسى. ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتى 1995- يىلى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنى دورا بىلەن داۋالاش تەتقىقات تېمىسىنى بېكىتتى. بۇ تەتقىقات ۋەزىپىسىنى شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەر تەتقىقات ئورنى، سەھىيە مىنىستىرلىكى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش بويىچە تەربىيىلەش بازىسى ئۈستىگە ئالدى. ئىككى يىلدىن بۇيانقى كلىنىكلىق تەتقىقات خېلى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. كۆپلىگەن قاپلىق قۇرت كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ دورا بىلەن داۋالاش ئارقىلىق سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلدى. بۇ تەتقىقات تۈرى 1996 - يىلى دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىدىكى پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش تۈرىگە كىرگۈزۈلدى. بۇ پارتىيە، دۆلەتنىڭ رايونىمىزدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سالامەتلىكىگە بولغان چەكسىز غەمخورلۇقىنى گەۋدىلەندۈردى. شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش تەتقىقات ئورنىدا كېسەلخانا ئاچتى، يەنە بايىنغولىن موڭغۇل ئوبلاستى ۋە ئىلى ۋىلايىتىدىكى كېسەللەرنىڭ ئۆزى تۇرۇشلۇق جايدا داۋالىنىشىغا قولايلىق بولۇش ئۈچۈن، كورلىدىكى بايىنغولىن ئوبلاستلىق يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدا ۋە غۇلجا شەھىرىدىكى ئىلى ۋىلايەتلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدا مەخسۇس كېسەلخانا ئاچتى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش تەتقىقات ئورنى

سەھىيە مىنىستىرلىكى قاپلىق قۇرت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش بويىچە تەربىيىلەش مەركىزى

ئۈرۈمچى شەھىرى شوربۇلاق 1 - كوچا 4 - نومۇر، پوچتا نومۇرى: 830002

بېيمىندىن 30 - يول ئاپتوبۇسغا ئولتۇرۇپ پىيادە ئەسكەرلەر مەكتىپى بېكىتىدە چۈشسىڭىز يېتىپ بارىسىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2623327، 2615085، 2615084، 2626370 - 0991

بايىنغولىن ئوبلاستلىق يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى: كورلا شەھىرى بايىن غەربىي يولى. پوچتا نومۇرى: 841000

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2024546، 2024280 ـ 0996

ئىلى ۋىلايەتلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى: غۇلجا شەھىرى ستالىن كوچىسى 4 - نومۇر. پوچتا نومۇرى: 835000

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 8024681، 8024647 ـ 0999

جىددىي بايانات

1. شىركىتىمىزدىكى خىزمەتچىلەرنىڭ ھەممىسى 1997-يىل 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ تەكلىپنامىسىنى يەڭگۈشلىشى كېرەك. بۇنىڭدىن ئىلگىرىكى تەكلىپنامە شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئەمەلدىن قالىدۇ.

2. ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ شىركىتىمىز ئىشلەپ چىقارغان «كېنىي» ماركىلىق بىئولوگىيىلىك ئوغۇتنى شىركىتىمىزنىڭ ھاۋالىسىنى ئالماي تۇرۇپ، شىركىتىمىز نامىدا سېتىشىغا بولمايدۇ. بۇنىڭغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارنىڭ جاۋابكارلىقى جەزمەن سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

3. شىركىتىمىزنىڭ مال پۇلىنى تاپشۇرمىغانلار 1997-يىل 5-ئاينىڭ 20-كۈنىدىن بۇرۇن ھېسابىنى تولۇق ئۈزۈشى كېرەك، ئۇنداق قىلمىسا ئاقىۋىتىگە ئۆزى مەسئۇل بولىدۇ.

ئالاقىلەشكۈچى: ئابدۇل

تاڭشەن «كېنىي» بىئولوگىيىلىك ئوغۇت چەكلىك شىركىتى شىنجاڭ شۆبىسى

1997-يىل 3-ئاينىڭ 13-كۈنى

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئېلانى

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى تەستىقلىغان پىلانغا ئاساسەن، ئىنستىتۇتىمىز 1997 - يىلى چوڭلار ئالىي مائارىپى بويىچە ئۇيغۇر تىل - ئەدەبىياتى (ئىشتىن ئايرىلىپ) ۋە خەنزۇ تىلى تەرجىمانلىق (ئىشتىن ئايرىلىپ ۋە ئىشتىن سىرت) كەسىپلىرىگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدۇ. 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن باشلاپ تىزىمغا ئېلىنىدۇ.

تېلېفون نومۇرى: 2611699

ئوقۇشنى ئارزۇ قىلغۇچىلارنىڭ ئىنستىتۇتىمىز «دېموكراتىيە» يولىدىكى 2 - باشلانغۇچ مەكتەپتە ئاچقان تەكرارلاش كەچ كۇرسىغا قاتنىشىپ، ئىمتىھانغا تەييارلىق قىلىشىنى قارشى ئالىمىز. تېلېفون نومۇرى: 2627590

ئۈرۈمچى چوڭلار مائارىپ ئىنستىتۇتى

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرى مارشىنىڭ مەيدانغا كېلىشى

بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراق لەپىلدەيدۇ شياڭگاڭدا،
ئارمىيىمىز بەلگىسى نۇر چاچتى جۇلالىنىپ.
بىز ھەيۋەتلىك پولات قورغان - مەدەنىيەت قوشۇنى،
تۇردۇق مانا دېڭىز، ئاسمان، قۇرۇقلۇقتا تەخلىنىپ،
بۇرچىمىزنى ھەممىمىز ئەلا، مۇقەددەس بىلىپ.

خەلقىمىزنى ئاتا - ئانا، قېرىنداشتەك سۆيىمىز،
ئىگىلىك ھوقۇقنى قوغدايمىز ھەردەم جان تىكىپ.
شەرقتىكى مەرۋايىتنى چاقنىتىمىز تېخىمۇ،
شان - شەرەپكە چۆمىمىز چەكسىز ئىپتىخارلىنىپ،
بۇرچىمىزنى ھەممىمىز ئەلا، مۇقەددەس بىلىپ.

بۇ مارشنىڭ تېكىستىنى شى شياڭ يازغان، مۇزىكىسىنى ساڭ يۇگېي ئىشلىگەن.

1994 - يىلىنىڭ بېشىدا مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ يوليورۇقىغا بىنائەن دۆلىتىمىزدە شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىم قۇرۇلدى. ناخشا تېكىستى ئىجادىيەتچىسى شى شياڭ، شى شۈينى ۋە ياڭ جىنجۇ، كومپوزىتور ساڭ يۇگېي، مېڭ شيەنبىڭ، ياڭ گېياڭ قاتارلىق كىشىلەر 1995 - يىلى 3 - ئايدا بۇيرۇققا بىنائەن شېنجېندىكى شياڭگاڭدا تۇرغۇچى قىسىملار بازىسىغا بېرىپ، جەڭچىلەر ئارىسىدا ئون كۈن ۋاقىت سەرپ قىلىپ، شياڭگاڭدا تۇرغۇچى قىسىملارنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان 30 نەچچە شېئىر ئىجاد قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە تېكىستىنى شى شياڭ يازغان، مۇزىكىسىنى ساڭ يۇگېي ئىشلىگەن «شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار مارشى» ئەڭ ياخشى دەپ قارالدى. 1996 - يىلى 10 - ئايدا شياڭگاڭدا تۇرغۇچى قىسىم پارتكومى، گۇاڭجۇ ھەربىي رايونى پارتكومى ۋە باش سىياسىي بۆ تەكشۈرۈپ، بۇ شېئىرنى «شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار مارشى» قىلىپ بېكىتتى، شۇنداقلا ئۇنى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى پۈتۈن مەملىكەتكە ئاڭلاتتى.

شى شياڭ: «دۆلىتىمىز 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئىگىلىك ھوقۇقنى يۈرگۈزىدىغانلىقىنى بىلگەن چېغىمدىن باشلاپ، شياڭگاڭ ۋە شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ئۈچۈن شېئىر يېزىپ چىقىشنى كۆڭلۈمگە پۈككەنىدىم» دەيدۇ. ساڭ يۇگېي: «شياڭگاڭدا تۇرىدىغان قىسىمدىكى جەڭچىلەر ئادەتتىكى جەڭچى ئەمەس، ئۇلار ئالاھىدە ۋەزىپىنى ئىجرا قىلىدۇ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىگە، خەلق ئارمىيىسىنىڭ ئوبرازىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. شۇڭا بۇ شېئىر باشتىن ئاخىر ھەيۋەتلىك، مۇقەددەس بۇرچنى گەۋدىلەندۈرۈپلا قالماي، مىللىيلىك ۋە ئاممىۋىلىقنىمۇ ئەكس ئەتتۈرىدۇ» دەپ ھېسابلىدى.

«جۇڭگو مەدەنىيەت گېزىتى» دىن

تالوندىكى يالغانچىلىقنىمۇ قارشى تۇرۇش كېرەك

جياڭ چېن

ھېيت - بايرام مەزگىللىرىدە ساختىپەزلىككە قارشى تۇرۇش ساداسى كۈچىيىدۇ. ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى يەنىمۇ قوغداپ، تاۋارلار كۆپ سېتىلىدىغان پەسىلدە ساختا تاۋارلارغا زەربە بېرىش سالمىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش تامامەن زۆرۈر. لېكىن يەنە بىر خىل ساختىپەزلىككىمۇ قارشى تۇرۇشقا سەل قاراشقا بولمايدۇ. ئۇ بولسىمۇ تالوندىكى ساختىپەزلىك. تالون ئارقىلىق ئىقتىسادىي ساھەدە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش ھەرىكەتلىرىدىن ساقلىنىش ۋە ئۇنىڭغا زەربە بېرىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن تالوننىڭ راست - يالغانلىقىنى ئايرىشقا ماھىر بولۇش كېرەك. ئىقتىسادىي جىنايەتكە قارشى تۇرۇش تەجرىبىسىدىن قارىغاندا، يالغان تالوننى مۇنداق پەرقلەندۈرۈش كېرەك:

1. تالوندىكى تامغىدىن پەرقلەندۈرۈش كېرەك. تالون باشقۇرۇش بەلگىلىمىلىرى بويىچە تالون ئىشلەتكەن ئورۇن ۋە شەخس تالونغا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورنى تىزىمغا ئالغان، تەستىقلىغان تىجارەت كەسپى تامغىسىنى بېسىشى كېرەك. ئەگەر تامغا ئىشلەتكەن ئورۇننىڭ تامغىسى بىلەن نامى بىردەك بولمىسا، بۇنداق تالون قائىدىگە خىلاپ ھالدا ئىشلىتىلگەن تالون بولىدۇ. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇ خىل ئەھۋال يەككە تىجارەتچىلەر ئىچىدە كۆپ ئىكەن، بولۇپمۇ ئۇششاق تاۋارلارنى پارچە سېتىشتا بۇ خىل ئەھۋال كۆپ ئۇچرايدىكەن. چۈنكى كۈندىلىك بۇيۇملارنى سېتىۋالىدىغان خېرىدارلارنىڭ كۆپىنچىسى ئادەتتىكى ئىستېمالچىلار بولۇپ، تالون، ھۆججەتلەرنى ئىشلىتىش بەلگىلىمىسىنى ئانچە چۈشەنمەيدىكەن. شۇڭا بۇ خىل ئەھۋاللارنى ئىنكاس قىلىدىغانلار ئاز ئىكەن. تەكشۈرۈش جەريانىدا بىر يەككە تىجارەتچىنىڭ توغرا بولمىغان يوللار ئارقىلىق دۆلەت ئىلكىدىكى بىر كارخانىنىڭ تالونىغا ئېرىشىپ، ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ تامغىسىنى بېسىپ يېرىم يىلدىن ئارتۇق ئىشلەتكەنلىكى مەلۇم بولغان.

2. تالوننى ئىشلىتىش دائىرىسىدىن پەرقلەندۈرۈش كېرەك. تالون تۈرلىرىنىڭ ئىشلىتىلىش دائىرىسى ئېنىق ئايرىلغان. بەلگىلىمىگە ئاساسەن، تالون ئىشلىتىدىغان ئورۇن ۋە شەخس بەلگىلەنگەن تىجارەت دائىرىسىگە ئاساسەن تالون ئالالايدۇ، ئۇنى ھەممە يەردە خالىغانچە ئىشلەتسە بولمايدۇ، ئەگەر دائىرىدىن ھالقىپ ئىشلەتسە، ساختىپەزلىك قىلغان بولىدۇ. تەكشۈرۈش جەريانىدا بىر مەمۇرىي كەسپىي ئورۇننىڭ «كىچىك خەزىنە» قۇرۇش ئۈچۈن بىر ئاشخانىنىڭ نامىدا 20 نەچچە مىڭ يۈەنلىك تالون كەستۈرگەنلىكى بايقالغان.

3. تالونغا تولدۇرۇلغان مەزمۇندىن پەرقلەندۈرۈش كېرەك. تالوندىكى كاتەكچىلەرنىڭ مەزمۇنى ئوتتۇرىسىدا زىچ باغلىنىش بار. مەسىلەن: مەھسۇلات تۈرى، نامى، سانى، مىقدارى، باھاسى قاتارلىقلار تولۇق تولدۇرۇلىدۇ. ئۇ لوگىكىغا ۋە بازار ئەھۋالىغا ماس كەلگەن بولىدۇ. ئەگەر بىرەرسى تولدۇرۇلمىسا ياكى بىر - بىرىگە زىت بولسا تالوندا مەسىلە بار، دەپ قارىلىدۇ. بەزى ماگىزىنلار خېرىدارلارغا تالون كېسىپ بەرگەندە ئۇنىڭغا «ئەمگەك مۇھاپىزەت بۇيۇملىرى»، «خىزمەتكە كېرەكلىك بۇيۇملار»، «يېمەكلىك» دېگەنگە ئوخشاش

4. خەتتىن پەرقلەندۈرۈش كېرەك. تولدۇرۇلغان تالوندىكى خەت بىرنەچچە خىل بولسا، قوشۇلغان خەت بولسا، ئۆزگەرتىلگەن خەت بولسا، سانلار تەكرار تولدۇرۇلغان بولسا، ياكى سان قايتا يېزىلغان بولسا قائىدىگە خىلاپ بولىدۇ. تالون كەسكەندە ۋاراقلىرىغا قاراقەغەز قويۇپ بىر خىل مەزمۇندىكى تالوننى بىرلا قېتىم كېسىش كېرەك. خېرىدارلارغا ھېسابات مەلۇم قىلىش تالوننىلا كېسىپ بېرىشكە، تالون تولدۇرغاندا ھىيلە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. تالونلاردا ئاچچوت قىلىنىدىغان پۇل كۆپ، ساقلىنىپ قالىدىغان پۇل ئاز بولسا، تالوننىڭ كەينىدە قاراقەغەزنىڭ ئىزى بولمىسا، 2 - تالونغا بىۋاستە تولدۇرۇلغان بولسا ۋە تالونلارنىڭ ئورنى ئالماشتۇرۇلغان بولسا، ئۇنداق تالونلارنى دەسلەپكى قەدەمدە ساختىلىق بار، دەپ بېكىتىشكە بولىدۇ.

5. تالوننىڭ بوش كاتەكچىسىنى سىزىۋېتىپ بىكار قىلىشتىن پەرقلەندۈرۈش كېرەك. بىر نەچچە خىل تىجارەت بولسا، تەلەپ بويىچە تالوندىكى ھەر قايسى كاتەكچىگە ئايرىم - ئايرىم رەقەم بىلەن پۇل سانىنى تولدۇرۇش كېرەك، ئاندىن ھەممىسىنى جەملەپ يەنە رەقەم بىلەن پۇلنى يېزىش كېرەك. بوش كاتەكچىگە ۋە رەقەم بىلەن يېزىلغان پۇل سانىنىڭ ئالدىغا سىزىقچە سىزىۋېتىش ياكى پۇلنىڭ نامىنى يېزىش كېرەك. تالوندىكى بوش ئورۇنلار سىزىۋېتىلمىگەن بولسا، بۇنداق تالون بەلگىلىمىگە خىلاپ تالون بولىدۇ. تالوندىكى پۇل سانىنى خەت بىلەنمۇ يېزىش كېرەك. خەت بىلەن يېزىلغان پۇل رەقەم بىلەن يېزىلغان پۇل بىلەن ئوخشاش بولمىسا، بۇنىڭدىمۇ ساختىلىق بار، دەپ قارىلىدۇ.

بۇلاردىن باشقا، تالوننىڭ تولدۇرۇلغان ۋاقتىدىنمۇ پەرقلەندۈرۈشكە بولىدۇ. تالوننىڭ تولدۇرۇلغان ۋاقتى بىلەن ئىقتىسادىي پائالىيەت ۋاقتى ئاساسەن ئوخشاش بولىدۇ. ئوخشاش بولمىسا گۇمانلىنىشقا بولىدۇ. باج، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن ئىگىلىشىچە، يوقىرىقىدەك مەسىلىلەر تىجارەت قىلىش سالاھىيىتى بولمىغان قانۇنسىز تىجارەتچىلەردە دائىم كۆرۈلۈپ تۇرىدىكەن. بۇ تىجارەتچىلەر ھەر خىل قانۇنسىز يوللار بىلەن تالون كەستۈرۈۋېلىپ ئاندىن ۋاسىتىچى ياكى ۋەكالەتچى دېگەن نام بىلەن

جياڭشى ئۆلكىسى جىشۈي ناھىيىسى ۋۇجياڭ يېزىسىنىڭ مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى جۇسەيشيۇ 1985 - يىلىدىن باشلاپ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنى خالىسانە ئۈستىگە ئېلىپ، ھازىرغىچە داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. ئۇ ئون يىلدىن بۇيان كۈندۈزى ئۆز خىزمىتىنى ئىشلىسە، كەچتە ئون نەچچە چاقىرىم يول

دۆلەت پىلان كومىتېتى كارخانا ساھەسىدىكىلەرگە ئون تۈرگە يەنە مەبلەغ سالماسلىقنى ئەسكەرتتى

دۆلەت پىلان كومىتېتى تەمىنلىگەن ئۇچۇرغا قارىغاندا، ھازىر ئېلىمىزدە ئون تۈرگە يەنە مەبلەغ سېلىشقا بولمايدىكەن. بۇ ئون تۈر تۆۋەندىكىچە: 1) قول سائىتى. مەملىكەت بويىچە ھازىر 10 مىليون قول سائىتى بېسىلىپ تۇرماقتا. 2) گىرىم بۇيۇملىرى. ھازىر مەملىكىتىمىزدە چوڭ ۋە ئوتتۇرا تىپتىكى گىرىم بۇيۇملىرى زاۋۇتى 3000 دىن ئاشىدىكەن، گىرىم بۇيۇملىرىنىڭ تۈرىمۇ كۆپ بولۇپ، كۆپىنچىسى سېتىلماي قېلىۋېتىپتۇ. 3) يۇڭ توقۇلما بۇيۇملار. ھازىر مەملىكەت بويىچە توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسىم ئۈسكۈنىلىرى خام ئەشياسىز ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان. 4) لۆڭگە ۋە ئەدىيال. مەھسۇلاتى بازار ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتكەن. 5) سۈتسىز ئالالىق گىلەم ۋە ماشىنىدا توقۇلغان بۇيۇملارنىڭ خام ئەشياسى كەمچىل بولغاچقا قارىغۇلارچە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بولمايدىكەن. 8) تامغا چاپلايدىغان سۇلياۋ تەلەپتىن ئېشىپ كەتكەن بولۇپ، مەملىكەت بويىچە ئىشلەپ چىقىرىلغان مىقدارى 1 مىليارد كۋادرات مېتىردىن كۆپ ئىكەن. 9) يېمەكلىك ماشىنىلىرىنى تەكرار ئىمپورت قىلىش ناھايىتى ئېغىر ئىكەن. 10) پولات، ئاليۇمىن بۇيۇملىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى غەلىتە تەرەققىيات يولىغا مېڭىپ قاپتۇ. خام ئەشياسىمۇ چەكلىك ئىكەن.

بۇنىڭدىن باشقا، مەھسۇلاتى كۆپ، لېكىن سېتىلماسلىق سەۋەبىدىن يېقىنقى يىللاردا يىغىلىپ ۋە كېڭەيتىپ تەسىس قىلمايدىغان تۈرلەر: ئاليۇمىن بىرىكمىسىدىن

مەھسۇلاتى بازار ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتكەن. 5) سۇنئىي تالالىق گىلەم ۋە ماشىنىدا توقۇلغان گىلەم. بۇلارنىڭ ئىشلەپ چىقىرىلىش ئىقتىدارى ئەمەلىي ئېھتىياجىدىن نەچچە ھەسسە ئېشىپ كەتكەن. 6) تاغار. تاغارنىڭ يىللىق ئىشلەپ چىقىرىلىش مىقدارى 700 مىليون دانىگە يەتكەن. 7) داتلاشماس پولات يىللاردا يېڭىدىن ۋە كېڭەيتىپ تەسىس قىلمايدىغان تۈرلەر: ئالىيۇمىن بىرىكمىسىدىن ياسىلىدىغان ئىشىك - دېرىزىلەر، سۇنئىي مەرمەر تاش، ئاسفالت، سۇلياۋنى پىششىقلاپ ئىشلەش، مىكرو ئاپتوموبىل تۈرلىرىمۇ بار.

«تەرمىلەر گېزىتى»دىن

تۈگىتىشنى خالىسانە ئۈستىگە ئېلىپ، ھازىرغىچە داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. ئۇ ئون يىلدىن بۇيان كۈندۈزى ئۆز خىزمىتىنى ئىشلىسە، كەچتە ئون نەچچە چاقىرىم يول يۈرۈپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كەچ كۇرسىغا بېرىپ، يېزىدىكى نەچچە يۈز دېھقاننى ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلدۇردى. بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر مۇنچە دېھقان ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىپ، بېيىدى.

سۈرەتتە: ئۇ دېھقانلارغا خەت ئۆگەتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۇيۇملىرى»، «خىزمەتكە كېرەكلىك بۇيۇملار»، «يېمەكلىك» دېگەنگە ئوخشاش مەزمۇنى نۇقۇل بولغان تۈرلەرنى تولدۇرىدۇ. بۇ خىل قىلمىش تالوننىڭ قائىدىگە خىلاپ بولۇشىغا ۋاستىلىك پۇرسەت يارىتىپ بېرىدۇ.

خىل قانۇنسىز يوللار بىلەن تالون كەستۈرۈۋېلىپ ئاندىن ۋاستىچى ياكى ۋەكالەتچى دېگەن نام بىلەن سودا قىلىدىكەن، ۋاقتى كەلگەندە مال ۋە تالوننى بېرىۋېتىپلا ھەممە مەسئۇلىيەتنى باشقىلارغا ئىتتىرىپ قويىدىكەن.

«خەلق گېزىتى» دىن

1997 - يىلى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرگە تەسىر كۆرسىتىدىغان ئۈچ چوڭ ئامىل

سىياسىي ئامىل: 1997 - يىلى جۇڭگو شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ. ئەسىر ھالقىيدىغان مەركەز رەھبەرلىك كوللېكتىپى بەلگىلىنىدىغان پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى ئېچىلىدۇ. شۇڭا سىياسىي مۇھىتنىڭ ئېھتىياجىدىن قارىغاندا، ئىقتىسادنى بىر قەدەر تېگىشلىك تەرەققىي قىلدۇرۇش، ھەم قالايمىقان قىلماسلىق، ھەم چېكىندۈرۈۋەتمەسلىك تەلەپ قىلىنىدۇ. بۇ ھۆكۈمەتنىڭ پۇل ۋە مالىيە سىياسىتىنى مۇقىملاشتۇرۇشىغا تۈرتكە بولىدۇ.

ئىنېرتسىيىلىك ئامىل: جۇڭگو ئىقتىسادىدا 1996 - يىلدىكى ئەمەلىي پائالىيەتتە 1993- يىلدىن بۇيانقى مال باھاسىنىڭ ئۆرلىشى ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىدىن يۇقىرى بولغان ھالەتكە تۇنجى قېتىم خاتىمە بېرىلدى، يەنى كىشىلەر ئېيتقاندەك ئىقتىسادىي جەھەتتە سىلىق تۆۋەنلەش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. نەزەرىيە جەھەتتىن ئېيتقاندا، بۇ بىر مەزگىلگىچە ئىنېرتسىيىلىك سىلىق چېكىنىش ھالىتىنى ساقلاپ قېلىشقا تۈرتكە بولىدۇ. شۇڭا 1997 - يىللىق ئىقتىسادىي سىياسەتنى زور دەرىجىدە تەڭشەشكە تولۇق ئاساسىمىز يوق.

خەلقئارا مۇھىت ئامىلى: مۆلچەرگە قارىغاندا، 1997 - يىلى دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى %2.9 بولۇپ، 1996 - يىلدىن 0.1 پوئېنت يۇقىرى بولىدۇ. دۇنيا سودىسىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى %7.6 كە يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن 2.4 پوئېنت يۇقىرى بولىدۇ. يەر شارى ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى ۋە سودا مىقدارىنىڭ ئۈزلۈكسىز كۆپىيىشى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي پائالىيەتلىرىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاشقا كۆڭۈلدىكىدەك شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ.

«تەرمىلەر گېزىتى»دىن

فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ جاۋئەن ناھىيىسى يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش ئۈچۈن، بىر تۈركۈم مەشھۇر خەتتاتلارنى تەشكىللەپ، دېھقانلارغا خۇش خەت يازدۇرۇپ بېرىپ ۋە رەسىم سىزدۇرۇپ بېرىپ، تاغلىق كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: فۇجيەندىكى داڭلىق رەسسام گاۋجۇېن شىيا كەنتتىكى بىر دېھقانغا رەسىم سىزىپ بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ، ماللارنى بىر تەرەپ قىلىشتىمۇ ساختىپەزلىك بار

يىل ئاخىرلىشاي دەپ قالغاندا چوڭ-كىچىك ماگىزىنلارنىڭ ھەممىسى ھەر خىل شەكىلدە «ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ، ماللارنى بىر تەرەپ قىلىش»قا ئاتلىنىدۇ.

يېقىندا شىجياجۇاڭ شەھىرىنىڭ جوڭشەن يولىدىكى بىر ماگىزىن «بۇ ماگىزىن ئىسكىلاتتا بېسىلىپ قالغان ماللارنى ئىنقىلاپ بىر تەرەپ قىلىدۇ» دەپ ئېلان چىقارغان. ماگىزىندا پوكەيلەرنىڭ ئۈستىگە «بۇ ماگىزىندا ئىسكىلاتتا بېسىلىپ قالغان ماللار بىر قېتىمدا ئېنىقلىنىپ، تۆۋەن باھادا سېتىۋېتىلىدۇ»، «ئىسكىلاتنى بىكارلاش ئۈچۈن سېتىلغان ماللار قايتۇرۇلمايدۇ، ئالماشتۇرۇلمايدۇ» دېگەندەك خەتلەر يېزىپ قويۇلغان. شىجياجۇاڭ شەھەرلىك سودا - سانائەت ئىدارىسىنىڭ خادىملىرى بۇ ماگىزىننى تەكشۈرگەندە، سېتىلىۋاتقان ماللارنىڭ بۇ ماگىزىننىڭ «ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ بىر تەرەپ قىلغان مېلى» ئەمەسلىكىنى، بەزى پوكەيلەردە سېتىلىۋاتقان ماللارنىڭ ھەممىسى ساختا مال ئىكەنلىكىنى، شىنجاڭنىڭ خۇرۇم چاپىنىنى ساتىدىغان پوكەينىڭ ئالدىغا «ئەسلى باھاسى 3427 يۈەن، ھازىرقى باھاسى 1568 يۈەن» دەپ يېزىپ قويۇپ ئىستېمالچىلارنى ئالدىغانلىقىنى بايقىغان. شەھەر ئاھالىلىرى مۇنداق دەيدۇ: بۇنىڭغا ئوخشاش «ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ، ماللارنى بىر تەرەپ قىلىش»نى، «ماللارنى تۆۋەن باھادا سېتىش»نى ھەممە كوچىدا ئۇچرىتىقلى بولىدۇ، بۇنداق ساختا ماللارنى باھاسىنى چۈشۈرۈپ سېتىش بىزنى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىتىماقتا.

جاۋشەن ناھىيىسىنىڭ بىر يېزىسىدىن كەلگەن دېھقاننىڭ ئېيتىشىچە، ھازىر يېزا بازارلىرىدىمۇ «ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ، ماللارنى بىر تەرەپ قىلىش»نى خېلى كۆپ ئۇچرىتىقلى بولىدىكەن. باھاسى چۈشۈرۈلگەن ماللار ئارىسىدا ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەن، سۈپىتى ئۆزگىرىپ كەتكەن يېمەكلىك، ئىچىملىكمۇ بار ئىكەن. ئۇنىڭ قوشنىسىنىڭ بالىسى بازاردا باھاسى چۈشۈرۈلگەن ئىچىملىكتىن بىر بوتۇلكا ئېلىپ ئىچىپ زەھەرلىنىپ قېلىپ ھاياتىدىن ئايرىلىشقا تاسلا قالغان. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بازارنى نازارەت قىلىشنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، ئىستېمالچىلارنى «ئىسكىلاتنى ئىنقىلاپ، ماللارنى بىر تەرەپ قىلىش»قا ئۇچرىغاندا ئېسىلىپ كېتىپ، ئالدىنىپ قالماسلىققا دەۋەت قىلىشى كېرەك.

«خەلق گېزىتى»دىن

يېڭى مەھسۇلاتلارنىڭ مەغلۇپ بولۇشىدىكى توققۇز ئامىل

△ ئىستېمالچىلارنىڭ ھەرىكىتى ۋە ئېھتىياجىنى خاتا چۈشىنىش، خاتا ئېلان ۋە تەشۋىقات، مۇۋاپىق بولمىغان ماركا ۋە مەھسۇلات نامى.

△ ئىستېمالچىلارنى ئېنىق چۈشەنمەي تۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى قارىغۇلارچە كېڭەيتىش.

△ بازارنىڭ كىچىك بولۇشى: بازار كۆلىمىنىڭ كىچىك بولۇشى تۈپەيلىدىن كارخانا تىجارىتىنىڭ تەننەرخىنى قاپلىيالماسلىقى.

△ بازارغا سېلىشتىن بۇرۇن بازارلارنى تەكشۈرمەسلىك.

△ پەن - تېخنىكا يېتەكچىلىكىگە ھەددىدىن زىيادە ئەھمىيەت بېرىش: پەن- تېخنىكا تەركىبى يۇقىرى، ئىقتىدارى مۇرەككەپ ھەم ئىستېمالچىلار ئوڭاي ئىشلىتەلمەيدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش.

△ مەھسۇلاتنىڭ يېتەكچىلىكىگە بەك ئەھمىيەت بېرىپ، بۇرۇنقى مەھسۇلات لايىھىسىنى يېڭىباشتىن تەكشۈرمەسلىك.

△ مەھسۇلاتلارنىڭ تېخنىكىلىقىغا ھەددىدىن زىيادە ئىشىنىپ كېتىش.

△ بازار ئىستېمالچىلىرىنىڭ پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى تۆۋەن مۆلچەرلەش، بازار كۆلىمىنى ھەددىدىن زىيادە يۇقىرى مۆلچەرلەش، مەھسۇلاتلارنىڭ قوشۇمچە قىممىتى تولۇق بولماسلىق، رىقابەت رەقىبىگە تاقابىل تۇرالماسلىق.

△ ئىستېمالچىلارنىڭ ھەرىكىتىنى چۈشەنمەي تۇرۇپ، تەننەرخى يۇقىرى پەن- تېخنىكا مەھسۇلاتلىرىنى رىقابەتكە سېلىش.

يېڭى مەھسۇلاتلارنىڭ مەغلۇپ بولۇشىنىڭ سەۋەبى بۇ توققۇز خىللا ئەمەس، نۇرغۇنلىغان يېڭى مەھسۇلاتلار خوجايىنىنىڭ خاھىشى بويىچە مەيدانغا كەلگەن. بۇ مەھسۇلاتلار دەسلەپتىلا مەۋجۇت بولماسلىقى كېرەك ئىدى.

«خەلق گېزىتى»دىن

مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە كىرا ئاپتوموبىلى شوپۇرلىرى ئىچىدە كۆپلىگەن ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلار بارلىققا كەلدى.

سۈرەتتە: سۇڭ شياۋخۇڭ كىرا ئاپتوموبىل باشقۇرۇش ئەترىتىدىن يىتتۈرۈپ قويغان مەخپىي شىفىرلىق چامادىنىنى تاپشۇرۇۋالماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو دېڭىز ئارمىيە فلوتى مالايسىيادىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇئالا- لۇمپۇر، 18- مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى شەرقىي دېڭىز فلوتىنىڭ قوماندانى ياڭ يۈيشۇ جۇڭجياڭ باشچىلىقىدىكى فلوت بۈگۈن مالايسىيادىكى ئۈچ كۈنلۈك دوستانە زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن لۇمۇت پورتىدىن فىلىپپىنغا يۈرۈپ كەتتى.

مالايسىيادا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە، جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى مالايسىيا دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى ۋە ھەر ساھە ئەربابلىرى بىلەن كەڭ دائىرىدە دوستانە ئالاقىلەشتى.

زىيارەت ئاياغلاشقاندىن كېيىن، قوماندان ياڭ يۈيشۇ مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىم جۇڭگو فلوتى مالايسىيادا تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولۇپ، جۇڭگو- مالايسىيا خەلقلىرى، ئىككى دۆلەت ئارمىيىسى ۋە ئىككى دۆلەت دېڭىز ئارمىيىسى ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى. ئىككى دۆلەت ئارمىيىسىنىڭ ئالاقە تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئاچتى.»

فىنلاندىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 16- مارت تېلېگراممىسى. فىنلاندىيە زۇڭتۇڭى رىنۇنېن مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى فىنلاندىيە مۇخبىرلىرىغا سۆھبەت بايان قىلغاندا مۇنداق دېدى: فىنلاندىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش نىيىتى يوق، فىنلاندىيە مۇستەقىل مۇداپىئەلىنىش سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويىدۇ.

رىنۇنېن مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى رېئاللىققا قىلىدۇ، لېكىن فىنلاندىيىنىڭ بۇ پىلانغا قاتنىشىش نىيىتى يوق. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: فىنلاندىيىنىڭ بۇ سىياسىتى فىنلاندىيىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، شۇنداقلا مۇشۇ رايوننىڭ مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق دېدى: فىنلاندىيە دىپلوماتىيە سىياسىتىنىڭ ئاساسىي پرىنسىپى - ئۆز ئىشلىرىنى ئۆزى قارار قىلىش. رىنۇنېن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئامېرىكا- روسىيە ئوتتۇرىسىدىكى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن روسىيە ئوتتۇرىسىدىكى سۆھبەتتە «ئۈچىنچى تەرەپكە چېتىلىدىغان ھەل قىلىش چارىسى» ئوتتۇرىغا قويۇلماسلىقى كېرەك، فىنلاندىيە قانداقتۇ يېڭى ياۋروپا تەسىر دائىرىسى ئايرىمىسىغا قوشۇلمايدۇ.

رىنۇنېن بۇ سۆزنى روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن فىنلاندىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش ئېھتىمالى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلغانلىقىغا قارىتا قىلدى.

فىنلاندىيە بىلەن شۋېتسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ ھازىرچە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشىنىڭ زۆرۈر ئەمەسلىكىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 15- مارت تېلېگراممىسى. فىنلاندىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى خارنونېن بىلەن شۋېتسىيىنىڭ دىپلوماتىيە ۋەزىرى لىنا يېلىم ۋالون ئامېرىكا، روسىيە باشلىقلىرى خېلسىنكىدا ئۇچرىشىش ھارپىسىدا بىرلىشىپ ماقالە ئېلان قىلىپ، فىنلاندىيە بىلەن شۋېتسىيىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالدا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشنى ئىلتىماس قىلىشىنىڭ ھاجىتى يوقلۇقىنى تەكىتلىدى.

بۇ ماقالە مۇشۇ ئاينىڭ 15- كۈنى فىنلاندىيىدىكى «خېلسىنكى خەۋەرلىرى» بىلەن شۋېتسىيىدىكى «شۋېتسىيە گېزىتى» دا ئېلان قىلىندى.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلگەن: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كېڭىيىشى چوڭ دۆلەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بىر زور مەسىلە، فىنلاندىيە بىلەن شۋېتسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشنى ئىلتىماس قىلغان دۆلەتلەرنىڭ خەۋپسىزلىك سىياسىتى جەھەتتە تاللىۋالغان يولىغا ھۆرمەت قىلىدۇ. لېكىن ياۋروپادا يېڭى تەسىر دائىرىسى، چېگرا ئايرىمىسى ياكى «كۈلرەڭ رايون» پەيدا بولماسلىقى كېرەك.

ماقالىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېيىلگەن: ھەر قانداق دۆلەتنىڭ ئۆز ئىشىنى ئۆزى قارار قىلىش ھوقۇقى چەكلىمىگە ئۇچرىماسلىقى كېرەك، خەۋپسىزلىك باشقا دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى قۇربان قىلىش ئاساسىغا ئورنىتىلماسلىقى كېرەك. ياۋروپانىڭ خەۋپسىزلىكىنى ھەمكارلىشىش ئارقىلىقلا ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. فىنلاندىيە بىلەن شۋېتسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرىدۇ ھەم روسىيە بىلەن بولغان قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋىتىنى قەدىرلەيدۇ.

****

3- ئاينىڭ 12- كۈنى ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسىنىڭ بەش ئەزاسى ۋە بەزى ئوقۇغۇچىلار بىلەن ياشلار، ئۆسمۈرلەرنىڭ قورالنى خاتا ئىشلىتىپ قويۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ۋاشىنگتوندا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تاپانچا ساتقاندا بىخەتەرلىك قۇلۇپى بىلەن قوشۇپ سېتىشنى مۇراجىئەت قىلدى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا ھەر يىلى ياشلارنىڭ قورال تۇتۇشى بىلەن 800 كىشى ئۆلۈپ كېتىدىكەن. سولدىكى سۈرەتتىكى 15 ياشلىق ئوغۇل بالا ئىنىسىنىڭ تاپانچىنى خاتا ئېتىپ قويۇشى بىلەن ئۆلۈپ كەتكەن.

ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىدا قەستەن چىڭ تۇرغانلىقى پەلەستىن- ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنى جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى

ئەراپات يەنە ئەيىبلىدى

پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى ئېتىراز بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 18- مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 18- كۈنى شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخومادا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنىڭ يەر ئۈستى قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشنى قەستەن قارار قىلغانلىقى ئىسرائىلىيە- پەلەستىن مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى.

ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسى مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى كەچتە يېرۇسالېمنىڭ جەنۇبىدىن بېيتلەھەمدىن تارتىپ بايتساخورغىچە بولغان پەلەستىن رايونىنى «تاقىۋېتىلگەن ھەربىي رايون» دەپ جاكارلىدى. ئىسرائىلىيە قانۇنىغا ئاساسەن ئالاھىدە رۇخسەت قىلىنمىسا ھەرقانداق كىشى «تاقىۋېتىلگەن ھەربىي رايون»غا كىرەلمەيدۇ. ئىسرائىلىيە مەسئۇل دائىرىلىرى يەنە پەلەستىنلىكلەرنىڭ خارخوما يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇلۇشى باشلانغاندا زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرىنى قوزغىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى ۋە خارخوماغا ھەربىي قىسىم ۋە ساقچىلارنى كۆپەيتىپ ئەۋەتتى.

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 18- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىچكى كابىنېتنىڭ جىددىي يىغىنىنى چاقىرىپ، ئىچكى كابىنېتنىڭ ئالاقىدار ئەزالىرى، ئارمىيە، خەۋپسىزلىك تارماقلىرىنىڭ كاتىپباشلىرى بىلەن ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلىپ، كۈتۈلمىگەن ۋەقە يۈز بېرىشتىن ساقلىنىشقا تەييارلىق كۆردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 17- مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى گازادا ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىدا چىڭ تۇرغانلىقىنى يەنە ئەيىبلەپ، بۇ پىلاننى ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئىمزالىغان تىنچلىق كېلىشىمىگە خىلاپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى بىلەن زىت، دەپ ھېسابلىدى.

ئەراپات يۇقىرىقى سۆزنى زىيارەتكە كەلگەن ئىئوردانىيە ۋەلى ئەھدىسى ھەسەن ۋە باش ۋەزىر كابارىتى بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن ئاخبارات سەھنىسىدىكىلەرگە بايان قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەنە ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىننىڭ «ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقىنى قۇتقۇزۇش» يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا يۈكسەك ئاپىرىن ئوقۇدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 17- مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى ئىجرائىيە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ھۈسەيىنى مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخوما رايونىنى كۆرگىلى بولىدىغان بىر كىچىك تاغ ئۈستىگە چېدىر تىكىپ ھەم ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلىيىنىڭ خارخوماغا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار قىلغانلىقىغا ئېتىراز بىلدۈرگەن.

ھۈسەيىنى مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: مەن ھەر كۈنى چېدىردا ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ خارخومادا قوللانغان ھەرىكىتىنى كۆزىتىمەن. ھۈسەيىنى بۇ چېدىرنى «تىنچلىق چېدىرى» دېدى ھەم پەلەستىن تەرەپ ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىغا تىنچ يوللار ئارقىلىق تاقابىل تۇرىدۇ، دېدى.

ھۈسەيىنى شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانى پەلەستىنلىكلەرنىڭ قاتتىق غەزىپىنى قوزغىدى، بۇ غەزەپ جەزمەن پارتلايدۇ.

سۈرىيە ئىسرائىلىيىنى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە توسالغۇ پەيدا قىلىۋاتىدۇ، دەپ ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 16- مارت تېلېگراممىسى. سۈرىيە زۇڭتۇڭى ئاساد مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى كەچتە ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارى ۋە زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپىنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلىپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە توسالغۇ پەيدا قىلىۋاتىدۇ، دەپ ئەيىبلىدى.

ئاساد زىيارەتكە كەلگەن ئىتالىيە زۇڭلىسى فرودىنى قارشى ئېلىش زىياپىتىدە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىدىكى لىكۇد ھۆكۈمىتى

ئاساد تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: سۈرىيە ئوتتۇرا شەرقتە ئومۇميۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا تىرىشىدۇ. چۈنكى بۇ ئوتتۇرا دېڭىز بويىدىكى ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرى، ھەتتا پۈتكۈل دۇنيا خەلقى ئۈچۈن پايدىلىق.

فرودى سۆزىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇميۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ناھايىتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا خەۋپسىزلىك كېڭىشى ماقۇللىغان قارارلار

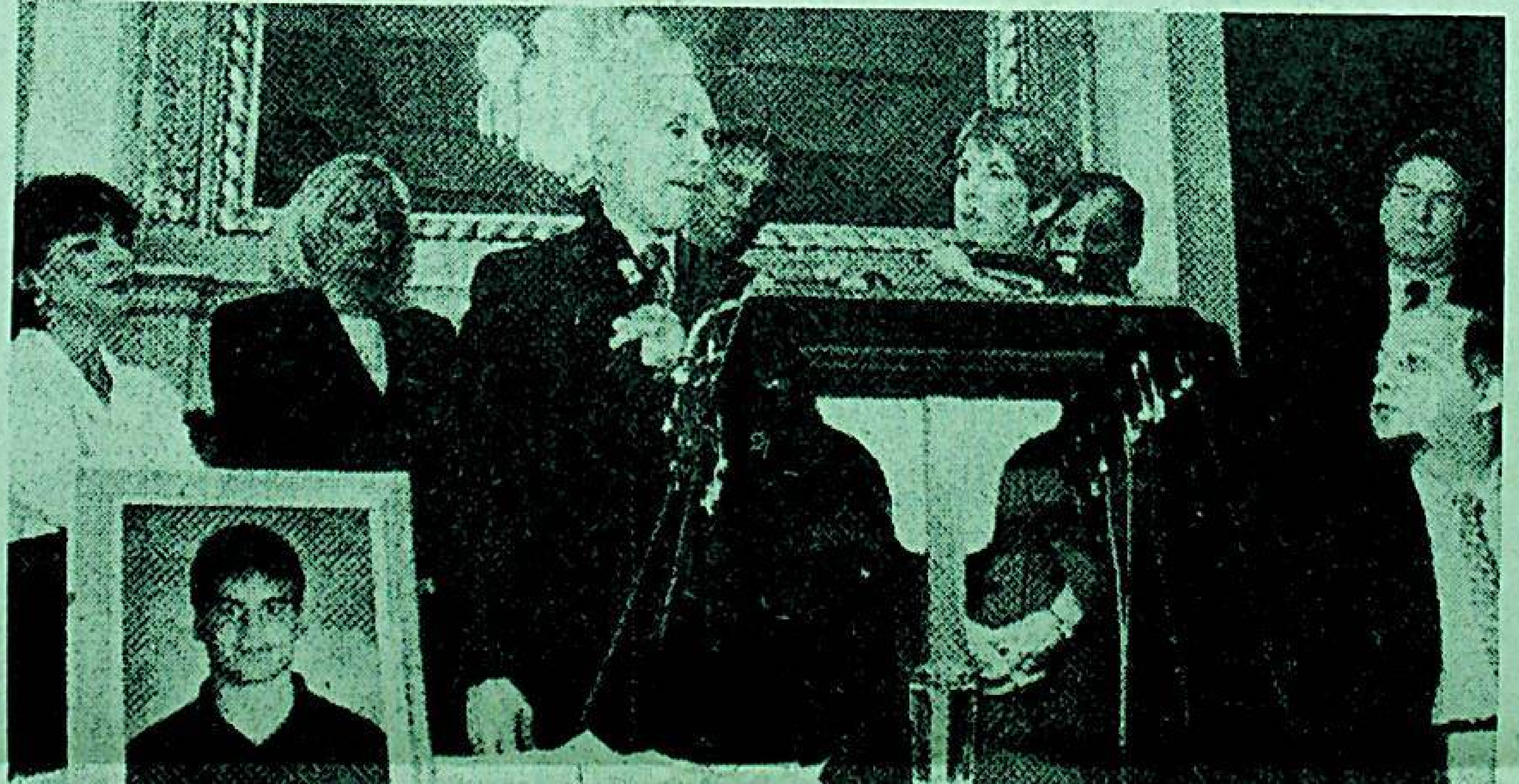

توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلغانلىقىغا قارىتا قىلدى.

ياشلىق ئوغۇل بالا ئىنىسىنىڭ تاپانچىنى خاتا ئېتىپ قويۇشى بىلەن ئۆلۈپ كەتكەن.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بەزى غەربلىكلەر شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىنىڭ «سەلبىي تەسىرى»دىن نېمە ئۈچۈن قورقىدۇ؟

ئاخبارات تەھلىلى

ئامېرىكا، روسىيە زۇڭتۇڭلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 20-كۈنى خېلسىنكىدا كۆرۈشىدۇ، ئۇلار ئاساسەن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىپ، 7-ئايدا مادرىدتا ئۆتكۈزۈلىدىغان شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنىدىن بۇرۇن مۇرەسسە ھاسىل قىلىشقا تىرىشىدۇ. بۇ كلىنتون ھۆكۈمىتىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىنى دەۋر قىلىپ قوزغىغان شىددەتلىك دىپلوماتىيە ھۇجۇمىدىكى ئەڭ مۇھىم ھەرىكىتى ھېسابلىنىدۇ. يېقىندىن بۇيان، ئامېرىكا ئارمىيە، ھۆكۈمەت ساھەسىدىكى مۇھىم ئەمەلدارلارنى غەربىي ياۋروپا دۆلەتلىرى ۋە روسىيىگە ئارقا-ئارقىدىن زىيارەتكە ئەۋەتىپ، ئىتتىپاقداشلىرى بىلەن مەيداننى ماسلاشتۇرۇپ، روسىيىنىڭ كۆڭلىنى ياسىدى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى مۇشۇ سەۋەبتىن روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن ئۈچ قېتىم مۇرەسسە خاراكتېرلىك مەخپىي سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ھازىرغا قەدەر، روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىگە قارشى تۇرۇش مەيدانىدىن ۋاز كەچمەيدىغانلىقىنى قايتا-قايتا تەكىتلەپ كەلدى؛ ۋەھالەنكى، ئامېرىكا روسىيىنىڭ قارشى تۇرۇشىغا پىسەنت قىلماي، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىدە چىڭ تۇرىمىز، دەپ جار سالدى.

لېكىن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى داغدۇغا قىلىنىۋاتقاندا، ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئىچكى قىسمىدا بۇنىڭغا نىسبەتەن ئوخشاشمىغان قاراش پەيدا بولدى. بەزى رەھبەرلەر ۋە ئالىملار شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىنى قاتتىق تەنقىد قىلىپ، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى ياۋروپادا «يېڭى بۆلۈنۈش پەيدا قىلىدۇ»، ئۇزۇن مۇددەتلىك «چوڭقۇر سەلبىي تەسىر» ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ ھېسابلىدى. بۇنىڭ بىلەن كىشىلەرگە مۇنداق بىر سوئال قويۇلىدۇ: غەرب دۆلەتلىرىنىڭ ئىچكى قىسمىدا بەزىلەر شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىنىڭ ياۋروپاغا كۆرسىتىدىغان «سەلبىي تەسىرى» دىن نېمە ئۈچۈن قورقىدۇ؟

ھەممىگە ئايانكى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىنىڭ مەھسۇلى، ۋارشاۋا شەرتنامىسى تەشكىلاتى يوقالغاندىن كېيىن، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش ئاساسى قالمىغانىدى. ئامېرىكا ۋە ئۇنىڭ ياۋروپادىكى ئىتتىپاقداشلىرىنىڭ ئورتاق خەۋپسىزلىك مەنپەئىتىنى نەزەردە تۇتۇپ، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىدە چىڭ تۇرۇشىدىكى ستراتېگىيىلىك مەقسىتى ئوتتۇرا ۋە شەرقىي ياۋروپانى غەربنىڭ تەسىر دائىرىسىگە كىرگۈزۈپ، غەربكە پايدىلىق خەۋپسىزلىك سىستېمىسى قۇرۇش. ئوتتۇرا ۋە شەرقىي ياۋروپا روسىيىنىڭ ئەنئەنىۋى تەسىر دائىرىسىگە تەۋە. سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىدىن كېيىن، روسىيە ساقلاپ قالاي، دەپمۇ ساقلاپ قالالمىغان ئەھۋالدا بۇ يەرنى روسىيىنىڭ بىخەتەرلىكىگە پايدىلىق «توقۇنۇشنى پەسەيتىش رايونى»غا ئۆزگەرتىشكە تىرىشتى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ھەربىي مۇداپىئە سېپىنى روسىيىنىڭ بوسۇغىسىغىچە سۈرۈپ، روسىيىنىڭ خەۋپسىزلىكىگە تەھدىت سالدى.

بۇنىڭغا ئاساسەن بەزى مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئالىملار: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى ياۋروپانىڭ جۇغراپىيىلىك سىياسىي كۈچىنى تەڭپۇڭسىزلاشتۇرۇۋېتىدۇ، ياۋروپانىڭ مۇقىملىقىغا پايدىسىز، دەپ ھېسابلىدى. روسىيە ياۋروپادىكى ئەڭ چوڭ دۆلەت، شۇڭا ئۇ غەربنىڭ ئۆزىنىڭ خەۋپسىزلىك مەنپەئىتىگە تەھدىت سېلىشىغا ھەرگىز يول قويمايدۇ. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىدىن كېلىپ چىقىدىغان يېڭى مۇقىمسىزلىقنىڭ زىيىنىغا ئالدى بىلەن ياۋروپا دۆلەتلىرى ئۇچرايدۇ. بۇ ياۋروپادىكى يىراقنى كۆرەر سىياسەتچىلەرنىڭ باش قاتۇرۇشىغا سەۋەبچى بولماي قالمايدۇ.

ئامېرىكىنى ئېلىپ ئېيتساق، ئۇنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىدە چىڭ تۇرۇشىدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانى ئېنىق، يەنى ئۇ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىدىن پايدىلىنىپ، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنى يېتەكچى قىلغان ياۋروپا خەۋپسىزلىك سىستېمىسى قۇرۇپ، غەربىي ياۋروپادىكى ئىتتىپاقداشلىرىنى داۋاملىق كونترول قىلىپ، شۇ ئارقىلىق پۈتكۈل ياۋروپا ئىشلىرىغا يېتەكچى بولماقچى. ئامېرىكا رەھبەرلىرى ئامېرىكا «دۇنياغا رەھبەرلىك قىلىدۇ»، «ياۋروپاغا رەھبەرلىك قىلىدۇ» دەپ قايتا-قايتا جار سالدى. فرانسىيە رەھبەرلىرى فرانسىيىنىڭ «دۇنياغا بىر چوڭ دۆلەتنىڭ ھۆكۈمرانلىق قىلىشىغا قارشى تۇرىدۇ»غانلىقىنى، فرانسىيىنىڭ دۇنيا ئىشلىرىدا «مۇھىم رول ئوينايدۇ»غانلىقىنى، «كۆپ قۇتۇپلاشقان دۇنيانىڭ ئىشقا ئېشىشى»نى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈردى. گېرمانىيە زۇڭلىسى كول مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ياۋروپاغا قوماندانلىق قىلىدىغان «يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەر» بولۇۋالماسلىقى كېرەك، «شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ياۋروپا خەۋپسىزلىك مۇداپىئەسىنىڭ يادروسى بولۇشى كېرەك، لېكىن بۇ ھەرگىزمۇ ئامېرىكىلىقلار نېمە دېسە شۇنىڭغا خوپ، دەپ تۇرىدىغانلىقىمىزدىن دېرەك بەرمەيدۇ.»

روشەنكى، ئامېرىكا بىلەن ياۋروپانىڭ ستراتېگىيىلىك نىشانى ئوخشاشمايدۇ. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ كۆپ قۇتۇپلاشقان دۇنيانىڭ بىر قۇتۇپىغا ئايلىنىش ئۈستىدە ئىزدىنىش تىرىشچانلىقى بىلەن بىردەكلىككە ئىگە ئەمەس. ياۋروپا بىلەن ئامېرىكىنىڭ ياۋروپاغا ھۆكۈمرانلىق قىلىش ھوقۇقىنى تالىشىش كۈرىشى ئوبيېكتىپ مەۋجۇت، زىددىيەتتىن ساقلىنىش قىيىن.

ئۇنىڭدىن باشقا، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى يەنە ياۋروپاغا ئېغىر ئىقتىسادىي يۈك كەلتۈرىدۇ. ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ مۆلچەرلىشىچە، بۇنىڭدىن كېيىنكى 12 يىلدا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىش راسخوتى تەخمىنەن 35 مىليارد دوللارغا يېتىدىكەن. ۋەھالەنكى، ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى خام چوت ئىدارىسى 100 مىليارد دوللاردىن ئېشىپ كېتىدۇ، دەپ مۆلچەرلىگەن. بۇ راسخوتنىڭ % 15 نى ئامېرىكا، % 50 نى غەربىي ياۋروپادىكى ئىتتىپاقداشلىرى، % 35 نى يېڭى ئەزالار زىممىسىگە ئالىدۇ. 18 مىليون كىشىلىك ئىشسىزلار چوڭ قوشۇنى بار ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر مالىيە قىزىل رەقىمى ئازايتىش، «ماستىرىخت شەرتنامىسى»دا بەلگىلەنگەن «ئوخشاش ئۆلچەم»گە يېتىش، پۇل بىرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن باش قاتۇرماقتا. بۇ غايەت زور ھەربىي راسخوت ياۋروپا دۆلەتلىرى ئۈچۈن ئېيتقاندا خېلى ئېغىر يۈك ھېسابلىنىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - مارت تېلېگراممىسى

فرودىنى قارشى ئېلىش زىياپىتىدە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىدىكى لىكۇد ھۆكۈمىتى تەختكە چىقىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەندىن بۇيان، تىنچلىققا توسالغۇ پەيدا قىلىپ كەلدى. ئۇرۇش ئارقىلىق ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنىنى مەھكەم ئىگىلىۋېلىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلىپ كەلدى.

ناھايىتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا خەۋپسىزلىك كېڭىشى ماقۇللىغان قارارلار ۋە مادرىد يىغىنىدا بەلگىلەنگەن پرىنسىپقا قاتتىق ئەمەل قىلىش كېرەك. ئۇ ئىتالىيە ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

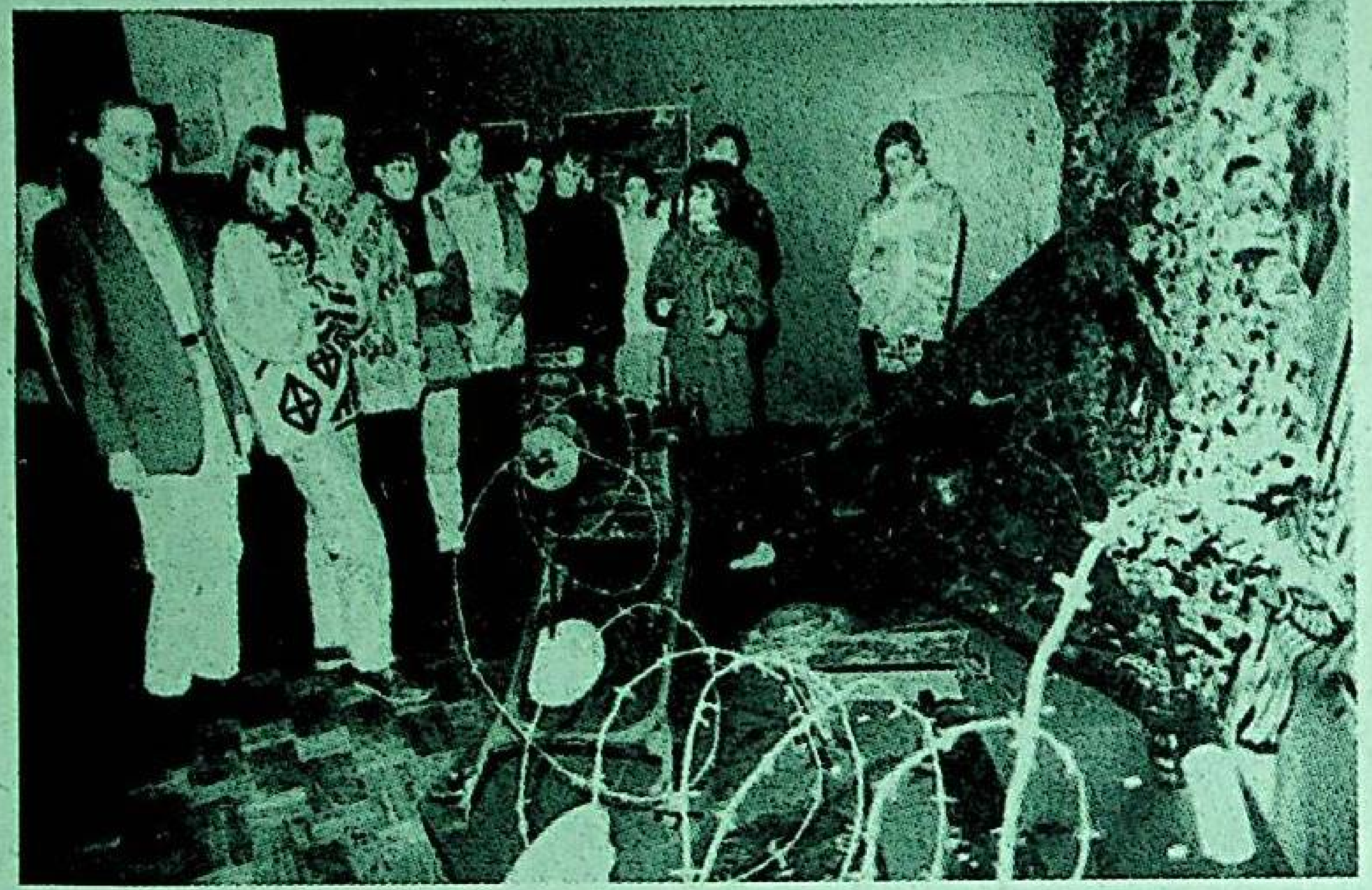

سۈرەتتە: بېلورۇسىيە جامائەتچىلىكى مىنسكىدىكى ئۇلۇغ ۋەتەن ئۇرۇشى مۇزېيىدا «ۋەتەن ئۇرۇشى ئۇلجىلىرى كۆرگەزمىسى»نى كۆرمەكتە. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمە بۇيۇملىرى ئىچىدە نېمىس قوشۇنلىرى بىلەن ياپونىيە قوشۇنلىرىنىڭ قوراللىرى، كىيىملىرى ھەم باشقا ھەربىي بۇيۇملار بار. بۇ كۆرگەزمە بۇيۇملىرى ئۆتكەندە ئىسكىلاتتا ئۇزاق مەزگىل پېچەتلەپ ساقلانغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسى دېكلېركنىڭ ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسىنىڭ يوقاپ كەتكەن ئەزالىرىنىڭ ئىز- دېرىكىنى ئېلان قىلىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جوھاننېسبۇرگ، 16- مارت تېلېگراممىسى. جەنۇبىي ئافرىقىدىكى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە — ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسى بۈگۈن سابىق مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ دېكلېركتىن ئاق تەنلىكلەر ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەندە يوقالغان بىر- مۇنچىلىغان ئىرقىي ئايرىمچىلىققا قارشى ئەرەبلارنىڭ دېرىكى ۋە ئۇلارنى كۆمگەن جاينى ئېلان قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسىنىڭ باياناتچىسى مانىموفا بۈگۈن مۇنداق دېدى: دېكلېرك يوقاپ كەتكەن خادىملارنىڭ دېرىكىنى ئېلان قىلسا، جەنۇبىي ئافرىقا خەلقى ئۆزلىرىنى ئازاد قىلىش يولىدا قۇربان بولغان ئەر- ئايال قەھرىمانلارغا تەزىيە ۋە ئېھتىرام بىلدۈرىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: 1994- يىلىدىن ئىلگىرى جەنۇبىي ئافرىقىدا ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن مىللىي پارتىيىنىڭ داھىيسى دېكلېرك ۋە دۆلەت خەۋپسىزلىك كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى «جەنۇبىي ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسىنىڭ ئەربابلىرىنى شەپقەتسىزلىك بىلەن ئۆلتۈرگەن سىياسىي جىنايەتتىن قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ».

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
20
پەيشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات: ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 0°C – 8°C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

جۇڭگونىڭ تۆمۈريول تارىخىدىكى يەنە بىر ئابىدە

نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلدى

لى پېڭ تەبرىكلەش يىغىنىغا قاتناشتى ھەم بوسېدا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى

سۈرەتتە: لى پېڭ زۇڭلى نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىدا مەيدانغا كەلگەن ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بوسې، 18- مارت تېلېگراممىسى. غەربىي جەنۇبىي جۇڭگودىكى خەلق ئۇزاقتىن بۇيان ئارزۇ قىلىپ كەلگەن تۆمۈريول — نەنىڭ- كۈنمىڭ تۆمۈريولى بۈگۈن پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلدى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ گۇاڭشىنىڭ بوسې دېگەن يېرىگە كېلىپ، نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولىنىڭ پۈتكەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىغا قاتنىشىپ، جۇڭگو تۆمۈريول تارىخىدا يەنە بىر ئابىدە تىكلەنگەنلىكىنى تەبرىكلىدى.

بوسې - شانلىق ئىنقىلاب ئەنئەنىسىگە ئىگە جاي. قەدىردان يولداش دېڭ شياۋپىڭ بۇ يەردە ئىنقىلابىي پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللانغان. تەبرىكلەش يىغىنى بوسې ۋوگزالى ئالدىدا ئۆتكۈزۈلدى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇ جياخۇا چۈشتىن بۇرۇن سائەت توققۇزدىن 38 مىنۇت ئۆتكەندە، نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولىنىڭ پۈتۈن لىنىيە بويىچە رېلىس ياتقۇزۇلۇپ تۇتاشتۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. يىغىن مەيدانى شۇئانلا قاينام تاشقىنلىققا چۆمدى.

لى پېڭ زۇڭلى يىغىندا قىزغىن سۆز قىلدى. ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، باش شۇجى جياڭ زېمىنغا ۋەكالىتەن نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە قوشقان بارلىق تۆمۈريول ئىشچى- خىزمەتچىلىرىنى، نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن قوللىغان يۈننەن ئۆلكىلىك، گۈيجۇ ئۆلكىلىك، گۇاڭشى جۇاڭزۇ

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنى، تۆمۈريول بويلىرىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەممىي ھال سورىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: تۆمۈريول ئىشچىلىرى «يول ئېچىش ئاۋانگارتلىرى»لىق روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، خەۋپ - خەتەردىن قورقماي، قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىپ، يېڭى بىر ئەۋلاد تۆمۈريول قۇرۇلۇشچىلىرىنىڭ روھىي قىياپىتىنى نامايان قىلدى، يېڭى

ئىگىلىك يارىتىش مارشىنى ياڭراتتى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ تۆمۈريولنىڭ قۇرۇلۇشى جەزمەن غەربىي جەنۇبىي جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، جاسارەت بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش، تېخىمۇ گۈزەل كەلگۈسىنى يارىتىشىغا يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىلھام بېرىدۇ.

نەنىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى شەرقتە نەنىڭدىن باشلىنىدۇ، غەربتە كۈنمىڭغا بارىدۇ، بېيبۇۋەن قولتۇقىدىن غەربكە سوزۇلۇپ يۈننەن،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جاڭ ۋېنيۆ تامۇژنا يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

ئۆتكەلنى چىڭ ئىگىلەپ، ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلىدۇ: ئۈچ كۈن داۋام قىلغان ئۈرۈمچى تامۇژنىسىنىڭ تامۇژنا باشلىقلىرى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 14- كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە بايراق روشەن ھالدا قارشى تۇرۇش كېرەك، مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ۋە ۋەزىپە تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، دۆلەت ئۈچۈن ئۆتكەلنى ئىگىلەش، دۆلەتنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادىي

قاتنىشىش ئېغى، مۇلازىملىق ئېڭى، ئېچىۋېتىش ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، قانۇنلۇق ئىمپورت، ئېكسپورتقا ئەڭ زور دەرىجىدە قولايلىق يارىتىپ بېرىش كېرەك.

چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرايلى

— «تەزىيە سۆزى»نى ئۆگىنىپ، مەرھۇمنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىش توغرىسىدا

«خەلق گېزىتى» ئوبزورچىسى

«خەلق گېزىتى» تەھرىر ئىلاۋىسى: *يولداش جياڭ زېمىن يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنىدا قىلغان «تەزىيە سۆزى»دە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى «قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ھەر جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى تېخىمۇ تىرىشىپ ياخشى ئىشلەشتەك ئەمەلىي ھەرىكەت ئارقىلىق تەزىيىنى ئىپادىلەش»كە چاقىردى. «تەزىيە سۆزى»دە مۇنداق ئون تەلەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى: چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇشىمىز، چوقۇم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى مەھكەم ئىگىلىشىمىز، چوقۇم ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇشىمىز، چوقۇم ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇشىمىز، چوقۇم خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىنى مۇستەھكەملىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز، چوقۇم جۇڭگوچە ئەسكەرلەرنى خىل قىلىش يولىغا مېڭىشىمىز، چوقۇم سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتنى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇشىمىز، چوقۇم ۋەتەننىڭ تولۇق بىرلىككە كېلىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىمىز، چوقۇم مۇستەقىل ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇشىمىز، چوقۇم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشىمىز لازىم. بۇ ئون «چوقۇم»دا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى يۈكسەك دەرىجىدە يىغىنچاقلانغان، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى داۋاملاشتۇرۇشتىكى كۈچلۈك ئىرادىسى ئىپادىلەنگەن. ئۇ پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى نامىدىن بېرىلگەن تەنتەنىلىك قەسەم. بىز «تەزىيە سۆزى»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، «تەزىيە سۆزى»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ بىزگە تۇزۇپ بەرگەن سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئۇلۇغۋار پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا كۈرەش قىلىشىمىز لازىم. يولداش جياڭ زېمىن «تەزىيە سۆزى»دە ئوتتۇرىغا قويغان ئون تەلەپنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، گېزىتىمىز بۈگۈندىن باشلاپ ئالاقىدار تەلەپلەر توغرىسىدا ئارقا - ئارقىدىن ئوبزور ئېلان قىلىدۇ.*

چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇشىمىز لازىم. بۇ يولداش جياڭ زېمىن «تەزىيە سۆزى»دە ئوتتۇرىغا قويغان ئون تەلەپنىڭ بىرىنچىسى. بۇ بىرىنچى تەلەپ -

ئەمەلىيىتى ۋە دەۋرىمىزنىڭ ئالاھىدىلىكى بىرلەشتۈرۈلگەن، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىگە ۋارىسلىق قىلىنىپ ۋە ئۇ بېيىتىلىپ، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ئىلمىي ئىگىلەنگەن، ئىقتىساد،

قورالالاندۇرۇشىمىز لازىم. بۇ يولداش جياڭ زېمىن «تەزىيە سۆزى»دە ئوتتۇرىغا قويغان ئۈچ تەلەپنىڭ بىرىنچىسى. بۇ بىرىنچى تەلەپ ـ قوماندان، جان، باشقا توققۇز تەلەپنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ ئالدىنقى شەرتى ۋە تۈپ كاپالىتى.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدە ماركسىزم ـ لېنىنىزمنىڭ تۈپ قائىدىلىرى بىلەن ھازىرقى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە دەۋرىمىزنىڭ ئالاھىدىلىكى بىرلەشتۈرۈلگەن، ماۋزېدوڭ ئىدىيىسىگە ۋارىسلىق قىلىنىپ ۋە ئۇ بېيىتىلىپ، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ئىلمىي ئېنىقلانغان، ئىقتىساد، مەدەنىيەتتە بىر قەدەر ئارقىدا قالغان جۇڭگودەك مۇشۇنداق دۆلەتتە سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش، سوتسىيالىزمنى قانداق مۇستەھكەملەش ۋە قانداق راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىق تۈپ

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

تاموژنا باشلىقلىرى يىغىنى 27 ـ كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇ يىل تاموژنا خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىلىرى ئىنتايىن مۇشكۈل، ھەم ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە ھەرخىل قانۇنسىز ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىشنى ئوبدان تۇتۇش؛ ھەم قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاپ، دۆلەت ئۈچۈن ئۆتكەلنى ئىگىلەش، دۆلەتنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇش لازىم.

تاموژنا باش مەھكىمىسى بۇ يىل ئۈرۈمچى تاموژنىسىغا چۈشۈرگەن باج ئېلىش ۋەزىپىسى 700 مىليون يۈەن بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن 150 مىليون يۈەن كۆپ بولدى. جاڭ ۋېنيۈ تاموژنىلارنىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، باج ئېلىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باج ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىشنى ئۈمىد قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، «تاموژنا قانۇنى» دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن نازارەتچىلىك، باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ياخشى ئىشلەپ، ھەر خىل قانۇنسىز ئەتكەسچىلىككە، بولۇپمۇ زەھەرلىك بۇيۇم، قورال ـ ياراغ، ئوق ـ دورا ئەتكەسچىلىكىگە زەربە بېرىپ، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

جاڭ ۋېنيۈ مۇنداق دېدى: ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭ تاشقى سودىسىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. قانۇنلۇق ئىمپورت، ئېكسپورتقا ئەڭ زور دەرىجىدە قولايلىق يارىتىپ بېرىش كېرەك. قوللاشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرى تەرەپكە قويۇش كېرەك. رەسمىيەتلەرنى يەنىمۇ ئاددىيلاشتۇرۇش، ھالقىلارنى ئازايتىش، كارخانىلارنىڭ ئېكسپورتنى كېڭەيتىشىگە مۇلازىمەتلىك قىلىش كېرەك.

جاڭ ۋېنيۈ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: شىنجاڭدا تاموژنا خىزمىتىنى ئىشلەشتە سىياسىي جەھەتتە جەزمەن قاتتىق سىناقتىن ئۆتۈشكە توغرا كېلىدۇ. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش كېرەك. تاموژنا قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، خادىملارنىڭ سىياسىي ـ ئىدىيىۋى سەۋىيىسى ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش لازىم. چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، پاك ـ دىيانەتلىك بولۇپ، قانۇن بويىچە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈپ، ھەر خىل خىزمەتلەرنى ئورۇنداشقا ئىدىيە جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

يىغىندا ئون ئىلغار كوللېكتىپ، 12 ئىلغار خىزمەتچى تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەتىيازلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش باشلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى شۈشىن خەۋەر قىلىدۇ: جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاقشاتقۇچ زەربە بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى، مۇقىملىقىنى قوغداش، شياڭگاڭنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە پارتىيە 15 ـ قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىغا ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى يېقىندا شىنجاڭ بويىچە ئەتىيازلىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇردى.

بۇ قېتىمقى ھەرىكەت ئاپتونوم رايونىمىزدا قانات يايدۇرۇلغان قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ داۋامى ۋە چوڭقۇرلىشىشى بولۇپ، ئۇنىڭدا زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايى ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىدۇ.

بۇ قېتىمقى ھەرىكەتتە ھەر مىللەت ئاممىسى سەپەرۋەر قىلىنىپ زوراۋانلىق، تېررورلۇق شايكىلىرى قېزىپ چىقىلىدۇ، زوراۋانلار ۋە تېرروررچىلارنىڭ ھەيۋىسى چۈشۈرۈلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، «چوڭ دېلونى پاش قىلىش، شايكىلارغا زەربە بېرىش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش» ئاساس قىلىنىپ، چوڭ دېلولار پاش قىلىنىدۇ، قېچىپ يۈرگەن جىنايەتچىلەر قولغا چۈشۈرۈلىدۇ ھەم زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىلىپ، قانۇنسىز قورال ـ ياراغ، ئوق ـ دورىلار يىغىۋېلىنىپ، قاتناش لىنىيىسى بويلىرى، شەھەر بىلەن يېزا تۇتىشىدىغان جايلارنى تەكشۈرۈش ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنى چەكلەش بويىچە ئامانلىق ساقلاش، مەمۇرىي باشقۇرۇش سالمىقى زورايتىلىپ، ھەر خىل بىخەتەرلىك، ئالدىنى ئېلىش خىزمەتلىرى كۈچەيتىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا بىخەتەر، مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىلىدۇ.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى بېلىقچىلىقنى راۋاجلاندۇردى. ئۇلار بۇلتۇر 700 توننا بېلىق تۇتۇپ، شەھەر، يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى بېيىتتى. سۈرەتتە: شالچىلىق مەيدانىنىڭ سۇ مەسئۇللىرى ئەترەتتىكىلەر بېلىق تۇتماقتا.

جۇ جيېنپىڭ فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

☆ 3 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت ئوندىن تارتىپ پىچان ـ ئۈرۈمچى تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبا پونكىتلىرى ئۈرۈمچى نېفت ـ خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىغا تەبىئىي گاز يەتكۈزۈپ بېرىشكە باشلىدى.

جاڭ لىجۈڭ

☆ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى 3 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى ئۈرۈمچىدە رەسمىي قۇرۇلدى. ب د ت مائارىپ، پەن ـ مەدەنىيەت تەشكىلاتى ۋە دۆلەت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار تەبرىكلەپ تېلېگramma ئەۋەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

☆ ئاپتونوم رايون تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ مەملىكەتلىك 8 ـ نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا ئەلا نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىگە ئىلھام بېرىش ئۈچۈن، شىنجاڭ خۇاشېدەن دورا ھەسسىدارلىق شىركىتى 3 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىغا 40 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي بۇيۇم تەقدىم قىلدى.

ئىمىن ئۆمەر

☆ تۇرپان ـ قۇمۇل نېفىتلىكى ئۆتكەن يىل ئىشلەپ چىقارغان خام نېفت مىقدارىنى 2 مىليون 922 مىڭ توننىغا يەتكۈزۈپ، 1995 ـ يىلدىكىدىن 714 مىڭ توننا ئاشۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە خام نېفت ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئون چوڭ نېفىتلىك قاتارىغا كىردى.

يۇنۇس سادىق (ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز)

ئىلى ۋىلايەتلىك تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپى ھەقسىز تېخنىكا مۇلازىمىتى ئارقىلىق سودىنى جانلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كامال جامال** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايەتلىك تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپى مۇلازىمەت نىشانىنى يېزا ـ قىشلاقلارغا قارىتىش، تېخنىكىلىق تەربىيىلەشتە ھەقسىز مۇلازىمەت قىلىش يولىدا چىڭ تۇرۇپ، يىللىق پايدا ـ باجنى 10 مىليون يۈەندىن ئاشۇردى.

بۇ تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپى بۇلتۇردىن بۇيان ۋىلايەت دائىرىسىدىكى يېزىلاردا پەن ـ تېخنىكا نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، دېھقانچىلىق دورىسى، خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق ۋە ھەر خىل تېخنىكىلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلىتىش بويىچە 27 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 8395 كىشىگە مۇستەقىل مەشغۇلات تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى، 18 مىڭ 120 نەچچە ئادەم (قېتىم) تېخنىكا مەسلىھەتى بەردى، 65 ئورۇندا دېھقانچىلىق دوختۇرخانىسى، 35 ئورۇندا دېھقانچىلىق دورىلىرىنى تارقىتىش ئورنى، 770 ئورۇندا پارچە سېتىش ئورنى، 15 ئورۇندا توپ سېتىش ئورنى تەسىس قىلىپ، مەھسۇلاتلىرىنىڭ تېخنىكىلىق ھالقىلىرىنى كېڭەيتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۆتكەن يىلى يېزا ـ قىشلاقلارنى 500 توننا دېھقانچىلىق دورىسى، 700 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 95 مىڭ 500 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەپ، 335 مىليون 374 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، 14 مىليون 290 مىڭ يۈەن پايدا ـ باج ياراتتى. بۇ جەرياندا 120 مىڭ ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپىغا ئەزا بولۇپ، 1 مىليون 651 مىڭ يۈەن پاي قوشتى.

مۇجى يېزىلىق تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپى يېزا ئىگىلىكى ھەم بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن مال كەلتۈرۈپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىلىق تەمىنات ـ سودا كوپىراتىپى مۇۋەققەنى يېزا ئىگىلىكىگە قويۇپ، بازار ھەم يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن مال كەلتۈرۈپ، ئوبوروتنى تېزلىتىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ كوپىراتىپ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئاساسىي كۈچىنى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىشقا قاراتتى. ئۇلار 1996 ـ يىلى مۇجى ۋە چودا يېزىلىرىدىكى دېھقانلارنى 2300 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت ھەم 123 توننا سۇلياۋ يوپۇق بىلەن تەمىنلىدى، شۇنداقلا بۇ ئىككى يېزىدىكى كەنت ۋە مەيدانلارغا ئادەم ئەۋەتىپ ئۇچۇر ئىگىلىدى ھەم بۇ ئۇچۇرغا ئاساسەن مال كەلتۈردى. ئۇلار باھادا جانلىق بولۇپ، پايدىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش ئارقىلىق مال سېتىش يولىنى كېڭەيتىپ، سېتىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئامبار قالدۇقىنى ئازايتتى، تىجارەت نۇقتىلىرىنى كېڭەيتىپ، دېھقانلارغا ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى، ئىچكى قىسىمدا ئىش ھەققى ۋە مۇكاپاتنى ھەر بىر ئىشچى ـ خىزمەتچىنىڭ ئىش ئۈنۈمى ۋە سۈپىتىگە باغلاپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن كوپىراتىپ تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلىپ، بۇلتۇر يىللىق مال سېتىش ئومۇمىي سوممىسى 6 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 1.16 ئاشتى، پايدا ئومۇمىي سوممىسى 37 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 1.4 ئاشتى.

پەن - تېخنىكىنىڭ تەمىنى تېتىغان دېھقانلار

- چاقىلىق ناھىيىسىنىڭ ئۇتام يېزىسىدا كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىم

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت**

مەن 1996-يىلى ئۆكتەبىر ئېيىنىڭ باشلىرى چاقىلىق ناھىيىسىنىڭ ئۇتام يېزىسىغا باردىم.

- ئوبدان كېلىپسىز، - دېدى يېزا باشلىقى ئالىمجان سەممىيلىك بىلەن مېنىڭ كېلىش مەقسىتىمنى ئۇققاندىن كېيىن، - يېزىمىز ئوبلاست ۋە ناھىيە بويىچە ئىگىلىكى بىر قەدەر ئارقىدا قالغان نامرات يېزىلارنىڭ بىرى. 1996-يىلى يېزىمىز تارىختىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ئېغىر بوران ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئەھۋالدىمۇ ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلىنى 2 مىليون 397 مىڭ كىلوگىرامغا، بىرلىك ھوسۇلىنى 364.4 كىلوگىرامغا يەتكۈزۈپ، 1995-يىلدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا % 35، % 32 ئاشۇردى. كېۋەز ئومۇمىي ھوسۇلى 500 مىڭ كىلوگىرام، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى 1500 يۈەنگە يېتىپ، 300 يۈەن ئاشتى.

- تەرەققىياتىڭلار ھەقىقەتەن تېز ئىكەن، - دېدىم مەن قايىل بولۇپ.

- بولۇپمۇ، پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن تەرەققىياتىمىز تېزلەشتى، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلدى ئالىمجان، - بىز يېزا ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە تەجرىبە-ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك ۋە قوشۇمچە كەسىپنى تېز يۈكسەلدۈرۈشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانىنى تۈزدۇق. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ سۈپەتلىك سورتلىرىنى كېڭەيتىش، تۇپراق ئۇنۇمدارلىقىنى ئۆستۈرۈش، يېڭى سورت ئىشلىتىلمىگەن، يېڭى تېخنىكىلار قوللىنىلمىغان يەرلەرنى تېرىماسلىق، زىرائەتلەرنى بىر تۇتاش سۇغىرىش، بىر تۇتاش دورا چېچىش، كەڭ ئەنلىك سولياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىقچىلىق قىلىش ئۇسۇلىنى ئومۇملاشتۇردى.

مەن ئۇنىڭ ھەمراھلىقىدا بۇ يېزىنىڭ قوشبېرىق كەنتىگە بېرىپ، ئېتىزلىقتا ئالدىراش قوناق ئۈزۈۋاتقان، پاختا تېرىۋاتقان بىر نەچچە دېھقاننى زىيارەت قىلدىم. 45 ياشلار چامىسىدىكى مايمۇنخان قولىدىكى توق دان ئالغان بىر باغلام قوناقنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «ئەگەر ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلمىغان ۋە يېزا، كەنت مەسئۇللىرىنىڭ ياردىمىگە ئېرىشەلمىگەن بولسام، كۈزگى بۇغداي ئورنىغا تېرىغان 3.5 مو قوناقتىن 500 كىلوگىرام ھوسۇل ئالالمىغان بولاتتىم»، دېدى. 75 ياشلىق قاسىماخۇن ۋە ئۇنىڭ ئايالى سەيدىخانمۇ مۇنداق دېدى: «ئائىلىمىز ئىلگىرى نامراتلىق، كېسەللىك ئازابىنى كۆپ تارتقانىدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئائىلىمىز بويىچە يېزا ۋە كەنت ئاچقان پەن-تېخنىكا كۇرسلىرىغا قاتنىشىپ، تۈرلۈك دېھقانچىلىق تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلەش ئارقىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، ئائىلە كىرىمىمىزنى كۆپەيتىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇق». ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: «ئائىلىمىز سەككىز جان، تۆت ئەمگەك كۈچى بار. ئون مو كۈزگى بۇغداينىڭ ئورنىغا تېرىغان ئالتە مو قوناق ۋە كەڭ ئەنلىك سولياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان تۆت مو كېۋەزنىڭ 1-، 2- تېرىمىدىن 4500 يۈەنلىك پاختا ساتتۇق. قوناق ۋە 3-تېرىم پاختىدىن يەنە 10 مىڭ يۈەن كىرىم قىلالايدىغاندەك تۇرىمىز. بۇلارنىڭ ھەممىسى پارتىيىنىڭ غەمخورلۇقىدىن ئايرىلالمايدۇ».

ئالىمجان ئابابەكرى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

- يېزىمىزدىكى دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى بىر قەدەر تۆۋەن بولغاچقا، ئۇلار يېڭى تېخنىكىنى ئاسان قوبۇل قىلمىدى. پەن-تېخنىكىنىڭ ئەۋزەللىكىنى كۆزى بىلەن كۆرمىگىچە ئىشەنمىدى. شۇڭا، بىز ئۇلارنى يېتەكلەپ، ئۇلارغا ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈردۇق. ئالاقىدار ئورۇنلاردىن پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى تەكلىپ قىلىپ، يېزىمىزدا پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ئېلىپ بېرىش، نەق مەيداندا يېتەكلەش، ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىش، قىسقا مۇددەتلىك تەربىيىلەش ئۇسۇللىرىنى قوللاندۇق. شۇڭا كادىرلار ۋە دېھقانلار ئارىسىدا ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىدىغان يېڭى كەيپىيات شەكىللەندى.

مەن زىيارەت داۋامىدا يەنە باقمىچىلىققا تايىنىپ بېيىغان نۇرغۇن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بارلىققا كەلگەنلىكىنى ئاڭلىدىم. بۇ يېزىنىڭ تۇرپان كەنتىدە 38 ئائىلە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى دەپ نام ئاپتۇ. ئۇلاردىن يەتتە ئائىلىنىڭ بورداپ بېقىۋاتقان چارۋىلىرى 350 تۇياقتىن، بەش ئائىلىنىڭ 100 تۇياقتىن، سەككىز ئائىلىنىڭ 30 تۇياقتىن ئاشىدىكەن.

يېزا باشلىقى ئالىمجان ئابابەكرىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، ئۇتام يېزىسىنىڭ چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى يېتەكچى ئىدىيىسى: دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىپ، كەنت، گۇرۇپپىلاردا باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق تاۋار چارۋامال نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش ئىكەن. بۇ يېزا يەنە تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ مۇقىم ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا كېۋەز كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، پاختىنى ئاشۇرۇش ھەمدە باغۋەنچىلىك ۋە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشى ئارقىلىق ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈشنى ئېتىز-ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپتۇ. 1996-يىلى بۇ يېزا 184 مو نەشپۈتلۈك ۋە ئالمىلىق باغ بىنا قىپتۇ. 270 مو مېۋىلىك باغدىكى مېۋىلىك دەرەخلەرگە يېڭى سورتلارنى ئۇلاپتۇ. يۇلغۇنلۇق كەنتى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېمەيتمەسلىك شەرتى ئاستىدا، ئېتىز قىرلىرىغا 13 مىڭ 200 تۈپ چىلان كۆچىتى تىكىپ، تولۇق ئۇتقۇزۇپتۇ. قۇرغۇي كەنتىدىكى دېھقانلار 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ جۇغلاپ، ماشىنىلاشقان قۇدۇق كولاپ، سۇ مۇنارىسى ياساپ، كۆكتات ئېتىزلىرىنى سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپتۇ. ھازىر يېزا بويىچە كۆكتات ئۆستۈرۈۋاتقان پارنىك ئىلگىرىكى 11 دىن كۆپىيىپ، 31 گە يېتىپتۇ.

«جوڭخې» شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق رولىنى ئوبدان جارى قىلدۇرماقتا

جوڭخې لوگوسى
شىنجاڭ جوڭخې پاي چەكلىك شىركىتى ھەمكارلاشتى
مۇدىرىيەت باشلىقى، باش جىڭلى: جاڭ يىگچېن
مۇدىرىيەت ئەزاسى، پارتكوم مۇئاۋىن شۇجىسى: ئابدۇرېھىم قۇربان
ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھەر شەرقىي تەڭشەر يولى 18-نومۇر
تېلېفون: 2918 — 3835306 (0991)

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **دىلشات ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ «جوڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، شىركەتنىڭ ئىككى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش جەريانىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش، ئۇلارنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى.

شىنجاڭ «جوڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇنجى بولۇپ پاي تۈزۈمىنى يولغا قويغان ۋە پاي چېكىنى بازارغا سالغان كارخانا، شۇنداقلا ئاپتونوم رايون زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى بەرپا قىلىشنى سىناق قىلىدىغان تۇنجى تۈركۈمدىكى كارخانىلارنىڭ بىرى. بۇ شىركەت ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى بەرپا قىلىش جەريانىدا ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن كەڭ دائىرىدە پىكىر ئېلىشقا ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار «شىركەت قانۇنى»، «ئەمگەك قانۇنى» قاتارلىق قانۇن-نىزاملاردىكى تەلەپ بويىچە باشقا جايلارنىڭ ئىلغار، ئىلمىي باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، شىنجاڭ «جوڭخې» شىركىتىنىڭ 22 تۈرلۈك ئاساسىي باشقۇرۇش تۈزۈمىنى تۈزۈش جەريانىدا ۋە تۈزگەندىن كېيىن، ئىشچى- خىزمەتچىلەردىن كەڭ كۆلەمدە پىكىر ئېلىپ، تۈزۈملەرنى قايتا-قايتا تۈزەتتى ۋە تولۇقلىدى. ئۇلار يەنە تۈزۈملەرنى يولغا قويۇپ ئىجرا قىلىش جەريانىدا ئالاقىدار تارماقلار ۋە خادىملارنى تەشكىللەپ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، شىركەتنىڭ ھەر قايسى بۆلۈم، ئىشخانىلىرى ۋە ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ بۇ تۈزۈملەرنى يولغا قويغاندىن كېيىنكى، مېخانىزم ئۆزگەرتىلگەندىن بۇيانقى ئەھۋالىنى تەكشۈردى ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەردىن پىكىر ئالدى. شىركەت ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى شىركەتنىڭ قانۇنىي ئىگىسى بىلەن ھەم ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداشقا ۋە خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، ھەم شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق كوللېكتىپ توختام ئىمزالاپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈردى. شىركەتتە كادىرلار بىلەن ئىشچىلارنىڭ چەك-چېگرىسى بۇزۇپ تاشلىنىپ، باراۋەر رىقابەت يولغا قويۇلدى. رىقابەت داۋامىدا شىركەت بىلەن ئىشچىلارنىڭ بىر-بىرىنى تاللىشى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى. نۆۋەتتە، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئومۇميۈزلۈك ھالدا: زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن ئەمگەك ئىنتىزامى كۈچەيدى، ئىش ئۈنۈمى ئۆستى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ئېڭىمىز، قانۇن-تۈزۈم قارىشىمىز كۈچەيدى، ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇشىمىز ياخشىلاندى، ھوقۇق-مەنپەئىتىمىز كاپالەتكە ئىگە بولدى، دېيىشتى.

20 يۈەندىن باشلانغان تىجارەت

يۈسۈپ ئىسمائىل، ئەمەت تۇرسۇن

1996-يىل 12-ئاينىڭ 13-كۈنى، بىز قۇمۇل شەھىرى راھەتباغ يېزا 4-كەنت قوشقاچتۇر مەھەللىسىگە باردۇق. ئەتراپى يالىڭاچلىنىپ قىشلىق ئۇيقۇغا كەتكەن قويۇق ئورمانلار بىلەن قورشالغان ئازادە ھويلىغا كىردۇق. ھويلا ئىچىدىكى جەنۇبقا قارىتىپ يېڭىدىن سېلىنغان يەتتە-سەككىز ئېغىز ئۆي، غەرب تەرىپىدىكى تورۇس بىلەن تەك دۆۋىلەپ قويۇلغان تاغار-تاغار يەم-بوغۇزلار، ئۆينىڭ كەينىدىكى سولياۋ يوپۇق بىلەن يېپىلغان تۆت قوتاندىكى چارۋامال، ئوت-چۆپ، سامانلار ئابدۇراخمان ھوسىيۈننىڭ 15 يىلدىن بۇيانقى قان-تەر ئاققۇزۇپ، شىجائەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، ماھىرلىق بىلەن ئىگىلىك تىكلەش مۇساپىسىنى ئۈنسىز بايان قىلماقتا ئىدى.

ئابدۇراخمان ھوسىيۈن زوقلانغان ھالدا قوتاندىكى ئىشتەي بىلەن يەم-خەشەك يەۋاتقان چارۋامالىرىنى كۆرسەتكەچ سۆزىنى باشلىدى. «مەن 1981-يىلى باشقىلاردىن 20 يۈەن قەرز ئېلىپ، كۆكتات، مېۋە-چېۋە ئېلىپ سېتىپ، ئازدۇر-كۆپتۇر نەپ ئالدىم. بۇنىڭ بىلەن مېنىڭ ئىشەنچىم تېخىمۇ ئاشتى-دە، تىجارەتنى كۈندىن-كۈنگە جانلاندۇردۇم. شۇنداق قىلىپ بىر نەچچە يىلدىلا 15 مىڭ

سۆزلەپ بېرىشچە، ئۇ بېيىغاندىن كېيىن دۆلەت ۋە خەلقنى ئۇنتۇپ قالماي، ئۆتكەن بىر يىلدىلا دۆلەتكە 17 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پايدا-باج تاپشۇرغان. يەنە مەھەللىسىدىكى ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئالتە ئائىلىنىڭ بىردىن پەرزەنتىنى باقمىچىلىققا ياردەم بېرىشكە تەكلىپ قىلىپ، ئۇلارغا ھەر ئايدا 400 يۈەندىن ئىش ھەققى بەرگەن، 2000 يۈەن سەرپ قىلىپ، بىر يېتىم بالىنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەرگەن. ئۇ يول بىلەن بېيىشى ئۈچۈن 1996-يىلى 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ قوتان

ئىلى «ۋۇيۈەن» سودا سارىيى يېقىندا غۇلجا شەھىرى بويىچە تۇنجى قېتىم يېمەك-ئىچمەك پوكىيىدە ئۆزى تاللاپ سېتىۋېلىش تىجارەت ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، تىجارەت كىرىمىنى ھەسسىلەپ ئاشۇردى.

سۈرەتتە: خېرىدارلار يېمەكلىكلەرنى ئۆزى تاللاپ سېتىۋالماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

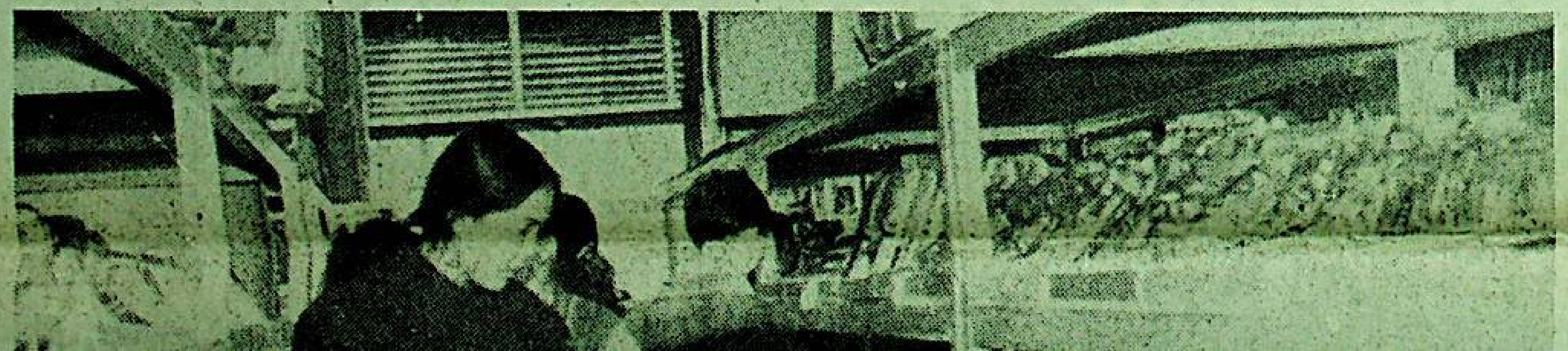

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى كارخانىلارنى تىزىملاش

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى كارخانىلارنى تىزىملاپ باشقۇرۇش ئۆتكىلىنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ** خەۋەر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى كارخانىلارنى تىزىملاپ باشقۇرۇشتا دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك قانۇن-نىزاملىرى بويىچە تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، كارخانىلارنىڭ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى پەيدىنپەي يولغا قويۇشىغا، بۇ ئارقىلىق زامانىۋىلىشىش يولىغا قاراپ تەرەققىي قىلىشىغا ياردەم بەردى.

بۇ ئىدارە بۇلتۇر رويخەتكە ئېلىپ تىزىملىغان كارخانا جەمئىي 8494 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىدىن 1270 ى، يېڭىدىن رويخەتكە ئېلىپ تىزىملىغان كارخانىدىن 783 ى، ئۆزگەرتىپ تىزىملىغان كارخانىدىن 585 ى بار. بۇ ئىدارە كارخانىلارنى رويخەتكە ئېلىپ تىزىملاش بىلەن بىللە 327 كارخانىنى رويخەتتىن ئۆچۈرۈپ، ئۇلارنىڭ تىجارەت كىنىشكىسىنى بىكار قىلدى. ئۇلار يەنە مۇناسىۋەتلىك قانۇن-نىزاملارنىڭ روھى بويىچە بىر قىسىم كارخانىلارغا 161 مىڭ 400 يۈەن جەرىمانە قويدى. ئۇلار بۇلتۇر قانۇنىي ئىگىلىك سالاھىيىتىگە ئىگە كارخانىدىن 3730 نى، غەيرىي قانۇنىي ئىگىلىك سالاھىيىتىگە ئىگە كارخانىلاردىن 4361 نى يىللىق تەكشۈرۈشكە قاتناشتۇردى. يىللىق تەكشۈرۈشكە ئۆز ۋاقتىدا قاتناشمىغان 131 كارخانىغا مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە 121 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى؛ «ئۆچتە يوق» ۋە ئۇدا ئىككى يىل يىللىق تەكشۈرۈشكە قاتناشمىغان 201 كارخانىنىڭ تىجارەت سالاھىيىتىنى بىكار قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يەنە بىر قىسىم كارخانىلارنىڭ مەدەنىيەتلىك بولمىغان تىجارەت تۈرلىرىنى ۋە مۇناسىپ بولمىغان نامىنى ئۆزگەرتتى.

ئاشتى-دە، تىجارەتنى كۆڭدىن-كۆڭگە جانلاندۇردۇم. شۇنداق قىلىپ بىر نەچچە يىلدىلا 15 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدىم. كېيىن بۇ 15 مىڭ يۈەننى دەسمايە قىلىپ، تېرە ئېلىپ ساتتىم، قاسساپلىق قىلدىم. نەتىجىدە، تۆت يىل جاپاغا چىداپ ئوقەت قىلىش ئارقىلىق 100 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدىم. 1995-يىلدىن ئېتىبارەن باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، 5000 تۇياقتىن ئارتۇق قوي بورداپ سېتىپ، 250 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدىم. 1996-يىلى بۇ 250 مىڭ يۈەننى دەسمايە قىلىپ، يەنە 7000 تۇياق قوي بورداپ سېتىپ، 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ساپ پايدا ئالدىم. ئالتە مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، 7000 يۈەن كىرىم قىلدىم. تۆت مو يەرگە بۇغداي تېرىپ، 1600 كىلوگرام ھوسۇل ئالدىم. شۇنداق قىلىپ بۇلتۇر بىر يىلدىلا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمىم 20 مىڭ يۈەنگە يەتتى.»

ئابدۇراخمان ھوسىيۇنىڭ قىلىپ بەرگەن. ئۇ يول بىلەن بېيىشى ئۈچۈن 1996-يىلى 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ قوتان ياساپ، قۇدۇق قاتارلىق ئەسلىھەلەرنى لاپاس ئىچىگە ئورۇنلاشتۇرغان. 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 100 توننا بوغۇز، 60 توننا سىلوس قاتارلىقلارنى تەييارلىغان. ھازىر قوتاندا 700 تۇياق قوي، 100 تۇياق گۆش كالىسى بار ئىكەن.

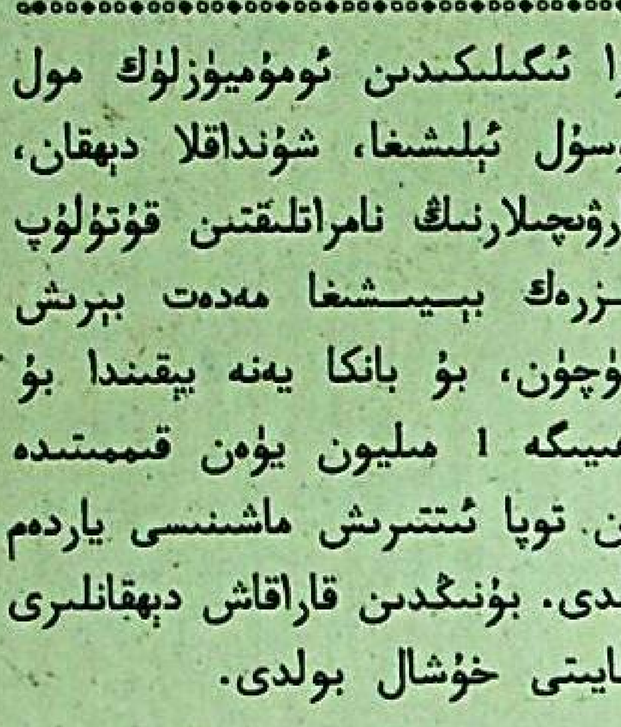

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى قاراقاش ناھىيىسىگە ئون تۇپا ئىشتىرىش ماشىنىسى ياردەم قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: قاراقاش ناھىيىسى جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە بىر قەدەر چوڭ ھەم نامرات ناھىيە بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى 1995 -يىلى بۇناھىيىنى نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇپ بېيىتىش بويىچە ئۆزىنىڭ ياردەم بېرىش ئوقتىسى قىلغانىدى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئۇلار بۇ ناھىيىنىڭ سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 3 مىليون يۈەن قەرز پۇل بەردى. بۇنىڭ بىلەن 12 قۇدۇق يۈرۈشلەشتۈرۈلۈپ، 10 مىڭ مو يەرنىڭ سۇيى ھەل بولدى. 1997 - يىلى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن ئومۇميۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشىغا، شۇنداقلا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ تېزرەك بېيىشىغا مەدەت بېرىش ئۈچۈن، بۇ بانكا يەنە يېقىندا بۇ ناھىيىگە 1 مىليون يۈەن قىممىتىدە ئون تۇپا ئىشتىرىش ماشىنىسى ياردەم قىلدى. بۇنىڭدىن قاراقاش دېھقانلىرى ناھايىتى خۇشال بولدى.

«تۇلپار» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالىلەر باھالاپ چىقىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۈرئەت ھاجى** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەت نازارىتى بىلەن گېزىتىمىزنىڭ ئۇيغۇر ئىقتىساد بۆلۈمى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان «تۇلپار» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى 1996-يىلى 1-ئايدىن 1997-يىلى 1-ئايغىچە داۋاملاشقانىدى. بۇ جەرياندا ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ۋە ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز يازغان خەۋەر-ماقالىلەردىن 80 نەچچە پارچىسى گېزىتىمىزدە ئېلان قىلىندى. باھالاش ھەيئىتىنىڭ ئەستايىدىل سېلىشتۇرۇپ باھالىشى ئارقىلىق، ئابدۇللا سايىت يازغان «پەن- تېخنىكىنىڭ يېنىك سانائەتتىكى رولى ۋە شىنجاڭ يېنىك سانائىتىنىڭ كەلگۈسىگە نەزەر» سەرلەۋھىلىك ماقالە ئالاھىدە دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ ئابدۇراخمان ئىسلام يازغان «يېمەكلىكلەر سانائىتى ۋە بىزدىكى ئۈستۈنلۈك ھەم يوشۇرۇن كۈچ» سەرلەۋھىلىك ماقالە، مەمتىمىن ئوبۇل يازغان «قەشقەر شەھەرلىك نەپىس ھۈنەر- سەنئەت شىركىتى مەھسۇلات سۈپىتىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، بازار رىقابىتىدە ئۈستۈنلۈككە ئېرىشتى» سەرلەۋھىلىك خەۋەر 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ ئىسلامجان كامال يازغان «جۇشقۇن كۆيلەر مەڭگۈ ياڭرىسۇن» سەرلەۋھىلىك تەپسىلىي خەۋەر، مۇھەممەت روزى يازغان «يېنىك سانائەت كوللېكتىپ ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتى ھەقىقىي تۈردە قوغدىلىشى كېرەك» سەرلەۋھىلىك ماقالە، ئېلى ئېلى يازغان «خوتەن ناھىيىلىك 2-يېنىك سانائەت ئىدارىسىگە قاراشلىق كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىشنى بازار ئېھتىياجىغا قاراپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى» سەرلەۋھىلىك خەۋەر 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ مەۋلان سابىت يازغان «شىنجاڭ يېنىك سانائەت پاي ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتى سىرتقا يۈزلىنىپ تىجارەت قىلىش، چۆيقەتنى كۆپەيتىپ يول ئېچىش ئۇسۇلى بىلەن كارخانىنىڭ ئىناۋىتىنى تىكلىدى» سەرلەۋھىلىك خەۋەر، ئاتىكەم ھېۋىپ يازغان «كوللېكتىپ ئىلكىدىكى يېنىك سانائەتكە تولۇق ئەھمىيەت بېرىش لازىم» سەرلەۋھىلىك ماقالە، تۇرغۇن ھېلىم يازغان «ئەينەكچىلىك سېخىدىن ‹سۇمۇرغ› چىقتى» سەرلەۋھىلىك تەپسىلىي خەۋەر، ھەسەن ئابدۇۋەلى يازغان «باي ناھىيىلىك ھاراق زاۋۇتى ئىچكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، 1 مىليون 529 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات ئىشلەپ چىقاردى» سەرلەۋھىلىك خەۋەر، كۈرەش ھاشىم يازغان «ئىشەنچلىك ھۈنەرۋەن» سەرلەۋھىلىك تەپسىلىي خەۋەر 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

مارالبېشى ناھىيىسىدە بوز يەر ئېچىش سۈرئىتى تېز بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمتىلى** خەۋەر قىلدۇ: مارالبېشى ناھىيىسى ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكتىن تولۇق پايدىلىنىپ، سۇ، تۇپراق بايلىقىنى پائال ئېچىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

مارالبېشى ناھىيىسى ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىدا سۇ، تۇپراقتىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش پىلانىنى تۈزۈپ، يېزا-بازار، مەيدان، كەنتلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. يېزا-بازار، مەيدانلار ناھىيىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۇختا ئىشلەپ، 300 دىن كۆپرەك كادىرنى بوز يەر ئېچىش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىشقا ئورۇنلاشتۇردى، ۋەزىپە، مەسئۇلىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مۇكاپاتلاش جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسەتتى. دېھقان، چارۋىچىلارغا سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىشنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش سۈرئىتىنى تېزلىتىشتىكى ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنى بوز يەر ئېچىشقا سەپەرۋەر قىلدى. نەتىجىدە، ئۆتكەن يىل 11-ئايدىن بۇ يىل 1-ئاينىڭ 5-كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 19 مىڭ 500 مو بوز يەر ئېچىلدى، 21 مىڭ 960 مېتىر ئېرىق چېپىلدى.

ئاقسۇ شەھرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 14 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ 23 ئورۇندا يېڭىدىن سودا بازىرى قۇرۇپ ياكى كېڭەيتىپ قۇرۇپ، ئومۇمىي بازارنى 31 گە يەتكۈزدى. بۇ بازاردا تىجارەت قىلغۇچىلار 15 مىڭدىن ئاشتى. ئۇلارنىڭ يىللىق سودا سوممىسى 290 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: كۆكتات بازىرى.

ئەركىن پالتى فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بەرپا قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مەتمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشنى مۇھىم نۇقتا، تۈرلۈك ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىغا قاراشلىق ھەرقايسى تۈەن - مەيدانلار تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ گىرۋىكىگە جايلاشقان بولغاچقا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە قىيىنچىلىق بىر قەدەر كۆپ ئىدى. شى پارتكومى «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يىلمۇ يىل كۈچەيتتى. ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ پىلان - تەدبىر ۋە يولغا قويۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. توغرا سىياسىي قارىشنى تۇرغۇزۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، تۈرلۈك ئاممىۋى مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاش ۋە خادىملارنى تەربىيىلەشكە 10 نەچچە مىليون يۈەن سەرپ قىلدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، غايە - ئېتىقاد تەربىيىسى، ماركسىزملىق دۇنيا قاراش ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، بىگتۈەننى سۆيۈش، تۈەن - مەيدانىنى سۆيۈش، ئۆزىنى قەدىرلەش تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق، كەسپىي ساپاسىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. شى بويىچە كەڭ كۆلەمدە «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» ، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ۋە «ئون مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «ئون پەن - تېخنىكا چولپىنى»، «ئون مەشھۇر ياش»، «تۈەن - مەيدانىنى سۆيۈشتىكى ئون مەشھۇر ئىشچى - خىزمەتچى»، «ئون مەشھۇر ياختىكار»، «ئالتىدە ياخشى رەھبىرىي كادىر»لارنى باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. «يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش چارىسى»، «تۈەن - مەيدانلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى قوللانمىسى»، «لېيەندۈينىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت قوللانمىسى»، «يەن - گۇرۇپپىلار خىزمەت قوللانمىسى» قاتارلىقلارنى تۈزۈپ چىقىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئىلمىيلىشىش، قېلىپلىشىش ئىزىغا سالدى، بۇنىڭ بىلەن شىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلدى. شى ئۇدا ئۈچ يىل ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى. شى بويىچە بىگتۈەن دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن تۆتى، شى دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن 11 ى، مەدەنىيەتلىك ئىلغار ئورۇندىن 314 ى بارلىققا كەلدى، شى ئورگىنىدىكى 34 باشقارما - ئىشخانىغا «مەدەنىيەتلىك باشقارما - ئىشخانا»، 171 ئائىلىگە «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» دەپ نام بېرىلدى، 45 - تۈەن - مەيدانى بۆلتۈر 9 - ئايدا مەملىكەت بويىچە «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

پوسكام ناھىيىسىدە «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بەرپا قىلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

پوسكام ناھىيىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا باشقۇرۇش بىلەن تەربىيىنى قىلدۇرۇشنى زىچ

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى ئىككى دەرىجىلىك دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتەپلىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ماس قەدەمدە يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، يېزا ۋە كەنتتىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتەپلىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، يۇقىرى ئۆلچەمدە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئەسقاتىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش خىزمىتىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، ھەرقايسى يېزا - مەيدانلار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ

ساۋاتلىق بولۇش نىسبىتى % 96.5 كە يەتتى.

ئىككى دەرىجىلىك دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتەپلىرىدە ئەسقاتىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، ناھىيە بويىچە ئىككى خىل ئەسقاتىدىغان تېخنىكا ئۆگەنگەن دېھقان، چارۋىچىلار 19 مىڭ 745 كە، ئۈچتىن، تۆتكىچە تېخنىكا ئۆگەنگەنلەر 14 مىڭ 390 غا، بەش خىلدىن ئارتۇق تېخنىكا ئۆگەنگەنلەر 1991 گە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 619 دېھقان «دېھقان تېخنىك» ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى بارلىق ئەمگەك كۈچىنى ئەسقاتىدىغان تېخنىكا بىلەن تەربىيىلەش ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، تەربىيىلەش نىسبىتى

قۇمۇل ۋىلايىتى ئىللىقلىق يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نەمەت ناسىر** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىللىقلىق يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى.

بۇ ۋىلايەتتىكى 19 ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىدىكى 2154 ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ تۇرمۇشى قىيىن ئەھۋالدا قالغانىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىللىقلىق يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى مەخسۇس ئورۇنلاشتۇردى. ۋىلايەتلىك مالىيە باشقارمىسى بانكىدىن 1 مىليون 700 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 1 - ، 2 - ئايلىق مائاشىنى تارقىتىپ بەردى، ۋىلايەتلىك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەمگەك مۇھاپىزەت باشقارمىسى 2 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 3276 ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ مائاشى ۋە 1996 - يىلى 7 - ئايدىن باشلاپ مائاشىغا قوشۇپ بېرىلگەن پۇللارنى تارقىتىپ بەردى، خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتارلىق ئورۇنلار 130 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىچىدە تۇرمۇش ياردەم پۇلى كىشى بېشىغا 80 يۈەنگە يەتمەيدىغان 574 ئائىلىگە تارقىتىپ بەردى.

ۋىلايەتلىك ئورگان پارتكومى ۋىلايەتكە قاراشلىق 64 ئورۇننى تەشكىللەپ، ئىئانە توپلاپ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم كادىرلاردىن ھال سوراپ، ئۇلارغا پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىنى ھېس قىلدۇردى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى يېقىندا خۇلاسىلەش، تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، پوچتا ئالاقە ۋە خەۋەرلىشىش ئىشلىرىدا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان 52 ئىلغار كوللېكتىپ، 205 ئىلغار شەخسنى مۇكاپاتلىدى.

سۈرەتتە: تەقدىرلەش يىغىنى.

زىبىبۇللا ئابلىز فوتوسى

مايتاغ كان رايونى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ تەنتەربىيە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

مايتاغ نېفت خىمىيە ساناتى باش زاۋۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا بېغىشلانغان ماقالە

مايتاغ كان رايونى يېقىندا مەملىكەت بويىچە «تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلەت مۇكاپاتى» ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «تەنتەربىيىدە تۆھپە قوشۇش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى، ئۇنىڭدىن باشقا

تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتتى. يىلدا بىر قېتىم ياشانغانلار ۋە باللار تەنھەرىكەت يىغىنى ئۆتكۈزۈشنى تۈزۈپ قويدى، كان رايونىدا شاھمات، پەي توپ قاتارلىق سەككىز تەنتەربىيە جەمئىيىتى قۇردى، ئۇنىڭدىن باشقا ھەرقايسى توپ تۈرلىرى بويىچە كوماندا قۇرۇپ، مەشىقنى ئىزچىل داۋاملاشتۇردى. بۇلتۇر كان رايونى ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن «...

ئېرىشتى. پۇتبول، تىكتاك توپ، پەي توپ كوماندىلىرىمۇ قاراماي شەھىرى، نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقىلەردە ياخشى نەتىجە قازاندى. قارت كوماندىسى ئاپتونوم رايونغا ۋەكالىتەن مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك ئىشچىلار تەنھەرىكەت يىغىنىغا، ياشانغانلار ئىشىك توپ كوماندىسى مەملىكەتلىك مۇسابىقىگە قاتناشتى.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، مەملىكەت بويىچە «تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلەت مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئورۇندىن پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئاران 12 ...

باشقۇرۇش بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، «كۆزنەك» كەسپلەر ئارا كەسپ ئەخلاقى مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر يىل بېشىدىن باشلاپ ئۈچ دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئاممىغا مۇناسىۋەتلىك ھۆججەت، قانۇن - نىزاملارنى تەشۋىق قىلدى. ناھىيىدە ئۈچ قېتىم، يېزىلاردا 24 قېتىم كۇرس ئېچىپ 1240 ئادەمنى تەربىيىلىدى. ھەرقايسى قاتلاملار بويىچە «ئۈچنى سۆيۈش»، «ئۈچنى ھۆددىگە بېرىش» مۇسابىقىسىنى يولغا قويۇپ، كەسپتىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى چەكلىدى. ئىككى قېتىم لېكتورلار ئۆمىكى تەشكىللەپ يېزا - بازارلارغا ئەۋەتىپ قانۇن - نىزام، خىزمەت قائىدىسى، مىللىي، دىنىي سىياسەت، پارتىيە تارىخى قاتارلىق تۈرلەر بويىچە دەرس ئۆتۈپ، 122 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى پارتىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى سىياسەتلىرى بويىچە بەلگىلىك چۈشەنچىگە ئىگە قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل 1 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن 48 ى، ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن 12 سى بولۇپ دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەدەنىيەتلىك رەھبىريي كادىرىدىن 426 سى بارلىققا كەلدى. مەدەنىيەتلىك كوچا، مەدەنىيەتلىك قورۇلار تېز كۆپەيدى. نەتىجىدە بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاشتا ئىلغار ناھىيىلەر قاتارىغا ئۆتتى.

ئوسمانجان ئۆمەر

ئەھمىيەت بېرىشى، ھەرقايسى يېزا - مەيدانلار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، ناھىيە بويىچە يېزا دەرىجىلىك دېھقان - چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپىدىن 22 سى، كەنت دەرىجىلىك مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپىدىن 125 ى قۇرۇلۇپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ۋە پەن - تېخنىكىنىڭ ئاممىلىشىشىغا كىرىشكە يول ئېچىلدى. ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىلغانلىقتىن، ئۆتكەن يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ

ئاشۇرۇلۇپ، تەربىيلەش نىسبىتى % 100كە يەتتى. ساۋاتلىق بولۇش نىسبىتى يۇقىرى بەلگىلەنگەن ئۆلچەمگە يېتىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. يېزا دەرىجىلىك دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپىدىن ئۈچى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 1 - دەرىجىلىك دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپى بولۇپ باھالاندى.

«تەنتەربىيىدە تۆھپە قوشۇش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى. ئۇنىڭدىن باشقا كان رايونى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى سۇلتان ئاپتونوم رايون بويىچە «تەنتەربىيىگە تۆھپە قوشقان ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى.

زاۋۇت كان رايونى ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇشقا باشتىن ئاخىر ئەھمىيەت بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى دەم ئېلىش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، تۈرلۈك شەكىلدىكى

كوماندىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن «بېنتيەن لوڭقىسى» ۋاسكېتبول مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلۇققا

مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئورۇندىن پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئاران 12 سى بار ئىكەن.

سولى ئەيپىل

قورغاس چېگرا ئېغىزى ساقچىخانىسى مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى

قورغاس چېگرا ئېغىزى ساقچىخانىسى يېقىندا مەملىكەت بويىچە جامائەت خەۋپسىزلىكى چېگرا مۇداپىئەسى ۋە زەھەرلىك چېكىملىك چەكلەشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

بۇ ساقچىخانا 1996 - يىلى جەمئىي 121 پارچە دېلونى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش نىسبىتىنى % 100كە يەتكۈزدى. چېگرىدىن قېچىشقا ئۇرۇنغان 16 دېلودىكى 36 ئادەمنى بىر تەرەپ قىلدى. قاتتىق زەربە بېرىش ھەرىكىتىدە بۇ ساقچىخانا زەھەرلىك چېكىملىك ئېلىپ - سېتىش دېلوسىدىن بەشنى پاش قىلدى، 403 گرام خىروئىن، بىر دانە تاپانچا، ئىككى تال ئوقنى قولغا چۈشۈردى. 120 مىڭ ئامېرىكا دوللىرىنى بۇلاش پەۋقۇلئاددە ئالدامچىلىق دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بۇ ساقچىخانا قورغاس چېگرا ئېغىزىنىڭ ئامانلىقىنى قوغداپ دۆلەت ۋە خەلقنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى.

قاسىمجان ياسىن

مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك گۇرۇھى شىركىتى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك گۇرۇھى شىركىتى پارتىيىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كارخانا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسىنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتەكلەشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇلتۇر بۇ شىركەت قارمىقىدىكى ئاساسىي قاتلام ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى تۇغۇت يېشىدىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، قارا دوسكا چىقىرىش، كوللېكتىپ دەرس ئۆتۈش، سىنئالغۇ لېنتىسى كۆرستىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، «پىلانلىق تۇغۇت بەخت - سائادەت يولى» دېگەن تېمىدا نۇتۇق سۆزلەش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى 19 قېتىم ئېلىپ باردى. 1735 ئادەم (قېتىم)نى پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇت ئېڭىنى ئۆستۈردى.

بۇ شىركەت پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ئوخشىمىغان ئوبيېكتلارغا قارىتا ئوخشىمىغان تەكشۈرۈش ئۇسۇللىرىنى قوللاندى. شىركەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىدىكى تېخنىك خادىملار ھامىلىدارلىقتىن ساقلىنىش دورا، ماتېرىياللىرىنى تارقىتىش، نۇقتىلىق ئوبيېكتلارنى مۇددەت بويىچە تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. مۇلازىملىق نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، ھەقسىز مۇلازىملىق قىلىشنى قانات يايدۇردى، نەتىجىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلىشىش، مۇنتىزىملىشىشقا قاراپ يۈزلىنىپ، بۇلتۇر پىلانلىق تۇغۇت نىسبىتى % 100 كە، دورا، ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى.

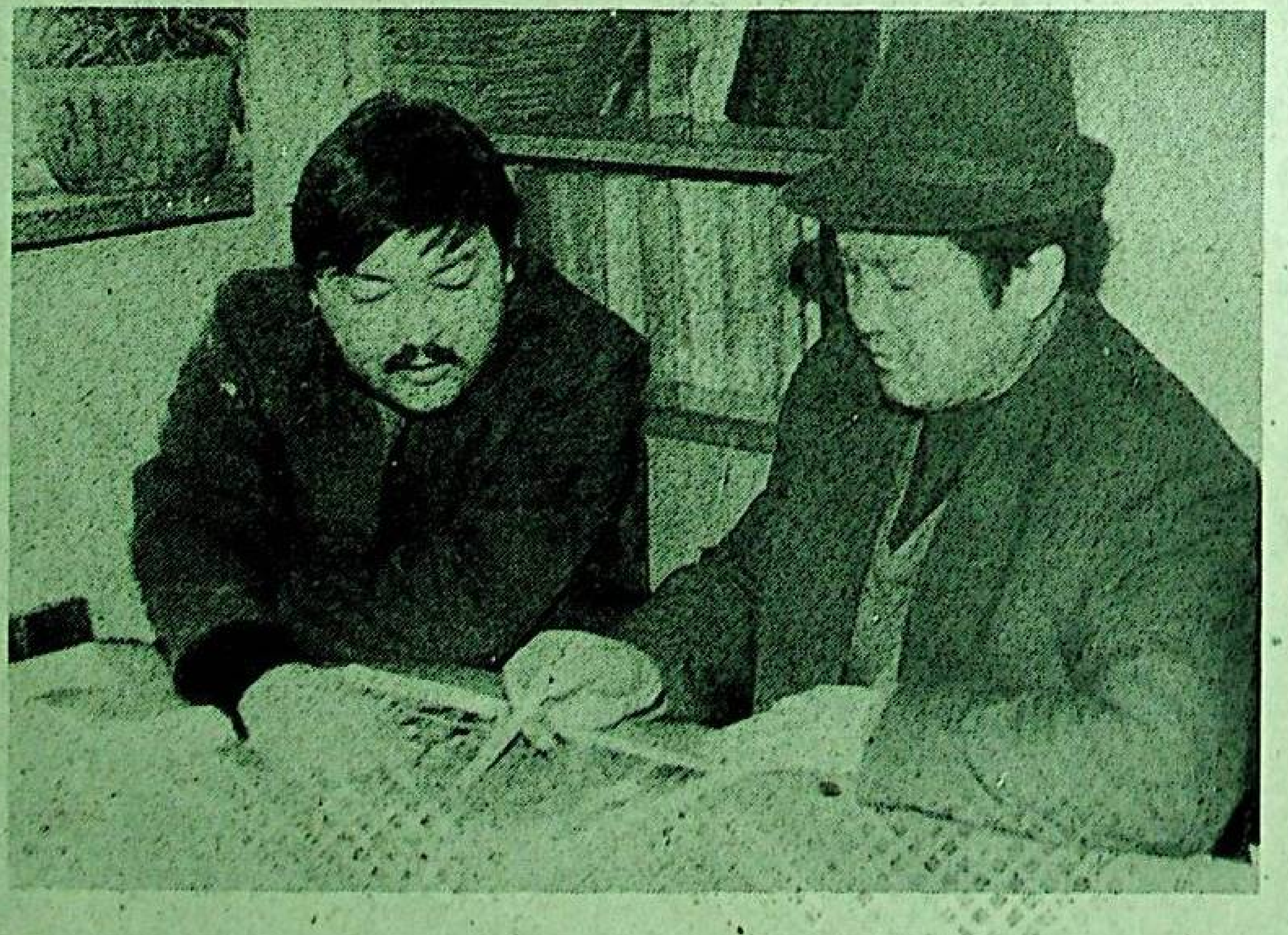

سۈرەتتە: ئابدۇۋايىت ھاپىز (ئوڭدىن 1 - كىشى) كەسپدىشى بىلەن ژۇرنالنىڭ مۇقاۋىسىنى لايىھىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** فوتوسى ۋە خەۋىرى

مۇھەررىر نامسىز قەھرىماندۇر

سۈرەتلىك خەۋەر

«شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسى» ژۇرنىلىنىڭ مەسئۇل مۇھەررىرى ئابدۇۋايىت ھاپىز دېھقانلارنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەشتىن ئىبارەت يۈكسەك ئارزۇنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، بېرىلىپ ئىشلەپ كېلىۋاتقان ياش تۆھپىكارلارنىڭ بىرى.

كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ خىسلىتى جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش، قىيىنچىلىققا باش ئەگمەي پۈتۈن ھوجۇدى بىلەن تۆھپە يارىتىش ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتكەن ئابدۇۋايىت ھاپىز ئۆزى مەسئۇل بولغان ئىشنىڭ ھۆددىسىدىن تولۇق چىقىشقا تىرىشتى. ئۇ كەسپداشلىرى، خىزمەتداشلىرى بىلەن ئىناق ئۆتۈپ، ھەممە ئىشتا باشقىلارغا ئۈلگە بولۇشقا تىرىشتى، ھەر كۈنى ھەممىدىن بۇرۇن ئىش ئورنىغا كەلدى، كەچتە ھەممىدىن كېيىن ئىشتىن چۈشتى. ئۇ دېھقانچىلىقنىڭ 3 - سېپىدە ھارماي - تالماي جاپالىق ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ كېلىۋاتقان پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئەمەلىي تەجرىبىلىرى ئاساسىدا يازغان ماقالىلىرىنى ئەتراپلىق، ئەستايىدىل تەھرىرلەپ ژۇرنالنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتورلارنىڭ ۋە ئوقۇرمەنلەرنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ژۇرنالنىڭ تىراژى ئىلگىرىكى 6000 دىن 1996 - يىلى بىراقلا 12 مىڭغا يەتتى، «شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسى» ژۇرنىلى 1991 - ۋە 1994 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پەن - تېخنىكا ژۇرناللىرىنى باھالاپ سېلىشتۇرۇشتا 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئابدۇۋايىت ھاپىز ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات، نەشرىيات ئىدارىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەرىپىدىن ئۇدا بىر قانچە قېتىم «مۇنەۋۋەر مۇھەررىر»، «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

غۇلجا شەھەر قارا دۆڭ يېزا يېڭى ھايات كەنتىدىكى يەككە كارخانىچى پاتىگۈل قۇربان ئەسلىيون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، پوپايكا توقۇش زاۋۇتى قۇرغاندى. زاۋۇت قۇرۇلغان بىر يىلدىن بۇيان ئۇ 200 ياشنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار تېخنىكا ئۆگەنمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بۇيرۇققا ئىمزا قويۇپ

«جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرى كادىرلىرىنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش ۋاقىتلىق نىزامنامىسى»نى تارقاتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - مارت تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن يېقىندا بۇيرۇققا ئىمزا قويۇپ، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرى كادىرلىرىنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش ۋاقىتلىق نىزامنامىسى»نى تەستىقلاپ تارقاتتى.

بۇ «نىزام» - تۆۋەن دەرىجىلىكلەردىن تارتىپ ھەربىي رايون دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشقا باپ كېلىدىغان ھۆججەت. «نىزام»دا، يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزى يېتەكچى، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىدە خىزمەت ئۆتەۋاتقان ئوفىتسېرلارنىڭ خىزمەت ئۆتەش نىزامى» ئاساس قىلىنىپ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تارقاتقان «پارتىيە، ھۆكۈمەتتىكى رەھبىرى كادىرلارنى خىزمەتكە تەيىنلەش ۋاقىتلىق نىزامى»نىڭ روھى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، ئارمىيىمىزنىڭ كۆپ يىللاردىن بۇيان ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشقا دائىر تەجرىبىلىرى ۋە ئۇسۇلى خۇلاسىلىنىپ ۋە قوبۇل قىلىنىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە رەھبىرى كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش خىزمىتى يەنىمۇ قېلىپلاشتۇرۇلغان، يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلارنى تاللاپ ئىشلىتىش مېخانىزمى مۇكەممەللەشتۈرۈلگەن. ئۇ ئارمىيىدىكى كادىرلار قوشۇنىنى «تۆتلەشتۈرۈش» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

بۇ «نىزام»جەمئىي توققۇز باب، 43 ماددا بولۇپ، ئاساسلىقى، كادىرلارنىڭ ۋەزىپىسىنى ئۆستۈرۈش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش، كادىرلارنى تەكشۈرۈش، ئالماشتۇرۇش، ۋەزىپە ئۆتەشتە ئۆزىنى چەتكە ئېلىش، كادىرلارنى سىناش قاتارلىق مەزمۇنلار قېلىپلاشتۇرۇلغان. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش خىزمىتىگە دائىر تەرتىپ ۋە ئۇسۇل توغرىسىدا يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ بەلگىلىمە چىقىرىلغان.

«نىزام»دا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: پارتكوملار ۋە سىياسىي ئورگانلار كادىرلارنى باشقۇرۇش ھوقۇقىغا ئاساسەن، رەھبىرى كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشى كېرەك. ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشتا ئەمەل قىلىشقا تېگىشلىك پرىنسىپلار: پارتىيىنىڭ كادىرلارنى باشقۇرۇشىدا چىڭ تۇرۇش، پارتكوملار كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىش؛ ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش، ئەمەلىي نەتىجىگە ئەھمىيەت بېرىش، سىياسىي ئۆلچەمنى 1 - ئورۇنغا قويۇش؛ ئادىل بولۇش، ياخشىلارنىلا ئىشقا قويۇش، ھەر بىر - ھەر يەردىن بولۇشتا چىڭ تۇرۇش، ئاممىۋى لۇشيەندە مېڭىش، دېموكراتىك نازارەت قىلىشنى يولغا قويۇش؛ مۇۋاپىق سەيلەش، ۋاقتىدا ئالماشتۇرۇپ تۇرۇش، رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئومۇمىي قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش؛ شتاتلىق خادىملار سانى ۋە ۋەزىپە دەرىجىسى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشتىن ئىبارەت.

«نىزام»دا يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈلگەن يېڭى ئەھۋاللارغا ئاساسەن ئالماشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش، ئۆزىنى چەتكە ئېلىش، دېموكراتىيىنى كېڭەيتىش قاتارلىقلار توغرىسىدا يېڭى بەلگىلىمىلەر چىقىرىلغان. بۇنىڭ ئىچىدىكى ۋەزىپىگە تەيىنلەش سالاھىيىتى تۈزۈمى بەلگىلىمىسىدە، تۆۋەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبەرلىك ۋەزىپىسىگە ئۆستۈرۈلگەن كادىرلار ۋەزىپىگە تەيىنلىنىش تارىخى، تەيىنلىنىش ۋاقتى، مەكتەپلەردە تەربىيىلىنىش ئەھۋالى ۋە مەدەنىيەت سەۋىيىسى قاتارلىق جەھەتلەردە مۇناسىپ تەلەپكە يەتكەن بولۇشى كېرەك دېيىلگەن.

پۈتۈن مەملىكەتتىكى ج خ ئورگانلىرىنىڭ ئەتىيازلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتى باشلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - مارت تېلېگراممىسى. مۇخبىرىمىزنىڭ 17 - مارت ج خ مىنىستىرلىكىدىن خەۋەر تېپىشىچە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ج خ ئورگانلىرى بۇلتۇر 12 - ئايدىن بۇ يىل 2 - ئايغىچە قانات يايدۇرغان قىشلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتى يېقىندا مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشقان، ئەتىيازلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتى يېقىندا باشلانغان. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇلتۇر 12- ئايدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ج خ ئورگانلىرى قانات يايدۇرغان قىشلىق قاتتىق زەربە بېرىش ، تۈزەش ھەرىكىتىدە 380 مىڭدىن ئارتۇق ھەر خىل جىنايى ئىشلار دېلوسى، جۈملىدىن 145 مىڭدىن ئارتۇق چوڭ دېلو پاش قىلىنغان؛ 510 مىڭدىن ئارتۇق قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان جىنايەتچىلەر گۇرۇھى، جۈملىدىن 133 قارا جەمئىيەت خاراكتېرىنى ئالغان جىنايەتچىلەر تەشكىلاتى قولغا چۈشكەن؛ 23 مىڭدىن ئارتۇق ھەر خىل قاچقۇن جىنايەتچى قولغا چۈشكەن؛ 20 مىڭدىن ئارتۇق قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش ھەرىكىتى بار تانسىخانا، ساتراشخانا، مۇنچا، ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانا ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان؛ 830 مىڭدىن ئارتۇق نۇقتىلىق رايون ۋە يول بۆلىكى تەرتىپكە سېلىنغان.

تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشكە ئەرزىيدىغىنى شۇكى، قىشلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتىدە خەلق ئاممىسى ئادالەت يولىدا باتۇرلۇق كۆرسىتىپ، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلدى. 9637 جىنايەت گۇماندارى خەلق ئاممىسى تەرىپىدىن ج خ ئورگانلىرىغا يوللاپ بېرىلدى. كۈچلۈك، قاتتىق زەربە بېرىشنىڭ ھەيۋىسى ئاستىدا، 4799 جىنايەت گۇماندارى ئۆزىنى مەلۇم قىلدى.

ج خ مىنىستىرلىكىگە قاراشلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى مۇنداق دېدى: قىشلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتى زور نەتىجىلەرگە ئېرىشكەن بولسىمۇ، لېكىن جەمئىيەت ئامانلىقى ۋەزىيىتىدىن ئۈمىدۋار بولۇپ كېتىشكە بولمايدۇ. شۇڭا ج خ مىنىستىرلىكى 3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ج خ ئورگانلىرىنىڭ «ئەتىيازلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرىدىن 3 - ئايدىن 5 - ئايغىچە بۇ ھەرىكەتنى قانات يايدۇرۇپ، ھازىر جەمئىيەت ئامانلىقىدىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى تۇتۇپ، ئەتىيازلىق جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نەزەرگە ئېلىپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، زەربە بېرىش سالمىقىنى ۋە ئامانلىق باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ قېتىمقى ئەتىيازلىق قاتتىق زەربە بېرىش، تۈزەش ھەرىكىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى: پارتلىتىش، بانكا بۇلاشقا ئوخشاش ئېغىر زوراۋانلىق جىنايىتىگە زەربە بېرىش، قارا جەمئىيەت خاراكتېرىنى ئالغان جىنايەتچىلەر تەشكىلاتى ۋە لۈكچەك، قەبىھ كۈچلەرگە زەربە بېرىش، چوڭ دېلو، مۇھىم دېلو ۋە جىنايىتى ئېغىر قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى داۋاملىق تۇتۇش، «سېرىق نەرسىلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش» قاتارلىق جەمئىيەتتىكى رەزىل ھادىسىلەرنى سۈپۈرۈپ تاشلاش، جەمئىيەت ئامانلىقى قالايمىقان بولغان بىر تۈركۈم رايونلارنى مەركەزلىك تۈزەش، قانۇنسىز قورال - ياراغ، ئوق - دورىلارنى داۋاملىق يىغىۋېلىشتىن ئىبارەت.

سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان 2000 دىن ئارتۇق تەكلىپ بېجىرگۈچى ئورۇنلارغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - مارت

قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن چارە-

چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

مەسىلىلەرگە تۇنجى قېتىم بىر قەدەر سىستېمىلىق جاۋاب بېرىلگەن. ئۇ زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەنىۋى تۈۋرۈكى.

18 يىلغا يېقىن ۋاقىتتا دۇنيا سوتسىيالىزم ھەرىكىتى ئېغىر ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغان ئەھۋالدا، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىزم تۈزۈمىدە تەۋرىنىش بولمىدى. سوتسىيالىزم ئىشلىرىمىز جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىپ، ئالەمشۇمۇل ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى. بۇلار دۆلىتىمىزگە ۋە خەلقىمىزگە غايەت زور ئەمەلىي نەپ ئېلىپ كەلدى. بۇلار ئەڭ تۈپ ئاساسلىقى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدىن بولدى. شۇنداقلا مۇشۇ نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدە بىر يۈرۈش لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلەر تۈزۈپ چىقىلدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ياراتقان مۇشۇ نەزەرىيە بولمىغان بولسا، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىشلىرىدا يۈكسىلىش يېڭى ۋەزىيەت

ئۈچۈن، ئەڭ مۇھىمى، پۈتۈن پارتىيىنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇش، كادىرلارنى، خەلقنى تەربىيىلەش، بارلىق ئىشلىرىمىزغا مۇشۇ ئىلمىي نەزەرىيىنى يېتەكچى قىلىش لازىم.

1992 - يىلى پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى پۈتۈن پارتىيىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىشنى بەلگىلىگەن ھەم پۈتۈن پارتىيىنى مۇشۇ ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ 1993 - يىلى «دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما»نىڭ 3 - تومى نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغاندىن كېيىن، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار، خۇسۇسەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ چاقىرىقىغا پائال ئاۋاز قوشۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش دولقۇنىنى قوزغىۋەتتى. بىر نەچچە يىل قەتئىي بوشاشماي تىرىشىش ئارقىلىق، بىز پۈتۈن پارتىيىنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتۇق.

سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلە، يېڭى زىددىيەتلەر ئارقا - ئارقىدىن چىقىپ تۇرىدۇ. بۇ ھال بىزدىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىلمىي نەزەرىيىسىنى تەتبىق قىلىپ، ئومۇمىيەتنى ئىگىلەشكە ماھىر بولۇپ، يېڭى ئەھۋاللارنى توغرا تەھلىل قىلىشنى، يېڭى مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشنى، يېڭى زىددىيەتلەرنى ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ؛ بۇ بىز ئۈچۈن تېخىمۇ مۈشكۈل، تېخىمۇ جىددىي سىناق. بۇ ئىلمىي نەزەرىيىنى پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ كاللىسىدا ھەقىقىي،چوڭقۇر يىلتىز تارتقۇزۇش ئۈچۈن، ھەرقانداق قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەندە قىلچە بوشاشماي، ھەرقانداق خاتا خاھىشلارنىڭ كاشىلىسىغا ئۇچرىغاندا قىلچە تەۋرەنمەي، مۇشۇ نەزەرىيە ئارقىلىق مەسىلىلەرنى كۆزىتىش، تەھلىل قىلىش، ھەل قىلىش ئۈچۈن، تېخىمۇ ئۈزلۈكسىز جاپاغا چىداپ تىرىشىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ ۋاقىتلىق تەدبىر ئەمەس،

لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلەر تۈزۈپ چىقىلدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ياراتقان مۇشۇ نەزەرىيە بولمىغان بولسا، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا بۈگۈنكىدەك يېڭى ۋەزىيەت بولمايتتى ۋە جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشىنىڭ پارلاق ئىستىقبالىمۇ بولمايتتى. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ مۇشۇ نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تۈزۈپ چىققان سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەنى يولداش دېڭ شياۋپىڭ بىزگە قالدۇرۇپ كەتكەن ئەڭ قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق. «ئىنقىلابىي نەزەرىيە بولمىسا، ئىنقىلابىي ھەرىكەت بولمايدۇ.» بىر پارتىيە، بىر مىللەت دەۋرنىڭ يۇقىرى پەللىسىدە تۇرماقچى بولىدىكەن، ئىلمىي نەزەرىيىنى يېتەكچى قىلمىسا بولمايدۇ. بىر كومپارتىيە ئەزاسى، رەھبىرىي كادىر ئىنتايىن مۇرەككەپ كۆرەشتە سىياسىي جەھەتتە سەگەك ۋەقەتشى بولماقچى بولسا، ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللانمىسا بولمايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى داۋاملاشتۇرۇش قوزغىۋەتتى. بىر نەچچە يىل قەتئىي بوشاشماي تىرىشىش ئارقىلىق، بىز پۈتۈن پارتىيىنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتۇق. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ ئىدىيىسى يەنىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈلدى، ئىتتىپاقلىقى يەنىمۇ كۈچەيدى، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى. لېكىن، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز كېرەككى، پۈتۈن پارتىيىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇش خىزمىتىنى ئىشلىگىنىمىزگە ئانچە ئۇزاق بولمىدى. تارىخىي تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدىكى، بىرەر ئىلمىي نەزەرىيىنى ھەقىقىي تۈردە پۈتۈن پارتىيىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىگە ئايلاندۇرۇش ئىشىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئورۇنداپ كەتكىلى بولمايدۇ. ئەينى يىللاردا ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى يېتەكچى ئىدىيىگە ئايلاندۇرۇش شۇنداق بولغان. ھازىر يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسىنى يېتەكچى ئىدىيىگە ئايلاندۇرۇشمۇ شۇنداق بولىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە، كومىتېتى چوقۇم تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بۇ ۋاقىتلىق تەدبىر ئەمەس، بەلكى ستراتېگىيىلىك ھەل قىلغۇچ تەدبىر، بىردەملىك تەدبىر ئەمەس، بەلكى يىراق كەلگۈسى پىلان، تۈپ پىلان.

بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەلىپى بويىچە، قەتئىي بوشاشماي ئىشلەپ، تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا مېڭىمىزنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇپ، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغانلا بولساق، جەزمەن بارلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ھەر خىل پۇتلىكاشاڭلارنى تۈگىتىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن ئۇلۇغ ئىشلارنى يېڭى ئەسىرگە ئومۇميۈزلۈك باشلاپ كىرەلەيمىز!

(«خەلق گېزىتى»دىن)

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - مارت تېلېگراممىسى. سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنىدا 2426 پارچە تەكلىپ تۇرغۇزۇلۇپ، بۈگۈن 163 بېجىرگۈچى ئورۇننىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇرۇپ بېرىلدى.

تونۇشتۇرۇلۇشىچە، بۇ يىغىن تاپشۇرۇۋالغان تەكلىپ كۆپ، چېتىشلىق دائىرىسى كەڭ، سانى ئۆتكەن يىللاردىكىدىن جىق ئىكەن. ئەزالار پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مەركىزىي خىزمىتىنى چۆرىدىگەن ھالدا ئومۇمىيەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى چىقىش قىلىپ، جەمئىيەت ئەھۋالى، خەلق رايىنى پائال ئىنكاس قىلىپ، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن چارە-تەدبىر كۆرسەتكەن.

سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك كومىتېتى ئىشخانىسى ئۆتكۈزگەن تەكلىپلەرنى بېجىرىشكە تاپشۇرۇش يىغىنىدا، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى ۋاڭ جۇلۇ تەكلىپ بېجىرگۈچى ئورۇنلارنىڭ گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى چىقارغان ئۇقتۇرۇشنىڭ روھىغا ئاساسەن، تەكلىپنى بېجىرىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، تەكلىپلەرنى ئەستايىدىل ئوقۇپ، تەكلىپلەرنى بېجىرىش ۋەزىپىسىنى يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن ئورۇندىشىنى ئۈمىد قىلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

گۇيجۇ، گۇاڭشىدىكى 19 ناھىيە، شەھەرنى كېسىپ ئۆتىدۇ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 899 كىلومېتىر. ئۇ دۆلەت دەرىجىلىك غول لىنىيە، بىر قېتىمدىلا ئېلېكترلەشتۈرۈلگەن لىنىيە بولۇپ، يىللىق توشۇش ئىقتىدارى يېقىنقى مەزگىلدە 10 مىليون توننا بولىدۇ، كەلگۈسىدە 20 مىليون تونىدىن ئاشۇرۇلىدۇ.

نەننىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى 90 - يىللاردىكى جۇڭگونىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشىدىكى ئەڭ چوڭ قۇرۇلۇش بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئۇنىڭ قۇرۇلۇشى تۆمۈريول بويلىرىنىڭ بايلىق ئەۋزەللىكى بىلەن رايونلار ئورنى ئەۋزەللىكىنىڭ بىرلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، تۆمۈريول بويلىرىدىكى ئىگىلىكنىڭ جايلىشىشىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاشنى تېزلىتىدۇ. مەملىكەت بويىچە بەشتىن بىر قىسىم نامرات ئاھالە مۇشۇ تۆمۈريولدىن بىۋاسىتە نەپ ئالىدۇ.

بۈگۈنكى تەبرىكلەش يىغىنىدا لى پېڭ، زۇجياخۇالار گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن ئۈچ ئۆلكە، ئاپتونوم رايونغا خاتىرە تاختا بەردى. تۆمۈريول مىنىستىرلىكى نەننىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريولى بىرلەشمە جېڭگە قاتناشقان ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى.

تەبرىكلەش يىغىنى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، لى پېڭ زۇڭلى، مۇئاۋىن زۇڭلى زۇجياخۇا پويىزغا ئولتۇرۇپ نەننىڭ - كۈنمىڭ تۆمۈريول لىنىيىسىدىكى كۆۋرۈك بىلەن تونىلنى تاماشا قىلىدى، نامى كەتكەن كۆۋرۈكى، «يۇڭلې»1 - نومۇرلۇق تونىلى قاتارلىقلارنى ۋە ھەر خىل يول ئۈلى مۇھاپىزەت قۇرۇلۇشلىرىنى كۆردى.

بويىسېدىكى مەزگىلدە، لى پېڭ زۇڭلى، مۇئاۋىن زۇڭلى زۇجياخۇا گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى جاۋفۇلىن، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى چېڭ كېجيېلارنىڭ ھەمراھلىقىدا، بوسې قوزغىلىڭىدا قۇربان بولغان ئىنقىلابىي قۇربانلار خاتىرە مۇنارىنى ئېھتىرام بىلەن كۆردى ھەم ئۇنىڭغا گۈل چەمبىرەك قويدى، جۇڭگو ئىشچى - دېھقان قىزىل ئارمىيىسى قىزىل 7 - ئارمىيىسىنىڭ خاتىرە سارىيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، تيەنياڭ ناھىيىسىدىكى 10 مىڭ مو كۆكتاتزارلىق ۋە 10 مىڭ مو ماڭگوزارلىقنى كۆزدىن كۆچۈردى، باشقا جايدىن يۆتكەپ كۆچۈرۈپ كېلىنىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش نۇقتىسىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان جۇاڭزۇ ئائىلىلىرىنى زىيارەت قىلدى.

******

ئېلان

ئەمەت سايىت نامىدىكى 650103771103281 - نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

جىددىي بايانات

«چاڭجياڭ»ماركىلىق موتسىكلىت خۇڭشىن ماشىنسازلىق زاۋۇتىنىڭ خاس مەھسۇلاتى. يېقىندا شىنجاڭنىڭ بازارلىرىدا يالغان «چاڭجياڭ B - S 750»ماركىلىق يان كوزۇپلۇق ئۈچ چاقلىق تۆت كىشىلىك موتسىكلىت بايقالدى. كارخانىنىڭ مەنپەئىتى ۋە تاۋار ماركىسى ھوقۇقى ھەم ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، زاۋۇتىمىز شۇنى جىددىي جاكارلايدۇكى، نەنچاڭ خۇڭشىن ماشىنسازلىق زاۋۇتى ئۈرۈمچى شەھىرى فېيدا موتسىكلىت چەكلىك شىركىتىدە «چاڭجياڭ»ماركىلىق موتسىكلىتنى بىۋاسىتە سېتىش نۇقتىسى تەسىس قىلدى. خېرىدارلارنىڭ بىۋاسىتە سېتىش نۇقتىسىنى ھەم ساختىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى ئېنىق تونۇۋېلىشىنى، شۇنداقلا سېتىش نۇقتىسىغا كېلىپ موتسىكلىت سېتىۋېلىشىنى قارشى ئالىمىز.

نەنچاڭ شەھىرى «چاڭجياڭ»ماشىنسازلىق ساناپەتى شىركىتى

«خۇڭشىن»ماشىنسازلىق زاۋۇتى

1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 18 - كۈنى

شىنجاڭ سەھىيە نازارىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر تىببىي پەن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ 1997 - يىللىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش نىزامى

1. چوڭلار ئالىي تېخنىكومى (مەكتەپ نومۇرى 4009)

كەسىپلەر	ئادەم سانى	ئوقۇش مۇددىتى	ئوقۇش شەكلى	ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش دائىرىسى
كلىنكىلىق تىببىي ئىلىم (مىللىي)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ
كلىنكىلىق تىببىي ئىلىم (خەنزۇ)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ
كلىنكىلىق تىببىي ئىلىم (مىللىي)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	يېزا، بازار شىپاخانىلىرىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن تەربىيىلىنىدۇ
كلىنكىلىق تىببىي ئىلىم (خەنزۇ)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	يېزا، بازار شىپاخانىلىرىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن تەربىيىلىنىدۇ

2. چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى (مەكتەپ نومۇرى 7702)

كەسىپلەر	ئادەم سانى	ئوقۇش مۇددىتى	ئوقۇش شەكلى	ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش دائىرىسى
فېلدشېرلىق (مىللىي)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ
فېلدشېرلىق (خەنزۇ)	40	3 يىل	ئىشتىش تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ
سېستىرالىق (مىللىي)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ
سېستىرالىق (خەنزۇ)	40	3 يىل	ئىشتىن تولۇق ئايرىلىپ ئوقۇيدۇ	شىنجاڭ

ئىزاھات: 1. تىزىملىتىش ۋاقتى ۋە ئورنى: 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە ئىمتىھان بەرگۈچىلەر ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك چوڭلار مائارىپى بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسى ۋە بېكىتىلگەن سىستېمىسىدىكى تىزىملىتىش نۇقتىلىرىدا تىزىملىتىدۇ، مەكتىپىمىزگە كېلىپ تىزىملاتسىمۇ بولىدۇ.

2. تىزىملىتىش شەرتلىرىنى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خەۋىرىنىڭ 1 - سانىدىن كۆرۈۋېلىڭ.

3. مىللىي سىنىپلارنىڭ ئوقۇش مۇددىتى ئۈچ يىل بولىدۇ، بىر يىللىق تەييارلىق سىنىپتا ئوقۇش ۋاقتىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ.

4. مەكتەپنىڭ ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى ساڭفاڭگۇ 81 - نومۇر (سېمونت زاۋۇتىنىڭ يېنىدا)

پوچتا نومۇرى: 830006، تېلېفون نومۇرى: (0991) 5838024، ئالاقىلەشكۈچى: ياڭ شۈبىن، چاڭ خۇڭ

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە بايرىقىمىز روشەن ھالدا قارشى تۇرۇشىمىز كېرەك

جاڭ شيۇلياڭ

باش شۇجى جياڭ زېمىن سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، دەپ قايتا - قايتا تەكىتلىدى. شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قەتئىي تەۋرەنمەي قوغدىشىمىز، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە بايرىقىمىز روشەن ھالدا قارشى تۇرۇشىمىز، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە بىرلىكىنى قوغدىشىمىز، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم.

1. مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ۋە خەۋپىنى ئېنىق تونۇۋېلىشىمىز كېرەك

سىياسىي ئىقتىساد ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ئىجتىمائىي مۇھىتتا ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك. مىللىي بۆلگۈنچىلىك مىللەتلەرنى پارچىلاشنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشنى مەقسەت قىلغان ئەكسىيەتچىل سىياسىي تەشەببۇس، ئەكسىيەتچىل ئىجتىمائىي پىكىر ئېقىمى ۋە رېئال ئەكسىيەتچىل ھەرىكەت. ئۇ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ، ئۇنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىگە ۋە خەلق دېموكراتىيە دىكتاتۇرىلىقىدىكى دۆلەت ھاكىمىيىتىگە قارشى تۇرۇش ھەم ئۇنى ئاغدۇرۇپ تاشلاش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تىنچلىقى ۋە بەخت - سائادىتىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشتىن ئىبارەت. مۇشۇنداق سىياسىي مەسىلىدە بىز ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى بايرىقىمىز روشەن، مەيدانىمىز مۇستەھكەم ھالدا قەتئىي كۈرەش قىلىشىمىز لازىم.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش دېگەنلىك، ماركسىزملىق سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش دېگەنلىك. سىياسىيدىن ئايرىلغان ئىقتىساد ئەزەلدىن مەۋجۇت ئەمەس، ئىقتىسادتىن ئايرىلغان سىياسىيمۇ مەۋجۇت ئەمەس. سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا كۈچلۈك سىياسىي كاپالەت بولمىسا بولمايدۇ. ھازىر شىنجاڭنىڭ ئالدىدا مىسلى كۆرۈلمىگەن تەرەققىيات پۇرسىتى تۇرماقتا، مەركەز 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە غەربىي قىسمىغا مايىل بولۇش تەرەققىيات سىياسىتىنى قوللاندى، شىنجاڭغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى زور لۈكسىز كۆپەيتتى. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقنى پۈتۈن مەملىكەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشكە شۇنداقلا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى پەيدىنپەي ئىشقا ئاشۇرۇشقا ئاساس بولىدۇ. شۇنداق گۈزەل ئىستىقبالنى قاراپ يۈرۈشقا ئىنتىلىۋاتقان پەيتتە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش - ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى ۋە ئورتاق ئارزۇسى. لېكىن ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋەتەننى پارچىلايدىغان بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن غالجىرلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئادەم ئۆلتۈرۈش، ئوت قويۇش، ئۇرۇش - چېقىش، بۇلاش، پارتلىتىش ۋە تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، شىنجاڭنى قالايمىقانلاشتۇرۇشقا، شىنجاڭنى ۋەتىنىمىزنىڭ چوڭ ئائىلىسىدىن بۆلۈۋېتىشكە ئۇرۇندى. ئۇلارنىڭ ياۋۇز قىلمىشلىرى دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە بىرلىكىگە ئېغىر زىيان سالدى. خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىگە ئېغىر زىيان سالدى، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا ئېغىر بۇزغۇنچىلىق قىلىپ، ئىنتايىن يامان تەسىر پەيدا قىلدى. ئۇلارنىڭ ۋەھشىيلىكلىرىنى ھەرقانداق مەدەنىيەتلىك جەمئىيەت ئەيىبلەيدۇ ۋە جازالايدۇ، ئۇلار خەلق دېموكراتىيە دىكتاتۇرىسىنىڭ ئوبيېكتلىرى. ئۇلارغا خەيرخاھلىق، يۇمشاق قوللۇق، رەھىمدىللىك قىلىشىمىزغا ھەرگىز بولمايدۇ، ئۇلارغا رەھىمدىللىك قىلغانلىق دۆلەت ۋە خەلق ئالدىدا جىنايەت ئۆتكۈزگەنلىك بولىدۇ. شۇڭا خەلق دېموكراتىيە دىكتاتۇرىسىنى كۈچەيتىپ، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىنى ۋە بىرلىكىنى، خەلقنىڭ مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى قوغدىشىمىز شەرت. ئۇنداق قىلمىساق، ھېچقانداق ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرالمايمىز.

2. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش - جىددىي سىياسىي كۈرەش

بىزنىڭ ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر بىلەن بولغان كۈرىشىمىز - جىددىي سىياسىي كۈرەش، كۈرەشنىڭ ماھىيىتى ئىتتىپاقلىشىش كېرەكمۇ ياكى بۆلگۈنچىلىك قىلىش كېرەكمۇ، دۆلەت ھاكىمىيىتىنى قوغداش كېرەكمۇ ياكى دۆلەت ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇۋېتىش كېرەكمۇ دېگەندىن ئىبارەت. مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ سىياسىي مەقسىتى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى سوتسىيالىستىك دۆلەت ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلاپ، شىنجاڭنى ۋەتىنىمىزنىڭ چوڭ ئائىلىسىدىن بۆلۈۋېتىش. مۇشۇنداق سىياسىي پرىنسىپلىق مەسىلىدە يول قويۇشىمىزغا بولمايدۇ شۇنداقلا ئۇنىڭغا ھەرگىز يول قويالمايمىز.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە ئېلىمىزدە يەنە مۇئەييەن دائىرىدە سىنىپىي كۈرەشنىڭ مەۋجۇتلۇقىغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك. بۇ كۈرەش جىددىي، مۇرەككەپ بولۇپ، بەزىدە ناھايىتى كەسكىن بولىدۇ. ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ بۆلگۈنچىلىك، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى ئېلىمىزدىكى مۇئەييەن دائىرىدىكى سىنىپىي كۈرەشنىڭ ۋە خەلقئارادىكى سىنىپىي كۈرەشنىڭ شىنجاڭدىكى جىددىي ئىپادىسى.

مىللىي بۆلگۈنچىلەر بىلەن بولغان كۈرىشىمىزگە ئۇزاق ۋاقىت بولدى، ئۇلار بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرىنى ئەزەلدىن توختاتقىنى يوق. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇنداق بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى يېڭى جانلىنىش دەۋرىگە قەدەم قويدى. ئۇنىڭ ئاساسلىق ئىپادىسى: بىرىنچى، مىللىي بۆلگۈنچى تەشكىلاتلار ۋە ئەكسىيەتچى گۇرۇھلار ئۈزلۈكسىز بارلىققا كەلدى، ئۇلار سىياسىي پارتىيىسى، پروگراممىسى بولغان ھالدا ئالدىن پىلانلاپ بۇزغۇنچىلىق ئېلىپ باردى. ئىككىنچى، ئۇلار سىياسىي مەقسىتى بولغان ھالدا تېررورلۇق، يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈش، پارتلىتىش ۋە ئۇرۇش - چېقىش، بۇلاش، ئوت قويۇش، قاتىللىق قىلىش، بۇزغۇنچىلىق قىلىش ھەرىكەتلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، شىنجاڭنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ، كىشىلەرنى ساراسىمگە سېلىشقا ئۇرۇندى. ئۈچىنچى، ئۇلار ھەمىشە مىللەت ۋە دىن تونىغا ئورىنىۋېلىپ، بۆلگۈنچىلىك، بۇزغۇنچىلىق ئېلىپ بېرىپ مىللىي ئۆچمەنلىك ۋە دىنىي ئەسەبىيلىكنى كۈچەيتىپ قوزغىدى. تۆتىنچى، ئۇلار ئەكسىلئىنقىلابىي جامائەت پىكرى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، نۇتۇق مۇنبىرى، ئەدەبىيات مۇنبىرى، نەشرىيات، مائارىپ ئورنى، شوئار، تەشۋىقات ۋەرەقى، ئۈن - سىن بۇيۇملىرى قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىپ، كەڭ كۆلەمدە بۆلگۈنچىلىك جامائەت پىكرى پەيدا قىلدى. شۇنداقلا ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا مەكتەپ، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە ۋە زاۋۇتلارغا سىڭىپ كىرىپ ئىش تاشلاش، ئوقۇش - ئوقۇتۇشنى تاشلاش توغرىسىدا ئاشكارا جار سالدى ۋە قۇتراتقۇلۇق قىلدى. بەشىنچى، ئۇلارنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى چەت ئەلدىكى دۈشمەن كۈچلەر ۋە چېگرا سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچى تەشكىلاتلارنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. شەرقىي ياۋروپادا جىددىي ئۆزگىرىش بولغان ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى پارچىلانغاندىن كېيىن غەربتىكى دۈشمەن كۈچلەر ئېلىمىزنى «غەربلەشتۈرۈش» ۋە «پارچىلاش»نى جىددىيلەشتۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ چېگرا رايونىدىكى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدىن يوچۇق تېپىشقا ۋە يوچۇق ئېچىشقا ئۇرۇندى، شىنجاڭ ئۇلارنىڭ نۇقتىلىق سىڭىپ كىرىدىغان رايونلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، خەلقئارادا پان ئىسلامىزم، مىللەتچىلىك پىكىر ئېقىمى كۆتۈرۈلۈپ مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ پائالىيىتىگە يول قويۇلدى، مۇشۇنداق خەلقئارا ئارقا كۆرۈنۈشتە تېخ ئۈچىنى شىنجاڭغا قاراتقان دۈشمەنگە بىرلىكتە قارشى تۇرۇشىمىز كېرەك.

ئىتتىپاقلىقنى تەكىتلىگەندە، ماركسىزم ئاساسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى، مەركەزنىڭ مۇھىم سىياسىي فاڭجېنلىرى ئاساسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئاساسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى، ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ سىياسىي باراۋەرلىكى ئاساسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى تەكىتلىشىمىز كېرەك. مەركەز نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەردىن كېلىدۇ، دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. پاكىتلار مەركەزنىڭ ھۆكمىنىڭ توغرىلىقىنى ئىسپاتلىدى، شۇڭا بىز ئىدىيىۋى تونۇشىمىزنى مۇشۇ توغرا ھۆكۈم ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشىمىز كېرەك. بۇ - سىياسىي مەيدان مەسىلىسى.

ئىتتىپاقلىقنى تەكىتلىگەندە بىرىنچىدىن، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشىغا رەھبەرلىك قىلىشتىن ئىبارەت ئېغىر ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە بىرلىكىنى قوغداشتىن ئىبارەت ئېغىر ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان، ئومۇمىيەتكە، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە بىرلىكىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىدە ئۇلارنىڭ بايرىقى روشەن، مەيدانى مۇستەھكەم بولۇشى كېرەك. مەيلى قايسى مىللەتتىن بولغان كادىر بولسۇن ھەممىسى پارتىيىنىڭ كادىرى. شۇڭا ئۇلار پارتىيە مەيدانىدا، خەلق ئاممىسى مەيدانىدا تۇرۇپ ئىشلىشى، سۆزلىشى كېرەك، رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئىچكى ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى ھەققىي تۈردە مەركەزنىڭ مۇھىم فاڭجېنلىرى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشى، ئىدىيىۋى - سىياسىي جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك بىردەكلىكنى

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى - سوتسىيالىزم ئىشلىرىنى غەلىبىگە ئېرىشتۈرۈشنىڭ تۈپ كاپالىتى

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ـ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنى غەلىبىگە ئېرىشتۈرۈشنىڭ تۈپ كاپالىتى

تۇردى مەتنىياز

ھەرقانداق بىر ئىنقىلابىي ھەرىكەت توغرا نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىگە موھتاج، توغرا نەزەرىيە ـ ئىنقىلابىي ھەرىكەتنىڭ قىبلىنامىسى، نەزەرىيىۋى ئاساسى. ئەگەر ھەرقانداق بىر ئاممىۋى ھەرىكەت توغرا نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدىن ئايرىلىدىكەن، نىشاندىن ئادىشىپ، تۇيۇق يولغا كىرىپ قالىدۇ، غەلىبە قازىنالمايدۇ. ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىر ئىلمىي، توغرا نەزەرىيىۋى سىستېما. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ يېڭى دەۋردىكى راۋاجى. ئۇنىڭدا زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان نۇرغۇن يېڭى ئىدىيە، يېڭى نۇقتىئىنەزەرلەر مۇجەسسەملەنگەن. پەقەت مۇشۇ نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكى بولغاچقا ئېلىمىزنىڭ 18 يىللىق ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈزلۈكسىز يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى. پارتىيىنىڭ 14 ـ قۇرۇلتىيى پۈتۈن پارتىيىنى مۇشۇ نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئوتتۇرىغا قويدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى تەكىتلىگەندە، ماركسىزملىق نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى، بولۇپمۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى ئالاھىدە تىلغا ئالدى.

نېمە ئۈچۈن بۈگۈنكى كۈندە سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، ماركسىزملىق نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش مەسىلىسى قايتا ـ قايتا تەكىتلىنىدۇ؟ چۈنكى كادىرلار ماركسىزملىق نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگەندىلا، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئارادىكى ھەر خىل مۇرەككەپ زىددىيەت ۋە كۈرەشلەردە ئومۇمىي ۋەزىيەتنى توغرا كۆزىتىپ ۋە ئىگىلەپ، خىزمەتلەردە تەشەببۇسكارلىق ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ. ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەندىلا، ئوڭ ۋە «سول» چىل ئېغىشلاردىن ساقلىنالايدۇ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتا نىشاندىن ئادىشىپ قالماي قەتئىي ئالغا ئىلگىرىلىگىلى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرغىلى ۋە ئۇنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلغىلى بولىدۇ. ماركسىزملىق سەۋىيىنى ئۆستۈرگەندىلا، سىياسىي جەھەتتىن يىراقنى كۆرگىلى، پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىدا ساقلىنىۋاتقان بيۇروكراتلىق، شەكىلۋازلىق، يالغانچىلىق قاتارلىق ناچار ئىستىللارنى، بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلاردىكى قانۇن ـ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش، چىرىكلىشىش ئىللەتلىرىنى ئۈنۈملۈك چەكلىگىلى بولىدۇ. بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئىلغار نەزەرىيە، توغرا ئىدىيە بىلەن قوراللانمىغان پارتىيە ئەزاسى، پارتىيىلىك كادىردا پارتىيىۋىلىكنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس؛ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن ئۆز مېڭىسىنى قوراللاندۇرمىغان پارتىيە ئەزاسى، پارتىيىلىك كادىرنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرىدۇ، دەپ ئېيتقىلى بولمايدۇ.

«جۇڭگونى پەقەت سوتسىيالىزملا قۇتقۇزالايدۇ». بۇ ھەقىقەت جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىغا ماڭغان، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش بىلەن شۇغۇللانغان ئون نەچچە يىللىق ئەمەلىيەت ئارقىلىق ئىسپاتلاندى. دۆلىتىمىز جۇملىدىن ئاپتونوم رايونىمىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك قائىدىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر ساھە خىزمەتلىرىدە يېڭى نەتىجىلەرگە ئېرىشىپ، يېڭى ۋەزىيەت ياراتتى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرمەي بولمايدۇكى، بەزى جايلار، ئايرىم تارماق، ئايرىم ئورۇنلاردا ئىدىيىۋى قۇرۇلۇش، سىياسىي خىزمەت ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇلدى. «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇش» تۈپەيلىدىن بۇرژۇئازىيىنىڭ، فېئوداللىزمنىڭ بەزى چىرىك نەرسىلىرى، تۈرلۈك يول، شەكىللەر ئارقىلىق بىر قىسىم كادىر، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىسىگە سىڭىپ كىرىپ «پۇل»، «ئەمەل»گە قىزىقىدىغان، سىياسىي ئۆگىنىشكە، نەزەرىيە ئۆگىنىشكە قىزىقمايدىغان خاھىشلار ئەۋج ئېلىپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي تۇرمۇشقا تەسىر كۆرسەتتى. يۇقىرىقىدەك خاتا ئىدىيە، ناتوغرا ئىستىل ۋە قىلمىشلارنى پەقەت ئىلغار نەزەرىيىنى ئۆگىنىش، ماركسىزملىق توغرا ئىدىيە، توغرا نۇقتىئىنەزەر، توغرا مەيداندا چىڭ تۇرۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئومۇميۈزلۈك توغرا چۈشىنىش، ئىگىلەش، بۇ نەزەرىيە بىلەن مېڭىنى قوراللاندۇرۇش ئارقىلىقلا تۈزەتكىلى ۋە تۈگەتكىلى بولىدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىگەنىدى: «پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرى، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلىرى ماركسىزم نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، خىزمىتىمىزدىكى پرىنسىپاللىقنى، سىستېمىلىقنى، ئالدىن كۆرەرلىكنى ۋە ئىجادكارلىقنى كۈچەيتىشى كېرەك». ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى تۈزۈپ تارقاتقان «جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش پروگراممىسى»دا: «بۈگۈنكى كۈندە ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشتە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى مەركىزىي خىزمەت قىلىش لازىم» دەپ كۆرسىتىلدى. بۇ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئەڭ مۇھىمى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى ئەمەلىيەت بىلەن، ھازىرقى ۋەزىيەت، ۋەزىپە، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇملۇقى بىلەن، ئۆز رايونىمىز، تارمىقىمىز، ئورنىمىز ھەمدە ئۆزىمىزنىڭ خىزمەت، ئىدىيە ئەمەلىيىتىمىز بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىشىمىز زۆرۈر. پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»دا: «ئەدەبىيات ـ سەنئەت، ئاخبارات، نەشرىيات، پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن قاتارلىق مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىن ـ كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش مىللەتنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رولغا ئىگە» دەپ كۆرسىتىلدى. ئاخبارات تەشۋىقاتىدا پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىقنى، ئىجابىي تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى پۇختا ئىگىلىشىمىز كېرەك. توغرا جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىدە چىڭ تۇرۇش يەنىلا ئاخبارات خادىملىرىدىن ماركسىزملىق نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بىز چوقۇم باش شۇجى جياڭ زېمىن تەلەپ قىلغاندەك، نەزەرىيە ۋە لۇشيەن جەھەتتىن ئاساسنى ياخشى سېلىشىمىز، سىياسەت، قانۇن ـ تۈزۈم جەھەتتىن ئاساسنى ياخشى سېلىشىمىز، ئاممىۋى نۇقتىئىنەزەر جەھەتتىن ئاساسنى ياخشى سېلىشىمىز كېرەك. مۇشۇنداق ئاساس بولغاندىلا، ئاخباراتنىڭ توغرا جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرغىلى، كىشىلەرنى توغرا نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرغىلى، ئالىيجاناب روھ بىلەن تەربىيىلەپ يېتىشتۈرگىلى، كىشىلەرگە نادىر ئەسەرلەر بىلەن ئىلھام بەرگىلى شۇنداقلا غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈش ئارقىلىق دۆلىتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا تۆھپە قوشقىلى بولىدۇ.

مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ پائالىيىتىگە يول قويۇلدى، مۇشۇنداق خەلقئارا ئارقا كۆرۈنۈشتە تىغ ئۇچىنى شىنجاڭغا قاراتقان چېگرا سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچى تەشكىلاتلار نەچچە ئونغا يەتتى، ئۇلار شىنجاڭ چېگرىسى ئىچىدىكى مىللىي بۆلگۈنچى تەشكىلاتلار بىلەن دوست تارتىشىپ، ماسلىشىپ، تىل بىرىكتۈردى، بۇ ئەھۋاللار بىزنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلەر بىلەن بولغان كۈرىشىمىزنىڭ مۇئەييەن دەۋرگە قەدەم قويغانلىقىنى، بۇ كۈرەشنى قىلچە بوشاشتۇرۇپ قويساق بولمايدىغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ.

ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر ھەرگىز جاللاتلىق قىلىچىنى تاشلاپ ئەۋلىيا بولالمايدۇ. بىزنىڭ ئۇلار بىلەن بولغان كۈرىشىمىز ھايات ـ ماماتلىق سىنىپىي كۈرەش، بىز بۇ كۈرەشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ، كەسكىن، جاپالىق ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇشىمىز، سىياسىي ھوشيارلىقىمىز ۋە سىياسىي سەزگۈرلۈكىمىزنى ئۆستۈرۈپ، كۈرەشتە جەزمەن غەلىبە قىلىش ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىشىمىز لازىم.

3. ئىتتىپاقلىشىپ دۈشمەنگە بىرلىكتە قارشى تۇرۇشىمىز لازىم

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە ئىتتىپاقلىقنى تەكىتلىشىمىز شەرت. دۆلەتنىڭ بىرلىكى، خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقى، مەملىكەت ئىچىدىكى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ـ ئىشلىرىمىزنىڭ جەزمەن غەلىبە قىلىدىغانلىقىنىڭ تۈپ كاپالىتى. ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر ھەرقانداق مىللەتكىمۇ، ھەرقانداق دىنغىمۇ ۋەكىللىك قىلالمايدۇ. ئۇلارنىڭ بۆلگۈنچىلىك قىلىشى مىللىي مەسىلىمۇ، دىنىي مەسىلىمۇ ئەمەس، مىللىي بۆلگۈنچىلەر ـ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق دۈشمىنى، شۇڭا بىز ئىتتىپاقلىشىپ

ئاساسىدا بىرلىكتە ئەتۇرۇشى، ئىدىيىۋى ـ سىياسىي جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك بىردەكلىكنى ساقلىشى ھەمدە ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى باشلاپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىشى لازىم.

ئىككىنچىدىن، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ـ پارتىيىنىڭ ھاياتى. كومپارتىيە ئەزالىرى چوڭ ھەق ـ چوڭ ناھەق مەسىلىسىدە، پارتىيىۋىلىككە، پرىنسىپقا، مەيدانغا ئەھمىيەت بېرىشى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇشى، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ ھاياتى، مال ـ مۈلكى تەھدىتكە ئۇچرىغاندا كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىشى، ھەتتا ئۆزىنىڭ ھاياتىنى قۇربان قىلىشتىن ئايانماسلىقى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئۈلگىسى بولۇشى كېرەك.

ئۈچىنچىدىن، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، كومپارتىيە ئەزالىرى ئۈچۈن ئېيتقاندا، قاتتىق سىناق بولۇپلا قالماي، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن ئېيتقاندىمۇ سىناق، ھەر مىللەت خەلقى ئىتتىپاقلىشىپ، پائال ھەرىكەتكە كېلىپ كۈرەش قىلىشقا جۈرئەت قىلغاندىلا، دۈشمەنلەر يېتىم قېلىپ، خەلق ئۇرۇشى دېڭىزىغا غەرق بولىدۇ، پاناھ جاي تاپالمايدۇ. شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىشىمىز كېرەككى، قۇدرەتلىك خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسى ئالدىدا ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ھەرقانداق سۇيىقەستى، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكىتى جەزمەن مەغلۇپ بولىدۇ.

جۇڭگو ۋەكىلى ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەر ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن كىشىلىك ھوقۇقى ئەھدىنامىسىنى يولغا قويۇشتا ھوقۇقلۇق، دەپ تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 18 - مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىلى شۈي خۇڭ مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ب د ت نىڭ كىشىلىك ھوقۇقى كومىتېتى خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇقى ھۆججەتلىرىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى قاراپ چىقىش يىغىنىدا سۆزگە چىقىپ: ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەر ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن كىشىلىك ھوقۇقى ئەھدىنامىسىنىڭ ماددا، تارماقلىرىنى يولغا قويۇشتا ھوقۇقلۇق، دەپ تەكىتلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: كىشىلىك ھوقۇقى ئەھدىنامىسىنىڭ ماددىلىرىنى ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەر ھەر خىل مەمۇرىي ۋە قانۇن تەدبىرلىرىنى قوللىنىش ئارقىلىق كونكرېت ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم؛ ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەر ئۆز دۆلىتىنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا ئاساسەن تەدبىر تۈزۈش ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىشتا ھوقۇقلۇق؛ ئەھدىنامە ئاپپاراتلىرى ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەرنىڭ دوكلاتىنى قاراپ چىققاندا، ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئوخشاش بولمىغان تەرەققىيات سەۋىيىسى ۋە تارىخى، ئىجتىمائىي، مەدەنىيەت ئارقا كۆرۈنۈشىنى تولۇق نەزەرگە ئېلىشى، ئەھدىنامە تۈزگۈچى دۆلەتلەر بىلەن ئۆز ئارا ھۆرمەت قىلىش، ئۆز ئارا ھەمكارلىشىش، باراۋەر سۆزلىشىش مۇناسىۋىتى ئورنىتىشى، خىزمەت ھوقۇقىغا قەتئىي ئەمەل قىلىپ ئىش كۆرۈشى، ئادىل، ئوبيېكتىپ ۋە تاللىماسلىق پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇشى، قاراپ چىقىش خىزمىتىنى سىياسىيلاشتۇرۇشتىن ساقلىنىشى لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، كىشىلىك ھوقۇقىغا ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئۈنۈملۈك ئىجرا قىلىشنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

شۈي خۇڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇقىغا ئائىت ھۆججەتلەرنىڭ رولىغا ئىزچىل يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. جۇڭگو ھازىرغا قەدەر كىشىلىك ھوقۇقى جەھەتتىكى 17 ئەھدىنامىگە قاتناشتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېقىندا خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇقىغا ئائىت ھۆججەتلەرنى يېزىپ چىقىش ۋە تۈزۈپ چىقىش خىزمىتىگە پائال قاتناشتى.

ئۇ مۇنداق دېدى: كىشىلىك ھوقۇقىغا ئالاقىدار ئەھدىنامىلەرنى ئىجرا قىلىش جەھەتتىمۇ جۇڭگو ھۆكۈمىتى بارلىق كۈچى بىلەن نۇرغۇن ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللاندى. مەسىلەن، قانۇن چىقىرىش جەھەتتە، جۇڭگو خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇقى ھۆججەتلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە، كىشىلىك ھوقۇقىنى قوغداشقا دائىر قانۇنلارنى ئۈزلۈكسىز تۈزۈپ چىقتى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى؛ قانۇن ئىجرا قىلىش جەھەتتە، جۇڭگونىڭ مەمۇرىي ئورگانلىرى ۋە ئەدلىيە ئورگانلىرى قەتئىي قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈپ، كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان ئەھۋاللارغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلدى.

ئىسرائىلىيە خارخومادا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى رەسمىي باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 18 - مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە بۈگۈن پەلەستىن تەرەپ ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ كۈچلۈك قارشى تۇرۇشىغا پىسەنت قىلماي، شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخوما رايونىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى رەسمىي باشلىدى.

نۇرغۇن ئىسرائىلىيە ئەسكىرى ۋە ئامانلىق ساقلىغۇچىلىرىنىڭ ھىمايىسىدە ئىسرائىلىيىنىڭ تويا ئىنتېرىش ماشىنىلىرى قۇرۇلۇش ئورنىغا كىرىپ، مەھەللە قۇرۇلۇشىنىڭ دەسلەپكى ئىشلىرىنى باشلىدى. ئىسرائىلىيە تەرەپ يەنە ئېغىر تىپتىكى بىر قىسىم قۇرۇلۇش ئۈسكۈنىلىرىنىمۇ بۇ يەرگە ئېلىپ كەلدى.

ئىسرائىلىيىنىڭ ئالاقىدار ئەربابلىرىنىڭ ئېيتىشىچە، قۇرۇلۇش ئىشچىلىرى ھەر كۈنى شۇ كۈنلۈك خىزمەتلەرنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن، ئىسرائىلىيە تەرەپ خارخومادىكى قۇرۇلۇش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ كېچىدە پەلەستىنلىكلەر تەرىپىدىن ۋەيران قىلىۋېتىلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن بۇ قۇرۇلۇش ئۈسكۈنىلىرىنى ئىش ئورنىدىن ۋاقىتىنچە قايتۇرۇپ كېلىدۇ.

ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش قۇرۇلۇشى باشلىنىپ بىر قانچە مىنۇتتىن كېيىن ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى ئېتىراز بىلدۈرگەن ئەرەبلەر بىلەن توقۇنۇشۇپ قالدى. ۋەقەنى كۆرگۈچىلەرنىڭ ئېيتىشىچە، ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى كەم دېگەندىمۇ يېرۇسالېمدىكى ئىبراي ئۇنىۋېرسىتېتىدىن كەلگەن ئۈچ ئەرەب ئوقۇغۇچىنى مىلتىقنىڭ پاينىكى بىلەن يارىلاندۇرغان. بۇ ئۈچ ئوقۇغۇچى ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرىنىڭ توسۇشىغا پىسەنت قىلماي، پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى ئىجرائىيە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ھۇسەينى باشلامچىلىق بىلەن قۇرغان پەلەستىنلىكلەر ئېتىراز بىلدۈرۈش گازارمىسىغا كىرمەكچى بولغان.

ھۇسەينى ۋە پەلەستىن ئاممىسى خارخوماغا يېقىن تاغ باغرىغا بىر قانچە چېدىر تىكىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىنى يولغا قويۇشىغا ئېتىراز بىلدۈردى.

پەلەستىننىڭ باش سۆھبەت ۋەكىلى ئېرېكات مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى گازادا مۇخبىرلارغا «بۇ تىنچلىق مۇساپىسى تارىخىدىكى زۇلمەتلىك بىر كۈن ھېسابلىنىدۇ»، دېدى.

ئانان ب د ت نىڭ بىرقەدەر كونكرېت ئىسلاھات لايىھەسىنى ئوتتۇرىغا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 17 - مارت تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانان مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى تۇنجى قېتىم ب دت نىڭ بىرقەدەر كونكرېت ئىسلاھات لايىھەسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۆزىنىڭ بۇ دۇنيا تەشكىلاتىنى «خەلقئارا جەمئىيەت ئۈچۈن تېخىمۇ ئۈنۈملۈك خىزمەت قىلىدۇرماقچى بولغان» ئىرادىسىنى بىلدۈردى.

ئانان لايىھەسىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى كاتىبات باشقارمىسىنى ئىسلاھ قىلىش. ئۇ مۇنداق دېدى: كاتىبات باشقارمىسىنىڭ جەمئىيەت ۋە تەرەققىياتقا مەسئۇل ئۈچ ئاساسلىق تارمىقىنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك، بۇ ئۈچ تارماق: سىياسەتنى ماسلاشتۇرۇش، سىجىل تەرەققىيات بۆلۈمى، ئىقتىساد، ئىجتىمائىي ماتېرىياللار ۋە سىياسەت تەھلىل قىلىش بۆلۈمى ھەم تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ياردەم بېرىش ۋە ئىشلارنى باشقۇرۇش بۆلۈمىدىن ئىبارەت. ئانان شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، كاتىبات باشقارمىسىنىڭ ھۆكۈمەتلەر ئارا ئالاقىلىشىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، قوللاش، ئاخبارات مۇلازىمىتىنى ياخشىلاش، ئادەتتىكى مۇلازىمەتلىق تۈرلىرى دائىرىسىنى كېڭەيتىش ۋە چىقىمنى ئازايتىشنى تەلەپ قىلدى.

ئاناننىڭ تەسەۋۋۇرى بويىچە، ب د ت نىڭ 1998 - يىلدىن 1999 - يىلغىچە بولغان ئىككى يىللىق دائىملىق خام چوتى ئالدىنقى ئىككى يىلدىكىدىن 123 مىليون دوللار ئازايتىلىدۇ، بۇنىڭدىن باشقا، بۇ ئىككى يىلدا ب د ت نىڭ 1000 نەپەر خىزمەتچىسى قىسقارتىلىدۇ.

ئانان ب د ت نىڭ رەئىسكە ئىسلاھات جەريانىنى تونۇشتۇرۇپ، بىر پارچە خەت تاپشۇردى. ئۇ ئارقىدىنلا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا: ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: خام چوتنى ئازايتىش ۋە خادىملارنى قىسقارتىشنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى، ب د ت نىڭ ھەرىكەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ھازىرقى تەدبىر بىر قىسىم بايلىقنى مەمۇرىي باشقۇرۇشتىن ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات تۈرىگە يۆتكەش. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: يېڭى كاتىبات باشقارمىسىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئافرىقىنىڭ تەرەققىياتىنى قوللاشنى كۈچەيتىشكە، جەنۇب بىلەن جەنۇب ھەمكارلىقى ۋە كىچىك ئاراللاردىكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ سىجىل تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولۇشى كېرەك.

بىر قىسىم كۆزەتكۈچىلەر مۇنداق دەپ قارىدى: بۇ لايىھەنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلغانلىقى ئاناننىڭ ب د ت ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتىكى ئىرادىسىنى نامايان قىلدى، لېكىن ئىسلاھات بىر قىسىم غەرب دۆلەتلىرىنىڭ بەرمىگەن ئىئانە پۇلى ... تاپشۇرۇشنى ئالدىنقى شەرت قىلماستىن، ب د ت نىڭ ئاكتىپ، مۇستەقىل ھەرىكىتى بولۇشى كېرەك. خادىملار ۋە ئاپپاراتلارنى ئىخچاملاشقا چېتىشلىق خىزمەت ئىنتايىن نازۇك بولۇپ، توسقۇنلۇق چوقۇم كىچىك بولمايدۇ، ئاپپاراتلارنى ئىخچاملاش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۈنۈمنى ھەقىقىي ئۆستۈرۈش، چىقىمنى ئازايتىشنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولامدۇ - يوق، بۇنى ۋاقىتنىڭ سىنىقىدىن ئۆتكۈزۈشكە توغرا كېلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى خۇاڭ چاڭخۇا ۋەقەسى توغرىسىدا يەنە خەۋەر ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - مارت تېلېگراممىسى. خەۋەرلەرگە قارىغاندا، چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سابىق شۇجىسى خۇاڭ چاڭخۇا 2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى بېيجىڭغا كېلىپ، 12 - كۈنى چاۋشيەننىڭ جۇڭگودىكى باش ئەلچىخانىسىدىن كورېيىنىڭ جۇڭگودىكى باش ئەلچىخانىسىغا كىرگەن. جۇڭگو تەرەپ چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشنى ئاساس قىلىپ، خۇاڭ چاڭخۇانىڭ ئارزۇسىغا ئاساسەن ھەم ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ مەيدانىنى ئويلىشىپ، خەلقئارا قانۇن ۋە خەلقئارا قائىدە - تۈزۈم بويىچە مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى خۇاڭ چاڭخۇانى جۇڭگو چېگرىسىدىن ئۈچىنچى بىر دۆلەتكە يولغا سېلىپ قويغان.

ئامېرىكا بىلەن ئەنگلىيە پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - مارت تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ دۆلەت كاتىپى ئالبرايت بىلەن ئەنگلىيىنىڭ دىپلوماتىيە ۋەزىرى رىفكىند مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىنى داۋاملىق يولغا قويغانلىقىنى تەنقىد قىلىپ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ توقۇنۇشتىن ساقلىنىپ، سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى دەۋەت قىلدى.

ئالبرايت مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى پەلەستىنلىكلەرنىڭ كوچىغا چىقىپ نامايىش قىلماسلىقىنى دەۋەت قىلدى.

رىفكىند مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئېلان قىلغان باياناتىدا مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشى «قانۇنسىز»، شۇنداقلا «ئوسلو كېلىشىمىنىڭ روھىغا خىلاپ». رىفكىند ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ نەسىھىتىگە پىسەنت قىلمىغانلىقىدىن ئۈمىدسىزلەندى.

ئەراپات پەلەستىنلىكلەرنىڭ زوراۋانلىق قىلماسلىقىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 19 - مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ...

ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز دۇچ كەلگەن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ نۇرغۇن ئەزالىرى تىنچلىقنى ...

يېلتسىن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ روسىيە ...

يېلتسىن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ روسىيە بىلەن چەكلەش كۈچىگە ئىگە كېلىشىم ھاسىل قىلىشنى يەنە تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 16 - مارت تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى يېڭى قارشىلىشىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن، روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن چەكلەش كۈچىگە ئىگە كېلىشىم ئىمزالاشنى يەنە تەلەپ قىلىدۇ.

يېلتسىن روسىيە، ئامېرىكا باشلىقلىرى خېلسىنكىدا ئۇچرىشىش ھارپىسىدا گوللاندىيە «خېلسىنكى خەۋەرلىرى» گېزىتىنىڭ يازما زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا يۇقىرىدىكى مەيدانىنى بىلدۈردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كېڭىيىشى روسىيىنىڭ جۇغراپىيە سىياسىيسى ۋە جۇغراپىيىلىك ستراتېگىيىلىك ئورنىنى ئىنتايىن زور دەرىجىدە ئاجىزلاشتۇرۇپ، روسىيىنى زورلۇر بولغان قارشى تەدبىر قوللىنىشقا مەجبۇر قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: روسىيىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئېنىق سۆزلەرنى قانۇنىي چەكلەش كۈچىگە ئىگە كېلىشىمگە كىرگۈزۈش كېرەك. بۇنداق ئېنىق سۆزلەر ئالدى بىلەن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ھەربىي ئاساس مۇئەسسەسلىرىنى شەرققە يۆتكىمەسلىك، چەت ئەل ئارمىيىسى ۋە مۇنتىزىم قورال - ئۇسكۇنىلەرنى ئۇلار ھازىر تۇرۇۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ چېگرىسى سىرتىغا يۆتكىمەسلىكتىن ئىبارەت بولۇشى كېرەك.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىنى قايسى بىر دۆلەتكە قارىتىلغانلىق ئەمەس، دېگەن سۆز رەددىيە بېرىشكە ئەرزىمەيدۇ، بۇ جەھەتتە چىقىرىلغان قارار ياۋروپانىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى بىرقانچە ئون يىللىق تۈزۈلۈشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ؛ ئۇ يېڭى قارشىلىشىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى، شۇنداقلا روسىيە بىلەن غەرب دۆلەتلىرىنىڭ ئۆزئارا ئىشەنچىنى ئاجىزلاشتۇرۇشى مۇمكىن. روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى «بەدىلى»گە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى جاكارلىغان ئۆزىنىڭ يېڭى ئەزالىرىنىڭ زېمىنىغا يادرو قوراللىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئويى، پىلانى ۋە ئاساسى يوق، دېگەن گەپكە دىققەت قىلىش كېرەك، دەپ قارايدۇ. روسىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، بۇ ۋەدىلەرنىڭ مۇمكىنقەدەر ئېنىق، رەسمىي ۋە چەكلەش كۈچىگە ئىگە بولۇشى ئوخشاشلا مۇھىم.

مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق تورگىنىنىڭ رەئىسى ئارافات بۈگۈن باياناتى ئېلان قىلىپ، پەلەستىنلىكلەرنىڭ ئىسرائىلىيە شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش ئىشىغا زوراۋانلىق قىلىپ ئىنكاس قايتۇرماسلىقىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئەرافات «پەلەستىن ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسى قايتا - قايتا ئاڭلاتقان باياناتتا غەزەپلەنگەن پەلەستىنلىكلەرنىڭ ئىسرائىلىيەنىڭ قۇرۇلۇش قىلىشىغا زوراۋانلىق ھەرىكىتى قوللانماسلىقىنى نەسىھەت قىلدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئەراپات گازادا ئىسرائىلىيىنىڭ «يۈتكۈل بىر ئەۋلاد تىنچلىققا ئىنتىلىش» تەشكىلاتىنىڭ مەسئۇلى ئىسرائىلىيىنىڭ مەرھۇم زۇڭلىسى رابىننىڭ ئوغلى يۇۋال رابىن بىلەن كۆرۈشتى.

ھۆكۈمىتىنىڭ نۇرغۇن ئەزالىرى تىنچلىقنى چۈشەنمەيدۇ. بىز ھەر خىل چارىلەرنى قوللىنىپ، ئۇلارنى قايىل قىلىشىمىز لازىم.»

يۇۋال رابىن ئەراپاتنىڭ زوراۋانلىق كۈچى ئىشلەتمەسلىكىنى، چۈنكى بۇ تىنچلىقنىڭ مۇساپىسىگە پايدىسىز بولىدىغانلىقىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئىسرائىلىيە سول قانات مېلىز پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى، ئىسرائىلىيە سابىق لېيبورىستلار پارتىيىسى ھۆكۈمىتىنىڭ مۇھىت مىنىستىرى سالىد مۇشۇ ئاينىڭ 18- كۈنى چۈشتىن كېيىن ئەراپاتنى يوقلىدى. ئۇ مېلىز پارتىيىسى (ئىسرائىلىيە) ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشىغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ، دېدى. لېكىن ئۇ زوراۋانلىق بىلەن قارشىلىق كۆرسىتىشنىڭ پايدىسىز ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

ئالبرايت مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ۋاشىنگتوندا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا: ئامېرىكا پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سۆھبەت ئۈستىلىگە قايتىپ كېلىشىنى تېخىمۇ ئۈمىد قىلىدۇ، دېدى.

ئۇ يەنە ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا قەستەن ئىش باشلاپ، يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشقا باشلىغانلىقىنى مۇلايىملىق بىلەن تەنقىد قىلدى. ئالبرايت شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە زوراۋانلىق توقۇنۇشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن

ئۈمىدسىزلەندى.

رىفكىند يەنە پەلەستىن رەھبەرلىرىنىڭ «داۋاملىق زورلۇر تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىپ، ھازىرقى جىددىي ۋەزىيەتنىڭ زوراۋانلىق توقۇنۇشى پەيدا قىلىشىدىن ساقلىنىشى»نى مۇراجىئەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى «تۆت كوچا دوقمۇشىدا تۇرۇۋاتىدۇ»، سۆزلىشىش ۋە سۆھبەتنى ئىمكان قەدەر تېز ئەسلىگە كەلتۈرگەندىلا، تىنچلىق يولىغا قايتقىلى بولىدۇ.

ياۋروپا ئىتتىپاقى ئالبانىيىگە مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ئەۋەتىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاپېلدورون (گوللاندىيە) خەۋىرى. ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - ۋە 16- كۈنلىرى گوللاندىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى ئاپېلدورون شەھىرىدە غەيرىي رەسمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئالبانىيە ۋەزىيىتىنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىن ئاخىرىدا ھەربىي جەھەتتىن ئارىلىشىش مۇمكىنچىلىكىنى چەتكە قېقىپ، مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ئەۋەتىپ، جىددىي ياردەم بىلەن تەمىنلەش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىش ئارقىلىق، ئالبانىيىنىڭ قانۇن ۋە تەرتىپىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە ياردەم بېرىشنى قارار قىلدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ھازىرقى رەئىسى بولغان گوللاندىيە يىغىن ئاياغلاشقاندىن چاغدا باياناتى ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ئالبانىيىنىڭ پايتەختى تىرانا ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلارنىڭ خەۋپسىزلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، تاشقى قىسمىدىن دەرھال ياردەم بېرىش زۆرۈر. شۇنىڭ ئۈچۈن ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ئالبانىيىگە ھەق تەلەپ دەۋا ئىشلىرى، ساقچى ۋە ھەربىي ئىشلار مۇتەخەسسىسلىرىدىن تەشكىل تاپقان مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ئەۋەتمەكچى. لېكىن مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكىنى قوغداش ۋە خەۋەرلىشىشكە كاپالەتلىك قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: بىخەتەرلىككە تولۇق كاپالەتلىك قىلىنغان ئەھۋالدا، ياۋروپا ئىتتىپاقى ئالبانىيىگە جىددىي ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بېرىشكە ھەرقاچان تەييار، شۇنداقلا خەلقئارا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، ئالبانىيىنى ئىقتىسادىي ۋە مالىيە ياردىمى بىلەن تەمىنلەشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تەييار.

ياپونىيە ساقچى ۋازارىتىنىڭ باشلىقى گوسۇڭ شياۋزې ئىستېپا بەرگەنلىكىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 18 - مارت تېلېگراممىسى. ياپونىيە ساقچى ۋازارىتىنىڭ باشلىقى گوسۇڭ شياۋزې بۈگۈن ئۆزىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ ئاخىر ئىستېپا بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

گوسۇڭ ساقچى ۋازارىتى ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: مېنىڭ ۋەزىپەمدىن ئىستېپا بېرىش تەلىپىمنى دۆلەت ج خ كومىتېتى تەستىقلىدى ۋە باش ۋەزىر ئېتىراپ قىلدى.

گوسۇڭ ئىستېپا بېرىش سەۋەبى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: مەن ساقچى تەرەپنىڭ 4 - ئايدىن باشلاپ يېڭى يىلدا يېڭى خىزمەت تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن شۇنداق قىلدىم.

گوسۇڭ - 1994 - يىلى 7 - ئايدا ياپونىيە ساقچى ۋازارىتىنىڭ باشلىقى بولغان. ئۇ بەنشىندىكى چوڭ يەر تەۋرەشتە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ۋە ئوم ھەقىقەت دىنى دېلوسىدىكى جىنايەتچىلەرنى ئاختۇرۇپ تۇتۇش قاتارلىق خىزمەتلەرگە قوماندانلىق قىلغان. ئۇ 1995- يىلى 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدا دۇڭجىڭدا ئوق چىقىرىپ قەستلەشكە ئۇچرىغان. بۇ دېلو ھازىرغىچە پاش قىلىنمىدى. گوسۇڭ ئۆزىنىڭ ئىستېپا بېرىشىنىڭ بۇ ئىشقا مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلدى.

روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىگە قارشى تۇرۇش مەيدانىنى ھەرگىز ئۆزگەرتمەيدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 17- مارت تېلېگراممىسى. روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى ئامېرىكىدىكى زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇرۇش ئالدىدا مۇنداق دېدى: غەربنىڭ بېسىمىنىڭ قانچىلىك زور بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىگە قارشى تۇرۇش مەيدانىنى ھەرگىز ئۆزگەرتمەيدۇ.

پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: روسىيە ھەم شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىگە قارشى تۇرۇش مەيدانىدا چىڭ تۇرىدۇ، ھەم شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن نورمال مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنداق نورمال مۇناسىۋەت ئورنىتىشنىڭ چارىسى شۇكى، ئىككى تەرەپ «چەكلەش كۈچىگە ئىگە ھۆججەت» ئىمزالىشى كېرەك.

كورىيە زۇڭتۇڭى يارده‌مچىسىنىڭ سەتچىلىكى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ، 17 - مارت تېلېگراممىسى. كورىيە خەنچېڭ يەرلىك سوت مەھكىمىسى بۈگۈن تونجى قېتىم سوت ئېچىپ، خەنباۋ پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ قەرز پۇل دېلوسىنى سوت قىلدى. بۇ دېلونىڭ ئاساسلىق جاۋابكارلىرى زۇڭتۇڭ جىن يۇڭسەننىڭ سابىق ئىككى ئىقتىساد باش كاتىپىنىڭ خەنباۋ قەرز پۇل دېلوسىغا چېتىلىپ قالغانلىقىنى ئېتىراپ قىلدى.

خەنباۋ گۇرۇھىغا قاراشلىق خەنباۋ پولات - تۆمۈر شىركىتى كۆپ قەرزنى قايتۇرالمىغانلىقتىن، 1 - ئاينىڭ 23 - كۈنى شىركەتنىڭ تاقالغانلىقىنى جاكارلىدى، كورىيە تەپتىش ئورگىنى تەكشۈرۈپ، خەنباۋ گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى جېڭ تەيشۇ پارا بېرىش ۋاستىسى بىلەن بەش تىرىليون كورىيە دوللىرى (تەخمىنەن 870 كورىيە دوللىرى بىر دوللارغا باراۋەر) قەرز پۇلغا ئېرىشىپ، بۇ پۇلنى خەنباۋ پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ پولات- تۆمۈر زاۋۇتىنى قۇرۇشقا ئىشلەتكەنلىكىنى ئېنىقلىغان. سابىق ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى جىن يۇشى، تۆت نەپەر پارلامېنت ئەزاسى ۋە ئۈچ نەپەر بانكا باشلىقى جېڭ تەيشۇ بەرگەن پارىنى قوبۇل قىلغان.

خەنچېڭ يەرلىك سوت مەھكىمىسى بۈگۈن جېڭ تەيشۇ ۋە جىن يۇشىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەنباۋ سەتچىلىكىگە چېتىشلىق بولغان ئون جاۋابكارنى سوتلىدى. بۇ جاۋابكارلارنىڭ كۆپچىلىكى

* * * * * * * * * * * * * * * *

پۇل ئالغانلىق پاكىتىنى ئېتىراپ قىلدى، لېكىن بۇ پۇلنىڭ پارا بېرىش خاراكتېرىنى ئېتىراپ قىلمىدى.

ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان يېڭى كورىيە پارتىيىسى پارلامېنتتىكى ئەزاسى، زۇڭتۇڭ جىن يۇڭسەننىڭ ئىشەنچلىك ئادىمى خۇڭ رېنگۇ ئۆزىنىڭ جېڭ تەيشۇ بەرگەن 1 مىليارد كورىيە دوللىرىنى ئالغانلىقىنى ئېتىراپ قىلدى. ئۇ 1995- يىلى ۋە 1996- يىلى زۇڭتۇڭنىڭ ئىقتىساد باش كاتىپى بولغان خەن لىشەن بىلەن لى شىسەينىڭ بانكىغا بېسىم ئىشلىتىپ، خەنباۋ پولات - تۆمۈر شىركىتىنى 470 مىليارد كورىيە دوللىرى ۋە 220 مىليارد كورىيە دوللىرى قەرز پۇلغا ئىگە قىلغانلىقىنى ئېيتتى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)